Europos Sąjunga

Institucijų leidinių rengimo vadovas

LT

Institucijų leidinių rengimo vadovas

Europos Sąjunga

Šioje PDF rinkmenoje atsispindi *Institucijų leidinių rengimo vadovo* turinys šiuo metu interneto svetainėje.

Atnaujinimo data: 2025 7 2

Kadangi svetainė nuolat atnaujinama, patariame su pakeitimais susipažinti puslapyje „Naujienos“:

https://style-guide.europa.eu/lt/news

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025

© Europos Sąjunga, 2025

Viršelio iliustracija: © istockphoto.com/TCmake_photo

Ekologinis ženklas, 5.3.2 punktas: FSC © FSC Belgium asbl/vzw; PEFC © PEFC Belgium

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti tiesioginį atitinkamų teisių turėtojų leidimą.

Institucijų leidinių rengimo vadovo svetainė: ISSN 1831-5380

Nuorodos

Teisinis pagrindas

1969 m. sausio 16 d. Sprendimas 69/13/Euratomas, EAPB, EEB, kuriuo įkuriamas Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras (OL L 13, 1969 1 18) ir kuris panaikintas ir paskutinį kartą pakeistas 2009 m. birželio 26 d. Europos Parlamento, Europos Vadovų Tarybos, Tarybos, Komisijos, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Audito Rūmų, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų komiteto sprendimu 2009/496/EB, Euratomas dėl Europos Sąjungos leidinių biuro veiklos organizavimo (OL L 168, 2009 6 30, p. 41):

„1 straipsnis

Europos Sąjungos leidinių biuras yra bendra institucijų įstaiga, kurios tikslas – užtikrinti, kad Europos Bendrijų ir Europos Sąjungos institucijų leidiniai būtų leidžiami kuo geresnėmis sąlygomis.“

*

Komisijos Leidinių koordinavimo komitetas nustatė tokią leidinio apibrėžtį: „tai padaugintas rašto darbas, kurio leidimui reikalingos biudžeto išlaidos ir kuris dažniausiai skirtas išorės naudojimui“.

Leidinių biuras turi, be kitų užduočių:

- standartizuoti formatus,
- suderinti leidinių pateikimą.

Pastaba.	Pagal minėtą sprendimą pavadinimas „Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras“ nuo 2009 m. liepos 1 d. buvo pakeistas pavadinimu „Europos Sąjungos leidinių biuras“.

Įgaliojimai

Dokumentą tvarko šie organai:

- **Tarpinstitucinis komitetas**, kurį skiria Leidinių biuro valdymo komitetas ir kurį sudaro šių institucijų generaliniai atstovai: Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos, Europos Komisijos, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Centrinio Banko, Europos Audito Rūmų, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto, Europos regionų komiteto;
- ***Institucijų leidinių rengimo vadovo* bendrojo koordinavimo skyrius**, įsteigtas Leidinių biure;
- **tarpinstitucinės kalbinės grupės** (po vieną kiekvienos kalbos grupę), kurių atstovus skiria Tarpinstitucinio komiteto nariai.

Tarpinstitucinis komitetas skiria oficialius atstovus tiesiogiai dalyvauti grupių darbe. Iškilus didelei problemai šis komitetas gali veikti kaip arbitras.

Bendrojo koordinavimo skyrius atsakingas už bendrą darbo tvarkos valdymą; jis nustato darbotvarkę, prižiūri, kad būtų derinami įvairių grupių priimti sprendimai, užtikrina procedūros atnaujinimą ir plėtojimą. Be to, jis atsakingas už vadovo interneto svetainės bendrąją priežiūrą ir tiesiogiai dalyvauja tobulinant šią svetainę.

Kalbinės grupės atsakingos už versijos savo kalba parengimą ir tobulinimą, o postūmį joms duoda Bendrojo koordinavimo skyrius. Šių grupių darbe dalyvaujantys Leidinių biuro atstovai koordinuoja darbą ir rūpinasi, kad informacija būtų perduota Bendrojo koordinavimo skyriui. Šias kalbines grupes sudaro institucijų įvairių skyrių, kuriuose atliekamas lingvistinis darbas, atstovai: teisininkai lingvistai, vertėjai, terminologai, korektoriai...

Be to, atsižvelgiant į temas, kuriomis rašoma, nuolat tariamasi su įvairiais sprendimų priėmimo organais, būtent Generaliniu sekretoriatu, Protokolo tarnyba ir už išorės santykius atsakingomis tarnybomis. Palaikomi glaudūs ryšiai su įvairiomis tarptautinėmis organizacijomis, ypač standartizavimo srityje (ISO).

Įvadas

Institucijų leidinių rengimo vadovo ištakos glūdi 1993 m. išleistame *Leidinių rengėjų vademekume.* 1997 m. vadovas buvo paskelbtas vienuolika kalbų, o paskui jų padaugėjo iki dvidešimt keturių. Tai unikalus kalbinių redakcijų derinimo rezultatas, nes vadovą rengė daug kalbinių grupių. Juo turėtų būti remiamasi rengiant rašytinius tekstus visose Europos Sąjungos institucijose, organuose ir įstaigose.

Rengiant šį vadovą buvo suburtas Tarpinstitucinis valdymo komitetas, jis paskyrė kiekvienos institucijos ir kalbos atstovus. Šie atstovai dirba vadovaujami Leidinių biure veikiančios koordinavimo grupės.

Kartais praktika skiriasi. Bandymas ją suderinti grindžiamas institucijų daugiakalbystės principu, pagal kurį visomis oficialiosiomis kalbomis parengti tekstai turi ne tik atitikti kiekvienos kalbos ypatumus, bet ir būti palyginami.

Pirmoje vadovo dalyje pateikiamos Oficialiajame leidinyje skelbiamų tekstų privalomosios rengimo taisyklės, antroje – bendro pobūdžio leidinių techniniai ir redagavimo standartai. Be to, ketvirtoje vadovo dalyje pateikiamos atitinkamos kalbos taisyklės, o trečioje – visoms 24 oficialiosioms kalboms bendros darbo taisyklės. Ši vadovo dalis – tikrasis visų institucijų visomis kalbomis rengiamų tekstų tolesnio derinimo pagrindas.

Vadove nustatytos bendros taisyklės iš esmės yra viršesnės už kitur nustatytas ar anksčiau taikytas taisykles; jos turi būti taikomos visuose rašytinės procedūros etapuose.

Šiuo *Institucijų leidinių rengimo vadovu* visų pirma siekiama skatinti aktyvią visų jo naudotojų sąveiką, nes tokio pobūdžio dokumentas turi būti nuolat atnaujinamas. Todėl vadovo autoriai kviečia visus siųsti naudingą informaciją, pranešti apie kiekvieną klaidą ar praleidimą ir teikti pasiūlymus adresu:

Office des publications de l'Union européenne (Europos Sąjungos leidinių biuras)
Coordination «Code de rédaction» („Leidinių rengimo vadovo“ koordinavimas)
(Unité A.1.002)
L-2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

El. paštu galima kreiptis:

- bendraisiais klausimais
  (OP-ISG-coordination@publications.europa.eu),
- su lietuvių kalba susijusiais klausimais
  (op-code-de-redaction-lt@publications.europa.eu).

Turinys

Nuorodos **4**

Įvadas **5**

PIRMA DALIS. **Oficialusis leidinys** **11**

Preambulė **12**

1. **Oficialiojo leidinio struktūra** **17**

1.1. **Bendroji struktūra** **17**

1.2. **L serija** **18**

1.2.1. Aktų klasifikavimas 18

1.2.2. Aktų numeravimas 20

1.2.3. Turinys 22

1.3. **C serija** **27**

1.3.1. Dokumentų klasifikavimas 28

1.3.2. Dokumentų numeravimas 29

1.3.3. Turinys 30

2. **Teisės akto struktūra** **33**

2.1. **Pavadinimas** **33**

2.2. **Preambulė (nurodomosios ir konstatuojamosios dalys)** **34**

2.2.1. Nurodomosios dalys 34

2.2.2. Konstatuojamosios dalys 35

2.3. **Straipsniai (dėstomoji dalis)** **37**

2.4. **Su privalomu reglamentų pobūdžiu susijusios formuluotės** **38**

2.5. **Baigiamosios formuluotės (vieta, data ir parašas)** **39**

2.6. **Priedai** **40**

2.7. **Aktų sudedamosios dalys** **41**

3. **Dokumentų rengimo taisyklės** **43**

3.1. **Nuorodos į Oficialųjį leidinį** **43**

3.2. **Nuorodos į aktą** **46**

3.2.1. Pavadinimo formos 46

3.2.2. Kitų aktų nurodymas 48

3.2.3. Nuorodos į akto sudedamąsias dalis 50

3.2.4. Nuorodos į akto pakeitimus 50

3.3. **Nuostatos, kuriomis keičiama iš dalies** **51**

3.3.1. Teksto pakeitimai 51

3.3.2. Papildymai ir numeravimas 53

3.4. **Nurodymo tvarka** **53**

3.4.1. Sutarčių nurodymo tvarka 53

3.4.2. Autorių nurodymo tvarka 54

3.4.3. Šalių nurodymo tvarka 55

3.4.4. Kalbų ir daugiakalbių tekstų nurodymo tvarka 55

3.4.5. Valiutų nurodymo tvarka 55

3.5. **Skaidomas tekstas** **55**

3.5.1. Skaidomo teksto punktų pateikimas 56

3.5.2. Aktų vardijimas 57
3.6. **Vienažodžio ar keliažodžio termino apibrėžtis** **57**
3.7. **Tarptautiniai susitarimai** **57**
Apibendrinamosios lentelės **58**
ANTRA DALIS. **Bendro pobūdžio leidiniai** **64**
4. **Dokumentų rengimas ir identifikatoriai** **65**
4.1. **Autoriai, įgaliotosios tarnybos, Leidinių biuras ir spaustuvės** **65**
4.1.1. Autoriai ir Leidinių biuras 65
4.1.2. Projektų valdymas Leidinių biure 66
4.1.3. Teksto taisymas Leidinių biure 66
4.2. **Dokumentų originalai (rankraščiai)** **67**
4.2.1. Leidybos grandinės principas 68
4.2.2. Dokumentų loginė struktūra 68
4.2.3. Teksto rengimas 69
4.2.4. Atgaminti skirti dokumentai 72
4.3. **Leidinių tipai** **72**
4.3.1. Monografijos 72
4.3.2. Tęstiniai ištekliai 73
4.3.3. Iš serijinių leidinių ir monografijų sudaryti leidiniai 73
4.4. **Leidinių biuro suteikti identifikatoriai** **73**
4.4.1. Tarptautinis standartinis knygos numeris (ISBN) 73
4.4.2. Tarptautinis standartinis serijinio leidinio numeris (ISSN) 75
4.4.3. Skaitmeninis objekto identifikatorius (DOI) 77
4.4.4. Katalogo numeris 77
4.5. **Europos Sąjungos Teisingumo Teismo suteiktas identifikatorius** **78**
5. **Leidinio sandara** **79**
5.1. **Viršelis** **79**
5.1.1. Sudedamosios viršelio dalys 79
5.1.2. Spalvų naudojimas viršeliuose 81
5.2. **Antraštinis lapas** **82**
5.3. **Antraštinio lapo kita pusė** **83**
5.3.1. Sudedamosios dalys 83
5.3.2. Informacija apie spausdinto popieriaus gaminį 84
5.4. **Autorių teisės** **85**
5.4.1. Pranešimas apie autorių teises 85
5.4.2. Leidimas pakartotinai naudoti ir pakartotinio naudojimo sąlygos 87
5.4.3. Leidinyje naudojami autorių teisių saugomi elementai 89
5.4.4. Kiti atsakomybės ribojimo pareiškimai 91
5.5. **Įžanginis ir baigiamasis tekstas** **91**
5.5.1. Dedikacija 91
5.5.2. Pratarmė, įžanga ir įvadas 91
5.5.3. Turinys 92
5.5.4. Bibliografija 92
5.5.5. Rodyklė 92
5.6. **Teksto išdėstymas** **92**

5.7. **Išvardijimas** 94

5.8. **Išskyrimas** 95

5.9. **Nuorodos** 95

5.9.1. Nuorodos į Europos Sąjungos teisės aktus 95

5.9.2. Nuorodos į sutartis 96

5.9.3. Nuorodos į Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo bylas 98

5.9.4. Bibliografinės nuorodos 100

5.10. **Citatos** 105

5.11. **Iliustracijos** 106

5.12. **Lentelės** 106

TREČIA DALIS. **Bendrosios taisyklės visoms kalboms** 108

6. **Tipografijos taisyklės ir teksto tikrinimas** 109

6.1. **Rankraščio skaitymas** 109

6.2. **Elektroninių rankraščių skaitymas** 109

6.3. **Korektūros ženklai** 109

6.4. **Skyrybos ženklai ir tarpai** 111

6.5. **Skaitmenų skyryba** 112

7. **Šalys, kalbos, valiutos ir jų santrumpos** 114

7.1. **Šalys** 114

7.1.1. Pavadinimai ir vartojamos santrumpos 114

7.1.2. Šalių vardijimo tvarka 116

7.2. **Kalbos** 118

7.2.1. ISO kodai ir kalbinių versijų sąrašas (daugiakalbiai tekstai) 118

7.2.2. Kalbų vardijimas tekste (vienakalbiai tekstai) 120

7.2.3. Leidinio kalbų nurodymas 120

7.2.4. Institucijose vartojamoms kalboms taikomos taisyklės 120

7.3. **Valiutos** 121

7.3.1. Euras (euro) ir centai 121

7.3.2. Valiutų vardijimo tvarka ir ISO kodai 122

7.3.3. Piniginių vienetų pateikimo taisyklės 124

8. **Išnašos ir jų nuorodos** 127

8.1. **Išnašų nuorodos** 127

8.2. **Išnašų pateikimo tvarka** 127

9. **Kitos taisyklės** 129

9.1. **Adresai** 129

9.1.1. Adresai: bendrieji principai 129

9.1.2. Adresai vienakalbiuose dokumentuose 130

9.1.3. Adresai daugiakalbiuose dokumentuose 132

9.1.4. Adresai valstybėse narėse: pateikimas ir pavyzdžiai 133

9.1.5. Adresai valstybėse narėse: ypatumai 135

9.2. **Elektroniniai adresai** 137

9.3. **Telefono numeriai** 137

9.4. **Bibliografija ir nuorodos į Oficialųjį leidinį** 139

9.5. **Europos Sąjungos administracinė struktūra: oficialieji pavadinimai ir vardijimo tvarka** 139

9.5.1. Institucijos ir organai 139
9.5.2. Tarpinstitucinės tarnybos 141
9.5.3. Decentralizuotosios įstaigos (agentūros) 142
9.5.4. Vykdomosios agentūros 144
9.5.5. Euratomo agentūros ir organai 145
9.5.6. Kitos įstaigos 145
9.6. Komisijos generaliniai direktoratai ir tarnybos: oficialieji pavadinimai 146
KETVIRTA DALIS. **Leidiniai lietuvių kalba 150**
10. Skyryba ir rašyba 151
10.1. Skyrybos ženklai 151
10.1.1. Taškas 151
10.1.2. Kabliataškis 152
10.1.3. Dvitaškis 152
10.1.4. Brūkšnys 152
10.1.5. Brūkšnelis 154
10.1.6. Skliaustai 156
10.1.7. Kabutės 156
10.1.8. Tarpas 157
10.1.9. Pasvirasis brūkšnys 159
10.2. Teksto skyryba 160
10.2.1. Citavimas 160
10.2.2. Aplinkybės 161
10.2.3. Įterpiniai 161
10.2.4. Lyginamieji posakiai 162
10.2.5. Priedėliai 163
10.2.6. Sudėtiniai sakiniai 164
10.2.7. Sąrašai 165
10.3. Rašyba 166
10.3.1. Mažosios ir didžiosios raidės 166
10.3.2. Skyrimas kursyvu 168
10.3.3. Matavimo vienetų pavadinimai 169
10.3.4. Valiutų pavadinimai 169
10.3.5. Data 169
10.3.6. Laikas 170
10.3.7. Skaičiai ir kiekis 170
10.3.8. Simboliniai pavadinimai 172
10.3.9. Sutrumpinimai ir santrumpos 172
10.3.10. Asmenvardžių rašyba 173
11. Rekomenduojamos literatūros sąrašas 175
Priedai 176
A1 priedas Europos emblemos grafinio apipavidalinimo vadovas 177
A2 priedas Emblemos 181
A3 priedas Bendrai vartojamos sutrumpintosios formos ir simboliai 189
A4 priedas Pagrindiniai akronimai ir santrumpos 197
A5 priedas Šalių, teritorijų ir valiutų sąrašas 203
A6 priedas Šalių ir teritorijų kodai 219

A7 priedas	Valiutų kodai	223
A8 priedas	Kalbų kodai (Europos Sąjunga)	231
A9 priedas	Institucijos, organai, tarpinstitucinės tarnybos ir įstaigos: daugiakalbis sąrašas	232
A10 priedas	Regionai	280
C priedas	Įvairūs	289
Rodyklė		**290**

Pirma dalis

Oficialusis leidinys

Čia aprašomas *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, jame skelbiami dokumentai ir konkrečios dokumentų rengimo taisyklės. Pirmą dalį reikėtų skaityti kartu su trečia ir ketvirta dalimis bei priedais, kurie taip pat taikomi Oficialiajame leidinyje skelbiamiems tekstams.

Preambulė

Istorija

1952 m.

Įsigaliojus Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutarčiai, buvo nuspręsta leisti Oficialųjį leidinį, kuriame būtų skelbiami pranešimai, sprendimai ir pan.

Pirmą kartą Oficialusis leidinys išleistas gruodžio 30 d.

Nuo 1952 m. iki 1958 m. balandžio 19 d. leidinio pavadinimas buvo *Europos anglių ir plieno bendrijos oficialusis leidinys*. Oficialiosios kalbos buvo italų, nyderlandų, prancūzų ir vokiečių.

1958 m.

Įsigaliojus kitoms dviem – EEB ir Euratomo – sutartims, Oficialusis leidinys pradėtas vadinti *Europos Bendrijų oficialiuoju leidiniu*. Balandžio 20 d. išleistas pirmasis naujojo Oficialiojo leidinio numeris.

1968 m.

Sausio mėn. sukuriamos L (*teisės aktai*) ir C (*informacija ir pranešimai*) serijos.

Pirmasis L serijos numeris išleistas sausio 3 d.

Pirmasis C serijos numeris išleistas sausio 12 d.

1978 m.

Sausio 7 d. išleistas pirmasis S serijos (*Europos Bendrijų oficialiojo leidinio* priedas), skirtos pranešimams apie viešuosius pirkimus skelbti, numeris.

Anksčiau kvietimai teikti paraiškas ir Europos plėtros fondo pranešimai buvo spausdinami atitinkamai L serijoje (iki 1974 m. pabaigos) ir C serijoje (iki 1977 m. pabaigos).

1981 m.

Duomenų bazė CELEX (*Communitatis Europaeae Lex*) – tarpinstitucinė automatizuota daugiakalbė Bendrijos teisės dokumentų sistema – tampa prieinama visuomenei. Komisija platina CELEX internete ir magnetinėmis juostelėmis.

1986 m.

S serija pradedama leisti elektroniniu formatu (kasdien atnaujinama elektroninė kvietimų teikti paraiškas (TED – *tenders electronic daily*) duomenų bazė).

1987 m.

L ir C serijos pradedamos leisti mikrokortomis.

1991 m.

Sausio mėn. sukuriama C ... A serija.

1992 m.

Spalio mėn. Komisija perduoda CELEX valdymą Leidinių biurui.

1997 m.

S serija pradedama leisti pastoviosios atminties kompaktiniais diskais (CD-ROM).

1998 m.

L ir C serijos skelbiamos *EUR-Lex* interneto svetainėje.

Nuo liepos 1 d. S serija nebespausdinama, o leidžiama tik pastoviosios atminties kompaktiniais diskais (CD-ROM) ir skelbiama internete (TED duomenų bazė).

1999 m.

Nuo rugpjūčio 31 d. elektronine forma pradedama leisti nauja C ... E serija (E – elektroninė).

2001 m.

L ir C serijos pradedamos leisti pastoviosios atminties kompaktiniais diskais (CD-ROM).

2002 m.

Nuo sausio 1 d. prieiga prie *EUR-Lex* duomenų bazės yra nemokama.

2003 m.

Nuo vasario 1 d. pagal Nicos sutartį Oficialiojo leidinio pavadinimas yra *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*.

2004 m.

Nuo gegužės 1 d., išsiplėtus Europos Sąjungai, Oficialusis leidinys pradedamas leisti 20 kalbų.

Pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 930/2004 nukrypti leidžianti nuostata pradėta taikyti Oficialiajam leidiniui maltiečių kalba – trejus metus (nuo 2004 m. gegužės 1 d. iki 2007 m. balandžio 30 d.) institucijos maltiečių kalba privalėjo spausdinti tik Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimtus reglamentus.

Nuo gegužės 1 d. Oficialiojo leidinio nugarėlės spalvota juostele nebežymimos, kalbinės versijos žymimos ISO kodu, šis kodas nurodomas viršelyje.

Nuo gegužės 1 d. CELEX ir *EUR-Lex* duomenų bazės prieinamos 20 kalbų.

Liepos mėn. išspausdinama naujausia *Galiojančių Bendrijos teisės aktų rodyklė*. Nuo tada rodyklę galima rasti *EUR-Lex* duomenų bazėje.

Nuo lapkričio 1 d. CELEX duomenų bazės įrašai įtraukiami į *EUR-Lex* duomenų bazę; nuo gruodžio 31 d. CELEX nebeatnaujinama.

2007 m.

Nuo sausio 1 d., į Sąjungą įstojus Rumunijai ir Bulgarijai bei priėmus sprendimą leisti antrinės teisės aktus airių kalba, Oficialusis leidinys leidžiamas 23 kalbomis. Vis dėlto airių kalbai galioja panaši nukrypti leidžianti nuostata, kokia buvo taikoma maltiečių kalbai: penkerius metus (nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d.) institucijos airių kalba privalo leisti tik Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimtus reglamentus (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 920/2005).

Sausio 1 d. pradėta taikyti nauja Oficialiajame leidinyje paskelbtų aktų klasifikavimo struktūra.

2009 m.

Gruodžio 1 d., įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Oficialusis leidinys papildytas laikina L V antrašte „Aktai, priimti nuo 2009 m. gruodžio 1 d. pagal Europos Sąjungos sutartį, Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Euratomo sutartį“ (ši antraštė panaikinta gruodžio 31 d.).

2010 m.

Nuo sausio 1 d. įvesta nauja Oficialiajame leidinyje paskelbtų aktų klasifikavimo struktūra, atitinkanti pakeitimus, padarytus Lisabonos sutartimi.

2012 m.

2007 m. airių kalbai skirtos nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimas Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1257/2010 pratęsiamas tolesniam penkerių metų laikotarpiui (nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.).

2013 m.

Nuo liepos 1 d., į Sąjungą įstojus Kroatijai, Oficialusis leidinys leidžiamas 24 kalbomis.

2014 m.

Balandžio 1 d. nutraukiama C ... E serijos leidyba.

2016 m.

Sausio 1 d. sukuriamos L ... I ir C ... I serijos.

Kovo mėn. portale *EUR-Lex* įdiegiamas Europos teisės aktų identifikatorius (ELI – *European Legislation Identifier*).

2017 m.

Nukrypti leidžiančios nuostatos dėl airių kalbos galiojimas vėl pratęsiamas Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2015/2264, tačiau jos taikymo sritis turi būti laipsniškai mažinama, siekiant ją panaikinti iki 2021 m. gruodžio 31 d.

2022 m.

Nuo sausio 1 d. nebetaikoma nukrypti leidžianti nuostata dėl airių kalbos.

2023 m.

Nuo spalio 1 d. kiekvienas aktas skelbiamas atskiru Oficialiuoju leidiniu.

L ... I, C ... A ir C ... I serijos nebeleidžiamos.

Dokumentus rengiantys institucijų, organų ir įstaigų padaliniai

Visas institucijų, organų ir įstaigų oficialiųjų pavadinimų sąrašas pateikiamas 9.5 punkte.

Europos Parlamentas (Briuselis, Liuksemburgas, Strasbūras)

Už tekstų, skelbtinų Oficialiajame leidinyje, išsiuntimą atsakingi įvairūs skyriai.

Europos Vadovų Taryba (Briuselis)

Tekstus siunčia Europos Sąjungos Tarybos generalinis sekretoriatas.

Europos Sąjungos Taryba (Briuselis)

Tekstus siunčia generalinis sekretoriatas.

Europos Komisija (Briuselis, Liuksemburgas)

Prašymą paskelbti Oficialiajame leidinyje Komisijos tekstus – privalomus teisės aktus (L serija), Komisijos pasiūlymus, informaciją ir pranešimus (C serija) ar kvietimus teikti paraiškas bei Europos plėtros fondo pranešimus (S serija) – teikia generalinis sekretoriatas.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (Liuksemburgas)

Už tekstų pateikimą atsakinga Teisingumo Teismo kanceliarija.

Europos Centrinis Bankas (Frankfurtas prie Maino)

Tekstus siunčia Sekretoriato ir kalbos paslaugų generalinis direktoratas arba Teisinių paslaugų generalinis direktoratas.

Europos Audito Rūmai (Liuksemburgas)

Už tekstų siuntimą atsakingas Komunikacijos ir ataskaitų skyrius.

Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (Briuselis)

Tekstus siunčia Tarybos generalinis sekretoriatas.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (Briuselis)

Tekstus siunčia kanceliarija.

Europos regionų komitetas (Briuselis)

Įvairių skyrių tekstus siunčia kanceliarija.

Europos investicijų bankas (Liuksemburgas)

Tekstus pateikia jų autoriai.

Europos ombudsmenas (Strasbūras) **ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas** (Briuselis)

Tekstus pateikia jų autoriai.

Įstaigos

Sąrašas pateiktas 9.5.3–9.5.6 punktuose.

Institucijų, organų ir įstaigų daugiakalbis sąrašas pateiktas A9 priede.

LegisWrite ir *EdiT*

LegisWrite yra kompiuterinė priemonė, institucijų naudojama teisės aktams ir kitiems dokumentams kurti, persvarstyti ir jais keistis. Ši priemonė naudojama teksto struktūrai ir pateikčiai tvarkyti.

Daugiau informacijos apie *LegisWrite* galima rasti svetainėje „GoPro“)*Guide to procedures*), kuri prieinama ES institucijų ir įstaigų darbuotojams:

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/display/REGISTRY/Rules+on+form (en)

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/pages/viewpage.action?pageId=216418878 (en)

2021 m. pradėta taikyti XML grindžiama teisėkūros priemonė *EdiT*. Ji palaipsniui pakeis *LegisWrite*. Daugiau informacijos apie *EdiT* galima rasti svetainėje „GoPro“:

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/display/REGISTRY/EDIT+EN (en)

Informacijos šaltiniai

Rengiant tekstus, kurie bus skelbiami Oficialiajame leidinyje, rekomenduojama naudotis šiais pagrindiniais šaltiniais:

a) kalbos klausimai:

— Lietuvos Respublikos terminų bankas (https://terminai.vlkk.lt/),

— Valstybinė lietuvių kalbos komisija (https://www.vlkk.lt),

— Lietuvių kalbos instituto interneto svetainė (https://www.lki.lt),

— Dabartinės lietuvių kalbos žodynas (https://ekalba.lt/dabartines-lietuviu-kalbos-zodynas/),

— Lietuvių kalbos žodynas (http://www.lkz.lt/),

— Tarptautinių žodžių žodynas (https://www.zodynas.lt/);

b) teisės aktų rengimo klausimai:

— *Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendrasis praktinis vadovas asmenims, rengiantiems Europos Sąjungos teisės aktus*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2015,

— *Įprasta teisėkūros procedūra priimamų aktų pateikimo ir rengimo taisyklių bendrasis rinkinys* (Parlamentas, Taryba, Komisija), 2023 m. redakcija (*),

— *Europos Sąjungos Taryboje (Taryba) parengtų aktų precedentų vadovas*, 2023 m. leidimas,

— *Règles de technique législative à l'usage des services de la Commission* (*);

c) santrumpos:

— IATE (Europos Sąjungos institucijų terminų bazė, skirta terminams rinkti, skleisti ir kartu su Europos Sąjungos institucijomis, įstaigomis ir agentūromis tvarkyti);

d) aktų pavadinimų, jų turinio ir naujausių pakeitimų ir pan. patikra:

— *EUR-Lex* (tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės. Šioje svetainėje galima peržiūrėti OL, taip pat Sutartis, teisės aktus, teismų praktiką, parengiamuosius teisės aktus).

Be to, kai kurie Oficialiojo leidinio leidimai gali būti ir tam tikrų sričių – žemės ūkio, žuvininkystės, prekybos susitarimų, Kombinuotosios nomenklatūros, susitarimų su trečiosiomis šalimis ir kt. – informacijos šaltiniai.

(*) Vidinė nuoroda – dokumentas, skirtas tik Europos Sąjungos institucijų darbuotojams.

1. Oficialiojo leidinio struktūra

ES teisės aktai ir dokumentai skelbiami įvairiose Oficialiojo leidinio serijose.

1.1. Bendroji struktūra

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį sudaro trys serijos:

- L serija. *Teisės aktai*,
- C serija. *Informacija ir pranešimai*,
- S serija. *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio priedas*.

L ir C serijos atskiriems teisės aktams skelbiamos kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, o skubiais atvejais – šeštadieniais, sekmadieniais ir valstybinių švenčių dienomis.

Teisės aktų skelbimas atskirais Oficialiaisiais leidiniais

Iki 2023 m. rugsėjo 30 d. Oficialusis leidinys buvo tą pačią dieną paskelbtų dokumentų rinkinys. Nuo 2023 m. spalio 1 d. teisės aktus pradėjus skelbti atskirais leidiniais, kiekviename Oficialiojo leidinio numeryje yra tik vienas dokumentas.

Teisės akto paskelbimas atskiru leidiniu padidina tiek skelbimo proceso lankstumą, tiek spartą. Dabar visi dokumentai skelbiami atskirai, todėl papildomų serijų, skirtų skubiems leidiniams, nebereikia. Dėl šios priežasties L ... I ir C ... I serijos nuo 2023 m. spalio 1 d. nebeleidžiamos ir lieka tik pagrindinės L ir C serijos. C ... A serija taip pat nebeleidžiama.

Nuorodos į Oficialųjį leidinį kuriamos nurodant jo seriją, dokumento numerį (išskyrus tarptautinius susitarimus ir klaidų ištaisymus), paskelbimo datą ir ELI – puslapio nuoroda tapo neaktuali. Daugiau informacijos apie nuorodas pateikiama 3.1 punkte „Nuorodos į Oficialųjį leidinį“.

L serija

L serijos antraštės:

- teisėkūros aktai (L I),
- ne teisėkūros aktai (L II),
- kiti aktai (L III),
- klaidų ištaisymas.

Taip pat žr. 1.2 punktą „L serija“.

C serija

C serijos antraštės:

- rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės (C I),
- komunikatai (C II),
- parengiamieji aktai (C III),
- pranešimai (C IV),
- nuomonės (C V),
- klaidų ištaisymas.

Pastaba.	Nepainioti nuomonių, skelbiamų C I (čia skelbiamos nuomonės) ir C V (čia skelbiamos procedūros ir kiti aktai).

Dėl didelės C serijoje skelbiamų aktų įvairovės šios serijos leidiniuose daugiau skirtingų tipografinio pateikimo formų nei L serijoje, tačiau abiem serijoms taikomos tos pačios taisyklės.

Taip pat žr. 1.3 punktą „C serija“.

C serija iki 2023 m. spalio 1 d.

C serija buvo papildyta C ... A, C ... E (jos leidyba nutraukta 2014 m. balandžio 1 d.) ir C ... I serijomis. Daugtaškio vietoje buvo rašomas tos dienos C serijos leidinio numeris.

— C ... A serija (A – angl. *annex* – „priedas“)
Šioje serijoje buvo skelbiami pranešimai apie atvirus konkursus, pranešimai apie laisvas darbo vietas ir bendrieji žinynai (Bendrasis daržovių rūšių veislių katalogas ir kt.).

— C ... E serija (E – angl. *electronic* – „elektroninė“)
Šioje serijoje buvo skelbiami tam tikri tekstai, pavyzdžiui, laikantis įprastos teisėkūros procedūros priimamos Tarybos pozicijos ar Europos Parlamento posėdžių protokolai bei jo priimti tekstai. Jie yra pateikiami *EUR-Lex* (anksčiau kas mėnesį buvo leidžiami ir DVD).

— C ... I serija (I – angl. *isolated* – „atskiras“).

OL C 137, 2010 5 27
OL C 137 A, 2010 5 27
OL C 137 E, 2010 5 27
OL C 119 I, 2018 4 5

S serija

S serijoje (S – angl. *supplement* – „priedas“) skelbiami viešųjų pirkimų konkursai, Europos plėtros fondo ir kitų institucijų, organų ir įstaigų informacija. Ši serija skelbiama internete (TED duomenų bazėje).

1.2. L serija

L serija apima teisėkūros, ne teisėkūros ir kitus aktus, sugrupuotus pagal antraštes ir paantraštes.

1.2.1. Aktų klasifikavimas

Aktai klasifikuojami pagal antraštes (L I, L II ir t. t.) ir paantraštes („Reglamentai“, „Direktyvos“ ir kt.) toliau nurodyta tvarka (taip pat žr. Oficialiojo leidinio struktūrą *EUR-Lex*).

Oficialusis leidinys. L serija

L I. Teisėkūros aktai

— Reglamentai
— Direktyvos
— Sprendimai
— Biudžetai

L II. Ne teisėkūros aktai

— Tarptautiniai susitarimai
— Reglamentai
— Direktyvos
— Sprendimai
— Rekomendacijos
— Gairės
— Darbo tvarkos taisyklės
— Tarptautiniais susitarimais įsteigtų organų priimti aktai
— Tarpinstituciniai susitarimai

L III. Kiti aktai

— Europos ekonominės erdvės (EEE) srities aktai

Pastaba. Antraštė **L IV. Aktai, priimti iki 2009 m. gruodžio 1 d. pagal EB sutartį, ES sutartį ir Euratomo sutartį** buvo laikinai vartojama po 2010 m. sausio 1 d., kad būtų įtraukti teisės aktai, priimti iki 2009 m. gruodžio 1 d. pagal EB sutartį, ES sutartį ir Euratomo sutartį. Ši antraštė dabar nebeaktuali.

Pagal antraštes suskirstyti aktai klasifikuojami pagal:

— rūšį (reglamentas, direktyva, sprendimas, biudžetas ir t. t..) ir

— autorių (žr. 3.4.2 punktą): Europos Parlamentas, Europos Vadovų Taryba, Europos Parlamentas ir Taryba, Taryba, Europos Komisija, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, Europos Centrinis Bankas, Audito Rūmai ir kt.

Pastaba. Pagal L II antraštę, paantraštes „Reglamentai“, „Direktyvos“ ir „Sprendimai“ suskirstyti aktai, laikantis minėtos vardijimo ir autorių nurodymo tvarkos, klasifikuojami taip:

1) aktai, tiesiogiai grindžiami Sutartimis;

2) deleguotieji aktai;

3) įgyvendinimo aktai.

Pavyzdžių pateikiama apibendrinamosiose lentelėse.

Antraštės

Oficialiojo leidinio L serijoje vartojamos šios antraštės:

L I. Teisėkūros aktai

Su šia antrašte pateikiami teisėkūros aktai (kaip apibrėžta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV)): reglamentai, direktyvos ir sprendimai, kurie buvo priimti:

— laikantis įprastos teisėkūros procedūros (Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimti aktai)

arba

— laikantis specialios teisėkūros procedūros (Tarybos priimti aktai, dalyvaujant Europos Parlamentui, arba Europos Parlamento priimti aktai, dalyvaujant Tarybai).

Teisėkūros aktai apima ir Europos Sąjungos metinį biudžetą (taip pat su juo susijusius taisomuosius biudžetus), nes jis yra priimamas laikantis specialios teisėkūros procedūros.

Pastaba. Pastaba. Europos Sąjungos „metinis biudžetas“ anksčiau buvo vadinamas „bendruoju biudžetu“. 2022 m. atitinkamai pasikeitė teisės akto, kuriuo galutinai patvirtinamas biudžetas, pavadinimas („Europos Sąjungos metinio biudžeto galutinis priėmimas“).

Iki 2009 m. gruodžio 1 d. Europos Sąjungos biudžetą tvirtinantis aktas buvo skelbiamas L II antrašte (Ne teisėkūros aktai), pavadinimu „Europos Sąjungos bendrojo biudžeto galutinis patvirtinimas“. Agentūrų pajamų ir išlaidų ataskaitos buvo skelbiamos L serijoje, dabar jos skelbiamos C serijoje.

L II. Ne teisėkūros aktai

Su šia antrašte pateikiami ne pagal teisėkūros procedūrą priimti teisės aktai (kaip apibrėžta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV)): reglamentai, direktyvos ir sprendimai, priimti ne pagal teisėkūros procedūrą (deleguotieji aktai (290 straipsnis), įgyvendinimo aktai (291 straipsnis) ir aktai, priimti tiesiogiai remiantis Sutartimis (su tarptautiniais susitarimais susiję aktai, BUSP sprendimai ir kt.)), taip pat kiti aktai, pvz., rekomendacijos ir ECB gairės.

L III. Kiti aktai

Su šia antrašte pateikiami kiti aktai, pvz., Europos ekonominės erdvės aktai.

1.2.2. Aktų numeravimas

Aktus numeruoja Leidinių biuras.

Visiems aktams ir kitiems tekstams, išskyrus tarptautinius susitarimus ir klaidų ištaisymus, skiriamas numeris. Šis numeris yra unikalus; jis arba sudaro pavadinimo dalį, arba yra pateikiamas po pavadinimo laužtiniuose skliaustuose. Jame taip pat nurodomas Oficialiojo leidinio, kuriame paskelbtas aktas ar kitas tekstas, numeris.

Numeravimas

Akto numerį sudaro trys dalys, dėstomos tokia tvarka:

- skliausteliuose rašoma srities santrumpa („ES“ – Europos Sąjunga, „Euratomas“ – Europos atominės energijos bendrija, „ES, Euratomas“ – Europos Sąjunga ir Europos atominės energijos bendrija, „BUSP“ – bendra užsienio ir saugumo politika),
- keturiais skaitmenimis rašomi paskelbimo metai,
- eilės numeris, pagrįstas metine seka ir sudarytas iš reikiamo skaitmenų skaičiaus:

(sritis) MMMM/N

Pastaba. Tam tikriems aktams Leidinių biuro suteiktas numeris neapima srities ir yra įrašytas laužtiniuose skliaustuose pavadinimo pabaigoje. Šis numeris nelaikomas pavadinimo dalimi ir nepateikiamas darant nuorodas į atitinkamą aktą.

[MMMM/N]

Iki 2015 m. sausio 1 d.

Aktai buvo numeruojami pagal jų rūšį, ir tokia numeracija išlaikoma darant nuorodas į šiuos aktus.

Pagrindiniai principai

a) Santrumpa „Nr.“ vartojama, kai eilės numeris rašomas prieš metus:

Komisijos reglamentas (ES) Nr. 16/2010

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 284/2010/ES

Tačiau santrumpa „Nr.“ nevartojama, kai metai rašomi prieš eilės numerį:

Komisijos sprendimas 2010/300/ES

b) Metai rašomi keturiais skaitmenimis (iki 1999 m. sausio 1 d. buvo rašomi dviem skaitmenimis):

Komisijos reglamentas (EB) Nr. 23/1999

Tarybos sprendimas 2010/294/ES

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2820/98

Pastaba. Srities santrumpos kito priėmus naujas Sutartis ar Sutarčių pakeitimus:

- iki 1993 m. lapkričio 1 d. vartojamos santrumpos „EEB“, „EAPB“, „Euratomas“,
- nuo 1993 m. lapkričio 1 d. (įsigaliojus Mastrichto sutarčiai) „EEB“ tapo „EB“. Atsiranda santrumpos „BUSP“ (bendra užsienio ir saugumo politika), „TVR“ (teisingumas ir vidaus reikalai) ir „VNK“ (valstybių narių pasirašyta konvencija),
- nuo 2002 m. liepos 24 d. (pasibaigus EAPB sutarties galiojimo laikui) santrumpa „EAPB“ nebevartojama,
- 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai įvesta santrumpa „ES“, o santrumpa „EB“ nebevartojama. Įsigaliojus Europos Sąjungos sutarčiai santrumpa „BUSP“ išliko, o santrumpos „TVR“ ir „VNK“ nebevartojamos.

Numeravimas

Aktai numeruojami vienos iš bendrų serijų eilės numeriu, o jo dalys dėstomos nuo akto rūšies priklausančia tvarka.

Reglamentai

Šie aktai numeruojami taip: santrumpa (skliaustuose), eilės numeris ir metai:

Reglamentas (ES) Nr. 641/2010

Ilgainiui reglamentų numeravimas kito. Numeruota taip:

— nuo 1952 m. iki 1962 m. gruodžio 31 d.:
Reglamentas Nr. 17

— nuo 1963 m. sausio 1 d. iki 1967 m. gruodžio 31 d. (prie numerio pridėta nuoroda į atitinkamą (-as) sutartį (-is) ir metai):
Reglamentas Nr. 1009/67/EEB

— nuo 1968 m. sausio 1 d. (pakeista sutarties nuorodos vieta):
Reglamentas (EEB) Nr. 1470/68

Direktyvos

Direktyvos numeruojamos taip: metai, eilės numeris ir santrumpa:

Tarybos direktyva 2010/24/ES

Nuo 1992 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. priimtoms direktyvoms numerius suteikdavo Tarybos generalinis sekretoriatas.

Kai kurių senesnių direktyvų pavadinimuose vartojamos kelintinių skaitvardžių įvardžiuotinės formos:

Pirmoji Tarybos direktyva 73/239/EEB

Sprendimai

Su L I antrašte paskelbti sprendimai numeruojami taip: eilės numeris, metai ir santrumpa:

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 477/2010/ES

Pagal teisėkūros procedūrą priimtiems sprendimams suteikiami numeriai iš to paties numerių sąrašo, kaip ir reglamentų (Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 477/2010/ES, Komisijos reglamentas (ES) Nr. 478/2010, Komisijos reglamentas (ES) Nr. 479/2010 ir t. t.).

Su L II antrašte paskelbti sprendimai numeruojami taip: metai, eilės numeris ir santrumpa:

Tarybos sprendimas 2010/294/ES

Biudžetas

Galutinai priimtas bendrasis biudžetas ir taisomieji biudžetai turi numerį, kuris nurodomas turinyje ir antraštiniame lape (pavyzdžiui, 2010/117/ES, Euratomas), tačiau necituojamas nuorodose.

Dvigubas numeravimas

Kai kurie aktai gali turėti du numerius:

— Leidinių biuro suteiktą numerį (pvz., (ES) 2015/299) ir

— aktą priėmusios institucijos numerį (pvz., ECB/2015/5, ATALANTA/4/2015 ir pan.).

Europos Centrinio Banko aktuose, taip pat Politinio ir saugumo komiteto sprendimuose institucijos suteiktas numeris rašomas skliaustuose po pavadinimo:

Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) 2015/534 <...> (ECB/2015/13)
Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2015/299 <...> (ECB/2015/5)
Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2015/732 <...> (ECB/2015/20)
Politinio ir saugumo komiteto sprendimas (BUSP) 2015/711 <...> (ATALANTA/4/2015)

Pastaba.	Europos Centrinio Banko sprendimai, gairės ir rekomendacijos, paskelbti iki 2015 m. sausio 1 d., nurodomi tik su institucijos suteiktu numeriu:

(4) Europos Centrinio Banko sprendime (ES) 2016/1975 (ECB/2016/39) (2) nurodoma Vykdomosios valdybos kompetencija pagal Europos Centrinio Banko sprendimo ECB/2013/54 (3) 3 straipsnio 2 dalį. Sprendimas ECB/2013/54 buvo panaikintas Sprendimu (ES) 2020/637 (ECB/2020/24). <...>

(2) 2016 m. lapkričio 8 d. Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2016/1975 dėl įgaliojimų suteikti laikinąją akreditaciją perdavimo (ECB/2016/39) (OL L 304, 2016 11 11, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1975/oj).

(3) 2013 m. gruodžio 20 d. Europos Centrinio Banko sprendimas ECB/2013/54 dėl akreditacijos procedūrų, taikomų saugotinų eurų elementų ir eurų elementų gamintojams, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas ECB/2008/3 (OL L 57, 2014 2 27, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/106(3)/oj).

Kai kuriuose aktuose Leidinių biuro suteiktas numeris neapima srities ir rašomas laužtiniuose skliaustuose po pavadinimo. Tai – remiantis tarptautiniais susitarimais įsteigtų tarybų ir komitetų (pvz., AKR ir ES ambasadorių komiteto) sprendimai, aktai, susiję su Europos ekonomine erdve (EEE) arba su Europos laisvosios prekybos asociacija (ELPA), ir Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklės:

AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimas Nr. 1/2015 <...> [2015/1909]

EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 159/2014 <...> [2015/94]

ELPA priežiūros institucijos sprendimas Nr. 226/17/COL <...> [2018/564]

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklė Nr. 78 <...> [2015/145]

Iki 2015 m. sausio 1 d.

Aktai, susiję su Europos ekonomine erdve (EEE) arba su Europos laisvosios prekybos asociacija (ELPA), ir Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) reglamentai turi tik numerį, kurį suteikia aktą parengusi institucija.

Nenumeruojami aktai ir kiti tekstai

Tarptautiniai susitarimai (žr. 1.2.3 punktą, „L II. Ne teisėkūros aktai“) ir klaidų ištaisymai nenumeruojami.

Kalbant apie tarptautinius susitarimus, pažymėtina, kad Europos Sąjunga negali vienašališkai suteikti tam tikro numerio, nes ji yra tik viena iš susitarimo šalių.

Iki 2023 m. spalio 1 d.

Be tarptautinių sutarčių ir klaidų ištaisymo, nebuvo sunumeruoti šie dokumentai:

— informacija, susijusi su tarptautinio susitarimo įsigaliojimo data, ir

— darbo tvarkos taisyklės.

1.2.3. Turinys

Čia pateikiamas L serijoje skelbiamų aktų sąrašas ir pavyzdžiai, o aktai sugrupuoti pagal atitinkamas antraštes ir paantraštes.

L I. Teisėkūros aktai

a) Reglamentai

Su šia paantrašte skelbiami Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimti reglamentai (pagal įprastą teisėkūros procedūrą) arba vienos iš šių institucijų priimti reglamentai dalyvaujant antrajai (pagal specialią teisėkūros procedūrą).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/475
Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939

b) Direktyvos

Su šia paantrašte skelbiamos Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimtos direktyvos (pagal įprastą teisėkūros procedūrą) arba Tarybos priimtos direktyvos dalyvaujant Europos Parlamentui (pagal specialią teisėkūros procedūrą):

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/254
Tarybos direktyva (ES) 2015/121

c) Sprendimai

Su šia paantrašte skelbiami Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimti sprendimai (pagal įprastą teisėkūros procedūrą) arba Tarybos priimti sprendimai dalyvaujant Europos Parlamentui (pagal specialią teisėkūros procedūrą):

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/601
Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/457

d) Biudžetai

Su šia paantrašte skelbiami Europos Sąjungos metiniai biudžetai ir susiję taisomieji biudžetai, prieš kuriuos pateikiamas jų galutinio priėmimo aktas:

Europos Sąjungos 2023 finansinių metų metinio biudžeto galutinis priėmimas (ES, Euratomas) 2023/278
Europos Sąjungos 2023 finansinių metų taisomojo biudžeto Nr. 2 galutinis priėmimas (ES, Euratomas) 2023/1752

Galutinio priėmimo aktui, t. y. prieš metinį ar taisomąjį biudžetą nurodytam aktui, suteikiamas numeris. Pačiam metiniam biudžetui joks numeris nesuteikiamas, tačiau taisomiesiems biudžetams numerį suteikia aktą parengusi institucija (Europos Sąjungos 2023 finansinių metų taisomasis biudžetas Nr. 2).

L II. Ne teisėkūros aktai

a) Tarptautiniai susitarimai

Šiuo atveju tarptautiniai susitarimai (toliau – susitarimai) – tai Europos Sąjungos arba Europos atominės energijos bendrijos sudaryti susitarimai, valstybių narių pasirašytos konvencijos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų parengti susitarimai, konvencijos ir protokolai, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų vidiniai susitarimai, susitarimai pasikeičiant laiškais ir t. t.

Kaip nurodyta pirmiau, susitarimai nenumeruojami. Leidinių biuras jiems suteiks tik Oficialiojo leidinio numerį (šis numeris pateikiamas Oficialiojo leidinio antraštėje).

Su šia paantrašte skelbiami:

— su susitarimu susiję sprendimai, prie kurių pridėtas susitarimo tekstas:

2014 m. lapkričio 10 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/209 dėl Europos Sąjungos ir Farerų Salų susitarimo dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo, pagal kurį Farerų Salos tampa bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) asocijuotąja šalimi, pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

Europos Sąjungos ir Farerų Salų susitarimas dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo, pagal kurį Farerų Salos tampa bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) asocijuotąja šalimi

2014 m. balandžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/105 dėl Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Azerbaidžano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo protokolo dėl Europos Sąjungos ir Azerbaidžano Respublikos bendrojo susitarimo, kuriuo nustatomi Azerbaidžano Respublikos dalyvavimo Sąjungos programose bendrieji principai, pasirašymo Sąjungos vardu

Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Azerbaidžano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo protokolas dėl Europos Sąjungos ir Azerbaidžano Respublikos bendrojo susitarimo, kuriuo nustatomi Azerbaidžano Respublikos dalyvavimo Sąjungos programose bendrieji principai

— su susitarimu susiję sprendimai, prie kurių susitarimo tekstas nepridėtas:

2015 m. spalio 1 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/1796 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo, pagal kurį Šveicarijos Konfederacija tampa bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ ir Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos, kuria papildoma programa „Horizontas 2020“, asocijuotąja šalimi ir kuriuo reglamentuojamas Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimas Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės vykdomoje ITER veikloje, sudarymo

— informacija, susijusi su susitarimų įsigaliojimu:

Informacija apie Europos Sąjungos ir Sent Lusijos susitarimo dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju įsigaliojimą [2023/2212]

Pastaba. Tik L serijoje skelbiama informacija.

b) Reglamentai

Su šia paantrašte skelbiami tam tikri Tarybos reglamentai (reglamentai, priimti tiesiogiai remiantis Sutartimis, ir įgyvendinimo reglamentai), Komisijos reglamentai (reglamentai, priimti tiesiogiai remiantis Sutartimis, deleguotieji reglamentai ir įgyvendinimo reglamentai) bei Europos Centrinio Banko reglamentai:

Tarybos reglamentas (ES) 2015/106

Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/81

Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/281

Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/52

Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) 2015/534 <...> (ECB/2015/13)

Europos Centrinio Banko reglamentai pateikiami spausdinti su pačios institucijos jau suteiktu numeriu (ECB/2015/13), todėl jie skelbiami su dviem numeriais (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“).

c) Direktyvos

Su šia paantrašte skelbiamos tam tikros Tarybos direktyvos (direktyvos, priimtos tiesiogiai remiantis Sutartimis, ir įgyvendinimo direktyvos) bei Komisijos direktyvos (direktyvos, priimtos tiesiogiai remiantis Sutartimis, deleguotosios direktyvos ir įgyvendinimo direktyvos):

Tarybos direktyva (ES) 2015/652

Komisijos direktyva (ES) 2015/565

Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2015/573

Komisijos įgyvendinimo direktyva (ES) 2015/1168

d) Sprendimai

Su šia paantrašte skelbiami:

— valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimai, Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimai bei sprendimai, priimti bendru valstybių narių vyriausybių atstovų susitarimu:

Valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimas (ES, Euratomas) 2015/578

— tam tikri Europos Parlamento sprendimai:

Europos Parlamento sprendimas (ES, Euratomas) 2015/435

— Europos Vadovų Tarybos sprendimai:

Europos Vadovų Tarybos sprendimas (ES) 2018/509

— tam tikri Europos Parlamento ir Tarybos sprendimai:

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/468

— tam tikri Tarybos sprendimai (sprendimai, priimti tiesiogiai remiantis Sutartimis, įskaitant BUSP sprendimus, ir įgyvendinimo sprendimai):

Tarybos sprendimas (ES) 2015/1025

Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/156

Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/76

— Komisijos sprendimai (sprendimai, priimti tiesiogiai remiantis Sutartimis, deleguotieji sprendimai ir įgyvendinimo sprendimai):

Komisijos sprendimas (ES) 2015/119

Komisijos deleguotasis sprendimas (ES) 2015/1602

Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/103

— Europos Centrinio Banko sprendimai:

Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2015/299 <...> (ECB/2015/5)

Europos Centrinio Banko sprendimai pateikiami spausdinti su pačios institucijos jau suteiktu numeriu (ECB/2015/5), todėl jie skelbiami su dviem numeriais (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“).

Pastaba.	Iki 2009 m. gruodžio 1 d. buvo skiriami dviejų rūšių sprendimai (juose tam tikromis kalbomis buvo vartojamos skirtingos formuluotės): sprendimai, kurių dėstomosios dalies pabaigoje buvo pateikiamas straipsnis, kuriame nurodomas (-i) adresatas (-ai), ir paantraštė „Pranešta dokumentu Nr. ...“, ir *sui generis* sprendimai, kurių dėstomoji dalis buvo pradedama žodžiais „nusprendė“ (o ne „priėmė šį sprendimą“). Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai tokio skirstymo neliko. Tačiau kai kuriais atvejais adresato neturintys sprendimai pateikiami pagal formą kaip *sui generis* sprendimai.

e) Rekomendacijos

Su šia paantrašte skelbiamos Tarybos rekomendacijos, priimtos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 121, 126, 140 ir 292 straipsnius, Komisijos rekomendacijos (292 straipsnis) ir Europos Centrinio Banko rekomendacijos (292 straipsnis):

Tarybos rekomendacija (ES) 2015/1029
Komisijos rekomendacija (ES) 2015/682

Europos Centrinio Banko rekomendacijos pateikiamos spausdintos su pačios institucijos jau suteiktu numeriu, todėl jos skelbiamos su dviem numeriais (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“).

Kitos rekomendacijos skelbiamos C serijoje.

f) Gairės

Su šia paantrašte skelbiamos Europos Centrinio Banko gairės. Šie aktai pateikiami su pačios institucijos jau suteiktu numeriu (ECB/2015/20), todėl jie skelbiami su dviem numeriais (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“):

Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2015/732 <...> (ECB/2015/2)

g) Darbo tvarkos taisyklės

Tai institucijų ir organų darbo tvarkos taisyklės, darbo reglamentas, procedūros reglamentai; įstaigų darbo tvarkos taisyklės skelbiamos C serijoje. Darbo tvarkos taisyklėms pavadinimo pabaigoje suteikiamas numeris laužtiniuose skliaustuose:

Regionų komiteto darbo tvarkos taisyklės [MMMM/N]
Europos Sąjungos Audito Rūmų darbo tvarkos taisyklės [MMMM/N]
Nurodymų Bendrojo Teismo kancleriui pakeitimai [MMMM/N]

Jei darbo tvarkos taisyklės pridedamos prie akto, jos klasifikuojamos pagal tą pačią antraštę, kaip ir aktas, ir joms nesuteikiamas numeris:

2015 m. kovo 2 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/354, kuriuo priimamos Investicinės priemonės komiteto, įsteigto prie Europos investicijų banko, darbo tvarkos taisyklės (*aktas, kurio priede yra pateiktos darbo tvarkos taisyklės)*

h) Tarptautiniais susitarimais įsteigtų organų priimti aktai

Su šia paantrašte skelbiami tarptautiniais susitarimais įsteigtų organų priimti sprendimai bei Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklės. Šie aktai turi du numerius (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“):

AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimas Nr. 1/2015 <...> [2015/1909]
ES ir Šveicarijos jungtinio komiteto sprendimas Nr. 1/2015 <...> [2015/542]
Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklė Nr. 78 <...> [2015/145]
Sprendimas Nr. 3/JP/2018 <...> [2019/347]

i) Tarpinstituciniai susitarimai

Tarpinstituciniai susitarimai reguliuoja tam tikrus ES institucijų konsultacijų ir bendradarbiavimo aspektus ir yra jų susitarimo rezultatas; kitaip tariant, tai yra tam tikros bendros vidaus darbo tvarkos taisyklės.

Institucijos nutaria skelbti šiuos susitarimus L serijoje arba C serijoje priklausomai nuo jų turinio, taikymo srities ir poveikio.

L III. Kiti aktai

Europos ekonominė erdvė

Su šia paantrašte skelbiami:

— sprendimai, priimti pagal Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimą:

EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 159/2014 <...> [2015/94]

— aktai, priimti pagal Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) aktus:

ELPA priežiūros institucijos sprendimas Nr. 226/17/COL <...> [2018/564]

ELPA valstybių nuolatinio komiteto sprendimas Nr. 2/2015/SC <...> [2015/2024]

— ELPA teismo procedūros reglamentas.

Šie aktai, išskyrus ELPA teismo procedūros reglamentą, turi du numerius (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“).

ELPA priežiūros institucijos aktuose metai rašomi nurodant tik du skaitmenis, pavyzdžiui, Nr. 226/17/COL (angl. COL – *College of the Surveillance Authority*).

Klaidų ištaisymas

Klaidų ištaisymas gali būti pateikiamas tik tam tikromis kalbomis ir viena jo kalbinė versija ilgiu ir turiniu gali skirtis nuo kitos. Tai vieninteliai Oficialiajame leidinyje skelbiami dokumentai, kuriems netaikomas visiškos atitikties principas.

Klaidų ištaisymai nenumeruojami, nes jie nelaikomi atskirais aktais. Tačiau jiems suteikiamas Oficialiojo leidinio numeris MMMM/9NNNN, kurio penkių skaitmenų eilės numeris prasideda skaičiumi 9.

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

LT
L serija

2023/90103

2023 11 17

2023 m. lapkričio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2023/2484, kuriuo dėl Taivano įtraukimo į trečiųjų šalių sąrašą, sudarytą Įgyvendinimo sprendimu 2012/715/ES, tas sprendimas iš dalies keičiamas, klaidų ištaisymas

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L, 2023/2484, 2023 m. lapkričio 10 d.)

1.3. C serija

C serija apima labai įvairius dokumentus, sugrupuotus pagal antraštes ir paantraštes.

1.3.1. Dokumentų klasifikavimas

Oficialiojo leidinio C serijoje skelbiami labai įvairūs dokumentai. Čia pateikiamas neišsamus pagal antraštes ir paantraštes suskirstytų dokumentų sąrašas (dėl vardijimo tvarkos žr. Oficialiojo leidinio struktūrą *EUR-Lex*).

Oficialusis leidinys. C serija

C I. Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

- Rezoliucijos
- Rekomendacijos
- Nuomonės

C II. Komunikatai

- Tarpinstituciniai susitarimai
- Bendrosios deklaracijos
- Europos Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų komunikatai

C III. Parengiamieji aktai

- Valstybių narių iniciatyvos
- Europos Parlamentas
- Taryba
- Europos Komisija
- Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
- Europos Centrinis Bankas
- Audito Rūmai
- Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai
- Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
- Europos regionų komitetas
- Europos investicijų bankas
- Europos Sąjungos įstaigos

C IV. Pranešimai

- Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų pranešimai
- Valstybių narių pranešimai
- Pranešimai, susiję su Europos ekonomine erdve (*visų pirma institucijų, paskui valstybių narių*)
- Trečiųjų valstybių pranešimai

C V. Nuomonės

- Administracinės procedūros
- Teisminės procedūros
- Procedūros, susijusios su bendros prekybos politikos įgyvendinimu
- Procedūros, susijusios su konkurencijos politikos įgyvendinimu
- Kiti aktai

Pagal paantraštes suskirstyti dokumentai klasifikuojami laikantis autorių nurodymo tvarkos (žr. 3.4.2 punktą).

1.3.2. Dokumentų numeravimas

Skelbimo numeris

C serijoje skelbiamiems dokumentams, išskyrus klaidų ištaisymus, Leidinių biuras priskiria skelbimo numerį.

Skelbimo numerį sudaro:

a) raidė C, reiškianti C seriją,

b) paskelbimo metai, sudaryti iš keturių skaitmenų,

c) eilės numeris, pagrįstas metine seka ir sudarytas iš reikiamo skaitmenų skaičiaus.

C/MMMM/N

Šis numeris rašomas po pavadinimu, centre, skliaustuose.

Skelbimo numeris sutampa su Oficialiojo leidinio antraštėje nurodytu Oficialiojo leidinio numeriu.

Iki 2023 m. spalio 1 d.

Skelbimo numerį sudarė:

a) paskelbimo metai:

i) iki 1998 m. gruodžio 31 d. – paskutiniai du skaitmenys;

ii) nuo 1999 m. sausio 1 d. – visi keturi skaitmenys;

b) Oficialiojo leidinio numeris;

c) numeris, nurodantis dokumento paskelbimo Oficialiajame leidinyje eilės tvarką.

98/C 45/01
2010/C 2/08

Specialusis numeravimas

Tam tikrų dokumentų numeris įtraukiamas į jų pavadinimą:

— Tarybos pozicijos, priimtos laikantis įprastos teisėkūros procedūros:

Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija (ES) Nr. 11/2010

Pastaba.	Anksčiau, laikantis bendro sprendimo procedūros, buvo priimamos Tarybos bendrosios pozicijos, pvz.:

Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 14/2005

— valstybės pagalba:

valstybės pagalba C 32/09

Pastaba.	Atkreipkite dėmesį į numeravimą: C 55/99, C 55/2000 (keturi skaitmenys rašomi tik 2000), C 55/01 ir t. t.

— Teisingumo Teismo, Bendrojo Teismo arba Tarnautojų teismo bylos:

byla C-187/10 *(Teisingumo Teismas)*

byla T-211/10 *(nuo 1989 11 15 – Bendrasis Teismas)*

byla F-29/10 *(nuo 2005 07 23 iki 2016 08 31 – Tarnautojų teismas)*

iki 1989 m. lapkričio 15 d. (taikoma tik Teisingumo Teismui): byla 84/81

Pastaba.	2004 m. įsteigtas Tarnautojų teismas nustojo vykdyti veiklą 2016 m. rugsėjo 1 d., kai jo jurisdikcija buvo perduota Bendrajam Teismui.

— Audito Rūmų specialiosios ataskaitos ir nuomonės:

Nuomonė Nr. 01/2022 (iki 2022 m. sausio 1 d.: Nuomonė Nr. 1/2021)

Specialioji ataskaita Nr. 02/2022 (iki 2022 m. sausio 1 d.: Specialioji ataskaita Nr. 2/2021)

— ELPA teismo bylos:

byla E-5/10

— pranešimas apie atvirąjį konkursą (skelbiama C ... A serijoje iki 2023 m. rugsėjo 30 d.):

EPSO/AD/177/10

— pranešimas apie laisvą darbo vietą:

COM/2010/10275

— Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos sprendimai:

2015 m. gruodžio 17 d. (2016 m. kovo 9 d. atnaujinta įrašius nedidelius techninius paaiškinimus) Sprendimas Nr. H8 dėl Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos Techninės duomenų tvarkymo komisijos darbo metodų ir sudėties

— agentūrų taisomieji biudžetai:

Europos vaistų agentūros 2010 finansinių metų pajamų ir išlaidų ataskaita. 1 patikslintas biudžetas

— kvietimai teikti paraiškas:

Kvietimas teikti paraiškas IX-2011/01 „Dotacijos Europos politinėms partijoms“

Pastaba.	Iki 2002 m. liepos 23 d. (EAPB sutarties galiojimo pabaiga) buvo skelbiami Tarybos pritarimai:
	Pritarimas Nr. 22/96
	Pritarimas Nr. 6/2002

1.3.3. Turinys

Čia pateikiamas C serijoje skelbiamų dokumentų rūšių sąrašas, o dokumentai sugrupuoti pagal atitinkamas antraštes ir paantraštes.

C I. Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

Su šia antrašte skelbiamos:

— rezoliucijos (pvz.: Europos Parlamento (ne teisėkūros) rezoliucijos, Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucijos, Tarybos rezoliucijos, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto rezoliucijos, Europos regionų komiteto rezoliucijos),

— rekomendacijos (pvz.: Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai, Tarybos rekomendacijos, Komisijos rekomendacijos, Europos Centrinio Banko rekomendacijos),

— nuomonės, kurių prašyti neprivaloma (pvz.: Tarybos nuomonė, Komisijos nuomonė, Europos Centrinio Banko nuomonė, Europos Audito Rūmų nuomonė, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė, Europos regionų komiteto nuomonė, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė).

C II. Komunikatai

Su šia antrašte skelbiami:

— tarpinstituciniai susitarimai (įskaitant sprendimus, kuriais keičiami tie susitarimai); institucijos nutaria juos skelbti L serijoje arba C serijoje priklausomai nuo jų turinio, taikymo srities ir poveikio,

— bendrosios deklaracijos,

— Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų pranešimai (pvz.: tam tikri Europos Parlamento sprendimai, Tarybos komunikatai, tam tikri Komisijos sprendimai, Komisijos komunikatai, bendrieji žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių katalogai, Kombinuotosios nomenklatūros (KN) aiškinamoji pastaba, Kombinuotosios nomenklatūros vienodas taikymas, neprieštaravimas praneštai koncentracijai, leidimai teikti valstybės pagalbą, valdymo organų sprendimai, proceso pradžia byloje ir pan.).

C III. Parengiamieji aktai

Su šia antrašte skelbiamos:

— valstybių narių iniciatyvos,

— Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų parengiamieji aktai (pvz.: Europos Parlamento teisėkūros rezoliucijos, pozicijos ir rezoliucijos; Tarybos pozicijos; Europos Centrinio Banko nuomonės, kurių prašyti privaloma, ir rekomendacijos; Audito Rūmų nuomonės, kurių prašyti privaloma; Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės, kurių prašyti privaloma; Europos regionų komiteto nuomonės, kurių prašyti privaloma...).

C IV. Pranešimai

Su šia antrašte skelbiami:

— Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų pranešimai (pvz.: Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų pareiškimai, Tarybos aktai, Tarybos sprendimai, Tarybos metiniai pranešimai, įvairių institucijų ir organų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitos, Europos Parlamento sesijų posėdžių protokolai, Europos Parlamento sprendimai, Komisijos sprendimai, Komisijos komunikatai dėl narių skyrimo, euro kursas, Europos Sąjungos sprendimų dėl rinkodaros leidimų santraukos, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjų skyrimas, Audito Rūmų metinė ataskaita, Audito Rūmų ataskaitos, Europos Centrinio Banko nustatomos palūkanų normos, Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos sprendimai, Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų aktai, Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų darbo tvarkos taisyklės),

— valstybių narių pranešimai (pvz.: valstybių narių perduota informacija apie suteiktą valstybės pagalbą, su viešąja paslauga susiję įsipareigojimai, nacionalinių teismų sprendimų ištraukos, ES produktų atsargų įvertinimas, įvairios nacionalinės procedūros, produktų sąrašai),

— pranešimai, susiję su Europos ekonomine erdve (pirmiausia institucijų pranešimai (EEE jungtinio komiteto, ELPA priežiūros institucijos, Nuolatinio ELPA valstybių komiteto), paskui EEE arba ELPA valstybių narių pranešimai),

— trečiųjų valstybių pranešimai.

C V. Nuomonės

Su šia antrašte skelbiama:

- administracinės procedūros (pvz.: pranešimai apie viešuosius konkursus, skelbimai dėl rengiamos atrankos, skelbimai apie laisvas darbo vietas, kvietimai teikti paraiškas, kvietimai pareikšti interesą, pranešimai apie konkursą, atvirų konkursų vadovai, rezervo sąrašai),
- teisminės procedūros (pvz., pranešimai apie Europos Sąjungos Teisingumo Teismo bylas, pranešimai apie ELPA teismo bylas),
- procedūros, susijusios su bendros prekybos politikos įgyvendinimu (pvz.: pranešimai apie antidempingo procedūras, siūlymai nutraukti skundo nagrinėjimą, pranešimai apie antisubsidijų tyrimo inicijavimą, pranešimai apie galiojančias kompensacines priemones),
- procedūros, susijusios su konkurencijos politikos įgyvendinimu (pvz.: valstybės pagalba, išankstiniai pranešimai apie koncentraciją, valstybių narių vyriausybių nuomonės, skundo gavimo patvirtinimas),
- kiti aktai (pvz.: pranešimai asmenims, grupėms ir subjektams, įtrauktiems į sąrašus, prašymai paskelbti, specifikacijų santraukos paskelbimas, komunikatai dėl viešųjų konsultacijų, pranešimai apie konkursą, pranešimai apie valstybės narės paraišką).

Klaidų ištaisymas

Kaidų ištaisymas gali būti pateikiamas tik tam tikromis kalbomis ir viena jo kalbinė versija ilgiu ir turiniu gali skirtis nuo kitos.

Klaidų ištaisymams skelbimo numeris nesuteikiamas. Tačiau jiems suteikiamas Oficialiojo leidinio numeris C/MMMM/9NNNN, kurio penkių skaitmenų eilės numeris visada prasideda skaičiumi 9.

Pastaba.	Neratifikuotos Sutartys, konsoliduotos Sutartys, taip pat Sutarčių klaidų taisymas skelbiami C serijoje be antraštės.

2. Teisės akto struktūra

Šioje schemoje pateikiamos pagrindinės teisės akto sudedamosios dalys. Atsižvelgiant į teksto sudėtingumą, preambulė, dėstomoji dalis ir priedai gali būti skirstomi į dalis, antraštines dalis, skyrius ir skirsnius.

2.1. Pavadinimas

Ilgąjį akto pavadinimą sudaro:

- akto rūšis (reglamentas, direktyva ir pan.),
- numeris (santrumpa (-os) („ES“, „Euratomas“, „ES, Euratomas“, „BUSP“), metai ir akto eilės numeris),
- aktą priėmusios institucijos pavadinimas,
- priėmimo data (Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimtuose aktuose – pasirašymo data),
- dalyko aprašas,
- dvigubo numeravimo aktuose – aktą priėmusios institucijos suteiktas numeris (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“).

Nuorodų į pavadinimą taisyklės pateiktos 3.2 punkte.

Jeigu akto pavadinimas buvo pakeistas kitu aktu arba klaidų ištaisymu, būtina toliau visada nurodyti pakeistą ar ištaisytą pavadinimą.

Pastaba.	Pirmame akto puslapyje po pavadinimu gali būti rašomas terminas „kodifikuota redakcija“ arba „nauja redakcija“. Jis visada rašomas mažosiomis raidėmis pusjuodžiu šriftu po pavadinimu skliaustuose. Šis terminas neminimas pateikiant nuorodą į aptariamą aktą.

2.2. Preambulė

Preambulė yra akto dalis nuo pavadinimo iki dėstomosios dalies, t. y. nurodomosios dalys, konstatuojamosios dalys ir tam tikros formuluotės, pateikiamos prieš jas arba po jų.

2.2.1. Nurodomosios dalys

Nurodomosiose dalyse toliau pateikta tvarka nurodoma:

1) akto **teisinis pagrindas**:

a) pirminės teisės aktai (Sutartys, stojimo aktai, Sutarčių prieduose pateikti protokolai) ir tarptautiniai susitarimai (susitarimai, protokolai, konvencijos), kurie sudaro bendrą pagrindą priimti aktą:

atsižvelgdamas (-a) (-i) į Europos Sąjungos sutartį (ypač į jos ... straipsnį (-ius)),

atsižvelgdamas (-a) (-i) į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (ypač į jos ... straipsnį (-ius)),

atsižvelgdamas (-a) (-i) į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį (ypač į jos ... straipsnį (-ius)),

atsižvelgdamas (-a) (-i) į Austrijos, Suomijos ir Šveicarijos stojimo aktą,

Sutarties (-čių) santrumpa nepateikiama.

Jei yra kelios Sutartys, jos minimos atskirose eilutėse toliau pateikta tvarka: Europos Sąjungos sutartis, Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartis.

Pirminės teisės aktų pavadinimai rašomi nepateikiant nuorodos į išnašą. Tarptautinių susitarimų ir jų protokolų gali būti rašomi trumpieji pavadinimai ir pateikiama nuoroda į išnašą;

b) prireikus nurodomi antrinės teisės aktai, sudarantys specialų pagrindą priimti aktą. Po ilgojo tokių aktų pavadinimo pateikiama nuoroda į Oficialųjį leidinį, kuriame aktas buvo paskelbtas:

atsižvelgdama į 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/30/ES dėl su energija susijusių gaminių suvartojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminį ir apie jį pateikiant standartinę informaciją (1),

<...>

(1) OL L 153, 2010 6 18, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj.

2) **parengiamieji aktai** (pasiūlymai, iniciatyvos, rekomendacijos, prašymai, patvirtinimai ar nuomonės, numatyti pagal Sutartis), po kurių, jeigu reikia, pateikiama nuoroda į išnašą:

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę (1),

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę (2),

<...>

(1) 2010 m. gegužės 5 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

(2) 2010 m. vasario 17 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

Kai pagal Sutartį reikalaujama konsultuotis su institucija ar organu ir po šių konsultacijų buvo pateikta nuomonė, nurodomoji dalis pradedama žodžiais „atsižvelgdama (-i) į ... nuomonę“, o po jos pateikiama nuoroda į išnašą, kurioje yra nuoroda apie paskelbimą Oficialiajame leidinyje arba frazė „[data] nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)“.

Kai pagal Sutartį reikalaujama konsultuotis su institucija ar organu, tačiau po šių konsultacijų nuomonė nebuvo pateikta, atitinkamoje nurodomojoje dalyje nurodoma: „pasikonsultavusi (-ę) su ...“ (nepateikiant nuorodos į išnašą ar kitos informacijos).

3) teisėkūros aktuose:

a) teisės akto pasiūlymo perdavimas nacionaliniams parlamentams:

teisės akto pasiūlymą perdavus nacionaliniams parlamentams,

b) kita procedūra:

i) įprasta teisėkūros procedūra:

laikantis įprastos teisėkūros procedūros (3)**,**

<...>

(3) 2009 m. kovo 10 d. Europos Parlamento pozicija (OL C 87 E, 2010 4 1, p. 191) ir 2010 m. vasario 15 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C 107 E, 2010 4 27, p. 1). 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2010 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas.

ii) įprasta teisėkūros procedūra, kartu su Taikinimo komitetu:

laikantis įprastos teisėkūros procedūros, atsižvelgiant į Taikinimo komiteto 2011 m. sausio 24 d. patvirtintą bendrą projektą (2)**,**

<...>

(2) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento pozicija (OL C 184 E, 2010 7 8, p. 312) ir 2010 m. kovo 11 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C 122 E, 2010 5 11, p. 1). 2010 m. liepos 6 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2011 m. sausio 31 d. Tarybos sprendimas ir 2011 m. vasario 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

iii) speciali teisėkūros procedūra:

laikantis specialios teisėkūros procedūros,

Nurodomosios dalys pradedamos rašyti mažąja raide, eilutės pabaigoje dedamas kablelis.

2.2.2. Konstatuojamosios dalys

Konstatuojamosiose dalyse nurodomi akto dėstomosios dalies (t. y. straipsnių) motyvai.

Konstatuojamosios dalys pradedamos žodžiu „kadangi:“. Jos numeruojamos, kiekviena konstatuojamoji dalis pradedama mažąja raide, jos pabaigoje dedamas kabliataškis. Po paskutinės konstatuojamosios dalies paskutinio sakinio rašomas kablelis.

a) Konstatuojamosios dalys nurodomos taip:

kadangi:

(1) Reglamentu (EB) Nr. 763/2008 nustatomos kas dešimt metų vykdomo išsamių duomenų apie gyventojus ir būstus bendros teikimo taisyklės;

(2) siekiant įvertinti valstybių narių Komisijai (Eurostatui) perduotų duomenų kokybę, būtina nustatyti kokybės ataskaitų teikimo būdus ir struktūrą;

<...>

(4) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Europos statistikos sistemos komiteto nuomonę,

Jei konstatuojamąją dalį sudaro keli sakiniai, tuomet pirmasis jos sakinys pradedamas mažąja raide ir baigiamas tašku, tolesni sakiniai pradedami didžiąja raide ir baigiami taškais, tik paskutinis – kabliataškiu (arba kableliu, jei tai paskutinė konstatuojamoji dalis).

Tekste konstatuojamosios dalys nurodomos taip (skaitmenimis be skliaustų):

1 konstatuojamoji dalis, 2 konstatuojamoji dalis ir t. t.

b) Jei yra tik viena konstatuojamoji dalis, ji nenumeruojama. Įžanginis žodis „kadangi“ rašomas atskiroje eilutėje. Konstatuojamosios dalies pabaigoje dedamas kablelis:

kadangi:

siekdama patenkinti Reglamento (ES) 2019/1700 I priede nustatytų atitinkamų potemių statistikos poreikius, Komisija turėtų nustatyti informacinių ir ryšių technologijų naudojimo srities 2023 ataskaitinių metų duomenų rinkinio kintamųjų skaičių ir pavadinimus,

Pastaba. Tais atvejais, kai konstatuojamosios dalys skirstomos ne tik į punktus, bet dar turi (numeruojamų) antraščių (ar net paantraščių), dalys pradedamos rašyti didžiąja raide ir baigiamos taškais:

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Tarybos reglamentą <...>,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą <...>,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

1.1. Galiojančios priemonės

(1) Reglamentu (EB) Nr. <...>.

(2) Vadovaujantis pradinio reglamento <...>.

1.2. Tyrimo inicijavimas *ex-officio*

(3) Komisijos turimi *prima facie* įrodymai <...>.

(4) Be to, buvo įrodymų, kad <...>.

(5) Galiausiai Komisija turėjo <...>.

(6) Pasikonsultavusi su <...>.

<...>

2. TYRIMO REZULTATAI

2.1. Bendrosios pastabos, bendradarbiavimo lygis ir metodika

(10) *Xiamen* pateikė <...>.

(11) Todėl *Xiamen* buvo pranešta <...>.

(12) Atsižvelgiant į tai <...>.

<...>

4. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS

(30) Suinteresuotosioms šalims pranešta <...>. Pastabų, dėl kurių būtų galima pakeisti minėtas išvadas, negauta,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

<...>

Pastabos.	—	Tokia konstatuojamųjų dalių skyryba lietuvių kalba buvo patvirtinta 2011 m. persvarsčius ir atnaujinus pirmą *Institucijų leidinių rengimo vadovo* dalį. Nuo 2000 m. vasario 6 d. iki 2011 m. visos konstatuojamosios dalys buvo pradedamos didžiąja raide, o pabaigoje dedamas taškas, po paskutinės konstatuojamosios dalies paskutinio sakinio buvo rašomas kablelis. Iki 2000 m. vasario 6 d. konstatuojamosios dalys buvo pradedamos mažąja raide, o pabaigoje buvo dedamas kabliataškis. Kadangi konstatuojamosios dalys nebuvo numeruojamos, jos buvo nurodomos vartojant skaitvardį, pavyzdžiui: pirma konstatuojamoji dalis, antra konstatuojamoji dalis, trečia konstatuojamoji dalis ir t. t. Kai kuriuose tekstuose (visų pirma antidempingo reglamentuose) konstatuojamosios dalys buvo pradedamos taip: „kadangi:“; jas pradėta numeruoti. Kiekviena ši dalis buvo pradedama didžiąja raide ir baigiama tašku (toks konstatuojamųjų dalių išdėstymas iki 2011 m. tapo įprastine praktika). Nuo 1998 m. gruodžio mėn. iki 2000 m. vasario 6 d. buvo naudojami abu konstatuojamųjų dalių išdėstymo būdai.
	—	Europos Parlamento rezoliucijose dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo, spausdinamose L serijoje, prieš nurodomąsias dalis dedami brūkšniai, o konstatuojamosios dalys nenumeruojamos, prieš jas rašomos raidės:
		— atsižvelgdamas į 2008 finansinių metų Europos policijos koledžo galutines metines ataskaitas, **— atsižvelgdamas į Audito Rūmų ataskaitą dėl 2008 finansinių metų Europos policijos koledžo metinių ataskaitų su Koledžo atsakymais ([1]),** **— atsižvelgdamas į Tarybos rekomendaciją <...>,**
		A. kadangi Koledžas buvo įsteigtas <...>, **B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl 2006 finansinių metų Koledžo metinių finansinių ataskaitų <...>**

2.3. Straipsniai (dėstomoji dalis)

Bendroji informacija

Dėstomoji dalis, kuri yra akto norminė dalis, skirstoma į straipsnius. Jeigu dėstomoji dalis trumpa ir jos skirstyti į straipsnius nereikia, ji gali būti pateikiama „Vieninteliame straipsnyje“.

Pastaba.	Jei akte yra daugiau nei vienas straipsnis, straipsniai nuosekliai numeruojami arabiškais skaitmenimis (1 straipsnis, 2 straipsnis, 3 straipsnis ir t. t.). Tik prancūziškuose tekstuose vartojamas kelintinis skaitvardis pirmajam straipsniui įvardyti: „Article premier“ (nurodoma „article 1er“).

Straipsniai gali būti sugrupuoti dalimis, antraštinėmis dalimis, skyriais ir skirsniais (žr. 2.7 punktą „Aktų sudedamosios dalys“).

Straipsniai gali būti suskirstyti į dalis (numeruojamas arabiškais skaitmenimis), pastraipas (jos nenumeruojamos), punktus, įtraukas ir sakinius. Dėl įvairių straipsnio dalių pavadinimų žr. schemą 2 punkte, 2.7 punktą ir skyrių „Apibendrinamosios lentelės. Akto struktūra“.

Direktyvų ir sprendimų baigiamasis straipsnis

Kai taikoma, direktyvų ir sprendimų baigiamajame straipsnyje nurodomi adresatai.

Direktyvos

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

arba

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.
(Toks baigiamasis sakinys rašomas tik tais atvejais, kai direktyva skirta ne visoms valstybėms narėms, pvz., valstybėms narėms, kurių valiuta yra euras, ir pan.)

arba

Ši direktyva skirta valstybėms narėms, kurių *[pvz.:* vidaus vandenų keliai yra tokie, kaip nurodyta 1 straipsnio 1 dalyje*]*.

arba

Ši direktyva skirta *[visas (-i) (oficialus (-ūs)) valstybės (-ių) narės (-ių) pavadinimas (-ai)]*.

Sprendimai

— Sprendimai, skirti visoms valstybėms narėms:

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

— Sprendimai, skirti konkrečioms valstybėms narėms:

Šis sprendimas pagal Sutartis skirtas valstybėms narėms.

arba

Šis sprendimas skirtas *[ilgasis (-ieji) (oficialus (-ūs)) valstybės (-ių) narės (-ių) pavadinimas (-ai)]*.

— Sprendimai, skirti konkretiems subjektams:

Šis sprendimas skirtas *[ilgasis subjekto pavadinimas ir adresas]*.

Pastaba.
— Vartojami ilgieji valstybių narių pavadinimai (žr. 7.1.1 punktą) protokoline tvarka:

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai, Italijos Respublikai ir Rumunijai.

— Paskutiniame Europos Centrinio Banko gairių straipsnyje taip pat nurodomi adresatai:

Šios gairės skirtos visiems Eurosistemos centriniams bankams.

2.4. Su privalomu reglamentų pobūdžiu susijusios formuluotės

Reglamentuose po paskutinio straipsnio rašoma viena iš šių baigiamųjų formuluočių:

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

arba

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.
(Tokia baigiamoji formuluotė rašoma tada, kai reglamentas taikomas ne visoms valstybėms narėms ar ne visose valstybėse narėse (pvz., valstybėms narėms, kurių valiuta yra euras (žr., pvz., Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1210/2010), arba valstybėms narėms, dalyvaujančioms sustiprintame bendradarbiavime.)

Šis sakinys nėra paskutinio straipsnio dalis ir jis pateikiamas pagal specialias tipografijos taisykles. Jis pateikiamas atskirai, centruojamas, o jo teksto plotis yra mažesnis nei straipsnių teksto.

2.5. Baigiamosios formuluotės (vieta, data ir parašas)

Akto pabaigoje rašoma:

— „Priimta [vieta] [data].“ (nurodoma pasirašymo vieta ir data),

— parašas (-ai).

Vieta ir data

Antrinės teisės aktuose vieta ir data rašoma taip:

Priimta Briuselyje 2010 m. rugsėjo 1 d.

Nurodoma akto pasirašymo (Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimtuose aktuose) arba priėmimo (kitais atvejais) data.

Sutartyse, tarptautiniuose susitarimuose ir pan. visa data rašoma žodžiais:

Priimta Briuselyje du tūkstančiai dešimtųjų metų kovo dvidešimt ketvirtą dieną dviem egzemplioriais anglų kalba.

Institucijų priimtų aktų pasirašymo vieta gali būti Briuselis (apskritai), Liuksemburgas (per balandžio, birželio ir spalio mėn. Tarybos sesijas), Strasbūras (ypač Europos Parlamento priimtų aktų, įskaitant kartu su Taryba pasirašytus aktus) arba Frankfurtas prie Maino (daugumos Europos Centrinio Banko aktų).

Parašai (sąrašas neišsamus)

Antrinės teisės aktuose:

Europos Parlamentas	Europos Vadovų Taryba	Taryba
Europos Parlamento vardu *Pirmininkas / Pirmininkė* ... (vardo (-ų) pirmoji (-osios) raidė (-ės) ir pavardė)	*Europos Vadovų Tarybos vardu* *Pirmininkas / Pirmininkė* ... (vardo (-ų) pirmoji (-osios) raidė (-ės) ir pavardė)	*Tarybos vardu* *Pirmininkas / Pirmininkė* ... (vardo (-ų) pirmoji (-osios) raidė (-ės) ir pavardė)

Komisija		
Reglamentai, direktyvos, sprendimai be adresatų		**Sprendimai, kuriuose adresatai nurodyti**
Komisijos vardu *Pirmininkas / Pirmininkė* ... (vardas, pavardė)	Komisijos vardu *Pirmininko pavedimu / Pirmininkės pavedimu* ... (vardas, pavardė) *Komisijos narys / Komisijos narė*	*Komisijos vardu* ... (vardas ir pavardė) *Pirmininko pavaduotojas / Pirmininko pavaduotoja*
Komisijos vardu *Pirmininko pavedimu / Pirmininkės pavedimu* ... (vardas, pavardė) *Pirmininko pavaduotojas / Pirmininko pavaduotoja*	Komisijos vardu *Pirmininko pavedimu / Pirmininkės pavedimu* ... (vardas, pavardė) *Generalinis direktorius / Generalinė direktorė* *... generalinis direktoratas*	Komisijos vardu ... (vardas ir pavardė) *Komisijos narys / Komisijos narė*

EEE jungtinis komitetas	Europos Centrinis Bankas	
	Reglamentai, gairės	**Sprendimai, rekomendacijos**
EEE jungtinio komiteto vardu *Pirmininkas / Pirmininkė* ... (vardas ir pavardė)	*ECB valdančiosios tarybos vardu* *ECB Pirmininkas / ECB Pirmininkė* ... (vardas, pavardė) arba *ECB vykdomosios valdybos vardu* *ECB Pirmininkas / ECB Pirmininkė* ... (vardas, pavardė	*ECB Pirmininkas / ECB Pirmininkė* ... (vardas ir pavardė)

Tarptautiniuose susitarimuose:

Susitarimai, protokolai, konvencijos	
Europos Sąjungos vardu (parašas)	*Valstybių narių vardu* (parašas)

Susitarimai pasikeičiant laiškais	
Europos Sąjungos Tarybos vardu	*Europos Sąjungos vardu*

2.6. Priedai

Akto priede paprastai pateikiamos taisyklės arba techniniai duomenys, kurie dėl praktinių sumetimų nepateikiami dėstomojoje dalyje ir kurie dažniausiai išdėstomi sąrašuose arba lentelėse.

Dėstomojoje dalyje visada turi būti aiškiai nurodytas jos nuostatų ir priedo ryšys, pateikta nuoroda (pavyzdžiui, „išvardyti priede“, „išvardyti I priede“, „kaip išvardyta priede“).

Nors griežtų priedų pateikimą reglamentuojančių taisyklių nėra, priedų tekstas paprastai skirstomas į punktus, numeruojamus arabiškais skaitmenimis, po kiekvieno lygio dedant tašką (pvz., „10.2.3.“).

2.7. Aktų sudedamosios dalys

Sudedamųjų dalių pavadinimai	Numeravimas	Nuorodos tekste
Aktai		
Preambulė (1)		
Nurodomoji dalis (1)		pirmoje nurodomojoje dalyje
Numeruota konstatuojamoji dalis (1)	(1), (2)	1 konstatuojamojoje dalyje (2)
Nenumeruota konstatuojamoji dalis (1)		konstatuojamojoje dalyje (2)
Dėstomoji dalis (3)		
Straipsnis (3)	Vienintelis straipsnis 1 straipsnis, 2 straipsnis	vieninteliame straipsnyje 1 straipsnyje, 2 straipsnyje
Dalis (3)	1. 2.	1 dalyje, 2 dalyje (jei nurodoma tame pačiame straipsnyje) 2 straipsnio 1 dalyje (jei nuoroda į straipsnio dalį pateikiama kitame straipsnyje)
Pastraipa (4)		pirmoje pastraipoje, antroje pastraipoje [1 straipsnio 1 dalies] antroje pastraipoje [1 straipsnio] pirmoje pastraipoje
Punktas, papunktis (3)	a), b) i), ii) 1), 2)	a punkte, b punkte i punkte, ii punkte 1 punkte, 2 punkte a punkto i papunktyje [1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos] a punkto i papunkčio 1 punkte
Įtrauka (4)	—	pirmoje įtraukoje, antroje įtraukoje [1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto i papunkčio 1 punkto] pirmoje įtraukoje
Priedas		
	Priedas I priedas, II priedas (A priedas, B priedas)	priede I priede, II priede (A priede, B priede)
Priedėlis		
	Priedėlis 1 priedėlis, 2 priedėlis	priedėlyje (priedo) 1 priedėlyje, 2 priedėlyje
Kitos sudedamosios dalys		
Dalis	I dalis, II dalis (Pirma dalis, Antra dalis)	I dalyje, II dalyje (pirmoje dalyje, antroje dalyje)
Antraštinė dalis	I antraštinė dalis, II antraštinė dalis	I antraštinėje dalyje, II antraštinėje dalyje [I dalies] I antraštinėje dalyje
Skyrius	1 skyrius, 2 skyrius (arba I, II) (bet ne „Pirmas skyrius“)	1 skyriuje, 2 skyriuje (arba I, II) [I dalies I antraštinės dalies] I skyriuje
Skirsnis	1 skirsnis, 2 skirsnis (bet ne „Pirmas skirsnis“)	1 skirsnyje, 2 skirsnyje [I dalies I antraštinės dalies I skyriaus] 1 skirsnyje
Punktas (5)	I, II (arba A, B) I. (arba A. ar 1.)	I punkte, II punkte (arba A punkte, B punkte) I punkte (A punkte, 1 punkte)

(1) Žr. 2.2 punktą.
(2) Iki 2000 m. vasario 7 d. konstatuojamosios dalys nebuvo numeruojamos, todėl buvo nurodoma: pirmoje konstatuojamojoje dalyje, antroje konstatuojamojoje dalyje.
(3) Kai į esamo akto dėstomąją dalį įterpiami straipsniai, numeruojamos straipsnio dalys arba kitos skaitmenimis ar raidėmis žymimos teksto dalys, jiems suteikiamas prieš juos einančios to paties lygmens teksto dalies numeris arba raidė, o prireikus pridedamos raidės a, b, c, d ir t. t. Žr. taip pat 3.3.2 punktą.
(4) Iki 2021 m., kai pradėta naudoti XML grindžiama redagavimo priemonė „EdiT“, įtraukas buvo galima naudoti pirmojo lygmens sąrašų elementams žymėti.
(5) Vartojama tam tikrose rekomendacijose, rezoliucijose, deklaracijose ir pareiškimuose.

Pastabos.

— Kai nurodomas žodžių junginys, kuriuo prasideda sąrašas, rašoma „įžanginėje formuluotėje“ ir dedamas dvitaškis.

— Eilės tvarka, kuria šioje lentelėje išvardytos teksto dalys, nėra vienintelė. Atsižvelgiant į teksto pobūdį eilės tvarka gali kisti.

3. Dokumentų rengimo taisyklės

Tekstai, skelbtini Oficialiajame leidinyje, turi būti išversti į visas oficialiąsias ES kalbas ir pateikti pagal griežtas jų rengimo taisykles.

Oficialiajame leidinyje tekstai visomis kalbomis spausdinami laikantis visiškos atitikties principo, t. y. tas pats tekstas visomis oficialiosiomis kalbomis turi būti tame pačiame OL puslapyje.

Oficialiajame leidinyje skelbiamiems aktams turi būti taikomos taisyklės, nustatytos šio vadovo trečioje ir ketvirtoje dalyse, įskaitant priedus, visų pirma dėl mažųjų ir didžiųjų raidžių rašymo (įskaitant komisijų ir komitetų pavadinimų rašymą), santrumpų, adresų ir kt.

3.1. Nuorodos į Oficialųjį leidinį

Nuorodos į Oficialųjį leidinį gali būti pateikiamos trimis būdais:

Ilgasis pavadinimas

Ilgasis pavadinimas: *Europos Sąjungos oficialusis leidinys* (pasviruoju šriftu).

Jis vartojamas:

a) tekste:

> **Du Apeliacinės tarybos narius ir du pakaitinius narius iš Komisijos pasiūlyto galutinio kandidatų sąrašo, sudaryto paskelbus viešą kvietimą dalyvauti konkurse *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, skiria institucijos Administracinė valdyba, prieš tai pasikonsultavusi su Priežiūros taryba.**

b) formuluotėje dėl akto įsigaliojimo:

> **Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.**

c) klaidų ištaisyme, po pavadinimu, nurodant atitinkamo Oficialiojo leidinio originalą :

.

— dokumentams, paskelbtiems nuo 2003 m. vasario 1 d. iki 2023 m. rugsėjo 30 d.:

> ***(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 107, 2015 m. balandžio 25 d.)***
>
> ***(Europos Sąjungos oficialusis leidinys C 275, 2023 m. rugpjūčio 4 d.)***

— dokumentams, paskelbtiems po 2023 m. spalio 1 d.:

> ***(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L, 2023/2122, 2023 m. spalio 18 d.)***
>
> ***(Europos Sąjungos oficialusis leidinys C, C/2023/100, 2023 m. spalio 6 d.)***

Pastaba. Nuorodose į dokumentus, paskelbtus iki 2003 m. sausio 31 d., rašoma *Europos Bendrijų oficialusis leidinys*.

Oficialiojo leidinio specialiajame leidime paskelbto teisės akto klaidų ištaisyme po nuoroda į pradinį leidinį pridedama specialiojo leidimo nuoroda:

> ***(Europos Bendrijų oficialusis leidinys L 281, 1979 m. lapkričio 10 d.)***
>
> ***(Specialusis leidimas lietuvių kalba, 15 skyrius, 1 tomas, p. 128)***

Trumpasis pavadinimas

Trumpasis pavadinimas: Oficialusis leidinys (nepasviruoju šriftu)

Jis vartojamas:

a) tokiose išnašose:

(1) **Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.**

b) ne tokiuose oficialiuose tekstuose.

Pavadinimo santrumpos

Pavadinimo santrumpos: OL L, OL C, OL S.

L ... I, C ... A, C ... I serijų leidyba nutraukta 2023 m. spalio 1 d., o C ... E serijos – 2014 m. balandžio 1 d.

Jos vartojamos:

a) išnašose, kuriose pateikiama nuoroda į Oficialųjį leidinį:

(1) **OL L, 2023/2387, 2023 10 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj.**

(1) **OL C, C/2023/90, 2023 10 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj.**

b) lentelėse:

OL L, 2023/2387, 2023 10 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj

Pastaba.	Ilgainiui nuorodos į Oficialųjį leidinį keitėsi, nes buvo sukurta naujų serijų:	
	—	iki 1967 m. liepos 1 d. puslapiai buvo numeruojami iš eilės, po puslapio numerį nurodančių skaitmenų rašomi du paskutiniai metų skaitmenys:
		OL 106, 1962 10 30, p. 2553/62
	—	nuo 1967 m. liepos 1 d. kiekvienas Oficialusis leidinys pradedamas numeruoti nuo 1 puslapio:
		OL 174, 1967 7 31, p. 1
	—	nuo 1968 m. sausio 1 d. pradedamos leisti L ir C serijos:
		OL L 32, 1968 2 6, p. 6
		OL C 1, 1968 1 12, p. 1
	—	nuo 1978 m. sausio 1 d. pradedama leisti S serija:
		OL S 1, 1978 1 7, p. 1.
	—	nuo 1991 m. sausio 1 d. pradedama leisti C ... A serija (leidyba nutraukta 2023 m. spalio 1 d.):
		OL C 291 A, 1991 11 8, p. 1
	—	1999 m. rugpjūčio 31 d. pradedama leisti elektroninė C ... E serija (jos leidyba nutraukta 2014 m. balandžio 1 d.):
		OL C 247 E, 1999 8 31, p. 28
	—	nuo 2016 m. sausio 1 d. pradedamos leisti L ... I ir C ... I serijos (leidyba nutraukta 2023 m. spalio 1 d.):
		OL L 11 I, 2016 1 16, p. 1
		OL C 15 I, 2016 1 16, p. 1
	—	nuo 2023 m. spalio 1 d. kiekvienas aktas skelbiamas atskiru Oficialiuoju leidiniu:
		OL L, 2023/2387, 2023 10 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj
		OL C, C/2023/90, 2023 10 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj
		Jei L serijos dokumentai buvo paskelbti prieš pradedant skelbti kiekvieną aktą atskiru leidiniu, prie esamos OL nuorodos rekomenduojama pridėti ELI nuorodą, jei ji yra:
		OL L 314, 2022 12 6, p. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj
		Iki 2023 m. spalio 1 d. ELI nebuvo priskirtas C serijos dokumentams.

Europos teisės aktų identifikatorius

2023 m. spalio 1 d. pradėjus teisės aktus skelbti atskirais Oficialiaisiais leidiniais, Europos teisės aktų identifikatorius (ELI) priskiriamas kiekvienam L ir C serijose skelbiamam dokumentui.

ELI yra sistema, leidžianti nacionalinės ir ES teisės aktus pateikti internete standartizuotu formatu, kad jie būtų prieinami, jais būtų galima keistis ir juos pakartotinai naudoti tarpvalstybiniu mastu (išsami informacija pateikiama svetainėje *EUR-Lex*).

Kai ELI taikomas Oficialiojo leidinio dokumentams, jį sudaro fiksuotoji dalis (http://data.europa.eu/eli/), kintamosios dalys priklausomai nuo OL serijos ir santrumpa „oj“:

— L serija:

http://data.europa.eu/eli/**akto rūšis**/**metai**/**eilės numeris**/oj

http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2065/oj

— C serija:

http://data.europa.eu/eli/**OL serija**/**metai**/**eilės numeris**/oj

http://data.europa.eu/eli/C/2023/100/oj

Klaidų ištaisymuose ELI sudaro **informacija apie pirminį leidinį**, žodis „**corrigendum**“ (klaidų ištaisymas) ir **paskelbimo data** formatu „mmmm-mm-dd“, po jos įrašoma santrumpa „oj“:

— L serija:

http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2065/corrigendum/2023-10-12/oj

— C serija:

http://data.europa.eu/eli/C/2023/100/corrigendum/2023-10-17/oj

Šis identifikatorius yra privalomas Oficialiojo leidinio L serijos nuorodų elementas. Darant nuorodas į C seriją, ELI naudoti neprivaloma, bet rekomenduojama.

Pastaba.	Kalbos kodas neturėtų būti pridedamas prie ELI pabaigojes, nes tai nėra identifikatoriaus dalis. Būtina laikytis standartizuoto ELI formato, kad būtų užtikrintas sistemos veikimas:
	http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2597/oj *(bet ne* https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2597/oj?locale=lt*)*

3.2. Nuorodos į aktą

Tai, kaip nurodyti aktą ar jo dalį, priklauso nuo to, kur jis nurodomas.

3.2.1. Pavadinimo formos

Galimos dvi akto pavadinimo formos: ilgasis pavadinimas arba trumpasis pavadinimas.

Kai aktas kito akto pagrindiniame tekste minimas pirmą kartą, paprastai rašomas ilgasis pavadinimas, o išnašoje visada pateikiama nuoroda į Oficialųjį leidinį, kuriame aktas buvo paskelbtas. Ilgasis pavadinimas rašomas nurodomųjų dalių pagrindiniame tekste, o konstatuojamosiose dalyse, straipsniuose ir prieduose jis pateikiamas išnašoje.

Vėliau nurodant jau paminėtą aktą rašomas trumpasis pavadinimas – aktą priėmusi institucija ar Oficialiojo leidinio nuoroda neminimos.

Ilgasis pavadinimas

Ilgąjį akto pavadinimą sudaro:

— akto rūšis (reglamentas, direktyva ir pan.),

— numeris (santrumpa (-os) („ES“, „Euratomas“, „ES, Euratomas“, „BUSP“), metai ir akto eilės numeris),

— aktą priėmusios institucijos pavadinimas,

— priėmimo data (Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimtuose aktuose – pasirašymo data),

— dalyko aprašas,

— dvigubo numeravimo aktuose – aktą priėmusios institucijos suteiktas numeris (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“).

Šių pavadinimo dalių eiliškumas priklauso nuo kalbos. Ilgojo pavadinimo elementai kableliais neskiriami, tik dalyko aprašas skiriamas pagal skyrybos taisykles.

Ilgasis pavadinimas visada pateikiamas su nuoroda į Oficialųjį leidinį, kuriame aktas buvo išspausdintas. Nurodomosiose dalyse ilgasis pavadinimas pateikiamas tekste, o Oficialiojo leidinio nuoroda – išnašoje:

atsižvelgdama į 2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/476 dėl priemonių, kurių gali imtis Sąjunga remdamasi PPO ginčų sprendimo tarybos patvirtinta ataskaita antidempingo ir apsaugos nuo subsidijavimo klausimais (1) **<...>**

(1) OL L 83, 2015 3 27, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/476/oj.

Konstatuojamojoje dalyje, straipsnyje ar priede pirmą kartą nurodomo teisės akto ilgasis pavadinimas kartu su Oficialiojo leidinio nuoroda pateikiamas išnašoje:

(14) manoma, kad vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoriais, apibrėžtais Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2015/2365 (2)**, neprisidedama prie kainos susidarymo proceso <...>**

(2) 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2365 dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 337, 2015 12 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj).

Pastaba. Teikiant ilgąjį pavadinimą įtraukiami visi tą pavadinimą sudarantys žodžiai, pavyzdžiui, „(ir) kuriuo (-ia) iš dalies keičiamas (-a)...“ arba „(ir) kuriuo (-ia) panaikinamas (-a)...“, bet neįtraukiamos po antrašte parašytos frazės: „kodifikuota redakcija“, „nauja redakcija“ ir t. t.

Trumpasis pavadinimas

Trumpasis pavadinimas vartojamas konstatuojamosiose dalyse, straipsniuose ir prieduose. Trumpąjį akto pavadinimą sudaro:

- akto rūšis,
- numeris (santrumpa (-os) („ES“, „Euratomas“, „ES, Euratomas“, „BUSP“), metai ir akto eilės numeris),
- nurodant pirmą kartą – aktą priėmusios institucijos pavadinimas,
- dvigubo numeravimo aktuose – aktą priėmusios institucijos suteiktas numeris (žr. 1.2.2 punktą, „Dvigubas numeravimas“).

(45) grynaveisliai veisliniai gyvūnai, įrašyti į kilmės knygas, turėtų būti identifikuojami remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/429 (2)**;**

<...>

(2) 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai („Gyvūnų sveikatos teisės aktas“) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj).

Trumpasis pavadinimas be aktą priėmusios institucijos pavadinimo ir nuorodos į išnašą vartojamas tada, kai aktas jau buvo paminėtas:

(46) grynaveislių veislinių arklinių šeimos gyvūnų atveju Reglamente (ES) 2016/429 numatyta <...>

Pastaba. Kai nurodomas konkretaus deleguotojo ar įgyvendinimo aktas ilgasis ar trumpasis pavadinimas, nurodant akto rūšį visada vartojamas terminas „deleguotasis“ arba „įgyvendinimo“:

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento II priedą.

Kita vertus, nurodant akto rūšį, žodis „deleguotasis“ arba „įgyvendinimo“ nepridedamas, kai tekste daroma nuoroda į tą aktą, pavyzdžiui: „Priėmė šį reglamentą“, „Šio reglamento priedas“, „Ši direktyva skiriama valstybėms narėms“, „Šio sprendimo 2 straipsnis“ ir t. t.

3.2.2. Kitų aktų nurodymas

Pavadinime

Akto pavadinime ilgasis kito akto pavadinimas nepateikiamas. Nepateikiama ir nuoroda į išnašą, kurioje yra kito akto pavadinimas.

Data

Akto, į kurį daroma nuoroda, data paprastai nenurodoma:

> 2010 m. vasario 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 127/2010, kuriuo iš dalies keičiamas *[data nenurodoma]* Reglamentas (EB) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo

Data nurodoma tik tada, kai aktas neturi numerio:

> 2008 m. vasario 25 d. Tarybos sprendimas 2008/182/Euratomas, iš dalies keičiantis **1980 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimą**, įsteigiantį Sintezės programos konsultacinį komitetą

> 2005 m. spalio 27 d. Komisijos sprendimas 2005/769/EB, nustatantis taisykles dėl pagalbos maistu paslaugų viešojo pirkimo, kurį vykdo NVO, Komisijos įgaliotos įsigyti ir surinkti pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1292/96 tiekiamus produktus, ir panaikinantis **1998 m. rugsėjo 3 d. Komisijos sprendimą**

Aktą parengusi institucija

Aktą, į kurį daroma nuoroda, priėmusi institucija nurodoma tik tada, jei naująjį aktą priėmė kita institucija:

> 2014 m. lapkričio 26 d. **Komisijos** deleguotasis reglamentas (ES) 2015/281, kuriuo pakeičiami **Europos Parlamento ir Tarybos** reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo I ir II priedai

Pastaba.	Tačiau siekiant aiškumo, kai pavadinime minimi keli skirtingų institucijų parengti aktai, visada nurodomos atitinkamos juos priėmusios institucijos (net jeigu tenka pakartoti aktą parengusios institucijos pavadinimą). Pavyzdžiui:

> 2010 m. sausio 29 d. **Komisijos** reglamentas (ES) Nr. 86/2010, kuriuo iš dalies keičiamos **Tarybos** reglamento (EB) Nr. 1005/2008 I priedo nuostatos dėl sąvokos „žuvininkystės produktai“ apibrėžties ir iš dalies keičiamos **Komisijos** reglamento (EB) Nr. 1010/2009 nuostatos dėl keitimosi informacija apie trečiųjų valstybių laivų patikrinimus ir administracinių susitarimų dėl sugautų žuvų kiekio sertifikatų

Dalyko aprašas

Dalyko aprašas gali būti trumpinamas arba praleidžiamas:

> 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/1525, kuriuo iš dalies keičiamas **Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą** *(visas dalyko aprašas)*

> 2010 m. vasario 1 d. Komisijos direktyva 2010/3/ES, kuria iš dalies keičiami **Tarybos direktyvos 76/768/EEB dėl kosmetikos gaminių** III ir VI priedai, siekiant priderinti prie technikos pažangos *(dalyko aprašas sutrumpintas)*

> 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/847 dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas, kuriuo panaikinamas **Reglamentas (EB) Nr. 1781/2006** *(dalyko aprašas nepaminėtas)*

Dalys „(ir) kuriuo iš dalies keičiamas...“ bei „(ir) kuriuo panaikinamas...“ praleistos:

2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 165/2014 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų ir iš dalies keičiamas **Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo**

Taigi kito akto pavadinime aktas nurodomas **be datos** (išskyrus retas išimtis), nurodoma **jį priėmusi institucija, jei ji skiriasi**, ir pagal reikmę nurodoma arba nenurodoma visas **dalyko aprašas** ar jo dalis.

Nurodomojoje dalyje

Nurodant pirminės teisės aktus nepateikiama nuoroda į išnašą. Nurodant tarptautinius susitarimus gali būti rašomas jų trumpasis pavadinimas ir (arba) pateikiama nuoroda į išnašą (žr. 2.2.1 punktą).

Tačiau nurodant antrinės teisės aktus visada rašomas ilgasis pavadinimas ir pateikiama nuoroda į išnašą, kurioje nurodomas Oficialusis leidinys, kuriame tas aktas paskelbtas:

atsižvelgdama į 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/30/ES dėl su energija susijusių gaminių suvartojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminį ir apie jį pateikiant standartinę informaciją (1)**, ypač į jos 10 straipsnį,**

<...>

(1) OL L 153, 2010 6 18, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj.

Pastaba. Nurodant pareigūnų tarnybos nuostatus, nurodoma pagrindinė dalyko aprašo dalis, po jos – tik autorius ir reglamento numeris:

atsižvelgdami į Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygas, nustatytas Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 (1)**,**

<...>

(1) OL L 56, 1968 3 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.

Konstatuojamosiose dalyse, straipsniuose ir prieduose

Paprastai konstatuojamosiose dalyse, straipsniuose ir prieduose rašomas tik trumpasis pavadinimas:

— Pirmą kartą nurodant teisės aktą į trumpąjį pavadinimą įtraukiamas aktą priėmusios institucijos pavadinimas. Taip pat pateikiama nuoroda į išnašą, kurioje pateikiamas ilgasis teisės akto pavadinimas ir Oficialiojo leidinio, kuriame jis paskelbtas, numeris:

(5) jeigu būtinos prekybos apsaugos priemonės, jos turėtų būti priimamos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2015/478 (6) <...>

(6) 2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/478 dėl bendrų importo taisyklių (OL L 83, 2015 3 27, p. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/478/oj).

Iš esmės dėstomojoje dalyje (t. y. straipsniuose) neturėtų būti nurodomi aktai, kurie nebuvo paminėti nurodomosiose ar konstatuojamosiose dalyse.

— Jei teisės aktas jau paminėtas nurodomojoje dalyje ar kitur tekste (išskyrus pavadinimą), į trumpąjį pavadinimą aktą priėmusios institucijos pavadinimas neįtraukiamas ir išnašos nuoroda nepateikiama:

2. Šio reglamento 5–8 straipsnių tikslu Komisijai padeda Apsaugos priemonių komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (ES) 2015/478 3 straipsnio 1 dalį.

Yra kelios šios taisyklės išimtys, visų pirma taikomos prieduose, kuriuos sudaro blankai ar kiti dokumentai, kurie gali būti naudojami atskirai nuo paties akto; tokiu atveju gali tekti pakartoti nurodyto teisės akto ilgąjį pavadinimą ir Oficialiojo leidinio nuorodą.

Kad būtų lengviau skaityti, dokumento tekste pateikiamuose ilguose teisės aktų sąrašuose galima nurodyti ilguosius pavadinimus, o išnašose – tik Oficialiojo leidinio nuorodas.

3.2.3. Nuorodos į akto sudedamąsias dalis

1. Dėstomosios dalies dalys nurodomos mažėjimo tvarka – nuo bendrųjų iki konkrečių nuostatų:

Reglamento <...> 1 straipsnio 2 dalies a punktas
2 straipsnyje ir 3 straipsnio 2 dalyje numatyta <...>
1 straipsnio 1 dalies antras sakinys
2 straipsnio 3 dalyje ir 3 straipsnyje numatyta <...>

2. Kai vardijamos kelios vienarūšės sudedamosios dalys, dalies pavadinimas nekartojamas:

I ir II skyriuose
1, 4 ir 9 straipsniuose
pirma ir trečia įtraukos *(arba:* pirma ir trečia įtrauka *(žodis „įtrauka“ rašomas vienaskaita))*

Reikėtų skirti du nuorodų į keletą iš eilės einančių straipsnių dalių ar kitų numeruotų sudedamųjų dalių rašymo būdus: „2, 3 ir 4 straipsniai“ (taip rašant neįtraukiami nauji straipsniai (pavyzdžiui, 3a, 3b ir pan.), kurie galėjo būti įterpti į tekstą) arba „2–4 straipsniai“ (taip rašant įtraukiami visi vėliau įterpti straipsniai).

3. Nurodant keletą tos pačios rūšies sudedamųjų dalių, kurių viena ar kelios yra suskirstytos į dar smulkesnes, kaskart rašoma kiekviena atitinkama smulkesnė dalis:

Reglamento <...> 2 **straipsnyje** ir 3 **straipsnio** 1 dalyje
Reglamento <...> 2 **straipsnyje**, 5 **straipsnio** 2 ir 3 dalyse bei 6–9 **straipsniuose**
<...> ypač į 1 straipsnio 1 dalies b **punktą** ir 3 dalies c **punktą** <...>

4. Nurodant smulkiausią teksto dalį, reikėtų vartoti terminą „papunkčio dalis“. Jei papunkčio dalis skirstoma į dar smulkesnes dalis, jos atskirai nebenurodomos:

a punkto ii papunktyje
b punkto i papunkčio 1 dalyje *(o ne* „b punkto i punkto 1 punkte“*)*
<...> priedo A antraštinės dalies 2 punkto a papunkčio i dalyje

5. Nuorodos į priedus pateikiamos taip:

<...> šio reglamento priede nurodytų išteklių kiekis <...> *(o ne* „priede prie šio reglamento“*)*
I priedas pakeičiamas šio sprendimo I priede pateiktu tekstu.

Nuorodos į priedo nuostatas pateikiamos taip:

[Priedo / [I] priedo] 2.1.3.7 punkto a papunkčio iii punkto 2 papunkčio ketvirta įtrauka.

Tarptautiniai susitarimai nevadinami priedais:

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo. *(o ne* „pateikiamas šio sprendimo priede“*)*

3.2.4. Nuorodos į akto pakeitimus

Oficialiojo leidinio išnašose neberašomi akto paskutiniai pakeitimai, pateikiama tik OL nuoroda į pirminę redakciją. Laikoma, kad Oficialiajame leidinyje paskelbtuose tekstuose daromos nuorodos į galiojančią

akto redakciją. Tokie junginiai, kaip „su (paskutiniais) pakeitimais, padarytais“, „ištaisyta (-as)“ ir „panaikinta (-as)“, nebevartojami.

Kartais aktą rengianti institucija nori nurodyti tam tikrą tekstą, koks jis yra atitinkamu metu, arba pabrėžti aktą, kuriuo iš dalies keičiamas kitas aktas. Tokiu atveju aktas, kuriuo iš dalies keičiamas kitas aktas, paminimas kaip „statinė nuoroda“ pateikiant jo trumpąjį pavadinimą ir nuorodą į išnašą, jei jis nurodomas pirmą kartą:

> **(6) Reglamento (EB) Nr. 517/94 III B priedo turinys, su pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1398/2007** (5)**, buvo <...>**
>
> **<...>**
>
> (5) 2007 m. lapkričio 28 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1398/2007, iš dalies keičiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 517/94 dėl tekstilės gaminių, kuriems netaikomos dvišalės sutartys, protokolai ar kiti susitarimai arba kitos konkrečios Bendrijos importo taisyklės, bendrųjų importo iš tam tikrų trečiųjų šalių taisyklių II, III B ir VI priedus (OL L 311, 2007 11 29, p. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/1398/oj).

3.3. Nuostatos, kuriomis keičiama iš dalies

Čia išdėstytos nuostatos dėl pakeitimų ir dėl numeracijos iš dalies pakeistame akte.

3.3.1. Teksto pakeitimai

1. Tuo atveju, kai pakeičiamas **visas straipsnis**, naujas tekstas pradedamas straipsnio numeriu (prieš jį rašomos atidaromosios kabutės), kuris rašomas nuo kairiosios paraštės:

> **Sprendimo 2001/689/EB 3 straipsnis pakeičiamas taip:**
>
> ***„3 straipsnis***
>
> **Ekologiniai kriterijai ir atitinkami įvertinimo bei tikrinimo reikalavimai, nustatyti indų plovimo mašinų produktų grupei, galioja iki 2007 m. rugpjūčio 28 d.“**

Pastaba.	Po uždaromųjų kabučių naujo straipsnio pabaigoje nededamas joks skyrybos ženklas.

2. Kai iš dalies keičiama tik straipsnio **pažymėta dalis** (dalis, punktas, pastraipa ir t. t.), naujas tekstas pradedamas atidaromosiomis kabutėmis ir dalies, punkto, pastraipos ir kt. numeriu:

> **Reglamentas (EB) Nr. 409/2009 iš dalies keičiamas taip:**
>
> **1) 3 straipsnio g punktas pakeičiamas taip:**
>
> **„g) perdirbimo būdas – žuvų konservavimo būdas (pateikiamos šviežios, šviežios sūdytos arba šaldytos).“;**
>
> **2) 4 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:**
>
> **„1. II, III ir IV prieduose išdėstyti Bendrijoje naudojami perskaičiavimo koeficientai perdirbtų žuvų svoriui perskaičiuoti į žuvų gyvąjį svorį.“**

Jeigu pakeičiama tik dalies pirma pastraipa, dalies numeris naujame tekste nenurodomas:

> **3) 28 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:**
>
> **„Kartu su bet kuriuo pasiūlymu arba iniciatyva, kuriuos Komisija, Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) arba valstybė narė teikia teisėkūros institucijai ir kurie gali turėti įtakos biudžetui, įskaitant etatų skaičiaus pasikeitimus, turi būti pateikiama finansinė ataskaita ir vertinimas, numatytas 27 straipsnio 4 dalyje.“**

3. Jeigu pakeičiama **nepažymėta** teksto dalis, rašoma taip:

1) 19 straipsnio **pirma pastraipa** pakeičiama taip:

„Mokslinių komitetų nariai, grupės moksliniai konsultantai ir nepriklausomi ekspertai turi teisę gauti atlygį už dalyvavimą asmeniškai ar nuotoliniu būdu naudojantis elektroninėmis priemonėmis komitetų posėdžiuose, teminiuose seminaruose, darbo grupių ir Komisijos organizuotuose kituose posėdžiuose bei renginiuose ir už tai, kad atliko pranešėjo konkrečiu klausimu pareigas, kaip nustatyta III priede.“;

7) 15 straipsnio 2 dalies **antra pastraipa** pakeičiama taip:

„Iki metų, einančių po atitinkamų prekybos metų, birželio 1 d. gamintojai už kiekvieną pirmos pastraipos c punkte nurodyto cukraus kiekio, dėl kurio jie negali pateikti valstybei narei priimtino įrodymo, kad atitinkamas kiekis buvo rafinuotas dėl pagrįstų ir ypatingų techninių priežasčių, toną moka 500 EUR sumą.“

4. Jeigu pakeičiamas **sakinys** (net jei keičiamas pirmas dalies sakinys), dalies numeris nekartojamas:

c) 4 dalies **pirmas sakinys** pakeičiamas taip:

„Bendrijos žvejybos laive nustačius sunkų pažeidimą, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 302/2009 VI priedo I skirsnio 1 dalyje, vėliavos valstybė narė užtikrina, kad su jos vėliava plaukiojantis žvejybos laivas po patikrinimo nutrauktų visą žvejybos veiklą.“

Jei keičiama **sakinio dalis** (formuluotė, žodis, data, suma), dalies numeris nerašomas, pakeitimas rašomas vienoje eilutėje:

Sprendimo 2005/692/EB 7 straipsnyje data „2010 m. gruodžio 31 d.“ pakeičiama data „2012 m. birželio 30 d.“

Pastaba. Dėl aiškumo ir siekiant išvengti vertimo problemų darant pakeitimus rekomenduojama pakeisti visą straipsnį, straipsnio dalį, punktą ar įtrauką, o ne įterpti atskirus sakinius ar frazes. Tai netaikytina keičiant datą ar skaičių.

5. Įžanginė formuluotė rašoma atsižvelgiant į pakeitimų skaičių:

a) jeigu pakeitimų yra daugiau nei vienas, įžanginė formuluotė yra tokia:

Reglamentas (ES) 2017/745 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnio 2 dalies antra pastraipa iš dalies keičiama taip:

a) <...>;

b) <...>;

2) 17 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 5 dalis iš dalies keičiama taip:

i) <...>;

ii) <...>.

b) jei pakeitimas yra tik vienas, įžanginė formuluotė yra tokia:

Sprendimo 2007/884/EB 3 straipsnis pakeičiamas taip:

<...>

(bet ne:

„Sprendimas 2007/884/EB iš dalies keičiamas taip:

3 straipsnis pakeičiamas taip: ...“*)*

6. Jei iš dalies keičiamas priedas, vartojamos šios įžanginės formuluotės:

<...> priedas iš dalies keičiamas taip:

arba, jei pakeitimų yra priede:

Reglamento (EB) Nr. 2074/2005 III priedas iš dalies keičiamas pagal šio sprendimo priedą.

Jeigu pakeičiamas visas priedas, dėstomojoje dalyje rašoma taip:

Reglamento (EB) Nr. 2074/2005 III priedas pakeičiamas šio reglamento priede pateikiamu tekstu.

Naujas priedas pateikiamas taip:

PRIEDAS

„PRIEDAS

.....“

3.3.2. Papildymai ir numeravimas

Kai į esamo akto dėstomąją dalį įterpiami straipsniai, numeruojamos straipsnio dalys arba kitos skaitmenimis ar raidėmis žymimos teksto dalys, jiems suteikiamas prieš juos einančios to paties lygmens teksto dalies numeris arba raidė, o prireikus pridedamos raidės a, b, c, d ir t. t., pavyzdžiui, po 1 straipsnio įterpti straipsniai bus numeruojami „1a straipsnis“, „1b straipsnis“ ir t. t. Taip pat tarp 1a ir 1b straipsnių įterptas straipsnis tampa „1aa straipsniu“.

Specialios taisyklės taikomos šiais atvejais:

— išskirtiniais atvejais, kai straipsniai, straipsnio dalys ar kitos numeruojamos teksto dalys įterpiami prieš to paties lygmens teksto dalį, kuri yra pirma, jie žymimi „–1 straipsnis“, „–1a straipsnis“, „–1 dalis“, „–1a dalis“, „–a punktas“, „–aa punktas“ ir t. t.,

— sudėtingesniais atvejais gali būti įterpiama naudojant ženklą „–“. Pavyzdžiui, 1–a straipsnis įterpiamas tarp 1 straipsnio ir 1a straipsnio.

Kai įterpiami straipsniai, numeruojamos straipsnio dalys arba kitos skaitmenimis ar raidėmis žymimos teksto dalys, tolesni straipsniai, straipsnio dalys ar kitos teksto dalys neturėtų būti pernumeruojami, nes kituose aktuose jau gali būti nuorodų į juos. Nauja numeracija įvedama tik kodifikuojant arba išdėstant nauja redakcija.

(*Šaltinis:* Bendrasis rinkinys, C.8.3.2 punktas.)

3.4. Nurodymo tvarka

Sutartys, autoriai, šalys, kalbos ir valiutos nurodomos tam tikra tvarka ir tam tikromis formomis.

3.4.1. Sutarčių nurodymo tvarka

Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. (įsigaliojus Lisabonos sutarčiai), Sutarčių minėjimo eilės tvarka (visų pirma nurodomosiose dalyse) yra tokia:

— atsižvelgdamas (-a), (-i) į Europos Sąjungos sutartį,

— atsižvelgdamas (-a), (-i) į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

— atsižvelgdamas (-a), (-i) į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį,

Pastaba. Iki 2009 m. lapkričio 30 d. Sutarčių minėjimo eilės tvarka buvo tokia:

— atsižvelgdama (-i) į Europos bendrijos steigimo sutartį,

— atsižvelgdama (-i) į Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutartį *(EAPB sutartis nustojo galioti 2002 m. liepos 23 d.)*,

— atsižvelgdama (-i) į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį,

— atsižvelgdama (-i) į Europos Sąjungos sutartį *(ši Sutartis dažnai nurodoma paskutinė, tačiau gali būti nurodoma ir pradžioje)*.

Bendrijų nurodymo tvarka laikui bėgant kito.

1) Iki 1997 m. pabaigos Bendrijų minėjimo aktuose eiliškumas kiekvienais metais keitėsi tokia tvarka:

— E(E)B, Euratomas, EAPB: 1968 m., 1971 m., 1974 m., 1977 m., 1980 m., 1983 m., 1986 m., 1989 m., 1992 m., 1995 m.,

— Euratomas, EAPB, E(E)B: 1969 m., 1972 m., 1975 m., 1978 m., 1981 m., 1984 m., 1987 m., 1990 m., 1993 m., 1996 m.,

— EAPB, E(E)B, Euratomas: 1970 m., 1973 m., 1976 m., 1979 m., 1982 m., 1985 m., 1988 m., 1991 m., 1994 m., 1997 m.

2) Nuo 1998 m. iki 2002 m. liepos 23 d. tvarka nesikeitė, ji buvo tokia:

— EB, EAPB, Euratomas

3) Nuo 2002 m. liepos 24 d. (pasibaigus EAPB sutarties galiojimo laikui) iki 2009 m. lapkričio 30 d. Bendrijos buvo minimos tokia tvarka:

— EB, Euratomas

4) Nuo 2009 m. gruodžio 1 d.:

— ES, Euratomas

Pavadinimai „Europos ekonominė bendrija“ ir „Europos bendrija“ buvo vartojami šiais atvejais:

— Europos ekonominė bendrija arba EEB – aktuose, priimtuose iki 1993 m. lapkričio 1 d.,

— Europos bendrija arba EB – aktuose, priimtuose nuo 1993 m. lapkričio 1 d.

Sutarčių nurodymas

Pirmą kartą nurodant Sutartis rašomas jų ilgasis pavadinimas.

Toliau nurodant Sutartis rašoma:

1) žodis „Sutartis“, jeigu tekste nurodoma tik viena Sutartis;

2) kuo išsamesnis pavadinimas, jei nurodomos kelios Sutartys. Kitais atvejais vartojamos Sutarčių santrumpos:

— ES sutartis – Europos Sąjungos sutartis,

— SESV – Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo,

— EB sutartis – Europos bendrijos steigimo sutartis,

— Euratomo sutartis – Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartis,

— EAPB sutartis – Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutartis.

Pastaba. Sutarčių straipsniai buvo pernumeruoti 1999 m. (įsigaliojus Amsterdamo sutarčiai) ir 2009 m. (įsigaliojus Lisabonos sutarčiai). Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas nurodo tiek ankstesnius, tiek vėlesnius straipsnių numerius, atsižvelgdami į tai, kurią redakciją nori nurodyti.

3.4.2. Autorių nurodymo tvarka

Tvarka, kuria autoriai nurodomi pagal skirtingas Oficialiojo leidinio antraštes ir paantraštes (L ir C serijos), yra tokia:

— Valstybių narių vyriausybių atstovai,

— Taryba ir valstybių narių vyriausybių atstovai,

— Europos Parlamentas,

— Europos Vadovų Taryba,

— Europos Parlamentas ir Taryba,
— Taryba,
— Europos Komisija,
— Europos Sąjungos Teisingumo Teismas,
— Europos Centrinis Bankas,
— Audito Rūmai,
— Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai,
— Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas,
— Europos regionų komitetas,
— Europos investicijų bankas,
— Europos ombudsmenas,
— Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas,
— įstaigos,
— tarptautiniais susitarimais įsteigti organai.

Europos ekonominės erdvės (L III ir C IV antraštės) srities aktų ir pranešimų autorių nurodymo tvarka yra tokia:

— EEE jungtinis komitetas,
— ELPA priežiūros institucija,
— ELPA valstybių nuolatinis komitetas,
— EEE konsultacinis komitetas,
— ELPA teismas.

Dėl institucijų, organų ir įstaigų pavadinimų protokolinės tvarkos žr. 9.5 punktą.

3.4.3. Šalių nurodymo tvarka

Šalių pavadinimai, jų trumposios formos ir nurodymo tvarka pateikiama 7.1 punkte ir A5 bei A6 prieduose.

Pastaba.	Nurodant tarptautinius susitarimus, turi būti nurodomas tas valstybės, kurios pavadinimas pakeistas, pavadinimas, kuris galiojo nurodytų aktų pasirašymo metu, o ne naujasis pavadinimas.

3.4.4. Kalbų ir daugiakalbių tekstų nurodymo tvarka

Kalbų pavadinimai, jų santrumpos ir kalbų bei kalbinių versijų pateikimo tvarka nurodyta 7.2 punkte.

3.4.5. Valiutų nurodymo tvarka

Valiutų pavadinimai, jų santrumpos ir pateikimo tvarka nurodyta 7.3 punkte ir A7 priede.

Nuorodų į valiutą rašymo taisyklės nurodytos 7.3.3 punkte.

3.5. Skaidomas tekstas

Sąrašo punktai pateikiami ir aktai vardijami tekste laikantis tam tikrų taisyklių.

3.5.1. Skaidomo teksto punktų pateikimas

1. Po skaidomo teksto įžanginės formuluotės dedamas dvitaškis – net ir tuo atveju, jei po jos rašomas punktas yra kita įžanginė formuluotė:

> **Reglamentas (EB) Nr. 1623/2000 iš dalies keičiamas taip:**
>
> **1) 92 straipsnis iš dalies keičiamas taip:**
>
> **a) 2 dalis iš dalies keičiama taip:**
>
> **i) c punktas pakeičiamas taip:**
>
> **„c) gamyklos, kurioje alkoholis perdirbamas į <...>“**

2. Skaidomo teksto pirmojo lygmens punktai žymimi mažosiomis raidėmis su uždaromaisiais skliaustais, antrojo lygmens punktai numeruojami mažaisiais romėniškais skaitmenimis su uždaromaisiais skliaustais, trečiojo lygmens – arabiškais skaitmenimis su uždaromaisiais skliaustais, o ketvirtojo lygmens suskaidytos dalys – įtraukos – žymimos ilgaisiais brūkšniais:

> **[Ši direktyva taikoma]:**
>
> **a) <...>:**
>
> **i) <...>:**
>
> **1) <...>:**
>
> **— <...>**

Išimties tvarka straipsnyje dėl terminų apibrėžčių ir dalinio pakeitimo nuostatose (žr. 3.3 punktą) pirmojo lygmens punktai numeruojami arabiškais skaitmenimis su uždaromaisiais skliaustais, antrojo lygmens punktai žymimi mažosiomis raidėmis su uždaromaisiais skliaustais, o trečiojo lygmens punktai numeruojami mažaisiais romėniškais skaitmenimis su uždaromaisiais skliaustais.

3. Skaičiais numeruojami ar raidėmis žymimi skaidomo teksto punktai atskiriami kabliataškiais. Brūkšniais žymimos įtraukos atskiriamos kableliais:

> **Ši direktyva taikoma:**
>
> **a) <...>;**
>
> **b) <...>:**
>
> **i) <...>;**
>
> **ii) <...>;**
>
> **iii) <...>:**
>
> **1) <...>;**
>
> **2) <...>:**
>
> **— <...>,**
>
> **— <...>,**
>
> **— <...>;**
>
> **3) <...>.**

4. Lentelėse ar sąrašuose punktų pabaigoje skyrybos ženklai paprastai nededami.

3.5.2. Aktų vardijimas

Nurodant tos pačios rūšies aktus, nei aktą parengusi institucija, nei akto rūšis pakartotinai neminima, jeigu ji yra ta pati:

> **(1) Komisijos direktyvos 2003/90/EB (3) ir 2003/91/EB (4) priimtos siekiant užtikrinti, kad veislės, kurias valstybės narės įtraukia į nacionalinius katalogus, atitiktų <...>**
>
> **<...>**
>
> (3) 2003 m. spalio 6 d. Komisijos direktyva 2003/90/EB, nustatanti Tarybos direktyvos 2002/53/EB 7 straipsnio dėl būtiniausiai tikrintinų tam tikrų žemės ūkio augalų veislių požymių ir minimalių tikrinimo reikalavimų įgyvendinimo priemones (OL L 254, 2003 10 8, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/90/oj).
>
> (4) 2003 m. spalio 6 d. Komisijos direktyva 2003/91/EB, nustatanti Tarybos direktyvos 2002/55/EB 7 straipsnio įgyvendinimo priemones, susijusias su minimaliomis tikrinimo charakteristikomis ir minimaliomis daržovių rūšių tam tikrų veislių tikrinimo sąlygomis (OL L 254, 2003 10 8, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/91/oj).

Sutarčių santrumpos yra neatskiriama akto numerio dalis, todėl jos kiekvieną kartą kartojamos:

> **<...> reglamentuose (EB) Nr. 852/2004 ir (EB) Nr. 853/2004, <...>**

> **<...> direktyvos 94/35/EB ir 94/36/EB <...>**

Aktai vardijami chronologine tvarka.

3.6. Vienažodžio ar keliažodžio termino apibrėžtis

Apibrėžiamas vienažodis arba keliažodis terminas sakinyje rašomas kabutėse:

> **Komisija pažymi, kad pagal Laivų statybos reglamentą „laivų statyba“ reiškia savaeigių jūrinių komercinių laivų statybą.**

Apibrėžčių sąraše vienažodis ar keliažodis terminas pateikiamas taip: terminas, ilgas brūkšnys, termino apibrėžtis:

> **Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:**
>
> **1) aplinkos atžvilgiu tvari investicija – investicija į vieną ar keletą ekonominių veiklų, kurios pagal šį reglamentą laikomos aplinkos atžvilgiu tvaria veikla;**
>
> **2) finansų rinkos dalyvis – finansų rinkos dalyvis <...>**

Punktai numeruojami arabiškais skaitmenimis su uždaromaisiais skliaustais. Jei skaidoma smulkiau, antrojo lygmens suskaidytos dalys žymimos mažosiomis raidėmis su uždaromaisiais skliaustais, o trečiojo lygmens – numeruojamos mažaisiais romėniškais skaitmenimis su uždaromaisiais skliaustais.

3.7. Tarptautiniai susitarimai

Tarptautiniai susitarimai gali būti susieti su antrinės teisės aktu; paprastai šiuo aktu jie yra patvirtinami. Jie pridedami prie šio akto (sprendimo arba reglamento), tačiau nėra jo priedai.

Susitarimų ir protokolų teksto keisti negalima, nes šiuos aktus taip pat pasirašė ir trečiosios šalys.

Tarptautiniuose susitarimuose ir pan. data – metai, mėnuo ir diena – rašomi žodžiais (žr. 2.5 punktą).

Apibendrinamosios lentelės

Serijų turinys

L (1)	**C** (2)	**S**
Teisėkūros aktai (L I) Ne teisėkūros aktai (L II) Kiti aktai (L III)	Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės (C I) Komunikatai (C II) Parengiamieji aktai (C III) Pranešimai (C IV) Nuomonės (C V)	Viešojo pirkimo sutartys (kvietimai teikti paraiškas): darbai, tiekimas, paslaugos (atviros, ribotos, spartesnės procedūros) Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų ar Sąjungos programų, pavyzdžiui, Europos plėtros fondo, Europos investicijų banko ir kt., pranešimai

(1) Seriją papildo L ... I serija (leidyba nutraukta 2023 m. spalio 1 d.) (žr. 1.1 punktą).
(2) Seriją papildo C ... A (leidyba nutraukta 2023 m. spalio 1 d.), C ... E (leidyba nutraukta 2014 m. balandžio 1 d.) ir C ... I (leidyba nutraukta 2023 m. spalio 1 d.) serijos (žr. 1.1 punktą).

Reglamentų, direktyvų ir sprendimų skiriamieji požymiai (L I ir L II)

Institucija	Akto rūšis	Akto pobūdis	Skiriamieji teisėkūros / ne teisėkūros akto požymiai	Antraštės	Pasirašantis asmuo
Europos Parlamentas ir Taryba	Reglamentas	Teisėkūros (įprasta teisėkūros procedūra)	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdami į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* + nurodomoji dalis: *laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros*	L I	EP Pirmininkas ir Tarybos Pirmininkas
	Direktyva	Teisėkūros (įprasta teisėkūros procedūra)	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdami į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* + nurodomoji dalis: *laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros*	L I	EP Pirmininkas ir Tarybos Pirmininkas
	Sprendimas	Teisėkūros (įprasta teisėkūros procedūra)	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdami į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* + nurodomoji dalis: *laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros*	L I	EP Pirmininkas ir Tarybos Pirmininkas
	Sprendimas (pvz., Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo mobilizavimas)	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdami į Sutartį ...,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	EP Pirmininkas ir Tarybos Pirmininkas
Europos Parlamentas	Reglamentas	Teisėkūros (speciali teisėkūros procedūra)	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdamas į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* + nurodomoji dalis: *laikydamasis specialios teisėkūros procedūros*	L I	EP Pirmininkas
	Sprendimas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdamas į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	EP Pirmininkas
Europos Vadovų Taryba	Sprendimas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas

(tęsinys)

Institucija	Akto rūšis	Akto pobūdis	Skiriamieji teisėkūros / ne teisėkūros akto požymiai	Antraštės	Pasirašantis asmuo
Taryba	Reglamentas	Teisėkūros (speciali teisėkūros procedūra)	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* + nurodomoji dalis: *laikydamasi specialios teisėkūros procedūros*	L I	Tarybos Pirmininkas
	Reglamentas (priimtas tiesiogiai remiantis Sutartimis)	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Tarybos Pirmininkas
	Įgyvendinimo reglamentas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Tarybos Pirmininkas
	Direktyva	Teisėkūros (speciali teisėkūros procedūra)	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* + nurodomoji dalis: *laikydamasi specialios teisėkūros procedūros*	L I	Tarybos Pirmininkas
	Direktyva (priimta tiesiogiai remiantis Sutartimis)	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Tarybos Pirmininkas
	Įgyvendinimo direktyva	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Tarybos Pirmininkas
	Sprendimas	Teisėkūros (speciali teisėkūros procedūra)	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* + nurodomoji dalis: *laikydamasi specialios teisėkūros procedūros*	L I	Tarybos Pirmininkas
	Sprendimas (priimtas tiesiogiai remiantis Sutartimis, taip pat ir BUSP sprendimai)	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* BUSP sprendimuose, pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Tarybos Pirmininkas
	Įgyvendinimo sprendimas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Tarybos Pirmininkas
Komisija	Reglamentas (priimtas tiesiogiai remiantis Sutartimis)	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas

(tęsinys)

Institucija	Akto rūšis	Akto pobūdis	Skiriamieji teisėkūros / ne teisėkūros akto požymiai	Antraštės	Pasirašantis asmuo
	Deleguotasis reglamentas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas
	Įgyvendinimo reglamentas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas
	Direktyva (priimta tiesiogiai remiantis Sutartimis)	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas
	Deleguotoji direktyva	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas
	Įgyvendinimo direktyva	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas
	Sprendimas (priimtas tiesiogiai remiantis Sutartimis)	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas Komisijos narys (jei nurodytas (-i) adresatas (-ai))
	Deleguotasis sprendimas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas Komisijos narys (jei nurodytas (-i) adresatas (-ai))
	Įgyvendinimo sprendimas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į Sutartį ...,* + antra nurodomoji dalis: *atsižvelgdama į ..., ypač į jos ... straipsnį,* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	Komisijos Pirmininkas Komisijos narys (jei nurodytas (-i) adresatas (-ai))
Europos Centrinis Bankas	Reglamentas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdamas į ..., ypač į ...* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	ECB Pirmininkas
	Sprendimas	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdamas į ..., ypač į ...* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	ECB Pirmininkas

(tęsinys)

Institucija	Akto rūšis	Akto pobūdis	Skiriamieji teisėkūros / ne teisėkūros akto požymiai	Antraštės	Pasirašantis asmuo
	Gairės	Ne teisėkūros aktai	Pirma nurodomoji dalis: *atsižvelgdamas į ..., ypač į ...* nėra nurodomosios dalies apie teisėkūros procedūrą	L II	ECB Pirmininkas

Oficialiųjų leidinių numeravimas

Laikotarpis	Numeravimas
Nuo 1952 m. iki 1967 m. birželio 30 d. (puslapiai numeruojami ištisai visus metus)	OL 106, 1962 12 30, p. 2553/62
Nuo 1967 m. liepos 1 d. (kiekvieno leidinio puslapiai pradedami numeruoti nuo 1 p.)	OL 174, 1967 7 31, p. 1
Nuo 1968 m. (pradėtos leisti OL L ir C serijos)	**OL L 76, 1968 3 28, p. 1** **OL C 108, 1968 10 19, p. 1**
Nuo 1978 m. (pradėta leisti OL S serija)	OL S 99, 1978 5 5, p. 1
Nuo 1991 m. iki 2023 m. rugsėjo 30 d. (OL C ... A serija)	OL C 194 A, 2008 7 31, p. 1
Nuo 1999 m. rugpjūčio 31 d. iki 2014 m. kovo 31 d. (OL C ... E serija)	OL C 189 E, 2008 7 26, p. 1
Nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2023 m. rugsėjo 30 d. (L ... I ir C ... I serijos)	OL L 11 I, 2016 1 16, p. 1 OL C 15 I, 2016 1 16, p. 1
Nuo 2023 m. spalio 1 d. (kiekvienas aktas skelbiamas atskiru Oficialiuoju leidiniu)	OL L, 2023/2387, 2023 10 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj OL C, C/2023/90, 2023 10 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj

Aktų numeravimas (L serija)

Reglamentai

Laikotarpis	Numeravimas
Nuo 1952 m. iki 1962 m. gruodžio 31 d.	Reglamentas Nr. 17
Nuo 1963 m. sausio 1 d. iki 1967 m. gruodžio 31 d.	Reglamentas Nr. 1009/67/EEB
Nuo 1968 m. sausio 1 d. iki 1993 m. spalio 31 d.	Reglamentas (EEB) Nr. 1470/68
Nuo 1993 m. lapkričio 1 d. iki 1998 m. gruodžio 31 d.	Reglamentas (EB) Nr. 3031/93
Nuo 1999 m. sausio 1 d. iki 2009 m. lapkričio 30 d.	Reglamentas (EB) Nr. 302/1999 Reglamentas (EB) Nr. 1288/2009
Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d.	Reglamentas (ES) Nr. 1178/2009
Nuo 2015 m. sausio 1 d.	**Reglamentas (ES) 2015/475**

Direktyvos, sprendimai

Akto rūšis	Laikotarpis	Numeravimas
Direktyva (L I ir L II)	Iki 2014 m. gruodžio 31 d.	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES Tarybos direktyva 2010/12/ES Komisijos direktyva 2010/29/ES

Direktyvos, sprendimai

Akto rūšis	Laikotarpis	Numeravimas
	Nuo 2015 m. sausio 1 d.	**Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/254** **Tarybos direktyva (ES) 2015/121** **Komisijos direktyva (ES) 2015/565**
Sprendimas (L I)	Iki 2014 m. gruodžio 31 d.	Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 284/2010/ES
	Nuo 2015 m. sausio 1 d.	**Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/601**
Sprendimas (L II)	Iki 2014 m. gruodžio 31 d.	Komisijos sprendimas 2010/261/ES Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 2010/204/ES Tarybos sprendimas 2010/231/BUSP
	Nuo 2015 m. sausio 1 d.	**Komisijos sprendimas (ES) 2015/119** **Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/468** **Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/76**

Rekomendacijos, gairės (L II)

Akto rūšis	Laikotarpis	Numeravimas
Rekomendacija	Iki 2014 m. gruodžio 31 d.	2009/1019/ES
	Nuo 2015 m. sausio 1 d.	**(ES) 2015/682**
Gairės	Iki 2014 m. gruodžio 31 d.	2009/1021/ES (ECB/2009/28)
	Nuo 2015 m. sausio 1 d.	**(ES) 2015/732 (ECB/2015/20)**

Pastaba. Rekomendacijos skelbiamos:

— L serijoje (ne teisėkūros aktai – L II): Tarybos rekomendacijos (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 121, 126 ir 140 straipsniai), Komisijos rekomendacijos (292 straipsnis), Europos Centrinio Banko rekomendacijos (292 straipsnis),

— C serijoje (rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės – C I): Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai, Tarybos rekomendacijos, Komisijos rekomendacijos, Europos Centrinio Banko rekomendacijos,

— C serijoje (parengiamieji aktai – C III): Europos Centrinio Banko rekomendacijos (129 ir 219 straipsniai).

EEE sprendimai, ELPA sprendimai ir rekomendacijos

Akto rūšis	Laikotarpis	Numeravimas
EEE jungtinio komiteto sprendimas	Iki 2014 m. gruodžio 31 d. (numeruoja tik aktą parengusi institucija)	Nr. 119/2009
	Nuo 2015 m. sausio 1 d. (dvigubas numeravimas)	**Nr. 159/2014 [2015/94]**
ELPA priežiūros institucijos sprendimas	Iki 2014 m. gruodžio 31 d. (numeruoja tik aktą parengusi institucija)	Nr. 133/09/COL
	Nuo 2015 m. sausio 1 d. (dvigubas numeravimas)	**Nr. 30/15/COL [2015/1813]** **Nr. 226/17/COL [2018/564]**
ELPA priežiūros institucijos rekomendacija	Iki 2014 m. gruodžio 31 d. (numeruoja tik aktą parengusi institucija)	Nr. 119/07/COL
	Nuo 2015 m. sausio 1 d. (dvigubas numeravimas)	**Nr. N/MM/COL [MMMM/N]**

Akto struktūra

1 straipsnis

Reglamentas … iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis keičiamas taip:

„*1 straipsnis*

1. .....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
..... .

2. .....
.....
.....
.....

1a straipsnis

.....
.....
.....

.....
.....
.....
..... .

.....
.....
.....
.....“;

2) 4 straipsnis papildomas šia dalimi:

„5. ..... :

a) .....
.....
.....
.....;

b) ..... :

i) ..... :

1) ..... :

— .....
.....
.....
..... ,

— .....
.....
.....
.....;

c) .....
.....
.....
.....
..... .“

Teksto dalių pavadinimai

PUNKTAI
STRAIPSNIS
STRAIPSNIO DALYS
PASTRAIPOS
STRAIPSNIO DALIS
PUNKTAI
ĮTRAUKOS

Nuorodos

pirma pastraipa
antra pastraipa
1 dalis
2 dalis
1 straipsnis
trečia pastraipa
1a straipsnis
1 punktas
1 straipsnis
a punktas
pirma įtrauka
antra įtrauka
1 punktas
i punktas
b punktas
c punktas
5 dalis
2 punktas

Antra dalis

Bendro pobūdžio leidiniai

Bendro pobūdžio leidiniuose pateikiami specialūs identifikatoriai ir redakciniai elementai, pvz., autoriaus teisių apsaugos ženklas. Šie leidiniai rengiami laikantis elementų išskyrimo, nuorodų, citatų pateikimo ir kt. normų.

4. Dokumentų rengimas ir identifikatoriai

Dokumentus rengia įvairūs leidybinio proceso dalyviai, o identifikatoriai priskiriami priklausomai nuo leidinio rūšies.

4.1. Autoriai, įgaliotosios tarnybos, Leidinių biuras ir spaustuvės

Teksto rengimo procese dalyvauja autoriai, projekto vadybininkai ir korektoriai.

4.1.1. Autoriai ir Leidinių biuras

Europos Sąjungos institucijos, organai ir įstaigos gali kreiptis į Leidinių biurą dėl įvairių leidybos projektų. Biuras, be kita ko, autoriams teikia šias paslaugas:

- rengia leidinių spausdintinį variantą, multimedijos leidinius (CD-ROM, DVD, interneto svetaines, elektronines knygas) ir sutartis su išorės paslaugų teikėjais,
- rengia grafinius maketus,
- teikia korektūros paslaugas,
- spausdina leidinius pagal užsakymą (angl. *printing on demand* – POD),
- suteikia identifikatorius (ISBN, ISSN, DOI, katalogų numerius – žr. 4.4 punktą).

Pastaba. Leidinių biuro rengiamiems leidiniams identifikatoriai suteikiami automatiškai.

Trumpai apie tvarką

Leidinį rengiančios tarnybos pirmiausia turi pateikti paslaugų teikimo prašymą savo institucijos, organo ar įstaigos įgaliotajai tarnybai. Tada parengiamas leidybos prašymas ir išsiunčiamas Leidinių biurui. Po to apskaičiuojama kaina arba parengiama sąmata, kurios pagrindu Leidinių biuras parengia užsakymo lapus ir juos perduoda įgaliotajai tarnybai pasirašyti.

Gavęs galutinį rankraščio variantą ir pasirašytą užsakymo lapą, Leidinių biuras rengia leidinį spaudai ir perskaito jį pirmą kartą. Baigus parengiamuosius darbus ir patikrinus egzempliorių skaičių, identifikatorius (ISBN, ISSN, DOI, katalogo numerį), pardavimo kainą (jei taikoma) ir pristatymo sąlygas, duodamas leidimas spausdinti.

Kai leidinys išspausdinamas, Leidinių biuras priima leidinį atsižvelgdamas į jo kokybę ir patikrina, ar pristatytas leidinys atitinka sąskaitą.

Dėl periodinių leidinių pažymėtina, kad einamaisiais metais reikėtų vengti kaip nors keisti pavadinimą ar išvaizdą, nes dėl šių pakeitimų gali kilti painiavos, gali būti vėluojama išleisti leidinio seriją ar leidinį įtraukti į katalogą, be to, gali kilti sunkumų leidinį parduoti, o skaitytojai gali būti sutrikdyti.

Autoriams

Rengiate leidinį? Kuriate plakatą? Jūsų leidinys skirtas konkrečiai skaitytojų grupei?
Visi atsakymai į jūsų techninius ir administracinius klausimus pateikiami

https://op.europa.eu/en/web/publicare/providing-publishing-and-preservation-services

(Vidinė nuoroda, skirta tik Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų darbuotojams)

4.1.2. Projektų valdymas Leidinių biure

Projekto vadybininkų darbas

Projekto vadybininkai pradeda rengti rankraštį spaudai. Spaustuvės taisyklės, pasirinktas šriftas, nustatytas formatas ir planuojami terminai turi atitikti bendrųjų sutarčių, kvietimų teikti paraiškas ir užsakymų lapų duomenis.

Vadybininkai patikrina tarptautinius identifikatorius (ISBN, ISSN, DOI (žr. 4.4 punktą)) ir Leidinių biuro katalogo numerį.

Ypatingas dėmesys skiriamas viršeliui; jei leidinio storis leidžia, pavadinimas spausdinamas ant nugarėlės.

Leidimas spausdinti duodamas pirmiausia patikrinus antraštinius ir įžanginius puslapius (pavadinimą, autoriaus teisių ženklus, turinį ir t. t.). Spaustuvei leidimas spausdinti be išimčių turi būti duodamas raštu, jame turi būti nurodyti tokie duomenys:

- leidinio pavadinimas,
- leidinio kalba arba kalbos,
- tiražas,
- pagrindinės ypatybės,
- pristatymo terminas (-ai), įskaitant pristatymo mokant dalimis ir pristatymo dalimis terminus,
- pristatymo vieta (-os) ir taip pat kitos galimos vietos.

Grafiniai dizaineriai

Grafinio dizaino biure kuriami plakatų, lankstinukų, viršelių ir puslapių pavyzdžių projektai ir maketai, kurie gali būti pateikiami autoriams dar nepradėjus rinkti leidinio.

Grafiniai dizaineriai taip pat gali dalyvauti kuriant vaizdinius atpažįstamuosius ženklus (logotipus, diagramas ir pan.) ir interneto svetainių grafinius sprendimus (vaizdinę informaciją, reklamjuostes ir pan.).

4.1.3. Teksto taisymas Leidinių biure

Korektoriai, kurie skaito skelbtiną tekstą, turi patikrinti kalbos dalykus (kalbos taisyklės ir susitarimai) ir techninius aspektus (spaustuvės reikalavimai). Vis dėlto korektoriai – tai ne redaktoriai: korektoriai neturi vertinti autoriaus išdėstytų minčių, nes už turinį atsako tik autorius.

Rankraščių rengimas

Rankraščiai atiduodami korektoriams „išvalyti“ (t. y. parengti spaudai ir perskaityti). Šiame etape prieš atiduodant leidinį spausdinti ištaisomos rašybos ir gramatikos klaidos, surandami netikslumai ir neatitikimai, kad tekstas būtų aiškus ir suprantamas. Be to, kruopščiai patikrinama, kad visi rankraščio elementai būtų nuoseklūs. Bet kokie neaiškumai ar klausimai turi būti aptariami glaudžiai bendradarbiaujant su leidinį rengiančia tarnyba.

Be to, korektoriai suderina tekstą su šio *Institucijų leidinių rengimo vadovo* taisyklėmis ir nustatyta tvarka.

Pastaba.	Leidinį rengiančios tarnybos prašymu arba jai iš anksto sutikus leidinyje gali būti daroma didesnių redakcinių pakeitimų (teksto redagavimas).

Patikrinama ir, jei reikia, galutinai sutvarkoma rankraščio puslapių numeracija – puslapius iš anksto turi sunumeruoti leidinį rengianti tarnyba. Apie bet kokią trūkstamą rankraščio dalį turi būti iš karto pranešta. Be to, turi būti patikrinta nuorodų į išnašas tekste ir išnašų puslapio apačioje atitiktis.

Už rankraščio versijų įvairiomis kalbomis atitiktį atsako leidinį rengianti tarnyba. Prireikus šią atitiktį gali patikrinti Leidinių biuras, jeigu leidinį rengianti tarnyba suteikia pakankamai laiko.

Pagrindinis rankraščių „valymo“ tikslas – palengvinti leidinio surinkimo darbą taip, kad vėliau būtų išvengta papildomų išlaidų. Todėl svarbiausias dalykas tolesniame leidybos procese – spaustuvei pateikto rankraščio kokybė. Laikydamiesi rankraščių rengimo ir teikimo tvarkos (žr. 4.2 punktą) ir užtikrindami nepriekaištingą teksto kokybę, autoriai gali sumažinti gamybos išlaidas ir pagreitinti spaudos darbus (leidimas spausdinti gali būti duotas net po pirmosios korektūros).

Rankraštis, kuriame yra trūkumų, gali būti grąžintas autoriui.

Geras rankraštis – tai garantija, kad leidinys bus išleistas greitai ir kokybiškai.

Korektūra ir autoriaus pataisos

Korektūrą skaito korektoriai, tikrinantys teksto atitiktį pateiktam rankraščiui ir galiojančioms kiekvienos kalbos taisyklėms. Tuo pat metu pirmosios korektūros egzempliorius siunčiamas ir leidinį rengiančiai tarnybai tvirtinti ir, jei reikia, įterpti galimas autoriaus pataisas.

Korektūroje autoriaus pataisos turi būti tik esminės. Leidinį rengianti tarnyba autoriaus pataisas turi įterpti aiškiai, įskaitomai ir taip, kad dėl pataisos nereikėtų kūrinio skaityti iš naujo po eilutę (taisoma raudonai, įskaitomai, taisomas vietas galima apibraukti ar pažymėti paraštėje; reikėtų vengti autoriaus pataisas pateikti atskirame lape).

Autoriaus pataisa spaustuvininkas laiko bet kokią pataisą korektūroje, kuri skiriasi nuo pradinio rankraščio (t. y. patobulinimai, pataisos, derinimas, atnaujinimas, paaiškinimai, kurių reikia dėl painaus ar prastai parengto rankraščio, ir pan.). Už tokias pataisas išrašoma atskira sąskaita. Šiame etape nebegalima keisti sakinio stiliaus, skaitmenimis išreikštų duomenų, gautų paskutinę minutę ir naujesnių už duomenis, kurie buvo įrašyti rengiant leidinį, negalima dėti naujų skyrybos ženklų, tikintis leidinį tariamai patobulinti.

Visi papildomi įrašai ar braukymai – nuo kablelio iki ištisos pastraipos – yra autoriaus pataisos, kurių, kiek įmanoma, reikia vengti, kad nebūtų vėluojama ir nesusidarytų papildomų išlaidų. Papildomos išlaidos gali būti labai didelės ir neproporcingos prašomų pataisų svarbai. Dėl mažiausio pakeitimo gali tekti iš naujo komponuoti ištisas pastraipas, iš naujo tvarkyti daugelį puslapių ar net visą leidinį, dėl to gali pasikeisti puslapių numeracija, turinys ir tekste ar rodyklėse padarytos nuorodos (tais atvejais, kai pakeitimai laikomi būtinais, visus tolesnius pakeitimus tvarko leidinį rengianti tarnyba).

Leidinys renkamas dažniausiai po antrosios korektūros. Skaitydamas pirmąją korektūrą korektorius peržiūri visą tekstą, lygindamas jį su rankraščiu; jis patikrina, ar netrūksta kokių nors teksto dalių, ar laikytasi visų tipografijos instrukcijų. Vėliau skaitant antrąją korektūrą patikrinami pirmąja korektūra padaryti pataisymai. Skaitant antrąją korektūrą jokia autoriaus pataisa neturėtų būti priimta.

Kadangi periodiniai arba skubūs leidiniai leidžiami nustatytu laiku, juos rengiančios tarnybos turi laikytis leidinio rengimo terminų. Šiuo reikalavimu užtikrinama, kad darbas būtų atliktas laiku ir būtų išvengta autoriaus pataisų paskutinę minutę, taigi ir papildomų išlaidų.

Be to, pažymėtina, kad Leidinių biuras negali priimti autoriaus pataisų be formalaus įgaliotųjų tarnybų sutikimo.

4.2. Dokumentų originalai (rankraščiai)

Nuo 10-ojo dešimtmečio pabaigos rankraščiai rengiami elektronine forma (*Word*, PDF, HTML ir t. t.). Rengiant ir tvarkant tekstą plačiai taikomos aiškiai nustatytos informacinės procedūros (makrokomandos, taisymo programos ir t. t.). Šioje dalyje aprašytos procedūros, kurias rekomenduojama taikyti tvarkant spaudai rengiamus tekstus ir kurios papildo tradicinius teksto tvarkymo būdus (pvz., kalbinį parengimą).

Be to, šiose rekomendacijose daugiausia dėmesio skiriama rinkmenų tvarkymui *Word* formatu, nes Europos Sąjungos institucijose tai yra standartinis dokumentų originalų rengimo būdas. Toliau aprašyti pagrindiniai principai lengvai pritaikomi bet kokiai rinkoje esančiai programinei įrangai.

4.2.1. Leidybos grandinės principas

Dokumentų originalai (rankraščiai), kuriuos pateikia leidinius rengiančios tarnybos, turi būti rengiami labai kruopščiai. Kad leidyba būtų efektyvi ir greita, patariama sukurti „leidybos grandinę“, jungiančią leidinius rengiančias tarnybas, Leidinių biurą ir spaustuvę.

„Leidybos grandinė“ – tai bendri darbo principai, taikomi pradėjus rengti tekstą elektroninėje laikmenoje:

- stilių ir (arba) šablonų lentelės arba ženklinimo protokolai (žr. 4.2.2 punktą),
- standartinės rašybos taisyklės (šiame *Leidinių rengimo vadove* nustatytas taisykles ir nurodymus būtina pradėti taikyti kuo ankstesniame dokumentų rengimo etape).

Bet kurio darbo pradžioje projekto vadybininkas kartu su autoriumi ir spaustuvės darbuotoju turi nustatyti visus leidybos parametrus. Pirmiausia nustatoma reikiama rinkmenų sąranka. Šiame etape visų pirma turi būti tiksliai apibrėžtas ženklinimo protokolų arba stilių lentelių naudojimas (žr. 4.2.2 punktą), nes nuo to labai priklauso spaustuvėje parenkamos perkodavimo ir (arba) atkūrimo programos.

Laikantis šios tvarkos visi veiksmai turi būti orientuoti į kuo tolesnę leidybos grandinės grandį. Taip sudaromos sąlygos tobulinti rankraščio rengimą, kad būtų išvengta papildomo ir nereikalingo (ir brangaus) rankinio darbo, kuris dažnai yra klaidų šaltinis. Galiausiai leidyba būna daug greitesnė, kokybė geresnė, o leidybos išlaidos – mažesnės.

Stabilus ir unifikuotas darbo planas – galimybė kiekvienam leidybos proceso dalyviui optimizuoti savo veiksmus. Sukūrus bendrą sistemą vienodos procedūros gali būti pritaikytos visiems leidybos proceso dalyviams, visų pirma spaustuvei, nes nenumatytu atveju Leidinių biurui, taigi ir autoriams, sudaroma galimybė, esant reikalui, susirasti kitą rangovą ir staiga nenutraukti leidybos proceso.

4.2.2. Dokumentų loginė struktūra

Išspausdintame dokumente svarbūs du dalykai: *turinys*, t. y. logiškai susietų ženklų eilutės, ir *išvaizda*.

Galutinė išvaizda (spaustuvės veiklos rezultatas) leidiniui suteikiama spaustuvėje pagal grafinių dizainerių nurodymus. Dažniausiai pirminė leidinio išvaizda, jo išdėstymas puslapiuose ir pan. ir galutinė spaustuvėje parengto leidinio išvaizda skiriasi. Todėl rengiant rankraštį dažniausiai neverta stengtis, kad jis atrodytų kaip spausdintas – tai nereikalinga ir net gali sukelti nepatogumų (pavyzdžiui, negalima rankiniu būdu žodžių kelti į kitą eilutę, nes spaustuvėje brūkšnelius reikės pašalinti).

Vis dėlto svarbiausia, kad spaustuvėje būtų galima atpažinti skirtingas teksto dalis. Todėl renkant tekstą būtina:

- arba naudoti stilių lentelę,
- arba laikytis tiksliai nustatyto ženklinimo protokolo.

Stilių lentelės

Kad spaustuvėje tekstas būtų teisingai suprastas, būtina teisingai sužymėti skirtingus teksto lygmenis (antraštes, patį tekstą, pastabas ir pan.).

Tai lengva padaryti su *Word* programa – reikia labai nuosekliai nustatyti stilius. Kiekviena teksto dalis išskiriama suteikiant skirtingą žymeklį (stilių):

- antraštės (*Heading 1*, *Heading 2* ir t. t.),
- normalusis, lygiuotasis, dantytasis ir pan. tekstas (*Normal* ir pan.),
- nuorodos, langeliai, išnašos ir pan.

Kiekvienas elementas turi turėti savo stilių, pageidautina laikytis loginės struktūros.

! Pavyzdžiui, neformatuoti skirtingų antraščių rankiniu būdu (pusjuodis šriftas, kursyvas ar pan.)!

Vis dėlto greitai kiltų sunkumų, jeigu kiekvienam autoriui būtų leista laisvai rinktis stilius: kiekvienas leidinys tvarkomas atskirai, todėl dirbti su stilių gausa greitai gali tapti sudėtinga. Dėl šios priežasties pageidautina ir net būtina nustatyti standartinius stilius.

Būtų idealu, jeigu rengiant įvairius leidinius naudojamos stilių lentelės būtų sudaromos pagal vieną pavyzdį (standartinė lentelė). Be to, kartu su stilių lentelėmis galima pateikti konkrečius šablonus, kuriuos naudojant leidiniams galima suteikti įvairią išvaizdą (konkretus šablonas – tai rengiamam leidiniui pritaikyta stilių lentelė, pagal kurią spaustuvėje leidiniui suteikiama konkreti išvaizda).

Word programoje tiksliai nustatyti stilius, visų pirma skirtingų antraščių stilius, naudinga dar ir todėl, kad su šia programa autorius gali automatiškai sudaryti turinį, o antraščių stilių nustačius rankiniu būdu to padaryti neįmanoma.

Ženklinimo protokolas

Kitas svarbus būdas atskirti teksto dalis – naudoti „ženklinimo protokolą“, kuriame nurodomas visų teksto dalių loginis lygmuo (pavyzdžiui: skyriaus pavadinimas, skirsnio pavadinimas; normalusis tekstas, įtraukų tekstas; nuorodos). Ženklinimo protokolas turi būti parengtas pateikiant minėtų elementų aprašymus, žymeklius ir nurodant pageidaujamą leidinio išvaizdą.

Šiuo metu žymekliai yra tipinio formato: <ŽYMEKLIS>, pavyzdžiui, <TCHAP>, yra skyriaus pavadinimo žymeklis. Žymekliai naudojami SGML kalboje (angl. *standard generalised markup language*). Nuo pat sukūrimo SGML kalba daug kartų tobulinta ir dabar dažniausiai vartojama XML kalba (angl. *extensible markup language*).

Šiuose protokoluose naudojami žymekliai naudingi tuo, kad stalinės leidybos programos (kaip ir pažangios tekstų tvarkymo programos) juos tiesiogiai atpažįsta ir prieš spausdinant daug pastangų reikalaujantis dokumentų tvarkymas tampa nebereikalingas. Dėl ženklinimo protokolų naudojimo reikia susitarti kuo anksčiau, o geriausia – iš karto pradėjus rengti leidinį.

Jeigu rengiamas daugiakalbis leidinys, į darbą reikėtų įtraukti institucijos vertimo tarnybą. Vertimo tarnyba, pateikdama leidinių versijas pageidaujamomis kalbomis, veikia kaip tekstų dauginimo tarnyba; ji gali tvarkyti žymekliais pažymėtą tekstą ir visą dėmesį skirti turiniui, neeikvodama išteklių leidinio išvaizdai atkurti. Verta paminėti ir tai, kad žymekliais pažymėtas tekstas, kuriame yra mažiausiai formatavimo kodų, tinkamesnis tvarkyti pažangiomis lingvistinėmis technologijomis.

4.2.3. Teksto rengimas

Teksto rinkimo nurodymai

Siekiant optimizuoti leidybos darbus (popierius, CD arba DVD, internetas ir pan.), būtina laikytis tokių nurodymų:

Bendrieji dalykai

- Rinkti grynąjį tekstą (neformatuoti).
- Teksto nelyginti, nedėti brūkšnelių eilutės pabaigoje, net jeigu pasitaikytų sudurtinių žodžių.

- Skyrybos ženklai ir tarpai – žr. 6.4 punktą.
- Tekstą tvarkyti logiškai ir nuosekliai (vienodiems leidinio elementams taikyti vienodus parametrus).

Specialūs simboliai

- Naudoti turimus specialius simbolius.
- Vengti bet kokios transliteracijos („ss“ vietoj „ß“, „eu“ vietoj „ü“ ir pan.).
- Visada rinkti klaviatūros skaitmenis 1 ir 0, o ne didžiąsias raides „I“ ar „O“.
- Daugtaškis (…) renkamas klavišais *Alt 0133* arba *Ctrl-Alt-taškas (.)* (nevartotini trys iš eilės taškai (...)).

Skaičiai

- Skaičiai, reiškiantys kiekį – trijų skaitmenų grupes atskirti ne tašku, o jungiamuoju tarpu (pavyzdžiui, 300 000).
- Skaičiai, kuriais numeruojami, pavyzdžiui, metai, lapai ir pan. – tarpų nedėti (pavyzdžiui, 1961, p. 2064).
- Dešimtainiai skaičiai – dėti kablelį (pavyzdžiui, 13,6), o ne tašką.
- Skaičių rašymo taisyklės – žr. taip pat 10.3.7 punktą.

Apsaugotieji tarpai

- Dėti vengiant eilutės pabaigoje išskaidyti elementus, kurie turi būti kartu.
- Dėti, pavyzdžiui, šiais atvejais ir skyrybos taisyklėse nurodytais atvejais (žr. 6.4 punktą):

Nr.•	OL L•	10•000
p.•	OL C•	C.•M. Dupont

Pastaba.	*Word* programoje jungiamasis tarpas gaunamas surinkus *Alt 0160* arba paspaudus Ctrl + *Shift* ir tarpo klavišą.

Diagramos, paveikslai ir lentelės

- Diagramas ir paveikslus pateikti atskirose rinkmenose, didelės skiriamosios gebos formatu.
- Patikrinti, ar paveikslus ir iliustracijas reikia pažymėti autoriaus teisių ženklu.
- Žymekliu (<1PAVEIKSLAS>, <1DIAGRAMA>, <1LENTELĖ> ir pan.) aiškiai pažymėti vietą, į kurią turi būti įterptas paveikslas ar diagrama.
- *Excel* programos rinkmenas pateikti atskirai.

Kabutės

- Vartoti konkrečiai kalbai būdingas kabutes.
- Lietuvių kalboje visais citavimo lygmenimis vartojamos tos pačios kabutės (skliaustuose nurodyta, kaip jas surinkti klaviatūra):

Visi lygmenys	„…“	(*Alt 0132…Alt 0147*)

Pastaba.	Kultūrinių augalų veislių pavadinimai išskiriami viengubomis kabutėmis (toks jų rašymas unifikuotas tarptautiniu mastu): ‘…’ (*Alt 0145…Alt 0146*)

Apostrofas

- Tekstuose arba pastabose užsienio kalba, kurioje vartojamas apostrofas, vartoti tinkamą tipografinį apostrofą (’ arba ’, atsižvelgiant į naudojamą garnitūrų šeimą) – surinkti *Alt 0146*, o ne spausti klavišą (').

Didžiosios ir mažosios raidės

- Jokių antraščių nerinkti vien didžiosiomis raidėmis.
- Žodžius rinkti didžiosiomis ir mažosiomis raidėmis pagal šiame *Leidinių rengimo vadove* nustatytas taisykles (žr. 10.3.1 punktą).

Išnašos

- Naudoti tik funkciją *References* / *Insert footnote*.
- Jeigu rankraštis bus spausdinamas popieriuje, beprasmiška (ir papildomas sunkumas) iš naujo formatuoti išnašų numerius rankiniu būdu. Pavyzdžiui, *Word* programa sukuria numerį 1, o korektoriai rašo (1). Spaustuvėje atkuriama tik *Footnote* funkcija; taigi išnašos turi būti sunumeruotos teisingai spaustuvėje, laikantis šio *Leidinių rengimo vadovo* nurodymų.
- Išnašas aiškiai sunumeruoti arabiškais skaitmenimis (kitokie simboliai, pavyzdžiui, žvaigždutės ar raidės, turi būti renkami tik ypatingais atvejais).
- Vengti tokių pastabų kaip *idem* arba *ibidem* (spausdintame leidinyje išdėstymas puslapiuose skirsis nuo rankraščio originalo išdėstymo).
- Nuoroda į išnašą (įskaitant skliaustus) visuomet rašoma stačiuoju šriftu (net jei dokumento tekstas ar pavadinimai rašomi pasviruoju ar pastorintu šriftu).

Brūkšniai ir brūkšneliai

- Ilgąjį brūkšnį (*Alt 0151*) dėti įtraukiant elementus į sąrašą (visoms kalboms bendra taisyklė).
- Lietuviškuose institucijų tekstuose rašomas ne ilgasis brūkšnys (—), o pusilgis brūkšnys (–), kuris klaviatūra renkamas *Alt 0150*. Brūkšnį reikia skirti nuo brūkšnelio (-).
- Dėl brūkšnio ir brūkšnelio rašybos taip pat žr. 10.1.4 ir 10.1.5 punktus.

Antraštės

- Neformatuoti rankiniu būdu, o naudoti stilių lentelę.
- Jei nėra atskiros stilių lentelės, naudoti *Word* programos stilius (*Heading 1*, *Heading 2*, *Normal* ir pan.).
- Jokių antraščių nerašyti vien didžiosiomis raidėmis.

Pastaba.	Jeigu buvo naudojami *Word* programos stiliai, baigiant tvarkyti tekstą turinį galima sudaryti automatiškai; dokumentą paverčiant PDF formato dokumentu, skirtu dėti į internetą, šios antraštės automatiškai sukuria saitus (angl. *hyperlinks* arba *bookmarks*) – žymes, kurios būtinos norint ilgus PDF formato dokumentus patogiai skaityti internete.

Kitos rekomendacijos

Kai rankraštis pateikiamas dalimis, leidinį rengianti tarnyba kartu su pirma dalimi turi pateikti ir leidinio turinį (net jei jis tik preliminarus), kad korektoriai žinotų, koks bus visas dokumentas.

Prieš išsiųsdama rankraščius Leidinių biurui leidinį rengianti tarnyba privalo juos atidžiai patikrinti. Pataisų turėtų būti tik išimtiniais atvejais, jos turi būti aiškios, įskaitomos ir tikslios. Jeigu po pirmos korektūros būna daug pataisų, tekstą reikia surinkti iš naujo, nes taisant pakeičiamas teksto išdėstymas (kartais ankstesnis išdėstymas visiškai suardomas ir dėl to suyra likusi struktūra), dažnai korektūrą reikia dar kartą perskaityti ir iš naujo viską patikrinti (dėl to pailgėja leidybos laikas ir padaugėja išlaidų).

Galiausiai patartina, esant galimybei, leidinio nesudaryti iš dalių, kurių tekstai buvo parengti naudojant skirtingą programinę įrangą.

4.2.4. Atgaminti skirti dokumentai

Jeigu dokumentai skirti tiesiogiai atgaminti (angl. *camera-ready*), leidinį rengianti tarnyba privalo užtikrinti, kad tekste būtų padarytos visos reikalingos pataisos, nes pradėjus leidinį atgaminti jokių pataisų daryti nebegalima (išskyrus ypatingas aplinkybes).

Surinktą tekstą būtina nedelsiant dar kartą atidžiai perskaityti prieš galutinai išdėstant puslapyje. Be to, išdėstymas puslapiuose turi būti atidžiai patikrintas spaustuvėje prieš pradedant spausdinti.

Tekstų puslapiai turi būti nuosekliai sunumeruoti nuo antraštinio puslapio imtinai. Tušti puslapiai taip pat turi būti įtraukti. Dalys ir skyriai pradedami dešiniajame puslapyje (*recto*), kurio numeris yra nelyginis. Jeigu dalies ar ankstesnio skyriaus tekstas baigiasi nelyginiame puslapyje, prieš naują dalį ar skyrių paliekamas tuščias puslapis. Pavyzdžiui, jeigu I skyrius baigiasi 19 puslapyje, II skyriaus pradžia bus 21 puslapyje, o 20 puslapis bus tuščias.

Tarpas prieš antraštę arba paantraštę visada turi būti didesnis už jas nuo teksto skiriantį tarpą (patartina – santykiu dvi trečiosios su viena trečiąja).

Tarp pastraipų ir naujųjų eilučių paliekamas tuščias dviejų eilučių intervalas.

Negalima pradėti puslapio paskutine pastraipos eilute. Tokiu atveju eilutę geriau palikti ankstesniame puslapyje, net jeigu ji išeina už paraščių. Be to, reikia vengti puslapį užbaigti antrašte ar paantrašte, pirma įtrauka arba pirma sąrašo eilute.

Citatos ir sąrašo dalys turi būti išlygintos pagal pirmą eilutę.

4.3. Leidinių tipai

Tarptautiniu lygmeniu dokumentai atpažįstami ir klasifikuojami vadovaujantis įvairiais susitarimais ir standartais, visų pirma šiais:

- ISO 690:2021: bibliografinės nuorodos
  https://www.iso.org/standard/72642.html
- ISO 5127:2017: informacija, dokumentai, aiškinamasis žodynas
  https://www.iso.org/standard/59743.html
- ISO 2108:2017: tarptautinis standartinis knygos numeris (ISBN)
  https://www.iso.org/standard/65483.html
  https://www.isbn-international.org
- ISO 3297:2022: tarptautinis standartinis serijinio leidinio numeris (ISSN)
  https://www.iso.org/standard/84536.html
- tarptautinis standartinis bibliografinis aprašas (*International Standard Bibliographic Description* (ISBD)), Tarptautinė bibliotekų asociacijų ir institucijų federacija (*International Federation of Library Associations and Institutions* (IFLA))
  https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_2007-en.pdf

ISO standartus galima gauti iš ISO narių, kurių sąrašas pateikiamas šiuo adresu:
https://www.iso.org/members.html

Pagal šiuos standartus ir susitarimus leidinius galima skirstyti į dvi dideles kategorijas: monografijas ir tęstinius išteklius.

4.3.1. Monografijos

Pagal standartą ISO 2108:2020 (ISBN) monografijos – tai neperiodiniai leidiniai, kurie gali būti leidžiami vienu tomu arba numatomi leisti keliais atskirais tomais, gali būti leidžiami tuo pačiu arba skirtingu metu ir visuomenei prieinami visais gaminio pavidalais (knyga kietais viršeliais, knyga minkštais viršeliais, garso knyga kasetėje, kompaktinis diskas, universalusis skaitmeninis diskas, knyga Brailio raštu, interneto svetainė, elektroninė knyga ir kt.).

Kelių tomų monografijas sudaro tam tikras fiziškai atskirų dalių (atskirų tomų) skaičius, išskyrus dalimis leidžiamus leidinius. Monografijos rengiamos arba leidžiamos kaip visuma. Atskirų dalių antraštės gali būti skirtingos, jose gali būti nurodyti skirtingi atsakomybės duomenys.

Kiekviena monografija atpažįstama pagal tarptautinį standartinį knygos numerį, arba ISBN (angl. *International Standard Book Number* (žr. 4.4.1 punktą)).

4.3.2. Tęstiniai ištekliai

Pagal standartą ISO 3297:2022 (ISSN) tęstiniai ištekliai – tai bet kokiose laikmenose visuomenei pateikti leidiniai, kurie leidžiami vienas paskui kitą einančiais arba visumą sudarančiais egzemplioriais, paprastai numeruotais arba datuotais, ir kurių skelbimo trukmė nėra iš anksto numatyta. Tęstinius išteklius sudaro:

- serijiniai leidiniai, apibūdinami kaip ištekliai, leidžiami neribotą laiką vienas paskui kitą einančiais numeriais arba atskiromis dalimis, paprastai numeruotomis, kaip antai: laikraščiai, žurnalai, periodiniai leidiniai, spausdinti arba elektroniniai žurnalai, metiniai leidiniai (ataskaitos, žinynai, katalogai ir kt.), memuarai ir monografijų rinkiniai,
- nuolatiniai integruotieji ištekliai, apibūdinami kaip neribotą laiką skelbiami tęstiniai ištekliai, kurie papildomi į leidinio tekstą įtraukiama atnaujinta informacija (duomenų bazės, nuolat atnaujinami įdėtinių lapų leidiniai arba nuolat atnaujinamos interneto svetainės, pavyzdžiui, šio *Leidinių rengimo vadovo* internetinė versija).

Pastaba.	Rinkinys – tai visi atskiri leidiniai, kurių kiekvieno antraštė skirtinga ir kurie susieti vienas su kitu bendra antrašte, taikoma leidinių visumai. Ši bendra antraštė – tai rinkinio antraštė. Kiekvienas atskiras leidinys gali būti numeruotas arba nenumeruotas. Rinkinį sudarantys leidiniai gali būti monografijos arba serijiniai leidiniai.

Kiekvienas tęstinis išteklius atpažįstamas pagal tarptautinį standartinį serijinio leidinio numerį, arba ISSN (angl. *International Standard Serial Number* (žr. 4.4.2 punktą)).

4.3.3. Iš serijinių leidinių ir monografijų sudaryti leidiniai

Kai kurie serijiniai leidiniai (žinynai ir monografijų rinkiniai) taip pat gali būti laikomi monografijomis, pavyzdžiui, siekiant atlikti rinkodarą. Turi būti sudaryta galimybė juos įsigyti atskirais egzemplioriais arba užsiprenumeruoti.

Šie leidiniai pirmiausia turi būti laikomi serijiniais leidiniais, jiems turi būti suteiktas ISSN. Po to jiems, kaip monografijoms, suteikiamas ISBN.

4.4. Leidinių biuro suteikti identifikatoriai

Nuo 2001 m. Leidinių biuras veikia kaip oficialioji įstaiga, Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų leidiniams priskirianti šiuos identifikatorius: ISBN (tarptautinį standartinį knygos numerį), ISSN (tarptautinį standartinį serijinių leidinių ir kitų tęstinių išteklių numerį) ir DOI (skaitmeninį objekto identifikatorių). Šie tarptautiniai identifikatoriai naudojami viso pasaulio leidiniams aiškiai ir vienodai klasifikuoti. Visiems gaminiams (knygoms, lankstinukams, plakatams ir kt.), leidžiamiems visose laikmenose (popierinėje, elektroninėje, kompaktiniame diske ir (arba) universaliajame skaitmeniniame diske ir kt.), taip pat priskiriamas vidaus identifikatorius (katalogo numeris).

Kad leidiniui būtų suteiktas identifikatorius, jį rengiančios tarnybos privalo pateikti Leidinių biurui dvi fizines leidinio kopijas ir atsiųsti elektroninę versiją (PDF formato).

Gavęs leidybos prašymą, Leidinių biuras iš karto priskiria identifikatorių.

4.4.1. Tarptautinis standartinis knygos numeris (ISBN)

Leidinių biuras kiekvienam monografiniam leidiniui suteikia tarptautinį standartinį knygos numerį (ISBN) (žr. 4.3.1 punktą).

ISBN suteikimas neturi jokios teisinės reikšmės ar vertės nei autoriaus teisių į leidinį, nei leidinio turinio požiūriu.

Kartą gaminiui suteikto ISBN negalima nei taisyti, nei keisti, nei naudoti pakartotinai.

Atskiro ISBN reikalaujama:

- kiekvienai leidinio kalbinei versijai,
- kiekvienai atskirai gaminio laikmenai (jeigu leidžiamos ir naudojamos įvairių formatų (PDF, HTML ir kt.) leidinio versijos, kiekvienai iš šių versijų turi būti priskiriamas atskiras ISBN),
- kiekvienai atskirai laidai, kuria viena ar daugiau gaminio dalių keičiamos iš esmės, taip pat jei keičiama antraštė; tačiau atskiras ISBN neturi būti priskiriamas gaminiui, kurį leidžiant nei leidinys, nei pavidalas, nei leidėjas nepasikeitė, jei pakeista tik kaina arba padaryta tik mažų pakeitimų, pavyzdžiui, ištaisytos spausdinimo klaidos,
- keičiant gaminio pavidalą (knyga kietais viršeliais, knyga minkštais viršeliais, elektroninė versija ir kt.).

Jei leidinys daugiatomis, ISBN priskiriamas kiekvienam tomui, o tomų rinkiniui suteikiamas bendras ISBN. Bendras ISBN ir kiekvieno tomo ISBN turi būti nurodyti kiekvieno tomo antraštinio lapo kitoje pusėje.

Pastaba.	ISBN taip pat gali būti suteiktas atskiram leidinio skyriui, jei šis sudaro baigtinį vienetą. Pagal ISBN taip pat gali būti atpažįstamos atskiros monografinių leidinių dalys (pavyzdžiui, skyriai), atskiri tęstinių išteklių tiražai arba jų straipsniai, kuriais galima naudotis atskirai.

Jeigu leidinį kartu arba vienu metu leidžia du ar keli leidėjai, kiekvienas leidėjas gali priskirti savo ISBN ir nurodyti jį autoriaus teisių puslapyje. Tačiau tik vienas ISBN leidinyje turi būti pateikiamas kaip brūkšninis kodas.

ISBN taip pat turi būti suteiktas įdėtinių lapų leidiniams, kurių leidimo pabaiga iš anksto nustatyta (t. y. kuriuos nenumatyta leisti neribotą laiką). Tačiau ISBN neturi būti priskiriamas nuolat atnaujinamiems įdėtinių keičiamų lapų leidiniams (integruotiesiems ištekliams) arba atnaujinamoms atskiroms dalims.

ISBN vieta ir pateikimas

Nuo 2007 m. sausio 1 d. ISBN kodą, kuris visuomet turi būti matomas ant paties gaminio, sudaro 13 į penkias grupes suskirstytų skaitmenų, prieš kuriuos rašomas raidinis priedėlis ISBN, o po jo paliekamas tarpas:

- 1-oji skaitmenų grupė: prefiksas arba EAN (angl. *European article numbering* – Europos prekių numeravimo) kodas, kuriuo „knyga“ apibūdinama kaip atpažinta prekė (šiuo metu naudojami prefiksai 978 ir 979),
- 2-oji skaitmenų grupė: grupės identifikatorius (92 = tarptautinės organizacijos),
- 3-ioji skaitmenų grupė: leidėjo identifikatorius (autoriaus kodas),
- 4-oji skaitmenų grupė: antraštės identifikatorius (priskiriamas leidėjo gaminiams),
- 5-oji skaitmenų grupė: kontrolinis skaitmuo.

ISBN 978-92-79-00077-5

Spaudiniai

Spaudiniuose ISBN turi būti išspausdintas antraštinio lapo kitoje pusėje kartu su visais kitais identifikatoriais (žr. pavyzdį naujajame 5.3.1 punkte). Jei tai neįmanoma, jis turi būti matomas antraštinio lapo apačioje arba greta autoriaus teisės nuorodos.

Jis taip pat turi būti matomas ketvirtojo knygos viršelio apačioje (ir aplanko apačioje) (žr. pavyzdį 5.1.1 punkte).

Pastaba.	Jeigu tai yra bendras kelių leidėjų darbas, vieno iš leidėjų ISBN gali būti nurodytas ketvirtojo knygos viršelio apačioje ir (arba) aplanko apačioje kaip brūkšninis kodas.

Elektroniniai leidiniai arba kitų rūšių nespausdinti gaminiai

Internetiniuose leidiniuose ISBN turi būti nurodomas antraštinio puslapio arba jam lygiaverčiame ekrane ir (arba) ekrane su autoriaus teisės nuoroda.

Visuose kituose gaminiuose (pastoviosios atminties kompaktiniame diske, universaliajame skaitmeniniame diske ir kt.) ISBN turi būti matomas nuolatinėje etiketėje, pritvirtintoje prie gaminio, arba, jei tai neįmanoma, bet kokios nuolatinės gaminio pakuotės (dėžutės, įdėklo, rėmelių ir kt.) apačioje.

ISBN taip pat turi būti įtrauktas į visus leidinio arba gaminio metaduomenis.

Žr. taip pat A quick reference guide.

Jei leidinys leidžiamas įvairiais formatais ir viskas pateikiama vienoje pakuotėje, jai suteikiamas vienas ISBN; jei skirtingo formato leidinio versijos platinamos atskirai, kiekvienai iš jų turi būti priskirtas atskiras ISBN. Be to, kiekvienoje versijoje turi būti išvardyti visi ISBN ir sutrumpintai nurodyti formatai, kaip antai šiame pavyzdyje:

Print	ISBN 978-951-45-9693-3
PDF	ISBN 978-951-45-9694-0
EPUB	ISBN 978-951-45-9695-7
HTML	ISBN 978-951-45-9696-4

ISBN taip pat turi būti nurodomas ant visos kartu su leidiniu pateikiamos medžiagos.

Su ISBN susijusios naudingos nuorodos

Tarptautinė ISBN agentūra:
https://www.isbn-international.org (anglų k.)

ISBN vadovas:
https://www.isbn-international.org/content/isbn-users-manual/29 (anglų k.)

Dažniausiai užduodami klausimai apie ISBN:
https://www.isbn.org/faqs_general_questions (anglų k.)

EAN.UCC sistema:
https://www.gs1.org/ (anglų k.)

ISO 2108:2017: tarptautinis standartinis knygos numeris (ISBN):
https://www.iso.org/standard/65483.html (anglų k.)

ISO standartus galima gauti iš ISO narių, kurių sąrašas pateikiamas šiuo adresu:
https://www.iso.org/members.html (anglų k.)

4.4.2. Tarptautinis standartinis serijinio leidinio numeris (ISSN)

Tęstiniai ištekliai (serijiniai leidiniai ir nuolatiniai integruotieji ištekliai – žr. 4.3.2 punktą) turi būti atpažįstami pagal tarptautinį standartinį serijinio leidinio numerį (ISSN), kurį suteikia Leidinių biuras.

ISSN suteikimas neturi jokios teisinės reikšmės ar teisinės vertės autoriaus teisių į leidinį ar leidinio turinio požiūriu.

Suteikiamas vienintelis ISSN:

- visam antraštės gyvavimo laikotarpiui,
- kiekvienai kalbinei versijai,
- kiekvienai laidai (mėnesinei, metinei ir kt.),
- kiekvienai atskirai laikmenai.

Jeigu leidinys daugiatomis, ISSN priskiriamas pagrindinei antraštei nepriklausomai nuo leidinį sudarančių tomų skaičiaus. ISSN taip pat gali būti priskiriamas monografijų rinkiniui (ISBN turi būti suteiktas kiekvienam rinkinio tomui).

ISSN visam laikui susiejamas su „pagrindine antrašte“, sukurta ISSN tinklo registruojant išteklių. Pagrindinė antraštė yra vienintelė kiekvienam atskiram tęstiniam ištekliui.

Naujas ISSN (ir nauja pagrindinė antraštė) tęstiniam ištekliui turi būti priskiriamas:

- padarius svarbų antraštės pakeitimą,
- pakeitus formatą.

Atskiras ISSN (ir atitinkamai atskira pagrindinė antraštė) turi būti priskirtas bet kuriam tęstinio ištekliaus priedui arba bet kuriai jo serijos daliai, kurie gali būti išleisti.

ISSN vieta ir išdėstymas

ISSN sudaro dvi keturių skaitmenų (arabiškų) grupės, atskiriamos brūkšneliu, prieš jas eina raidinis priedėlis ISSN, po jo paliekamas tarpas. Paskutinis (kontrolinis) ženklas gali būti X:

ISSN 0251-1479

ISSN 1831-855X

ISSN turi būti aiškiai išspausdintas ant pirmojo serijinio leidinio numerio arba jo viduje, ant visų kitų numerių arba jų viduje ir ant kiekvienos atnaujinto tęstinio ištekliaus versijos arba jos viduje.

Jeigu kartu su ISSN nurodomas kitas identifikatorius (pavyzdžiui, leidžiant rinkinio tomą – ISBN), abu kodai turi būti pateikiami kartu, kiekvienas atpažįstamas pagal reikalaujamą raidinį priedėlį (ISBN, ISSN, DOI ir kt.).

Jeigu vienam tęstiniam ištekliui dėl skirtingų antraščių (pavyzdžiui, pagrindinio rinkinio antraštės ir rinkinio dalių antraščių) suteikti keli ISSN, visi ISSN turi būti išspausdinti ir kiekvienas išskirtas, pavyzdžiui, skliaustuose nurodant visą arba sutrumpintą antraštę.

Žr. taip pat A quick reference guide.

Jeigu leidinys leidžiamas įvairiose laikmenose (suteikiant skirtingus ISSN ir skirtingas pagrindines antraštes), susiję ISSN tęstiniuose ištekliuose gali būti nurodomi išskirti taip kaip šiame pavyzdyje:

Print	ISSN 1562-6585
HTML	ISSN 1063-7710

Spaudinių ISSN turi būti matomas kiekvienos laidos viršelio dešiniajame viršutiniame kampe arba, jei viršelio nėra, turi būti aiškiai ir matomai išspausdintas vienoje iš toliau išvardytų vietų, pageidautina, šia tvarka: antraštiniame lape, įdėkle, leidinio duomenų skiltyje, ketvirtajame viršelyje, autoriaus teisių puslapyje arba antraštės plote.

Elektroninėje laikmenoje leidžiamuose leidiniuose (elektroniniai leidiniai, pastoviosios atminties skaitmeniniai diskai ir kt.) kodas turi būti nurodomas antraštinio puslapio ekrane arba, jeigu jo nėra, pagrindiniame meniu ir, jei įmanoma, visose prie leidinio pritvirtintose nuolatinėse etiketėse. Jei ISSN negalima nurodyti ant gaminio arba jo etiketės, kodas turi būti matomas ant pakuotės.

Internetinių išteklių kodas taip pat turi būti matomas metaduomenyse (atpažinties lauke).

Siejamasis ISSN (ISSN-L)

Pagal ISO 3297:2022 (ISSN) standartą siejamasis ISSN (ISSN-L) suteikiamas tęstiniam ištekliui (žr. 4.3.2 punktą) siekiant sugrupuoti įvairias fizines ištekliaus laikmenas, kad ir koks būtų laikmenų skaičius (kiekvienai iš šių laikmenų turi būti suteiktas atskiras ISSN).

ISSN-L – tai į dvi brūkšneliu atskirtas grupes po keturis suskirstytų skaitmenų seka, prieš kurią rašomas raidinis priedėlis ISSN-L, po jo paliekamas tarpas:

ISSN-L 0251-1479

ISSN-L turi būti keičiamas, jeigu tuo pačiu metu iš esmės keičiamos visų ištekliaus laikmenų antraštės. Tuomet kiekvienai atskirai laikmenai priskiriamas naujas ISSN, o visoms laikmenoms – ISSN-L.

Su ISSN susijusios naudingos nuorodos

Tarptautinis ISSN centras:
http://www.issn.org/ (anglų k.)

ISSN vadovas:
https://www.issn.org/understanding-the-issn/assignment-rules/issn-manual (anglų k.)

ISO 3297:2022: tarptautinis standartinis serijos numeris (ISSN):
https://www.iso.org/standard/84536.html (anglų k.)

ISO standartus galima gauti iš ISO narių, kurių sąrašas pateikiamas šiuo adresu:
https://www.iso.org/members.html (anglų k.)

4.4.3. Skaitmeninis objekto identifikatorius (DOI)

DOI (angl. *digital object identifier*) – tai gaminio atpažinimo skaitmeninėje erdvėje sistema, skirta hiperteksto saitų ilgaamžiškumui užtikrinti. Ji gali būti taikoma:

- visam leidiniui,
- nuotraukai,
- lentelei,
- skyriui ir kt.

Kiekvienas DOI yra vienintelis ir nuolatinis. Dokumentas išsaugo savo DOI visą galiojimo laiką; jeigu šis dokumentas panaikinamas, DOI nenaudojamas pakartotinai.

DOI numerį sudaro prefiksas ir sufiksas, atskirti pasviruoju brūkšniu. Numeris turi būti pateikiamas taip (prieš jį mažosiomis raidėmis rašomas priedėlis „doi“, po jo dedamas dvitaškis, nepaliekama tarpo):

doi:10.2788/14231

Iš esmės jis išdėstomas laikantis tų pačių principų, kurie taikomi ISBN arba ISSN.

Su DOI susijusios naudingos nuorodos

Tarptautinis DOI fondas (*International DOI Foundation*, IDF):
https://www.doi.org (anglų k.)

DOI vadovas anglų k. (*The DOI® handbook*):
https://www.doi.org/hb.html (anglų k.)

DOI vardų informacija ir gairės:
https://www.crossref.org/education/metadata/persistent-identifiers/doi-display-guidelines (anglų k.)

4.4.4. Katalogo numeris

Be tarptautinių identifikatorių, visiems Leidinių biuro leidžiamiems leidiniams suteikiamas vidaus identifikatorius – katalogo numeris.

Šis numeris – tai Leidinių biuro vidaus administravimo priemonė, naudojama platinimo tikslams. Be kita ko, jis naudojamas leidiniams į katalogus įtraukti. Jis taip pat naudojamas kaip atpažinties raktas įvairiose IT programose.

Katalogo numeris spausdinamas ketvirtojo viršelio lapo dešiniajame viršutiniame kampe; jei nėra viršelio, jis turi būti išspausdintas gerai matomoje leidinio vietoje.

OA-09-22-124-LT-C

4.5. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo suteiktas identifikatorius

Europos teismų praktikos identifikatorius (ECLI)

Europos teismų praktikos identifikatorius (angl. *European case-law identifier* – ECLI) sukurtas tam, kad būtų lengviau užtikrinti tikslų ir vienodą Europos ir nacionalinių teismų sprendimų citavimą. Jį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pradėjo laipsniškai taikyti nuo 2014 m.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas suteikė ECLI visiems nuo 1954 m. priimtiems Europos Sąjungos teismų sprendimams (sprendimams, nutartims, Teismo nuomonėms, sprendimams (peržiūros procedūros)), generalinių advokatų išvadoms ir nuomonėms, taip pat su šiais sprendimais susijusiai informacijai (santraukoms ir reziumė, informacijai apie nepaskelbtus sprendimus).

ECLI sudaro penkios privalomos sudedamosios dalys, užrašytos lotyniškais raidiniais ir skaitmeniniais simboliais, atskiriamos dvitaškiu ir išdėstytos tokia tvarka:

1) santrumpa „ECLI“, nurodanti, kad tai yra Europos teismų praktikos identifikatorius;
2) atitinkamo teismo valstybės narės šalies kodas (žr. 7.1.1 punkte pateiktą lentelę) arba, jei tai Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, – kodas „EU“;
3) sprendimą priėmusio teismo kodas (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo atveju simboliu „C“ žymimas Teisingumo Teismas, „T“ – Bendrasis Teismas ir „F“ – Tarnautojų teismas);

Pastaba.	2004 m. įsteigtas Tarnautojų teismas nustojo vykdyti veiklą 2016 m. rugsėjo 1 d., kai jo jurisdikcija buvo perduota Bendrajam Teismui.

4) sprendimo priėmimo metai (keturi skaitmenys);
5) eilės numeris, kurio formą nustato kiekviena valstybė narė arba Europos Sąjungos Teisingumo Teismas. Šį numerį sudaro ne daugiau kaip 25 raidiniai ir skaitmeniniai simboliai. Be taškų, kiti skyrybos ženklai nevartojami.

ECLI:EU:C:2006:710

Teisinis pagrindas

Tarybos išvados, kuriomis rekomenduojama nustatyti Europos teismų praktikos identifikatorių (ECLI) ir būtiniausius vienodus metaduomenis teismų praktikos srityje (OL C 127, 2011 4 29, p. 1).

Naudingos ECLI nuorodos

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, nuorodų į teismo praktiką pateikimo tvarka:
https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_126035/lt

Europos e. teisingumo portalas:
https://e-justice.europa.eu/topics/legislation-and-case-law/european-case-law-identifier-ecli_lt

Nuorodų į teismų praktiką pateikimo tvarka:
žr. 5.9.3. punktą.

5. Leidinio sandara

Leidinio struktūrą sudaro įvairios dalys, pavyzdžiui, viršelis, antraštinis lapas, leidimo elementai (pvz., autoriaus teisių apsaugos ženklas) ir pateikimo elementai, kaip antai nuorodos ir citatos.

5.1. Viršelis

Leidinio viršelį sudaro keturi lapai, vadinami pirmuoju, antruoju, trečiuoju ir ketvirtuoju viršelio lapais. Jei leidinio storis leidžia, antraštė nugarėlėje turi būti spausdinama taip, kad būtų perskaitoma leidinį padėjus horizontaliai pirmuoju viršelio lapu į viršų; antraštės šrifto dydis proporcingas nugarėlės storiui.

5.1.1. Sudedamosios viršelio dalys

Žr. taip pat A quick reference guide.

Kiekviename iš keturių viršelio lapų yra išskirtinių elementų.

Pirmajame viršelio lape pateikiama leidėjo pavadinimas ir emblema, leidinio antraštė ir prireikus paantraštė bei autorius (visų pirma bendros leidybos atveju); jame taip pat gali būti nurodoma tomo numeris, jei yra keli leidinio tomai, ir rinkinio arba serijos antraštė bei leidinio eilės numeris:

- **leidinio antraštė**: ji turi būti trumpa, atkreipianti dėmesį ir aiški. Jeigu leidinys yra metinė ataskaita arba tam tikro laikotarpio tyrimas, metai arba laikotarpis nurodomi kaip sudedamoji antraštės ar paantraštės dalis,
- **paantraštė**: ji rašoma mažesniu šriftu nei antraštė ir šią papildo,
- leidėjo emblema: ji turi būti pateikiama tik pirmajame viršelio lape,
- **autoriaus pavadinimas**: jei jis nurodomas pirmajame viršelio lape, taip pat turi būti nurodomas ir antraštiniame lape,

  Pastaba. Institucijos arba įstaigos generalinio direktorato pavadinimas jokiu būdu negali būti nurodomas pirmajame viršelio lape, išskyrus Eurostatą ir Leidinių biurą. Tačiau jis gali būti įterpiamas antraštiniame lape.

- **tomo numeris**: jei yra keli tomai, pageidautina, kad jie būtų sunumeruoti romėniškais skaitmenimis.

Paprastai antrasis viršelio lapas paliekamas tuščias.

Trečiajame viršelio lape pateikiamas informacinis pranešimas.

Ketvirtajame viršelio lape nurodoma pardavimo kaina (jei reikia), pateikiamas Leidinių biuro logotipas, ISBN (tarptautinis standartinis knygos numeris) ir katalogo numeris:

- **pardavimo kaina**: bazinė kiekvieno leidinio kaina nustatoma eurais. Visos kainos, spausdinamos leidinių viršeliuose arba kataloguose, nurodomos taip:

  Kaina Liuksemburge (be PVM): ... EUR

- Leidinių biuro logotipas: jis pateikiamas ketvirtojo viršelio lapo apačioje. Pavadinimas „Europos Sąjungos leidinių biuras“ rašomas viena iš Europos Sąjungos kalbų, jei leidinys leidžiamas viena kalba, ir keliomis kalbomis, jei leidinys leidžiamas keliomis kalbomis.

Specialieji periodinių arba serijinių leidinių reikalavimai

Serijiniame leidinyje prie pirmiau nurodytų duomenų pridedamas ISSN (tarptautinis standartinis serijinio leidinio numeris). Jis spausdinamas pirmojo viršelio lapo dešinės pusės viršutiniame kampe.

Tam tikri *periodiniai leidiniai* leidžiami be viršelio. Pirmajame lape papildomai nurodomas numeris ir išleidimo metai. Kai kuriais atvejais antrasis ir trečiasis lapai naudojami trumpai apžvalgai pateikti. Pageidautina, kad išleidimo metai sutaptų su kalendoriniais metais.

Ketvirtajame lape nurodoma kainos (prenumeratos ir numerio kaina), katalogo numeris ir pateikiamas Leidinių biuro logotipas.

Pirmasis viršelio lapas

1. ISSN

2. Leidinio antraštė

3. Metai

4. Europinė emblema

5. Leidėjas

Trečiasis viršelio lapas (informacinis pranešimas)

Kaip susisiekti su ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai *Europe Direct* centrų. Artimiausio centro adresą galite rasti internetu (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt).

Telefonu arba raštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

— nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),
— šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696,
— naudodami šią formą: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_lt.

Kaip rasti informacijos apie ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje *Europa* (european-union.europa.eu).

ES leidiniai

ES leidinius galite peržiūrėti arba užsisakyti adresu op.europa.eu/lt/publications. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į *Europe Direct* arba į vietos dokumentų centrą (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt).

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1951 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje *EUR-Lex* (eur-lex.europa.eu).

ES atvirieji duomenys

Portale data.europa.eu suteikiama prieiga prie ES institucijų, įstaigų ir agentūrų atvirųjų duomenų rinkinių. Šiuos duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais. Be to, portale suteikiama prieiga prie daugybės Europos šalių duomenų rinkinių.

Ketvirtasis viršelio lapas

1. Katalogo numeris

2. Leidinių biuro logotipas

3. ISBN

4. Pardavimo kaina

5.1.2. Spalvų naudojimas viršeliuose

Spalvos viršeliuose turi būti naudojamos tik bendrai grafinei koncepcijai ir rinkinių bei serijų skiriamajam žymėjimui.

Naudoti tam tikrą spalvą kalbai išskirti nepatartina dėl didelio oficialiųjų kalbų skaičiaus ir pavojaus suklysti.

5.2. Antraštinis lapas

Antraštiniame lape nurodoma:

- leidėjas (žr. 4.4.1 punktą),
- leidinio antraštė ir prireikus paantraštė (žr. 5.1.1 punktą),
- laidos (perleidimo arba perspausdinimo) numeris ir (arba) metai,
- leidėjo kilmės vieta (turi būti nurodyta kiekvieno leidėjo kilmės vieta pagal sutarties ir atitinkamų protokolų duomenis),
- autoriaus pavadinimas (žr. 5.1.1 punktą),

Pastaba.	Generalinio direktorato pavadinimas gali būti nurodomas antraštiniame lape, bet jokiu būdu ne pirmajame viršelio lape.

- tomo numeris, jeigu leidinį sudaro keli tomai (žr. 5.1.1 punktą),
- rinkinio arba serijos antraštė ir prireikus leidinio sekos numeris.

Perleidimas arba perspausdinimas

Leidinys, kurio tekstas arba apipavidalinimas pakeičiami iš esmės, turi būti iš naujo išleistas (nurodomas laidos numeris).

Jeigu leidinys tik perspausdinamas, gali būti nurodomos įvairių perspausdinimų datos.

Antraštinis lapas

1. Leidėjas

2. Leidinio antraštė(metai arba laikotarpis turi būti nurodomi metinės ataskaitos arba minėtus metus ar laikotarpį apimančio tyrimo antraštėje)

3. Leidėjo kilmės vieta

5.3. Antraštinio lapo kita pusė

Antraštinio lapo kitoje pusėje nurodomi tam tikri išskirtiniai elementai.

5.3.1. Sudedamosios dalys

Žr. taip pat A quick reference guide.

Antraštinio lapo kitoje pusėje eilės tvarka nurodomi šie duomenys:

- spausdintiniame leidinyje – žyma *Printed by [spaustuvė] in [šalis]* (anglų kalba ir pasviruoju šriftu) ir prireikus ekologinis ženklas ir (arba) pastaba apie spausdinto popieriaus gaminį (žr. 5.3.2 punktą),
- prireikus nuoroda „Rankraštis parengtas [metai] [mėnuo]“,
- prireikus nuoroda „Pataisytasis leidimas“, „Ištaisytasis leidimas“ arba „Pirmasis / Antrasis / *n*-asis leidimas“,
- prireikus autoriaus atsakomybės ribojimo pareiškimas (žr. 5.4.4 punktą),
- leidimo vieta (Leidinių biuro būstinė), faktinio leidėjo pavadinimas ir leidimo metai (remiantis 2009 m. birželio 26 d. Sprendimu 2009/496/EB, Euratomas, leidėjas yra Europos Sąjungos leidinių biuras),
- autoriaus teisės (gali būti pateikiamas paaiškinimas ir (arba) leidimas atgaminti) (žr. 5.4.1 ir 5.4.2 punktus),
- prireikus autoriaus teisės į iliustracijas, jei jos tiesiogiai nenurodytos šalia iliustracijų (žr. 5.4.3 punktą),
- identifikatoriai (ISBN, DOI ir kt.) (žr. 4.4 punktą).

Pastaba. Leidimo metai nurodomi po faktinio leidėjo pavadinimo, kad būtų gerai atskiriami nuo metų, kuriais suteiktos autoriaus teisės (žr. 5.4.1 punktą).

Antraštinio lapo kita pusė

Printed by Bietlot in Belgium

1 SPAUSDINTA POPIERIUJE, PERDIRBTAME NENAUDOJANT CHLORO (PCF)

2 Rankraštis parengtas 2025 m. kovo mėn

3 Šiame dokumente pateikiama nuomonė negali būti laikoma oficialia Europos Komisijos pozicija.

4 Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025

5 © Europos Sąjunga, 2025

Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimu 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj).

Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal licenciją „Creative Commons Attribution 4.0 International" (CC BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Tai reiškia, kad pakartotinai naudoti leidžiama, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti tiesioginį atitinkamų teisių turėtojų leidimą.

6

Print	ISBN 978-92-79-12345-1	ISSN 2443-1212	doi:10.2775/12345	NA-01-17-001-LT-C
PDF	ISBN 978-92-79-23456-2	ISSN 2443-2323	doi:10.2775/123	NA-01-17-001-LT-N
EPUB	ISBN 978-92-79-34567-3	ISSN 2443-3434	doi:10.2775/123456	NA-01-17-001-LT-E
HTML	ISBN 978-92-79-45678-4	ISSN 2443-4545	doi:10.2775/1234	NA-01-17-001-LT-O

1. Informacija apie spausdinto popieriaus gaminį
2. Informacija apie rankraštį / leidimą
3. Autoriaus atsakomybės ribojimo pareiškimas
4. Leidimo vieta ir metai, faktinis leidėjas
5. Autoriaus teisės
6. Identifikatoriai

5.3.2. Informacija apie spausdinto popieriaus gaminį

Spausdintiniame leidinyje iš esmės turi būti pateikiama tokia spaustuvės įterpiama informacija:

- spaustuvės pavadinimas ir spausdinimo šalis,
- atitinkamas (-i) ekologinis (-iai) ženklas (-ai),
- gali būti pateikiama pastaba dėl naudojamo popieriaus.

Spaustuvės pavadinimas ir spausdinimo šalis

Spaustuvės pavadinimo ir spausdinimo šalies informacija visų kalbų versijose pateikiama identiškai – anglų kalba ir pasviruoju šriftu:

Printed by [spaustuvė] in [šalis]

Ekologinis ženklas

Informacija, susijusi su spausdinto popieriaus gaminiu, pridedama pateikiant vieną ar kelis ekologinius ženklus:

Pastaba dėl naudojamo popieriaus

Gali būti pridėta viena iš šių pastabų dėl naudojamo popieriaus:

— jei popierius naujas:

Spausdinta popieriuje, balintame nenaudojant elementinio chloro (ECF)
Spausdinta popieriuje, balintame visiškai nenaudojant chloro (TCF)

— jei popierius perdirbtas:

Spausdinta perdirbtame popieriuje
Spausdinta popieriuje, perdirbtame nenaudojant chloro (PCF)

Jeigu popierius perdirbtas, niekada negalima vartoti formuluotės „balinta nenaudojant chloro“, nes neįmanoma atsekti viso perdirbant naudoto popieriaus kilmės (taigi ir garantuoti, kad visiškai nėra chloro). Tačiau pats perdirbimas tikrai gali būti atliekamas nenaudojant chloro.

5.4. Autorių teisės (išsami peržiūra)

Originaliems literatūros bei meno kūriniams ir mokslo darbams nuo jų sukūrimo momento taikoma autorių teisių apsauga. Tai yra viena iš įvairių intelektinės nuosavybės teisių, kuriomis saugomi intelektinės veiklos rezultatai.

Siekiant apsaugoti kūrinį, nereikia jokių formalumų: Berno konvencijoje dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos nustatyta, kad autorių teisių apsauga negali būti priklausoma nuo formalumų laikymosi. Vis dėlto, siekiant informuoti visuomenę apie tai, kam priklauso kūrinys (autorių teisės į tą kūrinį) ir kaip jį galima pakartotinai naudoti, rekomenduojama kartu su kūriniu pateikti pranešimą apie autorių teises.

5.4.1. Pranešimas apie autorių teises (išsami peržiūra)

Pranešimu apie autorių teises skaitytojas informuojamas, kad kūrinys yra saugomas autorių teisių. Jame turėtų būti nurodytas kūrinio autorių teisių subjektas, paskelbimo metai, ar leidžiama jį naudoti pakartotinai ir, jei taip, kokiomis sąlygomis tai leidžiama daryti. Be to, tinkamai parengtame ir išsamiame pranešime apie autorių teises labai svarbu nurodyti į leidinį įtrauktus trečiųjų šalių elementus.

Standartinį pranešimą apie autorių teises sudaro trys elementai:

— autorių teisių apsaugą žymintis simbolis „©“ arba žodžių junginys „Autorių teisės“,

— autorių teisių subjekto vardas, pavardė ar pavadinimas,

— kūrinio pirmojo paskelbimo metai.

© [autorių teisių subjekto vardas, pavardė ar pavadinimas], [pirmojo paskelbimo metai] ***Pavyzdys:*** **© Europos Sąjunga, 2022**

Autorių teisių subjektas

Autorių teisių subjektai gali būti tik juridinio asmens statusą turintys subjektai.

a) Institucijos ir tarpinstitucinės tarnybos, turinčios bendrą Europos Sąjungos juridinio asmens statusą

Europos Sąjungos institucijų darbuotojų parengtuose leidiniuose turėtų būti nurodyta „© Europos Sąjunga“; tai netaikoma Europos Centriniam Bankui – jis turi savarankiško juridinio asmens statusą, taigi jam priklauso ir jo parengtų leidinių autorių teisės.

	© Europos Sąjunga, [metai]
	© Europos Centrinis Bankas, [metai]

Pastaba.	Rašomas visas pavadinimas, o ne santrumpa:
	© Europos Centrinis Bankas, [metai] ***Ne* © ECB, [metai]**

Tarpinstitucinės tarnybos, pvz., Leidinių biuras, Europos išorės veiksmų tarnyba ir Europos personalo atrankos tarnyba, juridinio asmens statuso neturi. Todėl jų leidiniuose pateikiamas toks pranešimas apie autorių teises: „© Europos Sąjunga“.

b) Juridinio asmens statusą turintys subjektai

Decentralizuotosios įstaigos (agentūros) ir vykdomosios agentūros (išsamūs jų sąrašai pateikti 9.5.3 ir 9.5.4 punktuose) turi savarankiško juridinio asmens statusą, todėl jos **turi** būti nurodytos kaip autorių teisių subjektai:

	© Europos aplinkos agentūra, [metai]
	© Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, [metai]

Pastaba.	Reikia nurodyti visą pavadinimą, ne tik santrumpą:
	© Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, [metai] ***arba*** **© Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (*Frontex*), [metai]** ***Ne* © *Frontex*, [metai]**

Jei sutartimi ar kitu teisiniu dokumentu autorių teisės perduotos Europos Sąjungai, reikia pateikti tokį pranešimą apie autorių teises:

	© Europos Sąjunga, [metai]

Pastaba.	Dėl Europos Sąjungos administracinės struktūros žr. 9.5 punktą. Informacija apie įstaigos juridinio asmens statusą pateikiama atitinkamame steigimo akte.

Kiti savarankiško juridinio asmens statusą turintys subjektai yra Europos investicijų bankas ir Europos investicijų fondas. Jiems patiems priklauso jų parengtų leidinių autorių teisės:

	© Europos investicijų bankas, [metai]
	© Europos investicijų fondas, [metai]

Euratomas

Dokumentuose, parengtuose pagal Euratomo sutartį (ir pagal Euratomo biudžeto eilutę), turi būti pateiktas pranešimas apie Euratomui priklausančias autorių teises:

© Europos atominės energijos bendrija, [metai]

Toks pranešimas pateikiamas, pvz., įvairiuose atominės energijos srities dokumentuose ar specializuotuose leidiniuose, kuriuos skelbia Jungtinis tyrimų centras.

Autoriaus (-ių) paminėjimas

Remiantis Tarnybos nuostatų 18 straipsniu, autorių teisės į bet kokį darbą, kurį ES pareigūnai atliko eidami savo pareigas, priklauso Europos Sąjungai (arba atitinkamai agentūrai ir kt.). Tačiau kai kuriais atvejais leidinį parengusios tarnybos gali reikalauti, kad leidinyje būtų atskirai nurodyti kūrinį rengę darbuotojai. To gali būti prašoma, pvz., tais atvejais, kai leidinyje pateikiama asmeninė autoriaus nuomonė, mokslinės publikacijos ar teisės žurnaluose paskelbti straipsniai. Tokiu atveju rekomenduojama pateikti teisinį atsakomybės ribojimo pareiškimą (žr. 5.4.4 punktą):

Autorius: [asmens vardas, pavardė]

Tai netaikoma leidiniams, kuriuos leidinį parengusios tarnybos išleido vykdydamos savo institucinius įgaliojimus.

Metai

Atitinkama kalba parengto ES leidinio autorių teisių apsauga taikoma nuo jo sukūrimo datos. Jei leidinys skelbiamas įvairiomis kalbomis skirtingais metais, kiekvienoje kalbinėje versijoje turėtų būti nurodyti jos paskelbimo metai.

Kai leidinys perspausdinamas, pranešimas apie autorių teises išlieka toks pat. Tačiau jei jis perleidžiamas kaip naujas leidinys, pranešime apie autorių teises nurodoma data turėtų sutapti su naujojo leidimo paskelbimo metais.

Kai keičiamas leidinio formatas (pvz., popierinis leidinys išleidžiamas e. knygos formatu) ir nedaroma jokių pakeitimų, leidimo metai turėtų būti tokie patys kaip pradinio leidimo. Jei daroma esminių pakeitimų, išleidžiamas naujas leidimas, o jo pranešime apie autorių teises nurodoma data turėtų atitikti naujojo leidimo paskelbimo metus.

Bendradarbiavimas su rangovais

Autorių teisės į rangovo parengtus leidinius priklauso Europos Sąjungai, jei sutartyje nustatyta, kad autorių teisės į parengtą leidinį bus perduotos Europos Sąjungai. Pavyzdžiui, kalbant apie Komisiją, taip būna, kai naudojama Biudžeto GD pavyzdinė sutartis (1) is used.

Jei turite klausimų, kreipkitės į Leidinių biuro tarnybą, atsakingą už autorių teises (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.2. Leidimas pakartotinai naudoti ir pakartotinio naudojimo sąlygos (išsami peržiūra)

Europos Sąjungos institucijos, organai, įstaigos ir agentūros autorių teisių paaiškinime nurodo, kokį apsaugos lygį jie taiko savo leidiniams: gali būti tiek draudžiama pakartotinai naudoti leidinį, tiek taikomos taisyklės, kuriomis jį pakartotinai naudoti leidžiama.

(1) https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/procurement/Pages/model-contracts.aspx.

Taryba

Pakartotinio Tarybos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2017 m. spalio 9 d. Tarybos sprendimą (ES) 2017/1842 dėl Tarybos atvirųjų duomenų politikos ir Tarybos dokumentų pakartotinio naudojimo. Juose turėtų būti pateikiamas toks pranešimas apie autorių teises:

> © Europos Sąjunga, [metai]
>
> Leidžiama pakartotinai naudoti nurodžius šaltinį. Tarybos dokumentų pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama 2017 m. spalio 9 d. Tarybos sprendimu (ES) 2017/1842 dėl Tarybos atvirųjų duomenų politikos ir Tarybos dokumentų pakartotinio naudojimo (OL L 262, 2017 10 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/1842/oj).

Komisija ir vykdomosios įstaigos

Pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo politika buvo patvirtinta 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimu dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (toliau – Sprendimas dėl pakartotinio naudojimo) ir toliau įgyvendinama 2019 m. vasario 22 d. sprendimu, kuriuo „Creative Commons“ licencija patvirtinta kaip atviroji licencija pagal pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politiką. Remiantis šiais sprendimais, išskyrus tuos atvejus, kai taikoma kuri nors iš juose numatytų išimčių, Komisijos leidiniai turėtų būti licencijuojami pagal licenciją „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Pateikiamas toks pranešimas apie autorių teises:

> © Europos Sąjunga, [metai]
>
> Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimu 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj).
>
> Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal licenciją „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Tai reiškia, kad pakartotinai naudoti leidžiama, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Nors tai nerekomenduojama, bet jei dėl pateisinamos priežasties Komisijos tarnyba skelbia savo leidinį tiesiogiai pagal Sprendimą dėl pakartotinio naudojimo, o ne pagal „Creative Commons“ licenciją, galima pateikti tokį pranešimą apie autorių teises:

> © Europos Sąjunga, [metai]
>
> Leidžiama pakartotinai naudoti, jei nurodomas šaltinis ir neiškreipiama pirminė dokumento prasmė ar mintis. Už pakartotinio naudojimo padarinius Europos Komisija neatsako. Europos Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimu 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj).

Pirmiau nurodytos taisyklės taikomos vykdomosioms įstaigoms ir jos turėtų laikytis Komisijos redakcinės politikos. Daugiau informacijos apie Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo politiką ir leidiniams taikytinas autorių teisių taisykles galima rasti dokumentuose „Pakartotinio naudojimo gairės“ (*) ir „Gairės dėl leidinių“ (*).

(*) Vidinė nuoroda – dokumentas, skirtas tik Europos Sąjungos institucijų darbuotojams.

Audito Rūmai

2019 m. balandžio 16 d. Audito Rūmai patvirtino specialią pakartotinio Audito Rūmų dokumentų naudojimo politiką. Rekomenduojama pateikti tokį pranešimą apie autorių teises:

> © Europos Sąjunga, [metai]
>
> Europos Audito Rūmų dokumentų pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama Europos Audito Rūmų sprendimu Nr. 6-2019 dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo. Jeigu nenurodyta kitaip (pvz., atskiruose pranešimuose apie autorių teises), ES priklausantis Audito Rūmų turinys licencijuojamas pagal licenciją „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0). Tai reiškia, kad pakartotinai naudoti leidžiama, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai. Naudotojas neturi iškreipti pirminės dokumento prasmės ar minties. Už pakartotinio naudojimo padarinius Audito Rūmai neatsako.

Kitos ES institucijos, įstaigos, organai ir agentūros

Laikydamosi savo redagavimo politikos, kitos institucijos ir įstaigos savo leidiniams gali taikyti skirtingas pakartotinio naudojimo sąlygas. Įprasta pranešimo apie autorių teises formuluotė:

> © Europos Sąjunga, [metai]
>
> Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Pagrįstais atvejais gali būti taikomos griežtos sąlygos:

> © Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra, [metai]
>
> Visos teisės saugomos.

Leidinių biuras bet kuriuo atveju skatina pakartotinai naudoti visų institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų leidinius laikantis 2019 m. birželio 20 d. Direktyvoje (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo nustatytų pagrindinių principų. Tarnybos, norinčios, kad jų leidiniai taptų atviresni, gali vartoti formuluotę „pakartotinai naudoti leidžiama“ ir taikyti pirmiau minėtas sąlygas.

> Jei turite klausimų, kreipkitės į Leidinių biuro tarnybą, atsakingą už autorių teises (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.3. Leidinyje naudojami autorių teisių saugomi elementai (išsami peržiūra)

Kai Europos Sąjungos leidiniuose naudojami specifiniai ar meniniai elementai, jų autorystė turi būti nustatyta ir nurodyta. Labai svarbu nustatyti elementus, kurių autorių teisės priklauso trečiosioms šalims (įskaitant elementus iš vaizdinės medžiagos išteklių bankų), gauti leidimą juos naudoti ir nurodyti jų autorystę.

Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ir agentūroms priklausantys elementai

Europos Sąjungos institucijų darbuotojų sukurtų elementų autorių teisės priklauso Europos Sąjungai arba atitinkamai juridinio asmens statusą turinčiai įstaigai (žr. Tarnybos nuostatų 18 straipsnį). Tas pats pasakytina apie elementus, įsigytus pagal standartinę sutartį. Tokiais atvejais pranešimas apie autorių teises taikomas visam leidiniui, nes tiek teksto, tiek papildomų elementų autorių teisės priklauso Europos Sąjungai.

Tačiau pranešime apie autorių teises rekomenduojama pateikti informaciją apie konkrečius leidinio elementus. Galima vartoti tokias formuluotes:

> [Iliustracija / Nuotrauka / kt.], p. ..., © Europos Sąjunga, [metai]
>
> [Iliustracija / Nuotrauka / kt.], p. ..., © Europos atominės energijos bendrija, [metai]
>
> [Iliustracija / Nuotrauka / kt.], p. ..., © Europos Centrinis Bankas, [metai]
>
> [Iliustracija / Nuotrauka / kt.], p. ..., © [agentūros pavadinimas], [metai]

Trečiosioms šalims priklausantys elementai

Labai svarbu nustatyti elementus (įskaitant elementus iš vaizdinės medžiagos išteklių bankų), kurių autorių teisės priklauso trečiosioms šalims, gauti leidimą juos naudoti ir nurodyti jų autorystę, kai jie naudojami Europos Sąjungos leidiniuose.

Norint naudoti ar atgaminti nuotraukas ar kitą medžiagą, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai ar atitinkamai juridinio asmens statusą turinčiai institucijai, dėl kiekvieno elemento būtina gauti atitinkamo autorių teisių subjekto leidimą, išskyrus atvejus, kai taikoma autorių teisių išimtis ar apribojimas (pvz., išimtis dėl citavimo). Šių elementų autorystė turi būti nurodyta pranešime apie autorių teises. Tais atvejais, kai gautu leidimu arba autorių teisių subjekto suteikta licencija nenustatomas konkretus autorystės nurodymo būdas, galima vartoti šią formuluotę:

> Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso [Europos Sąjungai / atitinkamai juridinio asmens statusą turinčiai įstaigai], gali reikėti gauti tiesioginį atitinkamų teisių turėtojų leidimą. [Europos Sąjungai / atitinkamai juridinio asmens statusą turinčiai įstaigai] nepriklauso šių elementų autorių teisės:
>
> — viršelis, [atitinkamas elementas], [*šaltinis:* pvz., Unsplash.com],
>
> — puslapis ..., [atitinkamas elementas], [*šaltinis:* pvz., Fotolia.com], [autorius], visos teisės saugomos,
>
> — puslapis ..., [atitinkamas elementas], [*šaltinis:* pvz., Getty Images], [autorius], licencijuota pagal licenciją CC BY 2.0 [+ nuoroda į licenciją],
>
> — [iliustracija / nuotrauka / kt.], p. ..., © [menininko vardas, pavardė], [metai], visos teisės saugomos.

Visus trečiųjų šalių elementus patartina nurodyti atskirai, bet jeigu tai techniškai nepraktiška ir jei visi tokie elementai yra pažymėti visame leidinyje, pranešime apie autorių teises galima vartoti tokią bendrąją nuostatą:

> Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso [Europos Sąjungai / atitinkamai juridinio asmens statusą turinčiai įstaigai], gali reikėti gauti tiesioginį atitinkamų teisių turėtojų leidimą.

Trečiųjų šalių elementus apimančios „Creative Commons“ licencijos

Trečiųjų šalių elementai, kurie licencijuoti pagal „Creative Commons“ licencijas arba priskirti viešajai nuosavybei, gali būti naudojami Europos Sąjungos leidiniuose. Naudojant šiuos elementus labai svarbu laikytis sąlygų, nustatytų įvairiose „Creative Commons“ licencijose.

Kaip nurodyta 5.4.2 punkte, Komisija ir Audito Rūmai nusprendė savo kūrinius skelbti taikydami licenciją CC BY 4.0.

Asmens teisė į atvaizdą, asmeninės neturtinės teisės ir kitos teisės

Norint naudoti atvaizdą, kuriame matomi atpažįstami asmenys, gali reikėti gauti leidimą naudoti tą atvaizdą, kad nebūtų pažeista teisė į privatumą ar kitos panašios asmeninės neturtinės teisės. Jos skiriasi nuo autorių teisių ar kitų intelektinės nuosavybės teisių ir neturėtų būti su jomis painiojamos. Tai reiškia, jog kad ir kam priklauso atvaizdo autorių teisės (Europos Sąjungai ar trečiajai šaliai), būtina patvirtinti, kad jame matomas (-i) asmuo (-enys) suteikė leidimą naudoti savo atvaizdą kiekvienu

numatomu naudojimo atveju. Pavyzdžiui, teisės, suteikiamos „Creative Commons“ licencijomis, kurios yra autorių teisių licencijos, neapima teisės į privatumą ar asmeninių neturtinių teisių.

Be to, kai kuriose šalyse gali reikėti prašyti papildomo leidimo naudoti meno kūrinio (pvz., paveikslo, skulptūros ar originalaus pastato) atvaizdą.

Jei turite klausimų, kreipkitės į Leidinių biuro tarnybą, atsakingą už autorių teises (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.4. Kiti atsakomybės ribojimo pareiškimai (išsami peržiūra)

Be pranešimo apie autorių teises ir pakartotinio leidinio naudojimo sąlygų, jei taikytina, leidinyje gali būti pateikti tokie teisiniai atsakomybės ribojimo pareiškimai:

1) **Nei [institucija / agentūra / įstaiga], nei joks [institucijos / agentūros / įstaigos] vardu veikiantis asmuo nėra atsakingas už šios informacijos naudojimą.**

2) **Šiame dokumente pateikiama nuomonė negali būti laikoma oficialia [institucijos / įstaigos / agentūros] pozicija.**

3) **Šia ataskaita [institucija / įstaiga / agentūra] neprisiima jokių įsipareigojimų.**

4) **Šio leidinio turinys nebūtinai atitinka [institucijos / įstaigos / agentūros] poziciją ar nuomonę.**

5) **Pareikšta nuomonė yra tik autoriaus (-ių) nuomonė ir negali būti laikoma oficialia [institucijos / įstaigos / agentūros] pozicija.**

Jei turite klausimų, kreipkitės į Leidinių biuro tarnybą, atsakingą už autorių teises (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.5. Įžanginis ir baigiamasis tekstas

Įžanginiai puslapiai apima dedikaciją, pratarmę, įžangą ir įvadą, o rodyklė yra baigiamojo teksto dalis.

5.5.1. Dedikacija

Paprastai dedikacija yra labai trumpa ir spausdinama mažesniu šriftu nei leidinys. Ji spausdinama lapo, kurio kita pusė paliekama tuščia, optiniame centre (ketvirtame dešimtadalyje nuo lapo viršaus).

5.5.2. Pratarmė, įžanga ir įvadas

Pratarmė spausdinama leidinio pradžioje; ja siekiama pristatyti skaitytojui knygos ar kūrinio, kurį jis skaitys, autorių. Paprastai autorius savo kūriniui pratarmės nerašo. Pratarmė spausdinama kitokiu šriftu nei pagrindinis tekstas, paprastai kursyvu, šriftas gali būti didesnis.

Įžangoje, kurią autorius rengia pats, trumpai pristatomas leidinys, autorius joje išdėsto savo tikslus. Ji paprastai spausdinama lotynišku šriftu.

Įvadas, kurį autorius rengia pats, skirtas pristatyti skaitytojui leidinio struktūrą. Paprastai jis spausdinamas tuo pačiu šriftu kaip ir leidinys.

5.5.3. Turinys

Turinį sudaro tikslių visų leidinio skyrių antraščių sąrašas. Pagal nusistovėjusią praktiką turinys spausdinamas leidinio pradžioje. Šalia kiekvienos antraštės nurodomas puslapio, kuriame prasideda susijęs skyrius, numeris; paprastai taškine linija jis sujungiamas su antrašte.

Kartu su bendruoju turiniu gali būti pateikiamas skyrių dalių turinys (atitinkamai koreguojamas kiekvieno turinio išsamumo lygis).

Turinys gali būti papildytas iliustracijų sąrašu ir lentelių bei grafikų sąrašu.

5.5.4. Bibliografija

Bibliografija paprastai pateikiama leidinio pabaigoje.

Dėl bibliografinių nuorodų pateikimo žr. 5.9.4 punktą.

5.5.5. Rodyklė

Rodyklė – tai išsamus leidinyje minimų temų, asmenų, vietų, įvykių ir t. t. sąrašas su nuorodomis į tikslią jų vietą tekste.

Rodyklės gali būti sudaromos pagal įvairius kriterijus: abėcėlę, sistemą, chronologiją, numeraciją ir kt.

Toje pačioje rodyklėje dažnai kartu naudojamos kelios skirstymo sistemos.

Galima sudaryti specializuotas rodykles (autorių, geografinių pavadinimų ir kt.) arba visą šią informaciją sujungti į bendrą rodyklę.

Rodyklių pateikimas

Kai leidinys sumaketuojamas, papildyti ir patikrinti rodyklę turi leidinį rengianti tarnyba (pavyzdžiui, leidinį rengianti tarnyba rodyklėje, kurioje nurodomi puslapių numeriai, papildo sunumeruotus puslapius).

Jei leidinio rodyklė spausdinama atskira dalimi, jos antraštėje turi būti nurodyta indeksuoto leidinio autorius, antraštė, leidimo vieta ir data, kaip tai nurodyta antraštiniame lape.

Periodinio arba serijinio leidinio rodyklės antraštėje nurodoma visa antraštė, tomo numeris ir laikotarpis, kurį apima rodyklė.

Periodinių leidinių suvestines rodykles patariama pridėti prie tomų rodyklių. Tuomet nuorodose turi būti pateikiami tomo metai ir numeris.

Jei kiekvienos tomo dalies puslapiai numeruojami atskirai, į nuorodą turi būti įtrauktas dalies numeris arba jos data.

Bendrosios antraštės turi būti pateikiamos kiekvieno lapo *recto* ir *verso*, jose turi būti nurodoma leidinio antraštė ir rodyklės pobūdis, išskyrus kai kuriuos atvejus. Jeigu rodyklės apimtis didelė, patariama kiekvieno lapo išoriniame viršutiniame kampe nurodyti pirmojo ir paskutinio žodžio pirmąsias raides arba pačius žodžius.

Jeigu rodyklė spausdinama leidinio pradžioje, jos puslapiai turi būti numeruojami atskirai nuo teksto puslapių.

Turi būti leidžiamos kiekvieno periodinių arba kitų serijinių leidinių tomo rodyklės, jeigu galima, kartą per metus. Taip pat reguliariai turi būti leidžiamos suvestinės rodyklės.

5.6. Teksto išdėstymas

Leidinio tekstas turi būti išdėstytas labai aiškiai, kad skaitytojas galėtų nesunkiai jį perskaityti. Todėl reikėtų vengti per daug glausto arba nenuoseklaus teksto, o turinys turėtų būti gerai išdėstytas. Šiuo tikslu antraštinių dalių neturėtų būti daugiau nei septynios. Kiekvienoje tarpinėje antraštinėje dalyje, atsižvelgiant į visą leidinį, turi būti pateikiamas to paties loginio lygmens pakankamo ilgio ir lygiavertis tekstas.

Teksto sandara naudojant sudėtinį numeravimą

Tekstas gali būti suskirstytas į dalis, antraštines dalis, skyrius, skirsnius, pastraipas, punktus ir pan., naudojant skaitmenis, raides, brūkšnius ir tipografijos ženklus. Mažėjančia tvarka šis numeravimas paprastai pateikiamas taip:

— didieji romėniški skaitmenys (I, II, III, IV ir t. t.),

— didžiosios raidės (A, B, C, D ir t. t.),

— arabiški skaitmenys (1, 2, 3, 4 ir t. t.),

— mažosios raidės (a, b, c, d ir t. t.),

— mažieji romėniški skaitmenys (i, ii, iii, iv, v ir t. t.),

— brūkšniai (—),

— vidutinio dydžio taškeliai (•).

Pastaba.

— Oficialiajame leidinyje paprastai vartojamos romėniškų skaitmenų mažosios raidės (a, b punktai ir kt.). Rengiant dokumentą spaudai reikėtų vengti paryškintojo šrifto sąrašo ženklelių. Dėl Oficialiajam leidiniui taikomų taisyklių žr. pirmąją dalį, 2.7 punktą ir „Apibendrinamosios lentelės“.

— Po arabiškų skaitmenų dedamas taškas (skirstant į pagrindines dalis) arba tik uždaromasis skliaustas (numeruojant); po mažųjų raidžių ir mažųjų romėniškų skaitmenų visuomet rašomas skliaustas (tik uždaromasis).

Tradicinės leidinio dalys pateikiamos taip:

Pirmoji dalis

EUROPOS SĄJUNGOS VEIKLA

I skyrius

EUROPOS SĄJUNGOS RAIDAA

I skirsnis. Bendroji politinė padėtis

A. Įgaliojimai biudžeto srityje

1. Pagrindinė raida

a) Priimtos direktyvos

Teksto sandara be numeravimo

Jeigu nenurodomi įprasti segmentai (dalis, skyrius ir pan.) arba eilės tvarka nenumeruojama raidėmis ir skaitmenimis, originaliame dokumente būtina nurodyti antraštes ir paantraštes, kurioms sudarant leidinį suteikiama labai tiksli reikšmė:

EUROPOS SĄJUNGOS VEIKLA

EUROPOS SĄJUNGOS RAIDA

Bendroji politinė padėtis

Įgaliojimai biudžeto srityje

Pagrindinė raida

Priimtos direktyvos

Teksto sandara naudojant dešimtainį numeravimą

Numeravimas taip pat gali būti dešimtainis:

Pirmoji dalis. BENDRIJŲ VEIKLA

I skyrius. *BENDRIJŲ RAIDA*

1. Bendroji politinė padėtis

1.1. Įgaliojimai biudžeto srityje

1.1.1. Pagrindinė raida

Šiuo atveju patariama nerašyti labai daug paantraščių.

Teksto sandara naudojant tęstinį numeravimą

Informaciniuose leidiniuose, kuriuose daroma daug nuorodų į kitas to paties leidinio dalis, dažnai praktiška naudoti tęstinį dalių numeravimą. Tuomet dalies numerį reikėtų naudoti nuorodose, pateikiamose neatsižvelgiant į galutinį puslapių skaičių.

Tęstinį numeravimą taip pat galima naudoti kartu su vienu iš kitų numeravimo būdų.

5.7. Išvardijimas

Paprastas išvardijimas

Bet koks paprastas išvardijimas pradedamas po dvitaškio. Kiekviena dalis pradedama mažąja raide, pabaigoje rašomas kablelis arba kabliataškis (pagal dalies ilgį arba sakinio pateikimą):

Keturi metų laikai yra:

1) pavasaris,

2) vasara,

3) ruduo,

4) žiema.

Šio pasiūlymo tikslai yra du:

— sukurti bendras pacientų saugos nuostatas;

— pašalinti prekybos kliūtis, atsirandančias dėl nevienodų nacionalinių nuostatų.

Pastaba. Dėl Oficialiajam leidiniui taikomų taisyklių žr. 3.5 punktą.

Sudėtinis išvardijimas

Naudojant sudėtinį išvardijimą laikomasi nustatytų teksto išdėstymo taisyklių, pagal kurias rašomi skaitmenys, raidės, brūkšniai ir taškai:

Dviejų dalių išvardijimas	Trijų dalių išvardijimas	Keturių dalių išvardijimas
Xxxxxxxx: 1) xxxxxx: a) xxxx, b) xxxx, c) xxxx; 2) xxxx.	Xxxxxxxx: 1) xxxxxx: a) xxxx: — xxxx, — xxxx; b) xxxx; 2) xxxx.	Xxxxxxxx: 1) xxxxxx: a) xxxx: — xxxx; — xxxx: • xxxx, • xxxx; b) xxxx; 2) xxxx.

Įvadinė frazė su arabiškais skaitmenimis

Išvardijant dalis, po kurių įvadinės frazės (įžanginės dalies) dedamas dvitaškis, jeigu prieš dalis rašomi arabiški skaitmenys ir jos pradedamos didžiąja raide (kai dėl dalių sudėtingumo negalima rašyti mažosios raidės), rašomas tik uždaromasis skliaustas, o ne taškas:

> **Reglamentas (EEB) Nr. 1244/82 iš dalies keičiamas taip:**
>
> **1) 1 straipsnis pakeičiamas taip: <...>**
>
> **2) 2 straipsnis <...>**

Todėl galima aiškiai atskirti punktus ir dalis.

Pastaba.	Po žodžių „taip“, „šitaip“ ir pan. turi būti dedamas dvitaškis, o ne taškas.

5.8. Išskyrimas

Lietuvių kalboje kursyvu gali būti rašomi žodžiai, sakiniai ar pastraipos, kuriuos nori išskirti autorius ir į kuriuos norima atkreipti skaitytojo dėmesį; kursyvu rašomi užsienio kalbos žodžiai (žr. 10.3.2 punktą), taip pat nurodoma išsami leidinio antraštė (žr. taip pat 5.9.4 punktą).

Jei visas tekstas pateiktas kursyvu, žodžiai, kuriuos reikia išskirti, rašomi lotynišku šriftu.

Vietoj kursyvo išskirtini žodžiai tekste gali būti rašomi kabutėse (žr. taip pat 10.1.7 punktą). Tačiau nereikėtų kabučių ir kursyvo vartoti kartu.

Žodžius taip pat galima išskirti pajuodinant šriftą, bet šios priemonės nereikėtų naudoti dažnai.

Apskritai įvairiais tipografiniais pakeitimais nereikėtų piktnaudžiauti, nes tai gali trukdyti greitai ir aiškiai suprasti tekstą, kaip matyti iš šių pavyzdžių:

> **Romos sutarties kūrėjai *vynus*, *misas* ir *vynuogių sultis* į *žemės ūkio produktų* sąrašą (II priedas), kuriam turi būti taikoma *bendroji žemės ūkio politika*, įtraukė dėl dviejų *pagrindinių priežasčių*.**

> **Valgomosios vynuogės** taip pat pateikiamos šiame **produktų sąraše**, tačiau nėra įtrauktos į **atskirą** skiltį, nes priklauso **vaisių** kategorijai, todėl joms taikomos su **vaisių ir daržovių** sektoriumi susijusios nuostatos.

5.9. Nuorodos

Nuoroda – tai patikslinimas, kuriuo pačiame tekste ar išnašose galima nurodyti citatos vietą, su aptariamu klausimu susijusį leidinį ar leidinio dalį arba pateikti nuorodą į leidinį (jo dalį). Reikėtų išlaikyti originalią reglamentų, direktyvų, sutarčių straipsnių, Teisingumo Teismo bylų ir pan. numeravimo formą. Taip pat reikia užtikrinti, kad nurodomos antraštės būtų pateikiamos tiksliai.

Jeigu nuorodos įtraukiamos į pagrindinį tekstą, jos turi būti trumpos; pageidautina jas rašyti skliaustuose.

5.9.1. Nuorodos į Europos Sąjungos teisės aktus

Įvairių formuluočių pateikimas

Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus pateikimo tekstuose, skelbiamuose Oficialiajame leidinyje, taisyklės ir teisės aktų numeravimo taisyklės pateikiamos pirmoje dalyje.

Kituose leidiniuose (ne Oficialiajame leidinyje) teisės aktų antraštės gali būti nurodomos ne taip tiksliai. Tačiau pažymėtina, kad visais atvejais teisės akto antraštę sudarančios dalys (teisės akto pavadinimas,

numeris, aktą priėmusi institucija, data ir pavadinimas) kableliais neskiriamos, po pavadinimo kablelis nerašomas:

Reglamente (EEB) Nr. 2658/87 nustatyta, kad <...>
Reglamente (ES) Nr. 1204/2009 nustatyta, kad <...>
2009 m. lapkričio 16 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1186/2009, nustatančiame Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, nustatyta, kad <...>
Tarybos reglamente (EB) Nr. 1186/2009, nustatančiame Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, nustatyta, kad <...>
Reglamente (EB) Nr. 1186/2009, nustatančiame Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, nustatyta, kad <...>

Žinoma, nėra jokių kliūčių pavadinime kablelius rašyti laikantis sintaksės reikalavimų:

2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1307/2008, kuriuo nustatomos tam tikrų žuvininkystės produktų 2009 žvejybos metų referencinės kainos, nustatyta, kad <...>

Teisės akto, kuriuo iš dalies keičiamas kitas teisės aktas, pavadinimas taip pat turi būti vientisas (įvairios pakeistų teisės aktų dalys neturi būti skiriamos skyrybos ženklais):

2009 m. gruodžio 4 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1204/2009, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 968/2006, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 320/2006, nustatančio laikiną Bendrijos cukraus pramonės restruktūrizavimo schemą, įgyvendinimo taisykles <...>

„Ir“ arba „nuo... iki...“ vartojimas

Kituose leidiniuose (ne Oficialiajame leidinyje) sujungiant kelis reglamentus, straipsnius ir pan. jungtukas „ir“ arba prielinksninė konstrukcija „nuo... iki...“ vartojami pagal šias taisykles:

1) nurodant iki trijų numerių turi būti rašomas jungtukas „ir“ ir nurodomi visi numeriai:

reglamentai (ES) 2015/17, 2015/18 ir 2015/19 *(tos pačios srities teisės aktai)*
reglamentai (ES) 2015/17, 2015/18 ir 2015/19 ir (ES, Euratomas) 2015/623 *(skirtingų sričių teisės aktai)*
2, 3 ir 4 straipsniai *(o ne „nuo 2 iki 4 straipsnio“)*

2) nurodant daugiau numerių:

reglamentai (ES) nuo 2016/52 iki 2016/56
nuo 2 iki 8 straipsnio

Visais atvejais šios rūšies nuorodoje turi būti vengiama rašyti brūkšnį: pavyzdžiui, nuoroda „reglamentai (ES) 2016/52–2016/56“ iš tikrųjų gali reikšti arba 2016/52 ir 2016/56, arba nuo 2016/52 iki 2016/56. Todėl dėl tikslumo turi būti vartojamos konstrukcijos su „ir“ arba „nuo... iki...“

Nuorodos į Oficialųjį leidinį

Žr. 3.1 punktą.

5.9.2. Nuorodos į sutartis

Nurodant sutarčių straipsnius ypatingą dėmesį reikia atkreipti į įvairius istorinius etapus, visų pirma į ES sutarties pernumeravimą. Iš tikrųjų kiekvieną kartą, kai sutartys iš dalies pakeičiamos, turi būti paliktas iki minėto pakeitimo galiojusių teisės aktų numeravimas ir pradinė antraštė.

Paryžiaus sutartis (1952)
(pasirašyta 1951 4 18, įsigaliojo 1952 7 23)

Paryžiaus sutartimi buvo įsteigta Europos anglių ir plieno bendrija (EAPB). Sutartis baigė galioti 2002 m. liepos 23 d.

Romos sutartys (1958)
(pasirašyta 1957 3 25, įsigaliojo 1958 1 1)

Romos sutartimis buvo įsteigtos Europos ekonominė bendrija (EEB) ir Europos atominės energijos bendrija (Euratomas, arba EAEB).

Briuselio sutartis (1967)
(pasirašyta 1965 4 8, įsigaliojo 1967 7 1)

Briuselio sutartimi, taip pat vadinama „Sujungimo sutartimi“, siekta pertvarkyti Europos Bendrijų institucijas įsteigiant vieną visų trijų Europos Bendrijų (EAPB, EEB ir Euratomo) Komisiją ir vieną Tarybą. Panaikinta Amsterdamo sutartimi.

Mastrichto sutartis (1993)
(pasirašyta 1992 2 7, įsigaliojo 1993 11 1)

Įsigaliojus Mastrichto sutarčiai, arba Europos Sąjungos sutarčiai (ES sutarčiai), pavadinimas „Europos ekonominė bendrija“ pakeistas į pavadinimą „Europos bendrija“. EEB sutartis pakeista į EB sutartį.

ES sutartį tuomet sudarė tik raidėmis arba raidėmis ir skaitmenimis pažymėti straipsniai: „ES sutarties A straipsnis arba K.1 straipsnis“. Reikėjo užtikrinti, kad nebūtų vartojamos klaidingos nuorodos, pavyzdžiui, „Europos Sąjungos sutarties 130 A straipsnis“ (tai nuoroda į EB sutartį).

Taip pat neturėjo būti vartojama formuluotė „iš dalies pakeistas ES sutartimi“ (pavyzdžiui, turėjo būti rašoma „EB sutarties 130 A straipsnis“, o ne „EB sutarties 130 A straipsnis, iš dalies pakeistas ES sutartimi“).

Amsterdamo sutartis (1999)
(pasirašyta 1997 10 2, įsigaliojo 1999 5 1)

Pagal Amsterdamo sutarties 12 straipsnį ES sutarties straipsniai buvo pernumeruoti (A, B, C ir t. t. straipsniai pernumeruoti į 1, 2, 3 ir t. t. straipsnius) pagal minėtoje sutartyje pateiktą atitikmenų lentelę.

Amsterdamo sutartis:
https://publications.europa.eu/s/fp3J

Nicos sutartis (2003)
(pasirašyta 2001 2 26, įsigaliojo 2003 2 1)

Nicos sutarties tikslas buvo reformuoti institucijas taip, kad ES galėtų funkcionuoti veiksmingai ir po plėtros, valstybių narių skaičiui išaugus iki 25.

Lisabonos sutartis (2009)
(pasirašyta 2007 12 13, įsigaliojo 2009 12 1)

Pagal Lisabonos sutarties 5 straipsnį ES sutartis dar kartą pernumeruota pagal atitikties lentelę, pridėtą prie Lisabonos sutarties.

Lisabonos sutartis, atitikties lentelė:
https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:8d1c14fc-6be7-4d4e-8416-f28cfc7b3b60.0014.01/DOC_17&format=PDF

Europos bendrijos steigimo sutartis (EB sutartis, arba EB steigimo sutartis) iš dalies pakeista ir pervadinta Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV).

Pagal EB sutartį vartota sąvoka „Europos bendrija“ pakeista sąvoka „Europos Sąjunga“. Todėl terminai „Bendrijų“ ir „Bendrijos“ turi būti keičiami terminu „Sąjungos“ arba kita atitinkama formuluote:

	Europos Sąjungos politika *(o ne* Bendrijos politika*)*

Trečiųjų valstybių valiutos *(o ne* Bendrijai nepriklausančių valstybių valiutos*)*

Pastaba. Tačiau sąvoka „Bendrija“ tebevartojama srityse, susijusiose su Europos atominės energijos bendrija (Euratomo sutartimi), ir turi būti toliau vartojama istorinėse nuorodose.

Žr. taip pat 3.4.1 punktą (sutarčių nurodymo tvarka).

5.9.3. Nuorodos į Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo bylas

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo leidiniai: **EU:C:2005:446**

Leidiniai, kuriuos skelbia ne Europos Sąjungos Teisingumo Teismas: **ECLI:EU:C:2005:446**

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo leidiniai

Teismo praktikos skaitmeninis rinkinys

Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nustatytą nuorodų į teismų praktiką pateikimo tvarką kartu su Europos teismų praktikos identifikatoriumi (išskyrus pačią jo santrumpą ECLI) nurodomas įprastas sprendimo pavadinimas ir bylos registracijos numeris. Ši tvarka taikoma visai teismų praktikai nuo 1954 m. Ji buvo palaipsniui pradėta taikyti kiekviename Sąjungos teisme pirmąjį 2014 m. pusmetį ir 2016 m. buvo suvienodinta visų Europos Sąjungos teismų:

2005 m. liepos 12 d. Sprendimas *Schempp*, C-403/03, EU:C:2005:446, 19 punktas

Jei sprendimas nebuvo paskelbtas rinkinyje visas, įterpiama formuluotė „nepaskelbtas (nepaskelbta) Rink.“:

2007 m. birželio 6 d. Sprendimas *Walderdorff / Komisija,* T-442/04, nepaskelbtas Rink., EU:T:2007:161

Daugiau informacijos

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo svetainė: Curia (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/lt)

Europos teismų praktikos identifikatorius (ECLI)

Žr. 4.5 punktą.

Popieriniai rinkiniai

Bylos buvo skelbiamos leidinyje *Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo praktikos rinkiniai* (iki 2011 m.) arba leidinyje *Teismo praktikos rinkinys „Viešoji tarnyba“* (iki 2009 m.).

Teisingumo Teismas, Bendrasis Teismas ir Tarnautojų teismas savo leidiniuose (visų pirma Teismo praktikos rinkinyje) vartojo sutrumpintą nuorodų į bylas vidaus formuluotę, kurioje nenurodomi rinkinio metai (rinkinio metai yra sprendimo metai):

1986 m. sausio 15 d. Sprendimas *Komisija / Belgija* 52/84, Rink. p. 89, 12 punktas

1992 m. sausio 28 d. Sprendimas *Speybrouck / Parlamentas,* T-45/90, Rink. p. II-33, 2 punktas

1994 m. vasario 9 d. Sprendimas *Latham / Komisija* T-3/92, Rink. VT p. I-A-23 ir II-83, 2 punktas

Pastaba. 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Bendrijų Teisingumo Teismas tapo Europos Sąjungos Teisingumo Teismu, o Pirmosios instancijos teismas – Bendruoju Teismu.

Leidiniai, kuriuos skelbia ne Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

Nuorodos į teismų praktiką taip pat gali būti teikiamos kituose, ne Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, leidiniuose, pavyzdžiui, bendro pobūdžio leidiniuose, Oficialiajame leidinyje skelbiamuose teisės aktuose (visų pirma Komisijos sprendimuose dėl valstybės pagalbos ar bendrovių susijungimo ir pan.).

Tokie leidiniai skirti ne specialistams, todėl nuorodose pateikiama papildomos informacijos.

Pastaba.	Su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika susijusi informacija Oficialiajame leidinyje teikiama laikantis Teisingumo Teismo nuorodų teikimo tvarkos.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. laikantis nuorodų į teismų praktiką teikimo tvarkos tekstų autoriams suteikiama tam tikra veikimo laisvė, tačiau išnašose ECLI nuorodos standartizuojamos.

Tekstas

Nuorodoje į teismų praktiką turi būti pateikta bent tokia informacija:

- sprendimo rūšis (sprendimas, nutartis ir pan.),
- teismo pavadinimas.

Prireikus galima nurodyti tokią informaciją:

- bylos pavadinimą,
- sprendimo datą.

Išnaša

Į standartinę nuorodą toliau nurodyta tvarka įtraukiama ši informacija:

- sprendimo data,
- teismo pavadinimas,
- sprendimo rūšis (sprendimas, nutartis ir pan.),
- įprastinis bylos pavadinimas,
- bylos numeris,
- sprendimo ECLI,
- jei reikia, ypač aktualus (-ūs) punktas (-ai).

Reglamentas (EB) Nr. 304/2003 panaikintas Teisingumo Teismo sprendimu (1) **<...>**

(1) 2006 m. sausio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Parlamentas ir Taryba*, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, 60–65 punktai.

2006 m. sausio 10 d. sprendimu byloje *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (1) **Teisingumo Teismas panaikino Reglamentą (EB) Nr. 304/2003 <...>**

(1) 2006 m. sausio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Parlamentas ir Taryba*, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, 60 punktas.

Jeigu tas pats sprendimas dokumente minimas kelis kartus, pirmą kartą nurodžius patartina nuspręsti, kaip jis turėtų būti nurodomas toliau:

Reglamentas (EB) Nr. 304/2003 panaikintas Teisingumo Teismo sprendimu (1) **(toliau – Sprendimas *Komisija / Parlamentas ir Taryba* <...>**

2006 m. sausio 10 d. sprendimu byloje *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (1) **(toliau – 2006 m. sausio 10 d. sprendimas) Teisingumo Teismas panaikino Reglamentą (EB) Nr. 304/2003 <...>**

Reglamentas (EB) Nr. 304/2003 panaikintas Teisingumo Teismo sprendimu (1) **(toliau – sprendimas byloje C-178/03) <...>**

Ši nuorodų teikimo tvarka taikoma teikiant nuorodas tiek į popieriniame Europos teismo praktikos rinkinyje paskelbtus Teisingumo Teismo sprendimus, tiek į naujesnius sprendimus, kurie paskelbti tik skaitmeniniame rinkinyje.

Apibendrinamoji lentelė

Nuorodų teikimo tvarka ne Teisingumo Teismo leidiniuose (24 kalbomis)

Kur rasti ECLI?

Visų sprendimų ECLI rasti galima naudojant sparčiosios paieškos funkciją, paieškos lauke įvedus bylos numerį:

— Europos Sąjungos Teisingumo Teismo svetainėje (laukelyje „Bylos numeris“) (https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=lt),

— svetainėje „EUR-Lex“ (laukelyje „Paieška tekste“) (https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html?locale=lt).

Kur rasti įprastinį bylos pavadinimą?

Įprastinį bylos pavadinimą suteikia Teisingumo Teismas. Jį galima rasti patikrinus Europos Sąjungos Teisingumo Teismo svetainėje nurodytus sąrašus (puslapis „Prieiga pagal numerį“) (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7045/lt). Šie sąrašai skelbiami tik anglų ir prancūzų kalbomis.

Iki 2015 m. sausio 1 d.

Kituose leidiniuose, kuriuos skelbia ne Teisingumo Teismas, pateiktose nuorodose į teismų praktiką nurodoma sprendimo data ir rinkinio metai, kad skaitytojui, nežinančiam ryšio tarp paskelbimo metų ir sprendimo metų, būtų lengviau atlikti bibliografinę paiešką:

— Iki 1989 m. lapkričio 15 d.:
1986 m. sausio 15 d. Sprendimas *Komisija / Belgija* (52/84, [1986], Rink. p. 89, 12 punktas)

— Nuo 1989 m. lapkričio 15 d. (Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo bylos skelbiamos atskirai):
1992 m. sausio 30 d. Sprendimas *Komisija / Graikija* (C-328/90, [1992], Rink. p. I-425, 2 punktas)

1992 m. sausio 28 d. Sprendimas *Speybrouck / Parlamentas* (T-45/90, [1992], Rink. p. II-33, 2 punktas)

— Nuo 1994 m. sausio 1 d. iki 2005 m. gruodžio 31 d. (tik viešosios tarnybos bylos):
1994 m. vasario 9 d. Sprendimas *Latham / Komisija* (T-3/92, [1994], Rink. VT p. I-A-23 ir II-83, 2 punktas)

— Nuo 2006 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. (su viešąja tarnyba susijusios Teisingumo Teismo, Bendrojo Teismo ir Tarnautojų teismo bylos):
2006 m. lapkričio 9 d. Sprendimas *Komisija / De Bry* (C-344/05 P, [2006], Rink. VT p. I-B-2-19 ir II-B-2-127)

2006 m. birželio 8 d. Sprendimas *Pérez-Díaz / Komisija* (T-156/03, [2006], Rink. VT p. I-A-2-135 ir II-A-2-649)

2006 m. spalio 26 d. Sprendimas *Landgren / ETF* (F-1/05, [2006], Rink. VT p. I-A-1-123 ir II-A-1-459)

5.9.4. Bibliografinės nuorodos

Bibliografinės nuorodos apima įvairius elementus. Jie priklauso nuo informacijos šaltinio rūšies ir nuorodos pateikimo vietos (bibliografija, išnaša ar tekstas). Nuorodos elementai (skyrybos ženklai, formatavimas ir kt.) visada pateikiami tuo pačiu stiliumi, nepriklausomai nuo nuorodos vietos. Kalbant apie elementų išdėstymo tvarką, pažymėtina, kad nuorodoms tekste taikoma speciali forma. Ji atitinka iš autorių pavardžių ar kolektyvinių autorių pavadinimų ir datų sudaromų nuorodų sistemą.

Nuoroda į visą knygą

Kableliais atskiriami elementai išdėstomi tokia tvarka:

1) autorius (-iai) arba redaktorius (-iai) (redaktorius nurodomas santrumpa skliaustuose – (red.)):
   - kolektyvinis autorius ir (arba)
   - autoriaus (-ių) pavardė (-ės) ir inicialas (-ai) arba vardas (-ai);
2) knygos antraštė kursyvu ir, kai tinka, leidimo numeris (laida);
3) leidėjas, leidimo vieta (neprivaloma), leidimo metai ir t. t.;
4) jei yra, nuolatinis identifikatorius – universalusis ištekliaus identifikatorius (URI), pavyzdžiui, DOI:

Europos Komisija: Komunikacijos generalinis direktoratas, *Atmintinė apie ES*, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2775/08761.

Europos Komisija: Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas, Kotevska, B., ir Pavlou, V., *Promotion of Gender Balance in Political Decision-making*, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2838/749712.

Butcher, J., Drake, C., ir Leach, M., *Butcher's Copy-editing – The Cambridge handbook for editors, copy-editors and proofreaders*, 4-asis leidimas, Cambridge University Press, 2006, https://doi.org/10.1017/CBO9780511482106.

Parkinson Zamora, L., ir Faris, W. B. (red.), *Magical Realism – Theory, history, community*, Duke University Press, Durham, 1995.

Nuoroda į knygos dalį (straipsnį arba skyrių)

Kableliais atskiriami elementai išdėstomi tokia tvarka:

1) autorius (-iai):
   - kolektyvinis autorius ir (arba)
   - autoriaus (-ių) pavardė (-ės) ir inicialas (-ai) arba vardas (-ai);
2) straipsnio arba skyriaus antraštė kabutėse;
3) „iš:“, knygos redaktorius (-iai), „(red.)“;
4) knygos antraštė kursyvu ir, kai tinka, leidimo numeris (laida);
5) leidėjas, leidimo vieta (neprivaloma), leidimo metai, atitinkamas (-i) puslapis (-iai) ir t. t.;
6) jei yra, nuolatinis identifikatorius – URI, pavyzdžiui, DOI:

Slemon, S., „Magic realism as postcolonial discourse“, iš: Parkinson Zamora, L., ir Faris, W. B. (red.), *Magical Realism – Theory, history, community*, Duke University Press, Durham, 1995, p. 407–426.

Nuoroda į serialinį leidinį arba jo dalį

Kableliais atskiriami elementai išdėstomi tokia tvarka:

1) jei yra, autorius (-iai):
   - kolektyvinis autorius ir (arba)
   - autoriaus (-ių) pavardė (-ės) ir inicialas (-ai) arba vardas (-ai);
2) kai tinka, straipsnio arba viso numerio antraštė kabutėse;
3) serialinio leidinio antraštė kursyvu;
4) numeris arba data;

5) leidėjas (neprivaloma), leidimo vieta, leidimo metai, atitinkamas (-i) puslapis (-iai) ir t. t.;

6) jei yra, nuolatinis identifikatorius – URI, pavyzdžiui, DOI:

Europos Bendrijų Komisija: Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas, „Economic transformation in Hungary and Poland“, *European Economy*, Nr. 43, 1990 m. kovo mėn., Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras, Liuksemburgas.

Pastaba. Nuo 2009 m. liepos 1 d. – Europos Sąjungos oficialiųjų leidinių biuras. Pateikiant nuorodas į leidinius, išleistus iki šios datos, turi būti vartojamas ankstesnis Leidinių biuro pavadinimas.

Manley, S., Moslemzadeh Tehrani, P., ir Rasiah, R., „The (non-)use of African law by the International Criminal Court“, *European Journal of International Law*, t. 34, Nr. 3, 2023, p. 555–580, https://doi.org/10.1093/ejil/chad035.

Nuoroda į nepublikuotą literatūrą (darbinius dokumentus, pranešimus, ataskaitas, posėdžių protokolus ir kt.)

Kableliais atskiriami elementai išdėstomi tokia tvarka:

1) autorius (-iai):
   - kolektyvinis autorius ir
   - kai tinka, autoriaus (-ių) pavardė (-ės) ir inicialas (-ai) arba vardas (-ai);
2) dokumento antraštė kabutėse;
3) dokumento numeris / registracijos nuoroda;
4) dokumento data;
5) jei yra, URI / URL adresas:

Europos Komisija, „Consultation on a monitoring framework for the 8th environment action programme“, Ares(2021)4555569, 2021 m. liepos 14 d., https://environment.ec.europa.eu/system/files/2021-07/Explanatory%20Note%208EAP%20Indicators.pdf.

Pastaba. Dokumentai, naudojami Europos Sąjungos teisės aktams rengti, pavyzdžiui, Komisijos COM arba SWD dokumentai (žr. „Parengiamieji dokumentai“ svetainėje „EUR-Lex“), nelaikomi nepublikuota literatūra. Jie turėtų būti nurodomi taip pat kaip ir teisiniai dokumentai. Jei toks dokumentas skelbiamas kaip elektroninis arba spausdintas leidinys su priskirtais identifikatoriais, pvz., DOI, taikoma visos knygos nurodymo taisyklė.

Nuoroda į duomenų rinkinį

Kableliais atskiriami elementai išdėstomi tokia tvarka:

1) autorius (-iai):
   - kolektyvinis autorius ir (arba)
   - autoriaus (-ių) pavardė (-ės) ir inicialas (-ai) arba vardas (-ai);
2) duomenų rinkinio antraštė kabutėse;
3) kai tinka, versijos / leidimo numeris (laida);
4) leidėjas (jei skiriasi nuo autoriaus);
5) paskelbimo data:
   - sukūrimo data arba
   - jei šaltinis buvo atnaujintas, atnaujinimo data ir skliaustuose sukūrimo data;

6) citavimo data (šaltinio žiūrėjimo data);

7) nuolatinis identifikatorius – URI, pavyzdžiui, DOI arba kitas duomenų teikėjo valdomas nuolatinis atpažįstamas identifikatorius:

Europos Komisija: Informatikos generalinis direktoratas, „National Interoperability Framework Observatory (NIFO) – Digital public administration factsheets 2020“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2020 m. gruodžio 1 d., žiūrėta 2023 m. gruodžio 6 d., https://doi.org/10.2906/100105103105116/1.

Europos Komisija: Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas, „Safety Gate (the EU rapid alert system – non-food)“, 0.1 versija, 2018 m. gruodžio 14 d. (sukurta 2016 m. vasario 1 d.), žiūrėta 2023 m. birželio 16 d., http://data.europa.eu/88u/dataset/rapex-rapid-alert-system-non-food.

Nuoroda į tinklalapį

Kableliais atskiriami elementai išdėstomi tokia tvarka:

1) autorius (-iai):
   - kolektyvinis autorius ir (arba)
   - autoriaus (-ių) pavardė (-ės) ir inicialas (-ai) arba vardas (-ai);
2) tinklalapio pavadinimas kabutėse;
3) svetainės pavadinimas;
4) jei žinoma, paskelbimo data:
   - sukūrimo data arba
   - jei šaltinis buvo atnaujintas, atnaujinimo data ir skliaustuose sukūrimo data;
5) citavimo data (šaltinio žiūrėjimo data);
6) URI / URL adresas:

Europos Komisija, „Statement by the European Commission following the fourth meeting of the EU–UK Joint Committee“, STATEMENT/20/1948, Europos Komisijos svetainė, 2020 m. spalio 19 d., žiūrėta 2023 m. birželio 20 d., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/statement_20_1948.

Pastaba. Tinklalapių nurodymo taisyklė netaikoma HTML formato leidiniams. Jie gali būti prieinami kaip tinklalapiai, tačiau yra identifikuojami tarptautiniais identifikatoriais, įskaitant DOI, ir turėtų būti nurodyti pagal atitinkamam leidinio tipui (visa knyga, knygos dalis ir pan.) taikomą taisyklę.

Europos Audito Rūmai, *Su koordinavimu susijusi Europos išorės veiksmų tarnybos funkcija. Iš esmės vykdoma veiksmingai, tačiau yra tam tikrų informacijos valdymo, aprūpinimo darbuotojais ir ataskaitų teikimo trūkumų*, Specialioji ataskaita 02/2024, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2865/701563.

Nuoroda į įrašą socialiniame tinkle

Kableliais atskiriami elementai išdėstomi tokia tvarka:

1) autorius:
   - kolektyvinis autorius arba
   - autoriaus pavardė ir inicialas (-ai) arba vardas (-ai);
2) skliaustuose: socialinio tinklo pavadinimas, dvitaškis, autoriaus tapatybė socialiniame tinkle;
3) įrašo pavadinimas arba (sutrumpintas) turinys kabutėse;

4) įrašo pakartotinio skelbimo atveju – pirminio autoriaus pavardė, vardas ir tapatybė socialiniame tinkle;
5) skelbimo data;
6) citavimo data (šaltinio žiūrėjo data);
7) URI / URL adresas:

Europos Sąjungos leidinių biuras (Facebook: @Cordis_EU), „75 Results Packs publications, thematic collections of #H2020 #EUfunded research projects, offered on Cordis“, 2020 m. lapkričio 16 d., žiūrėta 2023 m. rugpjūčio 29 d., https://www.facebook.com/EUresearchResults/posts/1116540438853325.

Nuorodos tekste

Tekste pateikiamose nuorodose rašoma autoriaus pavardė arba kolektyvinio autoriaus pavadinimas ir skelbimo metai, pavyzdžiui, „(Barrett, 1991)“.

Jei cituojamos to paties autoriaus tais pačiais metais paskelbtos kelios (dvi ar daugiau) publikacijos, prie metų be tarpo rašoma „a“, „b“, „c“ ir t. t., pavyzdžiui, „(Barrett, 1991a)“.

... ir toliau aptariama gairių dokumente *Energijos perdavimo infrastruktūra ir ES gamtos apsaugos teisės aktai* (Europos Komisija: Aplinkos generalinis direktoratas, 2018a).

Tokiu atveju bibliografiniame apraše metai nurodomi po autoriaus (skliaustuose), o ne paskutinėje arba priešpaskutinėje vietoje:

Europos Komisija (2018), „In-depth analysis in support of the Commission communication COM(2018) 773 – A clean planet for all – A European long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy“, lapkričio 28 d., https://climate.ec.europa.eu/system/files/2018-11/com_2018_733_analysis_in_support_en.pdf.

Europos Komisija: Aplinkos generalinis direktoratas (2013), *Guidelines on Wilderness in Natura 2000 – Management of terrestrial wilderness and wild areas within the Natura 2000 network*, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, https://data.europa.eu/doi/10.2779/33572.

Europos Komisija: Aplinkos generalinis direktoratas (2018a), *Energijos perdavimo infrastruktūra ir ES gamtos apsaugos teisės aktai. Gairių dokumentas*, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, https://data.europa.eu/doi/10.2779/080287.

Europos Komisija: Aplinkos generalinis direktoratas (2018b), *Rekomendacinis dokumentas dėl hidroenergetikos reikalavimų, susijusių su ES gamtos apsaugos teisės aktais*, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, https://data.europa.eu/doi/10.2779/53234.

Europos Komisija: Aplinkos generalinis direktoratas (2019), *„Natura 2000“ teritorijų valdymas. Buveinių direktyvos (Direktyvos 92/43/EEB) 6 straipsnio nuostatos*, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, https://data.europa.eu/doi/10.2779/130167.

Bendroji informacija

Jei publikacijos bendraautorių, įskaitant kolektyvinį autorių, yra ne daugiau kaip penki, bibliografiniame apraše nurodomi visi autoriai, o jei daugiau nei penki – pirmieji penki autoriai ir „et al.“:

Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras, Pirona, A., Atkinson, A., Sumnall, H., ir Begley, E., *Health Responses to New Psychoactive Substances*, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2016, https://data.europa.eu/doi/10.2810/536519.

Jakimovski, D., Grozdanovski, K., Rangelov, G., Pavleva, V., Banović, P., et al., „Cases of Crimean-Congo haemorrhagic fever in North Macedonia, July to August 2023“, *Eurosurveillance*, t. 28, Nr. 34, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2807/1560-7917.ES.2023.28.34.2300409.

Dėl patogumo vartojamos įprastos santrumpos: p., t., ir kt. (žr. A3 priedą). Bet koks paaiškinimas – dėl leidimo (laidos), leidimo vietos ir pan. – turėtų būti pateikiamas lietuvių kalba, net jeigu leidinys paskelbtas tik kita kalba.

5.10. Citatos

Citatą sudaro:

- kitų leidinių ištraukos,
- į autoriaus arba veikėjo kalbą įterpta pažodinė kito asmens kalba ir pan.

Pagal tipografijos taisykles yra keli citatų rašymo būdai, pavyzdžiui: gali būti naudojamas mažesnis šriftas, rašoma kursyvu arba kabutėse. Įprastos citatos rašomos kabutėse ir šriftu neišsiskiria iš teksto.

Jeigu iš pagrindinio teksto išbraukiamas žodis arba citatos dalis, jie pakeičiami daugtaškiais (pagal toliau išdėstytas taisykles).

Jeigu išbraukiama visa pastraipa, ji pakeičiama kampiniuose skliaustuose rašomu daugtaškiu – kupiūros ženklas rašomas tarp dviejų eilučių:

„Xxxxx xxxxx xxxxxxxxx.

<...>

Xxxxx xxxxx xxxxxxxx.“

Citatų skyryba

Citatos, daugtaškiai ir kampiniai skliaustai

Daugtaškiais pažymimos praleistos citatos vietos; šiuo atveju daugtaškiai rašomi kampiniuose skliaustuose, prieš kuriuos paliekamas įprastas tarpas:

„Taryba norėjo priimti daug priemonių <...>; galiausiai ji to atsisakė.“

„Jis atvyko netrukus <...>. Viskas buvo baigta. <...>“

Ši forma taip pat vartojama siekiant išvengti painiavos dėl paties autoriaus rašomų daugtaškių, kaip parodyta šioje N. Sarraute kūrinio ištraukoje:

„<...> Tai idealu... tikras netikėtumas, sėkmė... ypatinga darna, kurią sukuria šios itin storo aksomo <...> tamsiai žalios užuolaidos <...>“

Pastaba. Jeigu leidinį rengianti tarnyba nevartoja kampinių skliaustų praleistoms citatos ištraukoms žymėti, Leidinių biuro redakcijos skyriai, negalėdami atskirti praleistos ištraukos nuo nutrauktos minties, privalo laikytis sutartinės darbo tvarkos: tuomet visais atvejais prieš daugtaškius ir po jų paliekamas įprastas tarpas:

„Taryba norėjo priimti daug priemonių ... galiausiai ji to atsisakė.“

„Jis atvyko netrukus ... Viskas buvo baigta ...“

„Komisija pasiūlė ... reglamentą dėl ... lygių galimybių ...“

Citatos kabutėse (kabutės, dvitaškiai, taškas sakinio gale)

Kai įvadinis sakinys pratęsiamas citata, dvitaškis nerašomas, o taškas sakinio gale dedamas po uždaromųjų kabučių (skyryba tokia, kokios reikalauja sakinys). Ši taisyklė taip pat taikoma, jeigu kabutėse cituojama dalis pateikiama naujoje pastraipoje:

Aptariamoje byloje Teisingumo Teismas skelbia, jog „labai tikėtina <...>, kad yra dominuojanti padėtis“.

Aptariamoje byloje Teisingumo Teismas skelbia, jog
„labai tikėtina <...>, kad yra dominuojanti padėtis“.

Kai dvitaškis rašomas prieš citatą, ji pradedama didžiąja raide, o taškas sakinio gale rašomas prieš uždaromąsias kabutes. Ši taisyklė taip pat taikoma, jeigu kabutėse cituojama dalis pateikiama naujoje pastraipoje:

Aptariamoje byloje Teisingumo Teismas skelbia: „Labai tikėtina <...>, kad yra dominuojanti padėtis.“

**Aptariamoje byloje Teisingumo Teismas skelbia:
„Labai tikėtina <...>, kad yra dominuojanti padėtis.“**

Jei išnašos numeris įrašomas po citatos, visais atvejais taškas sakinio gale rašomas po išnašos numerio:

Aptariamoje byloje Teisingumo Teismas paskelbė: „Labai tikėtina <...>, kad yra dominuojanti padėtis“ (1).

Aptariamoje byloje Teisingumo Teismas paskelbė, jog „labai tikėtina <...>, kad yra dominuojanti padėtis“ (1).

Cituojant aktų įžangines dalis (nurodomąsias dalis, konstatuojamąsias dalis) pradiniai skyrybos ženklai perrašomi kaip citatos dalis:

Komisija 3 konstatuojamąją dalį iš dalies pakeitė taip: „(3) Susitarimas turėtų būti pasirašytas ir patvirtintas,“.

Žr. taip pat 10.1.7 punkta.

5.11. Iliustracijos

Nuotraukos, paveikslai, diagramos ir grafikai

Originalios nespalvotos nuotraukos turi būti ryškios ir gerai išsiskirti, pageidautina jas spausdinti ant balto blizgaus popieriaus, kad būtų tiksliai nukopijuoti pustoniai (klišės, autotipijos). Dokumentai turi būti pateikti švarūs ir nesulankstyti.

Elektroniniai arba nuskaityti skirti dokumentai turi būti pateikiami labai geros kokybės, pageidautina – galutiniu iliustracijos formatu. Internetui skirtos rinkmenos gali būti suglaudintos, bet suglaudinimo lygis turi būti aukštas.

Sutartinių ženklų paaiškinimai

Šalia iliustracijų pateikiami paaiškinimai neturi užgožti iliustracijų, priešingai, jie turi jas aiškiai paaiškinti. Visuomet pageidautina rašyti trumpą ir tikslų tekstą.

Spalvų naudojimas

Spalvos leidinio iliustracijoje turi derėti su jo turiniu ir išvaizda. Be to, naudojamų spalvų skaičius turi tiesioginės įtakos gamybos sudėtingumui ir galutinei kainai.

Pavyzdžiui, spausdinant spalvotas nuotraukas turi būti naudojamas tinkamas popierius (kreidinis popierius), dėl kurio lygaus ir tankaus paviršiaus galima tobulai atgaminti įvairius atspalvius.

Tačiau spausdinant linijinius vaizdus (grafikus, diagramas ir pan.) gamyba paprastesnė. Šiuo atveju spausdinimui galima naudoti pigesnį popierių (blizgų, lygų).

5.12. Lentelės

Lentelė naudojama tekstui iliustruoti arba aiškinti pateikiant daugiau ar mažiau išsamios informacijos. Todėl svarbu, kad lentelė būtų paprasta ir kuo aiškesnė.

Lentelės skilčių pavadinimuose (arba antraštėse) ir įrašuose neturi būti santrumpų; be to, vengtina žodžius rašyti visomis didžiosiomis raidėmis.

Visus lentelių apačioje pateikiamus papildomus paaiškinimus, kurie nėra išnašos, patariama rašyti vartojant nuorodą „Pastaba“:

	Pastaba. n. n. = nėra nustatyta.

Daugiakalbiai leidiniai arba lentelės

Jeigu leidinys daugiakalbis, įvairių kalbų versijos turi būti pateikiamos įprasta abėcėlės tvarka pagal tai, kaip rašomi jų pavadinimai originalo kalba (žr. 7.2.1 punktą).

Trečia dalis

Bendrosios taisyklės visoms kalboms

Bendrosios taisyklės yra kalbinės taisyklės, dėl kurių susitarė Europos Sąjungos institucijos, kad suderintų 24 oficialiąsias ES kalbas.

6. Tipografijos taisyklės ir teksto tikrinimas

Rengiant suderintus leidinius daugiakalbėje aplinkoje laikomasi darbo taisyklių, susijusių su tipografinėmis instrukcijomis ir standartizuotu pateikimu.

6.1. Rankraščio skaitymas

Iš dokumentą parengusios įstaigos (tarnybos) gauto rankraščio pateikimas jau aptartas 4.2 punkte.

Leidinių biuro korektoriai gautą rankraštį perskaito ir parengia rinkimui spaustuvėje.

Korektoriai privalo suvokti darbo visumą. Jie turi suprasti teksto struktūrą, kad galėtų taikyti šiame Leidinių rengimo vadove nustatytas taisykles. Labai dažnai jie turi dirbti su atskirais skyriais ar puslapiais ir taip pameta pagrindinę mintį.

Apie visas problemas, iškilusias rengiant rankraštį, turi būti pranešta dokumentą parengusiai įstaigai (tarnybai).

(Žr. taip pat 4.1.2 ir 4.1.3 punktus.)

6.2. Elektroninių rankraščių skaitymas

Rengiant elektroninius rankraščius pasikartojančios klaidos gali būti ištaisytos naudojant funkcijas „rasti“ ir „pakeisti“.

Gali būti naudojamos specialios programos teksto struktūros nuoseklumui, ženklų, santrumpų ir kt. vartosenos taisyklingumui tikrinti bei vidaus susitarimams taikyti.

(Žr. taip pat 4.2 punktą.)

6.3. Korektūros ženklai

Pirmoji korektūra iš spaustuvės siunčiama į Leidinių biurą, kad būtų patikrinta, ar tekstas surinktas teisingai. Korektoriai taiso klaidas lygindami rankraštį ir korektūrą.

Kiekviena klaida žymima ir taisoma naudojantis sutartiniais korektūros ženklais (žr. toliau nurodytą lentelę).

Klaidos nurodomos tekste ir taisomos korektūros paraštėse (dešinėje paraštėje, jei klaida teksto dešinėje pusėje, ir kairėje paraštėje – jei klaida teksto kairėje pusėje). Pataisos turi būti nurodytos aiškiai, įskaitomai, be dviprasmybių. Reikia atminti, kad spaustuvės darbuotojai gali nemokėti kalbos, kuria parašytas tekstas.

Taisymo pobūdis	Ženklas	Taisymo pavyzdžiai	
		Tekste	***Paraštėje***
Išbraukti raidę, ženklą ar žodį		Tarybaa ir ir Parlamentas	
Ištaisyti vienodas klaidas		Peteikė geruis pesiūlymus.	a x 2 u x 2
Ištaisyti skirtingas klaidas		Prašame ištaisiti skintingas klaidos.	o y r a
Įterpti arba pridurti raidę ar žodį		Pateikta pavydžių.	daug z
Įterpti arba pridurti tekstą		1. Sausio mėn. 12. Gruodžio mėn.	add text from MS
Sukeisti raides arba žodžius		Šie žodžiai būti turi sukeisti.	
Sukeisti eilutes		turi būti sukeistos. Šios eilutės	
Perkelti žodį ar žodžių grupę į kitą vietą		Reikės perkelti žodį į kitą vietą ar žodžių grupę.	
Atskirti tarpu		Trūksta tarpo tarp žodžių.	
Sumažinti tarpą tarp žodžių		Šie tarpai tarp žodžių per dideli.	
Sujungti		Tarp ai čia nerei kalingi.	
Išbraukti ir sujungti		Parla mentas	
Išbraukti ir palikti tarpą		veiksmų planas	arba
Padidinti tarpą tarp eilučių		Šios eilutės per daug suglaustos.	
Sumažinti tarpą tarp eilučių		Tarp šių eilučių per daug didelis tarpas.	
Išlygiuoti eilutę (tekstas turi būti pakeltas arba nuleistas)		Ši eilutė iš tiesų labai nelygi.	
Išlygiuoti tekstą (į dešinę)		Pirmoji teksto eilutė per daug išsikišusi į kairę.	
Išlygiuoti tekstą (į kairę)		Antroji teksto eilutė per daug atitraukta į dešinę.	
Tekstas per vidurį (centruotas)		Šis tekstas turi būti centruotas.	
Padaryti naują pastraipą		... eilutės pabaiga. Čia prasideda nauja pastraipa.	
Panaikinti pastraipą		... viena eilutė. Čia nėra naujos pastraipos.	
Perkelti į ankstesnę eilutę		Šis žodžio kėlima-s nereikalingas.	
Perkelti į kitą eilutę		Žodžiai į kitą eilutę keliami skiem-enimis.	
Pakeisti į kursyvą		ad infinitum	ital.
Pakeisti kursyvą į paprastą šriftą		*Komisija*	rom.
Pakeisti didžiąsias raides į mažąsias		MAŽOSIOS	l.c.
Pakeisti į didžiąsias raides arba į kapitelius		Robertas bernas, AD 1759-96	CAP S.C.
Pakeisti į pusjuodį šriftą		Šis žodis yra svarbus!	bold
Reikalingas viršutinis indeksas		Įsigaliojo Teismo sprendimas (1).	1
Reikalingas apatinis indeksas		CO2	2
Netaisyti (palikti, kaip buvo)		Nieko nereikėjo taisyti.	

Pastaba. — Kiekvienas taisymas tekste tokiu pat korektūros ženklu visada pažymimas paraštėje, kad neliktų nepastebėtas.
— Komentarai ar nurodymai spaustuvininkui paraštėje visada turi būti apibraukti (tai reiškia, kad jų nereikia spausdinti).
— Jeigu viename žodyje yra daug klaidų, kartais geriau perrašyti visą žodį, ypač jei jis labai trumpas.

6.4. Skyrybos ženklai ir tarpai

Išsamios taisyklės, pateiktos toliau lentelėje, yra institucijų susitarimo rezultatas. Kai kurie ženklai skiriasi nuo nacionalinių tipografijos kodų. Tačiau dėl aiškumo, ypač atsižvelgiant į daugiakalbę Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų aplinką, bendru sutarimu buvo nuspręsta laikytis vieno standarto.

	Tipografijos ženklas	Teksto spausdinimo ženklas (*Word*...)	Raidinis-skaitinis kodas	Tipografijos ženklas (spaustuvės ir stalinė leidybos sistema)
	a) Skyrybos ženklai ir specialūs ženklai			
	,	xx, xx		xx,■xx (00,00)
	;	xx; xx		xx;■xx
	.	xx. Xx		xx.■Xx
	:	xx: xx		xx:■xx
	!	xx! Xx		xx!■Xx
	?	xx? Xx		xx?■Xx
	-	xx-xx		xx-xx
	–	–●00	*Alt 0150*	–♦00
	–	xx – xx	*Alt 0150*	xx■–■xx
(1)	/	xx/xx		xx/xx
(1)	/	xx●/●xx		xx♦/♦xx
	( )	xx (xx) xx		xx■(xx)■xx
(2)	„ “	xx „xx“ xx	*Alt 0132* xx *Alt 0147*	xx■„xx“■xx
	%	00●%		00♦%
(3)	+	+●00		+♦00
	–	–●00	*Alt 0150*	–♦00
	±	±●00	*Alt 241*	±♦00
	°C (°F)	00●°C		00♦°C
	°	00°		00°
	&	xx & xx		xx■&■xx
	...	xx ... xx	*Alt 0133* arba *Ctrl-Alt-taškas (.)*	xx■...■xx
	b) Išnašos ir nuorodos į išnašas			
(4)	xx (10)	xx● (10) (išnašų rašymo būdas)		xx♦ (10)

(1) Dėl pasvirojo brūkšnio vartojimo žr. 10.1.9 punktą.
(2) Žr. taip pat 4.2.3 (kabutės), 5.10 ir 10.1.7 punktus (citatos kabutėse).
(3) Išimtis: telefono numeriuose (žr. 9.3 punktą) prefikso simbolis „+“ ir šalies kodas tarpu neatskiriami (+32 2202020).
(4) Automatiškai įterpiant išnašas, daugelyje teksto apdorojimo programų atsiradęs išnašos skaitmuo parašomas be skliaustų. Galutiniame dokumente išnašų numerius būtina rašyti skliaustuose (jei dokumentas bus publikuojamas, tai bus padaryta spaustuvėje).

Pastaba. ■ = Paprastasis tarpas.

♦ = Fiksuotas pusinis tarpas (mažesnis tarpas).

● = Fiksuotas tarpas (fiksuotas tarpas ir fiksuotas pusinis tarpas turi būti rašomi tik būtiniausiais atvejais, kadangi renkant tekstą dėl jų tarp žodžių gali neišlikti tarpų).

6.5. Skaitmenų skyryba

Sveikajam skaičiui nuo dešimtainių ir šimtainių atskirti vartojamas kablelis. Sveikieji skaičiai žymimi po tris grupuojamais skaitmenimis, skaitmenų grupės viena nuo kitos skiriamos tarpais (bet ne taškais). Dešimtainės dalys rašomos viena skaitmenų grupe:

	152 231,324567

Išskyrus Oficialųjį leidinį, kituose leidiniuose anglų, airių ir maltiečių kalba sveikieji skaičiai nuo dešimtainių ir šimtainių gali būti skiriami taškais.

Biudžeto duomenys: milijonas ar milijardas

Tam, kad skaičius būtų galima palyginti, biudžeto duomenis rekomenduojama rašyti pagal šias taisykles:

— kai trys skaitmenys po kablelio, rašyti taip:

1,326 milijardo *(bet ne* 1 326 milijonai*)*

— kai mažiau nei trys skaitmenys po kablelio, rašyti taip:

1 326,1 milijono *(bet ne* 1,3261 milijardo*)*

Taip lengviau suvokti ir palyginti skaičius.

7. Šalys, kalbos, valiutos ir jų santrumpos

Bendromis taisyklėmis ir susitarimais supaprastinamas ir suderinamas šalių pavadinimų, kalbų, valiutų ir jų santrumpų rašymas, taip pat jų įtraukimo į sąrašą tvarka įvairiais atvejais.

7.1. Šalys

Valstybių narių, šalių kandidačių ir ES nepriklausančių šalių pavadinimų ir jų santrumpų pateikimo, taip pat jų vardijimo tvarkai taikomos sutartos taisyklės.

7.1.1. Pavadinimai ir vartojamos santrumpos

(Žr. taip pat A5 ir A6 priedus.)

Valstybės narės

Europos Sąjungos valstybių narių pavadinimai visada turi būti rašomi ir trumpinami pagal šias taisykles:

— vartojamas dviejų raidžių ISO kodas (ISO 3166 alpha-2), išskyrus Graikiją, kuriai rekomenduojama santrumpa EL,

— laikomasi valstybių narių protokolinės tvarkos, kuri pagrįsta jų geografinių vardų originalo kalba (-omis) abėcėline tvarka (žr. taip pat 7.1.2 punktą „Šalių vardijimo tvarka“).

Trumpasis pavadinimas, originalo kalba (-os) (geografinis pavadinimas) (1)	Oficialusis pavadinimas, originalo kalba (-os) (protokolinis pavadinimas)	Trumpasis pavadinimas lietuvių kalba (geografinis pavadinimas)	Oficialusis pavadinimas lietuvių kalba (protokolinis pavadinimas)	Šalies kodas (2)	Senoji santrumpa (3)
Belgique/België	Royaume de Belgique/ Koninkrijk België	Belgija	Belgijos Karalystė	BE	B
България (4)	Република България	Bulgarija	Bulgarijos Respublika	BG	—
Česko	Česká republika	Čekija	Čekijos Respublika	CZ	—
Danmark	Kongeriget Danmark	Danija	Danijos Karalystė	DK	DK
Deutschland	Bundesrepublik Deutschland	Vokietija	Vokietijos Federacinė Respublika	DE	D
Eesti	Eesti Vabariik	Estija	Estijos Respublika	EE	—
Éire/Ireland (5)	Éire/Ireland	Airija	Airija	IE	IRL
Ελλάδα (6)	Ελληνική Δημοκρατία	Graikija	Graikijos Respublika	EL	EL
España	Reino de España	Ispanija	Ispanijos Karalystė	ES	E
France	République française	Prancūzija	Prancūzijos Respublika	FR	F
Hrvatska	Republika Hrvatska	Kroatija	Kroatijos Respublika	HR	—
Italia	Repubblica italiana	Italija	Italijos Respublika	IT	I
Κύπρος (7)	Κυπριακή Δημοκρατία	Kipras	Kipro Respublika	CY	—
Latvija	Latvijas Republika	Latvija	Latvijos Respublika	LV	—
Lietuva	Lietuvos Respublika	Lietuva	Lietuvos Respublika	LT	—
Luxembourg	Grand-Duché de Luxembourg	Liuksemburgas	Liuksemburgo Didžioji Hercogystė	LU	L
Magyarország	Magyarország	Vengrija	Vengrijos Respublika	HU	—

Trumpasis pavadinimas, originalo kalba (-os) (geografinis pavadinimas) (1)	Oficialusis pavadinimas, originalo kalba (-os) (protokolinis pavadinimas)	Trumpasis pavadinimas lietuvių kalba (geografinis pavadinimas)	Oficialusis pavadinimas lietuvių kalba (protokolinis pavadinimas)	Šalies kodas (2)	Senoji santrumpa (3)
Malta	Repubblika ta' Malta	Malta	Maltos Respublika	MT	—
Nederland (8)	Koninkrijk der Nederlanden	Nyderlandai	Nyderlandų Karalystė	NL	NL
Österreich	Republik Österreich	Austrija	Austrijos Respublika	AT	A
Polska	Rzeczpospolita Polska	Lenkija	Lenkijos Respublika	PL	—
Portugal	República Portuguesa	Portugalija	Portugalijos Respublika	PT	P
România	România	Rumunija	Rumunija	RO	—
Slovenija	Republika Slovenija	Slovėnija	Slovėnijos Respublika	SI	—
Slovensko	Slovenská republika	Slovakija	Slovakijos Respublika	SK	—
Suomi/Finland	Suomen tasavalta/ Republiken Finland	Suomija	Suomijos Respublika	FI	FIN
Sverige	Konungariket Sverige	Švedija	Švedijos Karalystė	SE	S

(1) Trumpieji pavadinimai originalo kalba (-omis) vartojami protokolinei tvarkai nustatyti, taip pat daugiakalbiuose dokumentuose (žr. 7.1.2 punktą).
(2) Vartotina santrumpa = ISO kodas, išskyrus Graikiją, kuriai rekomenduojama vartoti santrumpa EL (vietoj ISO kodo GR).
(3) Ankstesnės santrumpos (paprastai paimtos iš automobilių tarptautinių kodų) buvo vartojamos iki 2002 metų pabaigos.
(4) Lotyniška transliteracija: България = Bulgaria.
(5) Nevartotina „Airijos Respublika“. Nors ir randamas kai kuriuose dokumentuose, šis pavadinimas nėra oficialus.
(6) Lotyniška transliteracija: Ελλάδα = Elláda.
(7) Lotyniška transliteracija: Κύπρος = Kýpros.
(8) Vartotinas pavadinimas „Nyderlandai“, ne „Olandija“, nes ši sudaro tik dalį Nyderlandų (dvi provincijos).

ES nepriklausančios šalys

ES nepriklausančioms šalims taip pat patartina vartoti dviženklius ISO kodus (ISO 3166 alpha-2).

Pateikimo formą (trumpąjį pavadinimą, oficialųjį pavadinimą, ISO kodų sąrašą) galima rasti A5 ir A6 prieduose.

Dėl rekomenduojamos tvarkos žr. 7.1.2 punktą.

Šalys kandidatės

Trumpasis pavadinimas, originalo kalba (-os) (geografinis pavadinimas)	Trumpasis pavadinimas lietuvių kalba (geografinis pavadinimas)	Oficialusis pavadinimas lietuvių kalba (protokolinis pavadinimas)	Šalies kodas
Bosna i Hercegovina/Босна и Херцеговина	Bosnija ir Hercegovina	Bosnija ir Hercegovina	BA
Crna Gora/Црна Гора	Juodkalnija	Juodkalnija	ME
Republica Moldova	Moldova	Moldovos Respublika	MD
საქართველო (1)	Sakartvelas	Sakartvelas	GE
Северна Македонија (2)	Šiaurės Makedonija	Šiaurės Makedonijos Respublika	MK
Shqipëria	Albanija	Albanijos Respublika	AL
Srbija/Србија	Serbija	Serbijos Respublika	RS
Türkiye	Turkija	Turkijos Respublika	TR
Україна (3)	Ukraina	Ukraina	UA

(1) Lotyniška transliteracija: საქართველო = Sakartvelo.
(2) Lotyniška transliteracija: Северна Македонија = Severna Makedonija.
(3) Lotyniška transliteracija: Україна = Ukraina.

Oficialusis pavadinimas ar trumpasis pavadinimas?

Ilgoji forma (oficialusis pavadinimas) vartojama, kai kalbama apie valstybę kaip apie juridinį subjektą:

	Šis sprendimas skirtas Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.
	Prancūzijos Respublikai leista...

Pastaba.	Jei dėl valstybės pavadinimo kartojimosi tekste pirmenybė vis dėlto teikiama trumpajai formai, ji gali būti pradedama vartoti prieš tai nurodžius: „toliau – ...“

Trumpoji forma (trumpasis pavadinimas) vartojama, kai valstybė minima geografiniu ar ekonominiu požiūriu:

	Darbininkai, gyvenantys Prancūzijoje.
	Eksportas iš Graikijos.

Pastaba.	Kai kurių šalių ilgoji forma sutampa su trumpąja:
	Airija
	Centrinės Afrikos Respublika
	Rumunija

7.1.2. Šalių vardijimo tvarka

Valstybės narės

Tekstas

Valstybės narės sąraše turi būti vardijamos pagal abėcėlę, remiantis jų pavadinimų rašyba originalo kalba (protokolinė tvarka) (žr. 7.1.1 punktą).

Lentelės

Šalių pavadinimai turi būti rašomi leidinio kalba (A pavyzdys). Tačiau tam tikrais atvejais dėl techninių priežasčių (siekiant parengti vienodas lenteles daugiakalbiuose dokumentuose) šalių pavadinimai gali būti rašomi jų originalo kalba (B pavyzdys). Abiem atvejais valstybės sąraše vardijamos protokoline tvarka.

A pavyzdys

Valstybė narė	Pasirašymo data	Įsigaliojimo data
Belgija	1990 12 21	1991 1 1
Bulgarija	2007 2 1	2007 2 15
Čekija	2005 10 10	2006 1 1
Danija	1991 10 10	1992 1 1
Vokietija	1990 9 1	1991 1 1
Estija	2005 9 1	2006 1 1
Airija	1990 12 12	1991 1 1
Graikija	1990 10 10	1991 1 1
Ispanija	1991 2 3	1991 6 1
Prancūzija	1991 3 3	1991 6 1
Kroatija	2013 1 1	2013 7 1
Italija	1991 10 10	1992 1 1
Kipras	2005 10 10	2006 1 1
Latvija	2005 10 10	2006 1 1
Lietuva	2005 10 10	2006 1 1
Liuksemburgas	1990 10 10	1991 1 1
Vengrija	2005 10 10	2006 1 1
Malta	2005 10 10	2006 1 1
Nyderlandai	1990 11 11	1991 1 1
Austrija	1990 12 10	1991 1 1
Lenkija	2005 10 10	2006 1 1
Portugalija	1991 3 1	1991 6 1
Rumunija	2007 2 1	2007 2 15
Slovėnija	2005 10 10	2006 1 1
Slovakija	2005 10 10	2006 1 1
Suomija	1991 2 1	1991 6 1
Švedija	1991 3 3	1992 1 1

B pavyzdys

Valstybė narė	Pasirašymo data	Įsigaliojimo data
Belgique/België	1990 12 21	1991 1 1
България	2007 2 1	2007 2 15
Česko	2005 10 10	2006 1 1
Danmark	1991 10 10	1992 1 1
Deutschland	1990 9 1	1991 1 1
Eesti	2005 9 1	2006 1 1
Éire/Ireland	1990 12 12	1991 1 1
Ελλάδα	1990 10 10	1991 1 1
España	1991 2 3	1991 6 1
France	1991 3 3	1991 6 1
Hrvatska	2013 1 1	2013 7 1
Italia	1991 10 10	1992 1 1
Κύπρος	2005 10 10	2006 1 1
Latvija	2005 10 10	2006 1 1
Lietuva	2005 10 10	2006 1 1
Luxembourg	1990 10 10	1991 1 1
Magyarország	2005 10 10	2006 1 1
Malta	2005 10 10	2006 1 1
Nederland	1990 11 11	1991 1 1
Österreich	1990 12 10	1991 1 1
Polska	2005 10 10	2006 1 1
Portugal	1991 3 1	1991 6 1
România	2007 2 1	2007 2 15
Slovenija	2005 10 10	2006 1 1
Slovensko	2005 10 10	2006 1 1
Suomi/Finland	1991 2 1	1991 6 1
Sverige	1991 3 3	1992 1 1

ES nepriklausančios šalys ir ES nepriklausančios šalys, vardijamos kartu su valstybėmis narėmis

Tekstas

Kai tekste yra ES nepriklausančių šalių sąrašas arba kai ES nepriklausančios šalys vardijamos kartu su valstybėmis narėmis, šalių vardijimo tvarka atskirose kalbose yra nevienoda. Leidiniuose lietuvių kalba laikomasi lietuvių kalbos abėcėlinės tvarkos:

Australija, Danija, Ispanija, Japonija, Rumunija, Suomija ir t. t.

Lentelės

Siekiant užtikrinti vienodą lentelių struktūrą, būtina priimti visoms kalboms vienodą klasifikavimo sistemą. Dėl to šalys vardijamos abėcėle pagal kodus. Siūloma šiuos kodus įrašyti į pirmąją lentelių skiltį, kad klasifikacija būtų aiški skaitytojui (žr. toliau pateiktą lentelę).

Šalies kodas	Susitariančioji šalis	Produkcija (tonos)	Įdarbinti asmenys (tūkst.)
AT	Austrija	50 000	75
AU	Australija	70 000	120
BE	Belgija	25 500	38
CH	Šveicarija	12 500	15
CN	Kinija	750 000	1 500
DK	Danija	22 000	40
JP	Japonija	150 000	150
NL	Nyderlandai	32 000	45
NZ	Naujoji Zelandija	45 000	51
SE	Švedija	10 000	15
US	Jungtinės Valstijos	350 000	220

Jeigu Europos Sąjungos valstybės narės pateikiamos kartu lentelės antraštėje, jos turi būti išvardytos protokoline tvarka (žr. 7.1.1 punkto pirmą lentelę).

Antroje skiltyje šalių pavadinimai visada turi būti pateikti leidinio kalba. Jei vartojami tik kodai, jie turi būti paaiškinti leidinio pradžioje pateiktame žodynėlyje.

Pastaba. Iš Europos Sąjungos išstojusi Jungtinė Karalystė laikoma tokia pat ES nepriklausančia šalimi kaip ir kitos – jos vieta nėra ypatinga. Pavyzdžiui, diagramose arba lentelėse, kur pirma vardijamos valstybės narės, EEE šalys, o paskui ES nepriklausančios šalys, Jungtinė Karalystė priskiriama prie pastarųjų, išdėstomų abėcėlės tvarka pagal ISO kodus.

7.2. Kalbos

Vardijant kalbines versijas ir vardijant kalbas taikomos skirtingos taisyklės.

7.2.1. ISO kodai ir kalbinių versijų sąrašas (daugiakalbiai tekstai)

Bendroji taisyklė

Kalbinės versijos turi būti išvardytos abėcėliškai pagal tai, kaip rašomi oficialūs jų pavadinimai originalo kalba. Vartojami kodai yra galiojantys ISO 639-1 kodai (alpha-2 kodas).

Tokios tvarkos turi būti laikomasi rašant pavadinimus daugiakalbio leidinio viršelyje, išdėstant kalbas daugiakalbiame leidinyje, pradžios tinklalapyje, kalbų pasirinktį daugiakalbėje svetainėje ir kt.

Pastaba. Kalbinių versijų pateikimo tvarkos nepainioti su kalbų vardijimo tvarka (žr. 7.2.2 punktą).

Pavadinimas originalo kalba (1)	Pavadinimas leidinio kalba (lt)	ISO kodas (2)
български (3)	bulgarų	bg
español (4)	ispanų	es
čeština	čekų	cs
dansk	danų	da
Deutsch	vokiečių	de

(tęsinys)

Pavadinimas originalo kalba (1)	**Pavadinimas leidinio kalba (lt)**	**ISO kodas** (2)
eesti keel	estų	et
ελληνικά (5)	graikų	el
English	anglų	en
français	prancūzų	fr
Gaeilge	airių (6)	ga
hrvatski	kroatų	hr
italiano	italų	it
latviešu valoda	latvių	lv
lietuvių kalba	lietuvių	lt
magyar	vengrų	hu
Malti	maltiečių	mt
Nederlands	nyderlandų	nl
polski	lenkų	pl
português	portugalų	pt
română	rumunų	ro
slovenčina (slovenský jazyk)	slovakų	sk
slovenščina (slovenski jezik)	slovėnų	sl
suomi	suomių	fi
svenska	švedų	sv

(1) Didžioji ar mažoji pirmoji raidė: rašoma taip kaip pavadinime originalo kalba.
(2) Kalbų ISO kodai rašomi mažosiomis raidėmis; vis dėlto leistina vartoti didžiąsias raides tipografinio teksto pateikimo reikmėms.
(3) Lotyniška transliteracija: български = bulgarski.
(4) Ispanijos valdžios institucijų prašymu ispanų kalbos tekste terminu *lengua española* ar *español* keičiamas terminas *castellano*. Pastarasis iš tikrųjų yra oficialus kalbos pavadinimas, bet vartojamas tik vietai sąraše nustatyti.
(5) Lotyniška transliteracija: ελληνικά = elliniká.
(6) Vietoj šio pavadinimo nevartotina „gėlų kalba“, nes tie du terminai nėra sinonimai (žr. 7.2.4 punktą).

Šios taisyklės griežtai laikomasi galutinėse sutarčių ir susitarimų versijose (puslapiuose, kuriuose šalys pasirašo).

Išskirtiniai atvejai

Jeigu remiantis Tarybos priimtais dokumentais nacionaliniu lygmeniu rengiami daugiakalbiai dokumentai (pasas, Europos sveikatos kortelė), kalbų vardijimo tvarka paprastai nustatoma atskirai Tarybos aktu. Pradžioje nurodomos atitinkamose valstybėse narėse plačiausiai vartojamos kalbos, paprastai šia tvarka:

a) nacionalinė (-ės) kalba (-os);

b) anglų k.;

c) prancūzų k.;

d) kitos kalbos pirmiau pateiktoje lentelėje nurodyta tvarka.

Šalys kandidatės

Pavadinimas originalo kalba	**Pavadinimas leidinio kalba (lt)**	**ISO kodas**
bosanski/босански	bosnių	bs

Pavadinimas originalo kalba	Pavadinimas leidinio kalba (lt)	ISO kodas
crnogorski/црногорски	juodkalniečių	cnr (1)
ქართული (2)	kartvelų	ka
македонски (3)	makedonų	mk
română (4)	rumunų	ro
shqip	albanų	sq
srpski/српски	serbų	sr
türkçe	turkų	tr
українська мова (5)	ukrainiečių	uk

(1) ISO kodas 639-2.
(2) Lotyniška transliteracija: ქართული = kartuli.
(3) Lotyniška transliteracija: македонски = makedonski.
(4) Moldovos oficialiosios kalbos pavadinimas.
(5) Lotyniška transliteracija: українська мова = ukrainska mova.

7.2.2. Kalbų vardijimas tekste (vienakalbiai tekstai)

Kalbų vardijimo tvarka tekstuose priklauso nuo dokumento kalbos. Lietuviškuose leidiniuose kalbos turėtų būti išvardytos pagal lietuvišką abėcėlę: airių (1), anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių.

Kai susitarimas taip pat rašomas trečiosios šalies kalba, kuri nėra oficialioji Europos Sąjungos kalba, dėl protokolinių priežasčių Europos Sąjungos kalbos išvardijamos prieš šią kalbą:

Šis susitarimas parengtas anglų, italų, prancūzų, vokiečių ir arabų kalbomis.

7.2.3. Leidinio kalbų nurodymas

Vardijant leidinio kalbas (pavyzdžiui, leidinių kataloguose), rekomenduojama jas nurodyti taip (vadovaujantis 7.2.1 punkto taisykle):

BG/ES/CS/DA/DE/ET/EL/EN/FR/GA/HR/IT/LV/LT/HU/MT/NL/PL/PT/RO/SK/SL/FI/SV arba dalis kalbų	*Tas pats tekstas* skelbiamas *kiekviena* nurodyta kalba *tame pačiame tome*.
BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV arba dalis kalbų	*Tas pats tekstas* skelbiamas *kiekviena* nurodyta kalba *atskiruose tomuose pagal atskiras kalbas*.
BG-ES-CS-DA-DE-ET-EL-EN-FR-GA-HR-IT-LV-LT-HU-MT-NL-PL-PT-RO-SK-SL-FI-SV arba dalis kalbų	*Kai kurie tekstai* skelbiami *kai kuriomis*nurodytomis kalbomis *tame pačiame tome*.

Pastaba. ISO kalbų kodai rašomi mažosiomis raidėmis, tačiau dėl tipografinių priežasčių jie gali būti rašomi ir didžiosiomis raidėmis.

7.2.4. Institucijose vartojamoms kalboms taikomos taisyklės

EB sutarties 290 straipsniu (tapusiu Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 342 straipsniu) ir Euratomo sutarties 190 straipsniu Taryba įgaliojama vienbalsiu sprendimu nustatyti Bendrijos institucijose vartojamoms kalboms taikomas taisykles „nepažeisdama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto nuostatų“.

(1) Vietoj šio pavadinimo nevartotina „gėlų kalba“, nes tie du terminai nėra sinonimai. Žr. 7.2.4 punkto įrėmintą tekstą.

Šiuo pagrindu 1958 m. balandžio 15 d. Taryba priėmė Reglamentą Nr. 1, nustatantį kalbas, kurios bus vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje. Šis reglamentas buvo iš dalies pakeistas įvairiais šalių stojimo dokumentais.

Šiuo metu Europos Sąjungos institucijose yra 24 oficialiosios ir darbo kalbos (žr. 7.2.1 punktą).

Airių kalba

Iki 2006 m. gruodžio 31 d. airių kalba nebuvo įtraukta į Europos Sąjungos institucijų darbo kalbų sąrašą. Remiantis 1971 m. tarp Airijos ir Bendrijos sudarytu susitarimu, airių kalba buvo laikoma oficialiąja Bendrijos kalba, susitarus, kad šia kalba rengiami tik pirminės teisės aktai (sutartys ir konvencijos tarp valstybių narių).

Nuo 2007 m. sausio 1 d. airių kalba įgijo visiškai oficialios ES kalbos statusą, taikant laikinąją nukrypti leidžiančią nuostatą dėl airių kalbos, kuri gali būti atnaujinta po penkerių metų laikotarpio (žr. 2005 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 920/2005 (OL L 156, 2005 6 18, p. 3)). Joje nurodyta, kad „Europos Sąjungos institucijoms nebūtina rengti visų dokumentų airių kalba ir skelbti jų šia kalba *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*“, išskyrus Europos Parlamento kartu su Taryba priimtus reglamentus. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1257/2010 (OL L 343, 2010 12 29, p. 5) šios nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimas pratęstas iki 2016 m. gruodžio 31 d. Jos galiojimas pratęstas dar kartą Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2015/2264 (OL L 322, 2015 12 8, p. 1). Nukrypti leidžianti nuostata dėl airių kalbos nuo 2022 m. sausio 1 d. nebetaikoma.

Airių ar gėlų kalba?

Priešingai, nei kartais pavartojama, **šie du terminai nėra sinonimai**.

gėlų k. = Airijos ir Škotijos kalbų grupė, priklausanti keltų kalbų grupei
airių k. = Airijoje vartojama kalba, priklausanti keltų kalbų grupei

Pirma oficialioji Airijos kalba yra airių, antra – anglų.

Maltiečių kalba

Laikinoji nukrypti leidžianti nuostata, neįpareigojant institucijų rengti dokumentų maltiečių kalba ir skelbti jų *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, Tarybos buvo patvirtinta 2004 m. gegužės 1 d. Ši nuostata turėjo būti taikoma trejus metus ir galėjo būti pratęsta dar vieniems metams, taikant ją visiems dokumentams, išskyrus bendrai Europos Parlamento ir Tarybos priimtus teisės aktus (žr. 2004 m. gegužės 1 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 930/2004 (OL L 169, 2004 5 1, p. 1)). Taryba nusprendė sustabdyti šios nuostatos taikymą 2007 m., pasibaigus pirmųjų trejų metų laikotarpiui.

7.3. Valiutos

Dėl euro ir kitų valiutų nurodymo, vardijimo tvarkos, skirtingų rašymo būdų, vartojamų skyrybos ženklų ir kt. laikomasi sutartų taisyklių.

7.3.1. Euras (euro) ir centai

Euro

Teisiniai tekstai

Remiantis 1995 m. gruodžio mėn. Madride Europos Sąjungos Tarybos priimtomis išvadomis, bendra ES valiuta yra **euro** (smulkesnis vienetas – **centas**; simbolis – **€**; ISO kodas – **EUR**).

Žodis „euro“ rašomas vadovaujantis šia taisykle:

- bendros valiutos pavadinimo vienaskaitos vardininkas yra „euro“;
- visuose kituose linksniuose turi būti išlaikoma šaknis „eur“.

Lietuviškai rašoma: **euro** (vns.) ir **eurai** (dgs.)

Neteisiniai tekstai

Neteisiniuose tekstuose, ypač kai jie skirti visuomenei, pateikiama tokia valiutos pavadinimo forma, kokia vartojama bendrinėje kalboje:

HU euró
LV eiro
LT euras

Euro zona

Terminas „euro zona“ – oficialus pavadinimas, įvardijantis grupę šalių, kurios yra įsivedusios euro valiutą kaip bendrą piniginį vienetą. Bet kokie kiti pavadinimai nevartotini.

Euras (euro) ir ekiu

1999 m. sausio 1 d. vietoj ekiu pradėjo cirkuliuoti euro valiuta (keitimo santykis 1:1) (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1103/97 (OL L 162, 1997 6 19, p. 1); žr. taip pat Tarybos reglamentą (EB) Nr. 974/98 (OL L 139, 1998 5 11, p 1)). Ankstesniuose dokumentuose esančios nuorodos į ekiu (iki 1999 m.) turi būti išlaikytos.

Centas

Iš esmės terminas „centas“ vartojamas visose oficialiosiose ES kalbose. Tačiau galima vartoti ir įvairius šio pavadinimo variantus, kurie įprasti ES valstybėse narėse (kaip nurodyta 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 974/98 2 konstatuojamojoje dalyje).

ES dokumentuose turėtų būti vartojamas pavadinimas „centas“ (**privaloma teisiniuose dokumentuose**).

Lietuviškai rašoma: **centas** (vns.) ir **centai** (dgs.)

Žr. taip pat 7.3.3 punktą „Piniginių vienetų pateikimo taisyklės“:

- Vartojimo taisyklės (euras (euro), EUR ar €)
- ISO kodo arba euro ženklo vieta rašant sumas skaičiais
- Milijonų arba milijardų rašyba

7.3.2. Valiutų vardijimo tvarka ir ISO kodai

Valiutų pavadinimų santrumpos – tai galiojantys ISO 4217 kodai (žr. A7 priedą; žr. taip pat ISO 4217 priežiūros agentūros tinklalapį).

Valstybių narių valiutos

Valstybių narių valiutų pavadinimai vardijami jų santrumpų abėcėline tvarka, išskyrus eurą, kuris nurodomas pirmas:

ISO kodas	Oficialus valiutos pavadinimas
EUR	euro
BGN	levas
CZK	Čekijos krona
DKK	Danijos krona
HUF	forintas
PLN	zlotas

ISO kodas	Oficialus valiutos pavadinimas
RON	Rumunijos lėja
SEK	Švedijos krona

Kitos valiutos

Laikantis protokolinės tvarkos, trečiųjų šalių valiutos vardijamos po valstybių narių valiutų pagal tuos pačius kriterijus, t. y. valiutų santrumpų abėcėline tvarka (ISO 4217 kodai):

ISO kodas	Oficialus valiutos pavadinimas
CAD	Kanados doleris
CHF	Šveicarijos frankas
JPY	jena
USD	JAV doleris

Sudarant lenteles, rekomenduojama vadovautis valiutų ISO kodų abėcėliniu sąrašu (žr. A7 priedą).

Buvusios valiutos, pakeistos euru

Buvusios valstybių narių valiutos, pakeistos euru:

ISO kodas	Oficialus valiutos pavadinimas
ATS	Austrijos šilingas
BEF	Belgijos frankas
CYP	Kipro svaras
DEM	Vokietijos markė
EEK	Estijos krona
ESP	Ispanijos peseta
FIM	Suomijos markė
FRF	Prancūzijos frankas
GRD	drachma
HRK	kuna
IEP	Airijos svaras
ITL	Italijos lira
LTL	litas
LUF	Liuksemburgo frankas
LVL	latas
MTL	Maltos lira
NLG	Nyderlandų guldenas
PTE	Portugalijos eskudas
SIT	tolaras
SKK	Slovakijos krona

Šalių kandidačių valiutos

ISO kodas	Šalis	Oficialus valiutos pavadinimas
ALL	Albanija	lekas
BAM	Bosnija ir Hercegovina	konvertuojamoji markė
EUR	Juodkalnija	euro
GEL	Sakartvelas	laris
MDL	Moldova	Moldovos lėja
MKD	Šiaurės Makedonija	denaras
RSD	Serbija	Serbijos dinaras
TRY	Turkija	Turkijos lira
UAH	Ukraina	grivina

7.3.3. Piniginių vienetų pateikimo taisyklės

Kada rašomas pavadinimas

Jei nenurodoma suma skaitmenimis, piniginio vieneto pavadinimas rašomas žodžiais, išskyrus atvejus, kai jis nurodomas lentelėse.

Teisiniai tekstai (euro)

Teisiniuose tekstuose bendros Europos Sąjungos valiutos pavadinimo vienaskaitos vardininko forma turi būti „euro“. Visuose kituose linksniuose turi būti išlaikyta žodžio šaknis „eur“:

	vienas *euro*
	suma eurais

Neteisiniai tekstai (euras)

Neteisiniuose tekstuose bendros Europos Sąjungos valiutos pavadinimas vartojamas adaptuotas – su lietuviškomis linksnių galūnėmis:

	vienas euras
	keliolika eurų

Kada rašomas ISO kodas

Tekste

Kai nurodoma suma eurais, ISO kodas (EUR) rašomas po skaitmenimis išreikštos sumos ir tarpo (**privaloma visuose teisiniuose tekstuose**):

	Reikalinga suma – 12 500 EUR.
	Nustatytas 1 550 EUR skirtumas.
	Pasisavinta 1 000 000 EUR suma.

Lentelėse

Jei piniginis vienetas nurodomas lentelėje, ISO kodas ir galimi daugikliai rašomi virš jos, dešinėje pusėje, kursyvu ir skliaustuose:

(EUR)
(mln. EUR)
(mlrd. EUR)

Teisės aktai. Oficialusis leidinys

Euro

Oficialiajame leidinyje lietuvių kalba skelbiamuose tekstuose sumos nurodomos skaitmenimis, o po jų turi būti rašomas ISO kodas „EUR“:

10 000 EUR

1 000 000 EUR *(ne* 1 milijonas EUR*)*

Kitos valiutos

Tekstuose lietuvių kalba po skaitmenimis išreikštos sumos pirmą kartą pateikiamas visas valiutos pavadinimas, o skliaustuose nurodomas jos ISO kodas. Paskui vartojamas tik ISO kodas:

Buvo gauta 300 Danijos kronų (DKK), o išleista – 505 DKK.

Audito Rūmai

Audito Rūmų tekstuose po skaitmenimis išreikštų sumų rašomas visas valiutos pavadinimas:

15 000 eurų išlaidos

Kada rašomas simbolis (€)

Euro ženklas rašomas grafinėse teksto dalyse. Tačiau jį taip pat galima vartoti populiariuose leidiniuose ir reklaminėje medžiagoje (pvz., pardavimo kataloguose), taip pat pranešimuose spaudai.

Teksto tvarkymo sistemose euro ženklą galima padėti vienu metu nuspaudus klavišą *Alt Gr* ir *E* arba kairjįj *Alt* klavišą ir 0128. Technines euro ženklo specifikacijas galima atsisiųsti iš eurui skirtos Komisijos svetainės (https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/euro).

Pastaba.	Naudojant HTML formatą reikia atsižvelgti į tai, kaip bus parengtas ir išdėstytas dokumento tekstas. Dėl tekstų, sukurtų *Unicode* formatu, iš esmės nekyla problemų. Tačiau senesniuose ISO 8859 pagrindu sukurtuose tekstuose vartojant HTML kodą „€“ euro ženklas gerai matomas ekrane, bet jo gali nelikti išspausdinus dokumentą. (Šią problemą pavyko išspręsti naudojant *gif* arba *jpg* formato euro paveikslėlį.) Tekstuose, kurie bus tvarkomi ir apdorojami ar automatiškai perkeliami į intranetą ar interneto tinklavietę, rekomenduojama nevartoti euro ženklo (geriau rašyti ISO kodą „EUR“).

ISO kodo (EUR) vieta rašant sumas skaitmenimis

Kodas EUR rašomas po skaitmenimis išreikštos sumos ir atskiriamas jungiamuoju tarpu:

30 EUR suma

Pastaba.	Airių, anglų ir maltiečių kalbose kodas rašomas prieš skaitmenis ir atskiriamas tarpu:

an amount of EUR 30

Simbolio (€) vieta rašant sumas skaitmenimis

Simbolis € rašomas po skaitmenimis išreikštos sumos ir atskiriamas jungiamuoju tarpu:

30 € suma

Pastaba.	Airių, anglų, maltiečių ir nyderlandų kalbose simbolis rašomas prieš skaitmenis:

an amount of €30 (be tarpo tarp simbolio ir skaitmens)

Milijonų arba milijardų rašyba

Milijonines ar milijardines sumas galima užrašyti taip:

— skaičius ir ISO kodas:

10 000 000 EUR *(forma, privaloma Oficialiajame leidinyje publikuojamuose tekstuose)*

— skaičius, žodis „milijonas“ arba „milijardas“ atitinkamu linksniu ir ISO kodas:

10 milijonų EUR, 21 milijonas EUR
15 milijardų EUR, 27 milijardai EUR

— skaičius, žodis „milijonas“ arba „milijardas“ atitinkamu linksniu ir visas valiutos pavadinimas (Audito Rūmų tekstuose ir bendruosiuose leidiniuose, jei duomenų skaičiais nėra daug):

10 milijonų eurų, 21 milijonas eurų
15 milijardų eurų, 27 milijardai eurų

— skaičius, santrumpa „mln.“ arba „mlrd.“ ir ISO kodas:

10 mln. EUR, 10 mln. USD, 10 mlrd. EUR, 10 mlrd. USD

— santrumpa „mln.“ arba „mlrd.“ ir ISO kodas (lentelių antraštėse, skliaustuose):

mln. EUR, mln. USD, mlrd. EUR, mlrd. USD

Milijonai, milijardai su dešimtainėmis dalimis

Biudžeto lėšų sumas rekomenduojama rašyti taip:

— kai po kablelio ne daugiau kaip trys skaitmenys, juos rašykite kartu:

1,326 milijardo *(ne* 1 326 milijonai*)*

— jei po kablelio skaitmenų daugiau, smulkesniąsias dalis atskirkite:

1 326,1 milijono *(ne* 1,3261 milijardo*)*

Taip parašyti skaičiai lengviau perskaitomi ir palyginami.

8. Išnašos ir jų nuorodos

Išnašų nuorodos ir jų eilės tvarka yra vienodos visose kalbinėse versijose.

8.1. Išnašų nuorodos

Išnašų nuorodos pateikiamos vienodai visose kalbinėse versijose; jų pateikimo formos:

— skaičiumi išreikštas viršutinis indeksas skliaustuose (skliaustų šriftas toks pat kaip teksto). Prieš nuorodą dedamas jungiamasis tarpas, o po jos rašomas reikiamas skyrybos ženklas:

> **Nuorodos į Komisijos reglamentą (1) taip pat pateikiamos Tarybos komunikate (2), tačiau jų nėra Teisingumo Teismo dokumente (3).**

— Žvaigždute išreikštas viršutinis indeksas skliaustuose (skliaustų šriftas toks pat kaip teksto). Prieš šią nuorodą dedamas jungiamasis tarpas, o po jos rašomas reikiamas skyrybos ženklas; šis simbolis vartojamas rašant pastabą, kuri konkrečiame dokumente arba periodiniame leidinyje kartojasi kelis kartus ir visuomet reiškią tą patį:

> **Visi duomenys gauti iš Eurostato (*).**

Išnašos paprastai numeruojamos pagal puslapius ir nurodomos atitinkamo puslapio apačioje smulkesniu šriftu (paprastai dviem punktais mažesniu) negu pagrindinis tekstas. Išnašas taip pat galima numeruoti ištisai per visą leidinį arba atskirai kiekviename leidinio skyriuje ar tome, arba jų pabaigoje.

Oficialiajame leidinyje išnašos numeruojamos ištisai. Jei dokumentas OL skelbiamas su priedais, kiekvieno priedo išnašos numeruojamos atskirai.

Nuoroda į išnašą (įskaitant skliaustus) visuomet rašoma stačiuoju šriftu (net jei dokumento tekstas ar pavadinimai rašomi pasviruoju ar pastorintu šriftu).

Kai nuoroda į išnašą pateikiama lentelėje, išnašą taip pat *privaloma* rašyti lentelės viduje.

> Išnašos ir jų nuorodos: teksto rengimas / teksto rinkimo nurodymai:
>
> žr. 4.2.3. punktą.

8.2. Išnašų pateikimo tvarka

Puslapio apačioje, be numeruotų, gali pasitaikyti ir kitokių nuorodų: žvaigždutė, žodžiai „pastaba“, „šaltinis (-iai)“.

Jų rašymo tvarka visose kalbinėse versijose vienoda:

> **(*) Laikinas Komisijos sprendimas.**
>
> **(1) Šioms kainoms pritaikyta didžiausia nuolaida.**
>
> **(2) Šiais prekybos metais ši kaina padidinta specialia priemoka.**
>
> **Pastaba. Negalutiniai duomenys.**
>
> ***Šaltinis:* Europos Komisija, Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas.**

Pastaba.	—	Numeruotos išnašos, taip pat ir žvaigždute pažymėtos išnašos viena nuo kitos atskiriamos intervalu tarp eilučių.
	—	Po išnašų teksto visada dedamas taškas.

Jeigu yra vienodų išnašų, leidiniuose, išskyrus Oficialųjį leidinį, teiktinos formuluotės „žr. x išnašą, p. 00“ arba „žr. x išnašą“, o ne *idem* ar *ibidem*, nes dėl jų gali kilti neaiškumų. Korektorius vėl įrašys visą išnašą arba įterps atitinkamus numerius korektūroje. Priešingu atveju kiltų pavojus išnašą *idem* ar *ibidem* išvysti kaip pirmutinę išnašą kairiajame puslapyje, nes išnašos spausdintuose puslapiuose paprastai išsidėsto ne visai taip kaip rankraštiniuose.

Oficialiajame leidinyje identiškų išnašų tekstas kaskart pateikiamas visas.

9. Kitos taisyklės

Kitos taisyklės susijusios su adresais, elektroniniais adresais, telefono numeriais, bibliografija, Europos Sąjungos administracine struktūra ir t. t.

9.1. Adresai

Europos Sąjungos institucijų tekstuose adresai iš esmės visada rašomi tarptautiniu formatu; vartojama kalba priklauso nuo to, ar tekstas yra vienakalbis, ar daugiakalbis.

9.1.1. Adresai: bendrieji principai

Nagrinėti adresų rašymo būdus sunku ir sudėtinga, nes nėra bendros visoms šalims taikomos sistemos. Taip pat skiriasi nacionalinio ir tarptautinio pašto adresų pateikimas. Europos Sąjungos institucijų tekstuose adresai iš esmės visada rašomi tarptautiniu formatu.

Tikslią informaciją apie adresų pateikimą rasite nacionalinių pašto tarnybų interneto svetainėse. Nuorodos į šias svetaines paskelbtos Pasaulinės pašto sąjungos (UPU) svetainėje (https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions).

UPU taip pat teikia įvairių bendrojo pobūdžio rekomendacijų, tačiau Europos institucijų tekstams taikomas papildomas apribojimas: būtina atsižvelgti į tai, ar dirbama su vienakalbiais, ar su daugiakalbiais dokumentais.

Naudingos nuorodos

UPU, adresavimo sistemos (EN, FR):
https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions

UPU, šalių narių pašto adresavimo sistemos (EN, FR):
https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_5

UPU, Universal POST*CODE® DataBase (EN, FR):
https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_1

Vartojamos kalbos ir rašmenys

Adreso dalis, kurioje nurodyta paskirties šalis, turi būti rašoma laikantis siunčiančiosios šalies rekomendacijų (geriausia rašyti siunčiančiosios šalies kalba arba tarptautiniu mastu pripažinta kalba).

Paskirties šalies pavadinimas turi būti didžiosiomis raidėmis užrašytas paskutinėje adreso eilutėje.

Kadangi nacionalinės rekomendacijos skiriasi (pavyzdžiui, paskutinė ar dvi paskutinės arba trys paskutinės eilutės rašomos didžiosiomis raidėmis), buvo priimtas sprendimas dėl vienodo pateikimo – didžiosiomis raidėmis rašomas tik šalies pavadinimas.

Jeigu paskirties šalyje vartojama nelotyniška abėcėlė arba jos pavadinimas nepakankamai aiškus, šios šalies pavadinimą ir galbūt miesto pavadinimą taip pat reikėtų užrašyti tarptautiniu mastu pripažinta kalba, kad nekiltų problemų siunčiant laišką per tarpines šalis.

Likęs adresas turi būti užrašytas laikantis paskirties šalies rekomendacijų.

Pašto kodai

Ankstesni pašto kodai, naudoti tarptautinėms pašto siuntoms (specialūs Europos kodai pagal 1965 m. Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijoje pateiktą rekomendaciją ir ISO 3166 alpha-2 kitų šalių kodai), daugelyje šalių buvo panaikinti arba pakeisti.

2024 m. balandžio 1 d. šalies kodas vis dar naudojamas septyniose ES valstybėse narėse: Kroatijoje (HR), Kipre (CY), Latvijoje (LV), Lietuvoje (LT), Liuksemburge (L), Suomijoje (FI) ir Švedijoje (SE).

Pastaba.	Latvijos kodas rašomas **po** miesto pavadinimo ir nuo jo atskiriamas kableliu ir tarpu:

Riga, LV-1073

Seni kitų valstybių narių pašto kodai neturi būti naudojami. Vokietijoje pašto rūšiavimo mašina gali atidėti pašto siuntą, jei ant jos užrašytas buvęs šalies kodas.

Daugiau informacijos apie valstybėse narėse naudojamus pašto kodus pateikta 9.1.5 punkte.

9.1.2. Adresai vienakalbiuose dokumentuose

Jei adresai ta pačia tvarka pateikiami visose kalbinėse versijose (pvz., lentelė su adresų sąrašu visose leidinio versijose pateikiama tame pačiame puslapyje), taikome daugiakalbiams tekstams skirtas taisykles (žr. 9.1.3 punktą).

Pašto siuntos į šalis, kuriose vartojama lotyniška abėcėlė

Vienakalbiuose Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų tekstuose adresai paprastai rašomi tekstą paskelbusios ir (arba) siunčiančios šalies kalba, ypač miestų ir šalių pavadinimai:

Europos Komisija
Atstovybė Portugalijoje
Jean Monnet centras
1069-068 **Lisabona**
PORTUGALIJA

Vis dėlto prieš miesto ir šalies pavadinimus teikiama informacija taip pat gali būti užrašyta paskirties šalies kalba; taip nurodytas adresas suprantamesnis paskirties šalies pašto tarnyboms:

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet
1069-068 Lisabona
PORTUGALIJA

Siekiant išvengti problemų siunčiant pašto siuntą per tarpinę šalį, rekomenduojama paskirties šalies (ir galbūt miesto) pavadinimą užrašyti tarptautiniu mastu pripažinta kalba. Pavyzdžiui, siunčiant pašto siuntą iš Lenkijos į Vokietiją rašoma:

Herrn E. Muller
Goethestr. 13
22767 Hamburg
NIEMCY/GERMANY

Tekstuose bulgarų ir graikų kalbomis adresai rašomi lotyniškais rašmenimis, jei įmanoma – paskirties šalies kalba, kitais atvejais – anglų kalba.

Pašto siuntos į šalis, kuriose nevartojama lotyniška abėcėlė (trečiosios šalys)

Kai siuntos turi būti siunčiamos į trečiąją šalį, kurioje nevartojama lotyniška abėcėlė (Japonija, Kinija, Saudo Arabija ir t. t.), adresas, ypač šalies pavadinimas, rašomas tarptautiniu mastu pripažinta

kalba (dažnai anglų); adreso dalis, kurioje nurodomas gatvės pavadinimas, gali būti transliteruojama lotyniškais rašmenimis:

European Commission
Representation in Beijing
15 Dong Zhi Men Wai Daije, Sanlitun
100600 Beijing
CHINA

Pašto siuntos į ES valstybes nares, kuriose nevartojama lotyniška abėcėlė (Bulgarija, Graikija ir Kipras)

Tekstuose lietuvių kalba adresai, kuriais turi būti siunčiamos siuntos į Bulgariją, Graikiją arba Kiprą, rašomi lotyniškais rašmenimis (prireikus transliteruojama, pavyzdžiui, gatvės pavadinimas):

Europos Komisija
Atstovybė Bulgarijoje
Moskovska 9
1000 Sofija
BULGARIJA

Europos Komisija
Atstovybė Graikijoje
Vassilissis Sofias 2
106 74 Atėnai
GRAIKIJA

Europos Komisija
Atstovybė Kipre
Iris Tower, 8th Floor
Agapinoros 2
CY-1076 Nikosija
KIPRAS

Tekstuose bulgarų ir graikų kalbomis miesto ir šalies pavadinimus būtina pateikti ir lotyniškais rašmenimis (anglų kalba):

Европейска комисия
Представителство
в България
ул. „Московска“ № 9
1000 София/**Sofia**
БЪЛГАРИЯ/**BULGARIA**

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία
στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/**Athens**
ΕΛΛΑΔΑ/**GREECE**

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία
στην Κύπρο
Iris Tower, 8ος όροφος
Αγαπήνωρος 2
CY-1076 Λευκωσία/**Nicosia**
ΚΥΠΡΟΣ/**CYPRUS**

Ypatingasis Briuselio sostinės regiono atvejis

Europos Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų tekstuose dvikalbiam Briuselio sostinės regionui skirti adresai turi būti pateikti laikantis tam tikrų taisyklių.

Vienakalbiai tekstai prancūzų arba nyderlandų kalbomis

Prancūzų kalba
(adresai tik FR)

Conseil de l'Union européenne
Rue de la Loi 175
1048 Bruxelles
BELGIQUE

Nyderlandų kalba
(adresai tik NL)

Raad van de Europese Unie
Wetstraat 175
1048 Brussel
BELGIË

Vienakalbiai tekstai kita Europos Sąjungos kalba

Pirmoji adreso dalis gali būti parašyta arba dviem kalbomis, arba viena kalba, geriau ta, kuri pripažinta tarptautiniu mastu. Tačiau gatvės, miesto ir šalies pavadinimai turėtų būti nurodyti dviem kalbomis:

Conseil de l'Union européenne/
Raad van de Europese Unie
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Council of the European Union
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Adresai prancūzakalbėse šalyse

Belgijos, Prancūzijos ir Liuksemburgo gatvių pavadinimai bei namų numeriai turi būti pateikti taip:

BELGIUM Rue de la Source 200	*namo numeris rašomas po gatvės pavadinimo (kableliu neskiriama)*
FRANCE 24 rue de l'Allée-au-Bois	*gatvės pavadinimas rašomas po namo numerio (kableliu neskiriama)*
LUXEMBOURG 2, rue Mercier	*gatvės pavadinimas rašomas po namo numerio (skiriama kableliu)*

9.1.3. Adresai daugiakalbiuose dokumentuose

Daugiakalbiuose Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų tekstuose adresų sąrašai, siekiant darnos ir nuoseklumo, paprastai sudaromi tik vieną kartą.

Pastaba. Jei adresai, nurodyti vienakalbiuose tekstuose, ta pačia tvarka pateikiami visose kalbinėse versijose (pvz., lentelė su adresų sąrašu visose leidinio versijose pateikiama tame pačiame puslapyje), taikome daugiakalbiams tekstams skirtas taisykles.

Europos Sąjungos valstybės narės

Kiekvienas adresas Europos Sąjungos valstybėje narėje rašomas originalo kalba, atsižvelgiant į šias pastabas:

- adresai Belgijoje rašomi prancūzų ir nyderlandų kalbomis (su Belgijos valdžios institucijomis buvo susitarta, kad adresai nerašomi trečiąja valstybine – vokiečių – kalba),
- adresai Bulgarijoje, Graikijoje ir Kipre rašomi originalios abėcėlės rašmenimis ir pakartojami lotyniškais rašmenimis (transliteruojami į anglų kalbą). Adresuose, užrašytuose bulgarų arba graikų kalbos rašmenimis, miesto ir šalies pavadinimai taip pat pateikiami lotyniškais rašmenimis (transliteruojami į anglų kalbą),
- adresai Airijoje rašomi airių ir anglų kalbomis,
- adresai Maltoje rašomi maltiečių ir anglų kalbomis,
- adresai Suomijoje rašomi suomių ir švedų kalbomis.

Europos Sąjungos valstybių narių daugiakalbio sąrašo pavyzdys pateiktas 9.1.4 punkte.

Trečiosios šalys

Trečiųjų šalių, kuriose nevartojama lotyniška abėcėlė (Japonija, Kinija, arabų kalbas vartojančios šalys ir t. t.), adresai turi būti transliteruojami lotyniškais rašmenimis. Šalies pavadinimas ir galbūt miesto pavadinimas pateikiami tarptautiniu mastu pripažinta Europos Sajungos kalba (paprastai anglų).

9.1.4. Adresai valstybėse narėse: pateikimas ir pavyzdžiai

Toliau pateikiamas daugiakalbio sąrašo pavyzdys. Jame panaudoti adresai – tai tik pavyzdžiai adresų pateikimo formai iliustruoti. Dabartinius duomenis (gatvę, namo numerį, telefono numerį ir t. t.) galite sužinoti iš atnaujinamų šaltinių.

Belgija

Commission européenne
Représentation en Belgique
Rue Archimède 73
1000 Bruxelles
BELGIQUE

Tél. +32 22953844
Fax +32 22950166

Europese Commissie
Vertegenwoordiging in België
Archimedesstraat 73
1000 Brussel
BELGIË

Tel. +32 22953844
Fax +32 22950166

Bulgarija

Европейска комисия
Представителство в България
ул. „Московска“ № 9
1000 София/Sofia
БЪЛГАРИЯ/BULGARIA

Тел. +359 29335252
Факс +359 29335233

European Commission
Representation in Bulgaria
Moskovska 9
1000 Sofia
BULGARIA

Tel. +359 29335252
Fax +359 29335233

Čekija

Evropská komise
Zastoupení v Česku
Pod Hradbami 17
160 00 Praha 6
ČESKO

Tel. +420 224312835
Fax +420 224312850

Pašto adresas:

PO Box 192
160 41 Praha 6
ČESKO

Danija

Europa-Kommissionen
Repræsentation i Danmark
Højbrohus
Østergade 61
1004 København K
DANMARK

Tlf. +45 33144140
Fax +45 33111203

Vokietija

Europäische Kommission
Vertretung in Berlin
Unter den Linden 78
10117 Berlin
DEUTSCHLAND

Tel. +49 302280-2000
Fax +49 302280-2222

Estija

Euroopa Komisjon
Esindus Eestis
Kohtu 10
10130 Tallinn
EESTI/ESTONIA

Tel +372 6264400
Faks +372 6264439

Airija

An Coimisiún Eorpach
Ionadaíocht in Éirinn
Áras na hEorpa
12-14 Sráid an Mhóta Íochtar
Baile Átha Cliath 2
D02 W710
ÉIRE

Teil. +353 16341111
Facs +353 16341112

European Commission
Representation in Ireland
Europe House
12–14 Lower Mount Street
Dublin 2
D02 W710
IRELAND

Tel. +353 16341111
Fax +353 16341112

Graikija

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/Athens
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Τηλ. +30 2107251000
Φαξ +30 2107244620

European Commission
Representation in Greece
Vassilissis Sofias 2
106 74 Athens
GREECE

Tel. +30 2107251000
Fax +30 2107244620

Ispanija

Comisión Europea
Representación en España
Paseo de la Castellana, 46
28046 Madrid
Madrid
ESPAÑA

Tel. +34 914315711
Fax +34 915760387

Prancūzija

Commission européenne
Représentation en France
288 boulevard Saint-Germain
75007 Paris
FRANCE

Tél. +33 140633800
Fax +33 145569417

Kroatija

Europska komisija
Predstavništvo u Hrvatskoj
Ulica Augusta Cesarca 2
HR-10000 Zagreb
HRVATSKA

Tel. +385 14691300
Faks +385 14627499

Italija

Commissione europea
Rappresentanza in Italia
Via IV Novembre 149
00187 Roma RM
ITALIA

Tel. +39 06699991
Fax +39 066791658

Kipras

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Κύπρο
Iris Tower, 8ος όροφος
Αγαπήνωρος 2
CY-1076 Λευκωσία/Nicosia
ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS

Τηλ. +357 22817770
Φαξ +357 22768926

European Commission
Representation in Cyprus
Iris Tower, 8th Floor
Agapinor Street 2
CY-1076 Nicosia
CYPRUS

Tel. +357 22817770
Fax +357 22768926

Latvija

Eiropas Komisija
Pārstāvniecība Latvijā
Jēkaba kazarmas
Torņu iela 4–1C
Rīga, LV-1050
LATVIJA

Tālr. +371 7325270
Fakss +371 7325279

Lietuva

Europos Komisija
Atstovybė Lietuvoje
Naugarduko g. 10
LT-01141 Vilnius
LIETUVA/LITHUANIA

Tel. +370 52313191
Faks. +370 52313192

Liuksemburgas

Commission européenne
Représentation au Luxembourg
Bâtiment Jean Monnet
Rue Alcide De Gasperi
L-2920 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tél. +352 4301-1
Fax +352 4301-34433

Office des publications de l'Union européenne
20, rue de Reims
L-2417 Luxembourg
LUXEMBOURG

Pašto adresas:

Office des publications de l'Union européenne
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

Vengrija

Európai Bizottság
Magyarországi Képviselete
Budapest
Bérc u. 23.
1016
MAGYARORSZÁG/HUNGARY

Tel. +36 12099700
Fax +36 14664221

Malta

Il-Kummissjoni Ewropea
Rappreżentanza ta' Malta
Dar l-Ewropa
254, Triq San Pawl
Valletta
VLT 1215
MALTA

European Commission
Representation in Malta
Dar l-Ewropa
254, Triq San Pawl
Valletta
VLT 1215
MALTA

Tel. +356 2342500
Faks +356 21344897

Nyderlandai

Europese Commissie
Vertegenwoordiging in Nederland
Korte Vijverberg 5
2513 AB Den Haag
NEDERLAND

Tel. +31 703135300
Fax +31 703646619

Austrija

Europäische Kommission
Vertretung in Österreich
Kärntnerring 5-7
1010 Wien
ÖSTERREICH

Tel. +43 151618-0
Fax +43 15134225

Lenkija

Przedstawicielstwo
Komisji Europejskiej w Polsce
Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
POLSKA/POLAND

Tel. +48 225568989
Faks +48 225568998

Portugalija

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet 1-10.º
1069-068 Lisboa
PORTUGAL

Tel. +351 213509800
Fax +351 213509801/02/03

Rumunija

Comisia Europeană
Reprezentanţa din România
Str. Jules Michelet Nr. 18, sector 1
010463 București
ROMÂNIA

Tel. +40 212035400
Fax +40 212128808

Slovėnija

Evropska komisija
Predstavništvo v Sloveniji
Dunajska 20
1000 Ljubljana
SLOVENIJA

Tel. +386 12528800
Faks +386 14252085

Slovakija

Európska komisia
Zastúpenie na Slovensku
Palisády 29
811 06 Bratislava
SLOVENSKO/SLOVAKIA

Tel. +421 254431718
Fax +421 254432972

Suomija

Euroopan komissio
Suomen-edustusto
Pohjoisesplanadi 31
FI-00100 Helsinki
SUOMI/FINLAND

P. +358 96226544
F. +358 9656728

Europeiska kommissionen
Representationen i Finland
Norra esplanaden 31
FI-00100 Helsingfors
FINLAND

Tfn +358 96226544
Fax +358 9656728

Švedija

Europeiska kommissionen
Representationen i Sverige
Regeringsgatan 65, 6 tr.
Box 7323
SE-103 90 Stockholm
SVERIGE

Tfn +46 856244411
Fax +46 856244412

Kiti galimi pateikimo būdai (Belgija ir Suomija)

Belgija

Commission européenne/
Europese Commissie
Rue Archimède/Archimedesstraat 73
1000 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Tél./tel. +32 22953844
Fax +32 22950166

Suomija

Akateeminen Kirjakauppa /
Akademiska Bokhandeln
Pohjoisesplanadi 39 /
Norra esplanaden 39
PL/PB 128
FI-00101 Helsinki/Helsingfors
SUOMI/FINLAND

P./tfn +358 96226544
F./fax +358 9656728

Pastaba. Šie telefono numeriai sąraše pateikti tarptautiniu formatu. Skambinant šalies viduje reikia laikytis naujausių nacionalinės telefono ryšio organizacijos nustatytų normų. Įvairių šalių normos skiriasi ir yra nuolat keičiamos:

— papildomo (-ų) skaičiaus (-ių) rinkimas konkrečiose šalyse (pvz., „0“ – Belgijoje ir Prancūzijoje, „06“ – Vengrijoje),

— miesto kodo rinkimas skambinant ne iš šio miesto zonos (pvz., Lietuvoje),

— papildomo „0“ rinkimas skambinant ne iš atitinkamo miesto zonos,

— papildomų kitų paslaugų teikėjų kodų rinkimas,

— telefono numerio perkeliamumas (jį taikant vietovės kodas laikomas pasenusiu ir geografinė vieta nebeturi reikšmės).

9.1.5. Adresai valstybėse narėse: ypatumai

Pašto kodai, *Eircode* ir šalių kodai

Toliau pateikiamoje lentelėje tiksliai aprašyta visų valstybių narių kodų struktūra.

Šalis	Pašto kodas /*Eircode* (1	Šalies kodas	Pastabos
Belgija	4 skaičiai		
Bulgarija	4 skaičiai		
Čekija	5 skaičiai		Trečiasis ir ketvirtasis skaičiai atskiriami tarpu. Pašto kodas ir miesto pavadinimas atskiriami dviem tarpais.
Danija	4 skaičiai		

(tęsinys)

Šalis	Pašto kodas /*Eircode* (1)	Šalies kodas	Pastabos
Vokietija	5 skaičiai		Prieš pašto kodą niekada nerašomas šalies kodas (D- ar DE-). Jei šis kodas bus užrašytas, pašto rūšiavimo mašina gali atidėti laišką.
Estija	5 skaičiai		
Airija	7 raidiniai skaitmeniniai rašmenys (*Eircode*)		Jei galite, prirašykite Dublino sektoriaus kodą. *Eircode* nurodomas atskira eilute virš šalies pavadinimo.
Graikija	5 skaičiai		Trečiasis ir ketvirtasis skaičiai atskiriami tarpu.
Ispanija	5 skaičiai		Po miesto pavadinimo nurodykite provincijos pavadinimą atskiroje eilutėje – žr. sąrašą UPU svetainėje (EN).
Prancūzija	5 skaičiai		
Kroatija	5 skaičiai	HR	Prieš pašto kodą būtina užrašyti „HR-“.
Italija	5 skaičiai		Po miesto pavadinimo įterpkite provincijos santrumpą – žr.sąrašą UPU svetainėje (EN).
Kipras	4 skaičiai	CY	Prieš pašto kodą būtina užrašyti „CY-“.
Latvia	4 skaičiai (dešinėje)	LV	Prieš pašto kodą būtina užrašyti „LV-“. Šios raidės rašomos dešinėje pusėje po miesto pavadinimo, nuo jo atskirtos kableliu.
Lietuva	5 skaičiai	LT	Prieš pašto kodą būtina užrašyti „LT-“.
Liuksemburgas	4 skaičiai	L	Prieš pašto kodą būtina užrašyti „L-“.
Vengrija	4 skaičiai		Gatvės pavadinimas nurodomas po miesto pavadinimu. Pašto kodą būtina pateikti atskiroje eilutėje, tarp miesto ir šalies pavadinimų.
Malta	3 raidės + 4 skaičiai		Pašto kodą būtina rašyti po miesto pavadinimu, raides nuo skaičių atskirti tarpu.
Nyderlandai	4 skaičiai + 2 raidės		Skaičiai ir raidės atskiriami tarpu. Pašto kodas ir miesto pavadinimas atskiriami dviem tarpais.
Austrija	4 skaičiai		
Lenkija	5 skaičiai		Antrasis ir trečiasis skaičiai atskiriami brūkšniu.
Portugalija	7 skaičiai		Ketvirtasis ir penktasis skaičiai atskiriami brūkšniu.
Rumunija	6 skaičiai		
Slovėnija	4 skaičiai		
Slovakija	5 skaičiai		Trečiasis ir ketvirtasis skaičiai atskiriami tarpu.
Suomija	5 skaičiai	FI	Prieš pašto kodą būtina užrašyti „FI-“ (arba „AX-“ – Alandų Saloms).
Švedija	5 skaičiai	SE	Prieš pašto kodą būtina užrašyti „SE-“. Trečiasis ir ketvirtasis skaičiai atskiriami tarpu.

(1) Jei nenurodyta kitaip, pašto kodas rašomas kairėje pusėje prieš miesto pavadinimą; naudojamas adresų grupei apibrėžti. Tačiau *Eircode,* pradėtas vartoti Airijoje 2015 m. liepą, yra unikalus kodas, priskiriamas kiekvienam gyvenamosios ir verslo vietos adresui.

Pastaba.	Dėl praktinių priežasčių (siekiant sinoptizmo leidinyje visomis kalbomis) sąrašas pateiktas protokoline tvarka.

Kitos pastabos

Kai kuriose valstybėse narėse (Belgijoje, Airijoje, Maltoje ir Suomijoje) kalbama dviem arba daugiau oficialiųjų kalbų, kurios Europos institucijose vartojamos kaip darbo kalbos. (Nors oficialiosios Kipro kalbos yra graikų ir turkų, tačiau tik graikų kalba yra Europos institucijų vartojama darbo kalba.) Atkreipkite dėmesį į tai, kad pagal susitarimą su Belgijos valdžios institucijomis rašant adresą daugiakalbiu formatu neįtraukiama versija vokiečių kalba. Kiekvienoje iš toliau išvardytų valstybių narių adresai rašomi dviem oficialiosiomis kalbomis: Belgijoje – prancūzų ir nyderlandų, Airijoje – airių ir anglų, Maltoje – maltiečių ir anglų, Suomijoje – suomių ir švedų.

Kai kurių šalių (Bulgarijos, Graikijos ir Kipro) atveju būtina atsižvelgti į skirtingas abėcėles.

Adresų šių dviejų grupių šalyse rašymas priklauso nuo leidinio kalbos (-ų) ir nuo to, ar tekstas yra vienakalbis, ar daugiakalbis.

Adresai Belgijoje, Airijoje, Maltoje arba Suomijoje

Vienakalbiai tekstai

- Tekstai viena iš oficialiųjų paskirties šalies kalbų: adresai iš esmės rašomi tik šia kalba.
- Tekstai kita ES kalba: adresai rašomi abiem oficialiosiomis paskirties šalies kalbomis (kaip ir daugiakalbiuose tekstuose).

Daugiakalbiai tekstai

Adresai rašomi abiem oficialiosiomis paskirties šalies kalbomis.

Adresai Bulgarijoje, Graikijoje ir (arba) Kipre

Vienakalbiai tekstai

- Tekstai bulgarų arba graikų kalba: adresai rašomi leidinio kalba, bet pridedami miesto ir šalies pavadinimai anglų kalba.
- Tekstai kitomis ES kalbomis: adresai rašomi lotyniškais rašmenimis (prireikus transliteruojant, pvz., gatvės pavadinimą).

Daugiakalbiai tekstai

Adresai rašomi bulgarų arba graikų kalba, miesto ir šalies pavadinimai – ir anglų kalba. Visas adresas taip pat pateikiamas lotyniškais rašmenimis (transliteruojamas į anglų kalbą).

9.2. Elektroniniai adresai

Informacija apie elektroninius adresus pateikiama toliau nurodytu būdu.

- „El. paštas“ (dedamas dvitaškis):

  El. paštas: vardas.pavardė@ec.europa.eu

- „Interneto adresas“ (dedamas dvitaškis):

  Interneto adresas: https://europa.eu

Siekiant darnos, santrumpa „URL“ prieš elektroninį adresą neberašoma.

Taip pat elektroninius adresus galima rašyti be aprašomojo žodžio, ypač jei trūksta vietos:

vardas.pavardė@ec.europa.eu

https://www.europarl.europa.eu

Pastaba.	Interneto adresuose rekomenduojama palikti perdavimo protokolą (http://, https://, ftp://...), ypač siekiant užtikrinti teisingą nuorodų konfigūraciją parsisiunčiant interneto puslapius.

9.3. Telefono numeriai

Telefono numerių rašymo būdai reglamentuojami įvairiais Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos paskelbtais tarptautiniais standartais (daugiausia rekomendacijomis ITU-T E.122, E.123 ir E.126).

Tačiau laikantis šių normų praktikoje kyla įvairių sunkumų, ypač susijusių su rekomenduojamais pateikimo būdais. Siekdamos supaprastinimo ES institucijos susitarė vienodai pateikti telefono numerius visomis ES kalbomis pagal šiuos principus:

— numeris pateikiamas tarptautine forma,

— prieš numerį rašomas tarptautinis kodas su pliuso ženklu „+“ (po jo nėra tarpo), kuris reiškia, kad tarptautinių skambučių atveju reikia pridėti šį prefiksą,

— po tarptautinio kodo ir tarpo rašomas visas numeris (įskaitant regiono kodą, jei toks yra) be tarpų:

+33 140633900

— papildomas numeris nuo pagrindinio numerio atskiriamas brūkšneliu. Negrupuokite papildomo numerio skaičių po du – jie turi būti pateikti visi kartu:

+32 222020-43657

Pastaba.	Skambinant šalyje tarptautinį numerį reikia pakeisti pagal naujausias tos šalies telefono ryšio organizacijos nustatytas normas (pvz., tarp tarptautinio kodo ir tikrojo telefono numerio įterpiamas vietovės prefiksas). Dėl įvairiose šalyse taikomos skirtingos tvarkos ir nuolatinės jos kaitos telefono numeriai Europos Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų tekstuose visada bus rašomi tarptautiniu formatu.

Sugrupuoti telefono numeriai

Kai rašote daugiau kaip vieną telefono numerį, atskirkite šiuos numerius pasviruoju brūkšniu ir iš abiejų jo pusių palikite po tarpą:

+33 140633900 / 140678900 / 140123456

Iš eilės einantiems numeriams sutrumpinti naudojamas pasvirasis brūkšnys be tarpų. Kintamoji numerių dalis pradedama brūkšneliu – taip, kaip numerių plėtiniai (žr. pirmiau ketvirtąją įtrauką):

+33 1406339-00/01/02

Santrumpos ir simboliai

Nurodant numerius paprastai vartojamos santrumpos:

— „Tel.“ arba „tel.“ (su tašku, bet be dvitaškio).

— „Faks.“ arba „faks.“ (su tašku, bet be dvitaškio).

— „Teleks.“ arba „teleks.“ (su tašku, bet be dvitaškio).

— „Mob. tel.“ arba „mob. tel.“ (su tašku, bet be dvitaškio).

Taip pat gali būti vartojamas grafinis simbolis:

☎▪+33 1406339-00/01/02

Pastaba.	Vietoj „mob. tel.“ nevartokite termino „GSM“. GSM tėra viena iš daugelio (GPRS, UMTS ir t. t.) normų.

Europe Direct

Išimties tvarka, kad būtų lengviau įsidėmėti, *Europe Direct* numeris pateikiamas taip:

00 800 6 7 8 9 10 11

9.4. Bibliografija ir nuorodos į Oficialųjį leidinį

Bibliografija

Visos bibliografijos sudėtinės dalys turi būti surašytos ta pačia tvarka ir vienodai pateiktos visose kalbinėse versijose.

Išsamios taisyklės pateiktos 5.9.4 punkte.

Nuorodos į Oficialųjį leidinį

Žr. 3.1 punktą.

Teisingumo Teismo leidiniuose, išskyrus Oficialiajame leidinyje paskelbtus tekstus, nuorodos taip pat pateikiamos taip:

	OL L, 2023/2387
	L C, C/2023/90

Pastaba.	Iki 2023 m. spalio 1 d., kai kiekvienas aktas pradėtas skelbti atskiru Oficialiuoju leidiniu, nuorodos buvo pateikiamos taip:
	— iki 1967 m. gruodžio 31 d.:
	OL 190, 1963, p. 3077
	— nuo 1968 m. sausio 1 d. iki 2023 m. rugsėjo 30 d.:
	OL L 195, 2009, p. 1
	OL C 48, 2010, p. 14

9.5. Europos Sąjungos administracinė struktūra: oficialieji pavadinimai ir vardijimo tvarka

Europos Sąjungos administracinę struktūrą sudaro institucijos ir organai, tarpinstitucinės tarnybos, agentūros ir kitos įstaigos.

9.5.1. Institucijos ir organai

Institucijos ir organai turi būti vardijami **protokoline tvarka**.

Toliau pateikiamame sąraše oficialusis pavadinimas nurodomas laikantis nuo 2009 m. gruodžio 1 d. (įsigaliojus Lisabonos sutarčiai) taikomos protokolinės tvarkos. Po sąrašo pateikiama lentelė, kurioje atsižvelgiant į leidinio rūšį nurodoma vartotina pavadinimo forma, taip pat atitinkama santrumpa ir būstinės vieta.

Žr. taip pat A9 priedą – Institucijos, organai, tarpinstitucinės tarnybos ir įstaigos: daugiakalbis sąrašas

a) Institucijos

- Europos Parlamentas
- Europos Vadovų Taryba
  - Europos Vadovų Tarybos pirmininkas
- Europos Sąjungos Taryba

- Europos Komisija
- Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
  - Teisingumo Teismas
  - Bendrasis Teismas

Pastaba.	2004 m. įsteigtas Tarnautojų teismas nustojo vykdyti veiklą 2016 m. rugsėjo 1 d., kai jo jurisdikcija buvo perduota Bendrajam Teismui.

- Europos Centrinis Bankas
- Europos Audito Rūmai

Trys Tarybos (nepainioti)

Europos Sąjungoje

Europos Vadovų Taryba
Valstybių arba vyriausybių vadovų (prezidentų arba ministrų pirmininkų) ir Europos Komisijos pirmininko susitikimai (paprastai vyksta keturis kartus per metus). Šie susitikimai taip pat vadinami aukščiausiojo lygio susitikimais. Europos Vadovų Taryba nustato bendrąsias Sąjungos politikos gaires.

Europos Sąjungos Taryba
Europos Sąjungos Taryboje reguliariai susitinka valstybių narių ministrai. Kiekvienai valstybei narei atstovauja už svarstomą klausimą atsakingas ministras. Europos Sąjungos Taryba yra svarbiausia sprendimus priimanti institucija, nustatanti didžiąją dalį ES teisės aktų.

Už Europos Sąjungos ribų

Europos Taryba
Europos Taryba yra ne ES institucija, o tarpvyriausybinė organizacija.

b) Išorės politikos organas

- Europos išorės veiksmų tarnyba
  - Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai

c) Patariamieji organai

- Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
- Europos regionų komitetas

d) Kiti organai

- Europos investicijų bankas
  - Europos investicijų fondas
- Europos ombudsmenas
- Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas
- Europos duomenų apsaugos valdyba
- Europos prokuratūra
- Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras

Institucijos ir organai. Įvairių formų pavadinimai

Ilgasis pavadinimas	Trumpasis pavadinimas (1)	Santrumpa	Būstinė
Europos Parlamentas	Parlamentas	EP	Strasbūras (2)

Institucijos ir organai. Įvairių formų pavadinimai

Ilgasis pavadinimas	Trumpasis pavadinimas (1)	Santrumpa	Būstinė
Europos Vadovų Taryba	—	—	Briuselis
Europos Sąjungos Taryba	Taryba Pastaba. Visai visuomenei skirtuose tekstuose: — Ministrų Taryba (plačiąja prasme), — [Ministrų] taryba (specializuota, pvz., žemės ūkio: Žemės ūkio taryba)	—	Briuselis
Europos Komisija	Komisija	—	Briuselis (3)
Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (*institucija*)	Teisingumo Teismas	ESTT	Liuksemburgas
• Teisingumo Teismas (*instancija*)	Teismas	—	Liuksemburgas
• Bendrasis Teismas	—	—	Liuksemburgas
Europos Centrinis Bankas	—	ECB	Frankfurtas prie Maino
Europos Audito Rūmai (4) *Oficialiajame leidinyje*: Audito Rūmai	Audito Rūmai	—	Liuksemburgas
EEuropos išorės veiksmų tarnyba	—	EIVT	Briuselis
Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	Komitetas	EESRK (5)	Briuselis
Europos regionų komitetas (6) *Oficialiajame leidinyje (L serija):* Regionų komitetas	Komitetas	RK	Briuselis
Europos investicijų bankas	—	EIB	Liuksemburgas
Europos ombudsmenas	Ombudsmenas	—	Strasbūras (7)
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas	Priežiūros pareigūnas	EDAPP	Briuselis
Europos duomenų apsaugos valdyba	—	—	Briuselis
Europos prokuratūra	—	—	Liuksemburgas
Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras	—	—	Bukareštas

(1) Trumpoji forma turėtų būti vartojama tik tada, jei neįmanoma pavadinimų supainioti (pavyzdžiui, dviejų komitetų). Pirmą kartą minint visada turi būti vartojamas išsamus pavadinimas.
(2) Parlamento būstinė yra Strasbūre. Papildomos sesijos rengiamos Briuselyje. Generalinis sekretoriatas įsikūręs Liuksemburge.
(3) Komisijos būstinė yra Briuselyje, tačiau kai kurios tarnybos įsikūrusios Liuksemburge.
(4) „Europos Audito Rūmai“ – plačiai vartojamas pavadinimas. Tačiau oficialusis pavadinimas, vartojamas teisiniuose tekstuose, yra „Europos Sąjungos Audito Rūmai“ (iki 2009 12 01 – „Europos Bendrijų Audito Rūmai“), nors pasitaiko retai. Sutrumpinta forma „Audito Rūmai“ vartojama Oficialiajame leidinyje.
(5) Nevartoti nei sutrumpintos formos „Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas“, nei santrumpos ESRK.
(6) Europos regionų komitetas – visuotinai vartojamas pavadinimas. Išimtinai teisinio pobūdžio tekstuose ir Oficialiojo leidinio L serijoje vartojamas oficialus pavadinimas „Regionų komitetas“. Vartojama santrumpa nekeičiama (Komiteto prašymas).
(7) Ombudsmeno būstinė yra ta pati kaip Europos Parlamento.

9.5.2. Tarpinstitucinės tarnybos

Tarpinstitucinės tarnybos yra pavaldžios Europos Komisijai (žr. taip pat 9.6 punktą).

Pavadinimas	Trumpasis pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas *(steigimo aktas)* (1)
Europos personalo atrankos tarnyba (2) • Europos viešojo administravimo mokykla (3)	Personalo atrankos tarnyba • Viešojo administravimo mokykla	EPSO (*) • EUSA (	Briuselis	OL L 197, 2002 7 26, p. 53 • OL L 37, 2005 2 10, p. 14
Europos Sąjungos leidinių biuras (4)	Leidinių biuras	OP (*)	Liuksemburgas	OL L 168, 2009 6 30, p. 41 *(OL 152, 1967 7 13, p. 18)*

Pavadinimas	Trumpasis pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas *(steigimo aktas)* (1)
Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų kibernetinio saugumo tarnyba (5)	—	CERT-EU	Briuselis	OL L, 2023/2841, 18.12.2023

(*) Visoms kalbinėms versijoms bendra santrumpa.
(1) Susijęs teisės aktas dažniausiai yra steigimo aktas. Jei steigimo aktas išdėstytas nauja redakcija arba pateikta jo kodifikuota redakcija, arba jis panaikintas ir pakeistas nauju aktu, pagrindiniu aktu tampa pakeistasis aktas (tokiu atveju pirminis steigimo aktas primenamas nurodant jį skliaustuose).
(2) Įprastas pavadinimas.
(3) Pavaldi Europos personalo atrankos tarnybai.
(4) Iki 2009 6 31: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras.
(5) Pavaldi Skaitmeninių paslaugų generaliniam direktoratui.

9.5.3. Decentralizuotosios įstaigos (agentūros)

Decentralizuotosios įstaigos (agentūros) steigiamos atskiru teisės aktu ir joms pavedama konkreti užduotis.

Paprastai jos vardijamos **pagal leidinio kalbos abėcėlę**.

Pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas *(steigimo aktas)* (1)	Pakeitimai (2)
Bendra pertvarkymo valdyba	BPV	Briuselis	OL L 225, 2014 7 30, p. 1	
Bendrijos augalų veislių tarnyba	BAVT	Anžeras	OL L 227, 1994 9 1, p. 1	Iš dalies keičiantis teisės aktas rengiamas
BEREC paramos agentūra (trumpasis pavadinimas: BEREC biuras)	—	Ryga	OL L 321, 2018 12 17, p. 1 *(OL L 337, 2009 12 18, p. 1)*	
Europos aplinkos agentūra	EAA	Kopenhaga	OL L 126, 2009 5 21, p. 13	
Europos bankininkystės institucija	EBI	Paryžius	OL L 331, 2010 12 15, p. 12	Iš dalies keičiantis aktas (būstinė): OL L 291, 2018 11 16, p. 1
Europos cheminių medžiagų agentūra	ECHA (*)	Helsinkis	(OL L 396, 2006 12 30, p. 1)	Klaidų ištaisymas: OL L 136, 2007 5 29, p. 3
Europos darbo institucija	—	Bratislava	OL L 186, 2019 7 11, p. 21	Įsteigimas: 2019 7 31
Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra	EU-OSHA (*)	Bilbao	OL L 30, 2019 1 31, p. 58 *(OL L 216, 1994 8 20, p. 1)*	
Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija	EIOPA	Frankfurtas prie Maino	OL L 331, 2010 12 15, p. 48	
Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas	*Eurofound* (*)	Dublinas	OL L 30, 2019 1 31, p. 74 *(OL L 139, 1975 5 30, p. 1)*	Pakeista rašyba (santrumpa)
Europos jūrų saugumo agentūra	EMSA	Lisabona	OL L 208, 2002 8 5, p. 1	
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras	ECDC (*)	Stokholmas	OL L 142, 2004 4 30, p. 1	
Europos lyčių lygybės institutas	EIGE (*)	Vilnius	OL L 403, 2006 12 30, p. 9	
Europos maisto saugos tarnyba	EFSA (*)	Parma	OL L 31, 2002 2 1, p. 1	
Europos mokymo fondas	ETF (*)	Turinas	OL L 354, 2008 12 31, p. 82 *(OL L 131, 1990 5 23, p. 1)*	

(tęsinys)

Pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas *(steigimo aktas)* (1)	Pakeitimai (2)
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	ENNSC	Lisabona	OL L 376, 2006 12 27, p. 1 *(OL L 36, 1993 2 12, p. 1)*	Iš dalies keičiantis aktas: OL L 166, 2023 6 30, p. 6 Įsigaliojimas: 2023 7 1 ENNSC keičiama į EUDA: 2024 7 2
Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija	—	Briuselis	OL L 317, 2014 11 4, p. 1	
EEuropos profesinio mokymo plėtros centras	*Cedefop* (*)	Salonikai	OL L 30, 2019 1 31, p. 90 *(OL L 39, 1975 2 13, p. 1)*	Pakeista rašyba (santrumpa)
Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra	EASA	Kelnas	OL L 212, 2018 8 22, p. 1 *(OL L 240, 2002 9 7, p. 1)*	
Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra	Eurojustas	Haga	OL L 295, 2018 11 21, p. 138 *(OL L 63, 2002 3 6, p. 1)*	
Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra	eu-LISA (*)	Talinas	OL L 295, 2018 11 21, p. 99 *(OL L 286, 2011 11 1, p. 1)*	
Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra	ACER (*)	Liubliana	OL L 158, 2019 6 14, p. 22 *(OL L 211, 2009 8 14, p. 1)*	
Europos Sąjungos geležinkelių agentūra	ESGA	Lilis ir Valansjenas	OL L 138, 2016 5 26, p. 1 *(OL L 164, 2004 4 30, p. 1)*	
Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba	EUIPO	Alikantė	OL L 154, 2017 6 16, p. 1 *(OL L 11, 1994 1 14, p. 1)*	
Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras	CdT (*)	Liuksemburgas	OL L 314, 1994 12 7, p. 1	
Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra	ENISA (*)	Heraklionas	OL L 151, 2019 6 7, p. 15 *(OL L 77, 2004 3 13, p. 1)*	
Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra	EUSPA (*)	Praha	OL L 170, 2021 5 12, p. 69	
Europos Sąjungos narkotikų agentūra	EUDA (*)	Lisabona	OL L 166, 2023 6 30, p. 6	Įsigaliojimas: 2023 7 1 ENNSC keičiama į EUDA: 2024 7 2
Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra	FRA (*)	Viena	OL L 53, 2007 2 22, p. 1	
Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra	EUAA	Malta	OL L 468, 2021 12 30, p. 1	
Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra	Europolas	Haga	OL L 135, 2016 5 24, p. 53 *(OL C 316, 1995 11 27, p. 1)*	
Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra	CEPOL	Budapeštas	OL L 319, 2015 12 4, p. 1 *(OL L 256, 2005 10 1, p. 63)*	
Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra	*Frontex* (*)	Varšuva	OL L 295, 2019 11 14, p. 1 *(OL L 349, 2004 11 25, p. 1)*	
Europos vaistų agentūra	EMA (*)	Amsterdamas	OL L 136, 2004 4 30, p. 1	Iš dalies keičiantis aktas (būstinė): OL L 291, 2018 11 16, p. 3]
Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija	ESMA	Paryžius	OL L 331, 2012 12 15, p. 84	
Europos žuvininkystės kontrolės agentūra	EŽKA	Vigas	OL L 83, 2019 3 25, p. 18 *(OL L 128, 2005 5 21, p. 1)*	

(tęsinys)

Pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas *(steigimo aktas)* (1)	Pakeitimai (2)
Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija	AMLA	Frankfurtas prie Maino	OL L, 2024/1620, 2024 6 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj	
Patvirtintas pakeitimas				
—	—			—
Rengiama Dėl planuojamų ar vykdomų tam tikrų procedūrų kai kurių agentūrų pavadinimai gali keistis.				
Bendrijos augalų veislių tarnyba *Pasiūlymas*: Europos augalų veislių agentūra	BAVT *Pasiūlymas*: EAVA		*Procedūra*: COM(2013) 262 – 2013/137 (COD) sekti (EP paragino Komisiją atsiimti savo pasiūlymą ir pateikti naują)	
Planuojama (naujos agentūros)				
—	—		—	

(*) Visoms kalbinėms versijoms bendra santrumpa.
(1) Susijęs teisės aktas dažniausiai yra steigimo aktas. Jei steigimo aktas išdėstytas nauja redakcija arba pateikta jo kodifikuota redakcija, arba jis panaikintas ir pakeistas nauju aktu, pagrindiniu aktu tampa pakeistasis aktas (tokiu atveju pirminis steigimo aktas primenamas nurodant jį skliausteliuose).
(2) Galimos pakeitimų rūšys:

— „klaidų ištaisymas“, „teisės aktas, kuriuo iš dalies keičiama“ (ar kita): pagrindinio teisės akto pakeitimai, susiję su pavadinimu, santrumpa ar būstine,

— „pakeista rašyba“: atitinkamos institucijos pavadinimas, nurodytas pagrindiniame reglamente, pakeistas, kad atitiktų tarpinstitucinius rašybos susitarimus, visų pirma susijusius su didžiųjų ir mažųjų raidžių rašybos taisyklėmis (turi pritarti Tarybos teisininkai lingvistai, klaidų ištaisymas nėra būtinas).

Pastaba. Žr. taip pat 2003 m. gruodžio 13 d. Sprendimą 2004/97/EB, Euratomas dėl tam tikrų Europos Sąjungos įstaigų ir agentūrų būstinių vietos (OL L 29, 2004 2 3, p. 15).

Bendros užsienio ir saugumo politikos agentūros ir įstaigos

Pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas *(steigimo aktas)* (1)
Europos gynybos agentūra	EGA	Briuselis	OL L 266, 2015 10 13, p. 55 *(OL L 245, 2004 7 17, p. 17)*
Europos Sąjungos palydovų centras	SATCEN	Torechon de Ardosas	OL L 188, 2014 6 27, p. 73 *(OL L 200, 2001 7 25, p. 5)*
Europos Sąjungos saugumo studijų institutas	ESSSI	Paryžius	OL L 41, 2014 2 12, p. 13 *(OL L 200, 2001 7 25, p. 1)*
Europos saugumo ir gynybos koledžas	ESGK	Briuselis	OL L, 2024/3116, 2024 12 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3116/oj *(OL L 194, 2005 7 26, p. 15)*

(1) Susijęs teisės aktas dažniausiai yra steigimo aktas. Jei steigimo aktas išdėstytas nauja redakcija arba pateikta jo kodifikuota redakcija, arba jis panaikintas ir pakeistas nauju aktu, pagrindiniu aktu tampa pakeistasis aktas (tokiu atveju pirminis steigimo aktas primenamas nurodant jį skliausteliuose).

9.5.4. Vykdomosios agentūros

Vykdomosios agentūros – tai remiantis Tarybos Reglamentu (EB) Nr. 58/2003 (OL L 11, 2003 1 16, p. 1) įsteigti teisiniai subjektai, kuriems pavestos tam tikros su vienos arba kelių Europos Sąjungos programų valdymu susijusios užduotys. Šios agentūros įsteigtos ribotam laikui.

Pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas (+ klaidų ištaisymas arba iš dalies keičiantis aktas)
Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga	*Eismea* (*)	Briuselis	OL L 50, 2021 2 15, p. 9
Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga	CINEA (*)	Briuselis	OL L 50, 2021 2 15, p. 9
Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga	ERCEA (*)	Briuselis	OL L 50, 2021 2 15, p. 9
Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga	REA (*)	Briuselis	OL L 50, 2021 2 15, p. 9
Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga	HADEA (*)	Briuselis	OL L 50, 2021 2 15, p. 9
Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga	EACEA (*)	Briuselis	OL L 50, 2021 2 15, p. 9

(*) Visoms kalbinėms versijoms bendra santrumpa.

9.5.5. Euratomo agentūros ir organai

Euratomo agentūros arba organai turi padėti įgyvendinti Europos atominės energijos bendrijos sutarties (Euratomo) tikslus.

Pavadinimas	Trumpasis pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas
Euratomo tiekimo agentūra	—	—	Liuksemburga	OL L 41, 2008 2 15, p. 15
Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė	branduolių sintezė energijai (1)	F4E (*)	Barselona	OL L 90, 2007 3 30, p. 58

(*) Visoms kalbinėms versijoms bendra santrumpa.
(1) Įprastai vartojamas pavadinimas: Branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė.

9.5.6. Kitos įstaigos

Čia išvardytos kitos atrinktos įstaigos – bendrosios įmonės ir kitos partnerystės – bendradarbiauja ES mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos programose.

Dažniausiai vartojamas pavadinimas	Trumpasis pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas
Europos geležinkelių bendroji įmonė (1)	—	—	Briuselis	OL L 427, 2021 11 30, p. 17
Europos inovacijos ir technologijos institutas	—	EIT (*)	Budapeštas	OL L 189, 2021 5 28, p. 61
Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė	bendroji įmonė „EuroHPC“	—	Liuksemburgas	OL L 256, 2021 7 19, p. 3
Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė (2)	—	—	Briuselis	OL L 427, 2021 11 30, p. 17
Lustų bendroji įmonė (3)	—	—	Briuselis	OL L 229, 2023 9 18, p. 55
Netaršios aviacijos bendroji įmonė (4)	—	—	Briuselis	OL L 427, 2021 11 30, p. 17
Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė (5)	—	—	Briuselis	OL L 427, 2021 11 30, p. 17
Pažangiųjų tinklų ir paslaugų bendroji įmonė	—	—	Briuselis	OL L 427, 2021 11 30, p. 17
Švariojo vandenilio bendroji įmonė (6)	—	—	Briuselis	OL L 427, 2021 11 30, p. 17

Dažniausiai vartojamas pavadinimas	Trumpasis pavadinimas	Santrumpa	Būstinė	Susijęs teisės aktas
Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė (7)	—	—	Briuselis	OL L 427, 2021 11 30, p. 17
Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė	—	—	Briuselis	OL L 427, 2021 11 30, p. 17

(*) Visoms kalbinėms versijoms bendra santrumpa.
(1) Pakeičia bendrąją įmonę „Shift2Rail“.
(2) Pakeičia biologinės pramonės sektorių bendrąją įmonę.
(3) Pakeičia Bazinių skaitmeninių technologijų bendrąją įmonę.
(4) Pakeičia bendrąją įmonę „Švarus dangus 2“.
(5) Pakeičia 2 NVI bendrąją įmonę.
(6) Pakeičia 2-ąją kuro elementų ir vandenilio bendrąją įmonę.
(7) Pakeičia bendrąją įmonę SESAR.

9.6. Komisijos generaliniai direktoratai ir tarnybos: oficialieji pavadinimai

Raidiniai kodai (tik vidaus reikmėms) ir skaitiniai kodai (vartojami tik IT srityje).

Taip pat žr.:
Nuorodos į GD svetaines
Nuoroda į Komisijos narių sąrašą.

Ilgasis pavadinimas ir vardijimo tvarka	Trumpasis pavadinimas	Vartojama santrumpa	Raidinis kodas (vidaus reikmėms) (1)	Skaitinis kodas (2) (nematomas)	Sritis (-ys)
Generalinis sekretoriatas			SG	31	Generalinis sekretoriatas
Reformų ir investicijų darbo grupė		*SG Reform*	REFOR	28	Reformos ir investicijos
Teisės tarnyba			SJ	32	Teisės tarnyba
Komunikacijos generalinis direktoratas	Komunikacijos GD		COMM	61	Komunikacija
IDEA (*Inspire, Debate, Engage and Accelerate Action*)			IDEA	46	*Inspire, Debate, Engage and Accelerate Action*
Biudžeto generalinis direktoratas	Biudžeto GD		BUDG	19	Biudžetas
Žmogiškųjų išteklių ir saugumo generalinis direktoratas	Žmogiškųjų išteklių ir saugumo GD		HR	09	Žmogiškieji ištekliai ir saugumas
Skaitmeninių paslaugų generalinis direktoratas	Skaitmeninių paslaugų GD		DIGIT	50	Skaitmeninės paslaugos
Vidaus audito tarnyba			IAS	25	Vidaus audito tarnyba
Europos kovos su sukčiavimu tarnyba		OLAF	OLAF	57	Europos kovos su sukčiavimu tarnyba
Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas	Ekonomikos ir finansų reikalų GD		ECFIN	02	Ekonomika ir finansų reikalai
Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas	Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD		GROW	62	Vidaus rinka, pramonė, verslumas ir MVĮ

(tęsinys)

Ilgasis pavadinimas ir vardijimo tvarka	Trumpasis pavadinimas	Vartojama santrumpa	Raidinis kodas (vidaus reikmėms) (1)	Skaitinis kodas (2) (nematomas)	Sritis (-ys)
Gynybos pramonės ir kosmoso generalinis direktoratas	Gynybos pramonės ir kosmoso GD		DEFIS	26	Gynybos pramonė ir kosmosas
Konkurencijos generalinis direktoratas	Konkurencijos GD		COMP	04	Konkurencija
Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas	Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD		EMPL	05	Užimtumas, socialiniai reikalai ir įtrauktis
Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas	Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD		AGRI	06	Žemės ūkis ir kaimo plėtra
Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas	Mobilumo ir transporto GD		MOVE	07	Mobilumas ir transportas
Energetikos generalinis direktoratas	Energetikos GD		ENER	27	Energetika
Aplinkos generalinis direktoratas	Aplinkos GD		ENV	11	Aplinka
Klimato politikos generalinis direktoratas	Klimato politikos GD		CLIMA	87	Klimato politika
Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinis direktoratas	Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD		RTD	12	Moksliniai tyrimai ir inovacijos
Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas	Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD	*Connect*	CNECT	13	Ryšių tinklai, turinys ir technologijos
Jungtinis tyrimų centras		JRC (3)	JRC	53	Jungtinis tyrimų centras
Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas	Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD		MARE	14	Jūrų reikalai ir žuvininkystė
Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos generalinis direktoratas	Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos GD		FISMA	15	Finansinis stabilumas, finansinės paslaugos ir kapitalo rinkų sąjunga
Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas	Regioninės ir miestų politikos GD		REGIO	16	Regioninė ir miestų politika
Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas	Mokesčių ir muitų sąjungos GD		TAXUD	21	Mokesčiai ir muitų sąjunga
Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas	Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD		EAC	63	Švietimas, jaunimas, sportas ir kultūra
Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas	Sveikatos ir maisto saugos GD		SANTE	64	Sveikata ir maisto sauga
Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucija		HERA	HERA	30	
Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas	Migracijos ir vidaus reikalų GD		HOME	65	Migracija ir vidaus reikalai

(tęsinys)

Ilgasis pavadinimas ir vardijimo tvarka	Trumpasis pavadinimas	Vartojama santrumpa	Raidinis kodas (vidaus reikmėms) (1)	Skaitinis kodas (2) (nematomas)	Sritis (-ys)
Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas	Teisingumo ir vartotojų reikalų GD		JUST	76	Teisingumas ir vartotojų reikalai
Prekybos ir ekonominio saugumo generalinis direktoratas	Prekybos ir ekonominio saugumo GD		TRADE	67	Prekyba ir ekonominis saugumas
Plėtros ir Rytų kaimynystės generalinis direktoratas	Plėtros ir Rytų kaimynystės GD		ENEST	69	Plėtra ir Rytų kaimynystė
Artimųjų Rytų, Šiaurės Afrikos ir Persijos įlankos reikalų generalinis direktoratas	Artimųjų Rytų, Šiaurės Afrikos ir Persijos įlankos reikalų GD		MENA	29	Artimieji Rytai, Šiaurės Afrika ir Persijos įlankos reikalai
Tarptautinės partnerystės generalinis direktoratas	Tarptautinės partnerystės GD		INTPA	55	Tarptautinė partnerystė
Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų generalinis direktoratas (ECHO)	Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų GD (ECHO)		ECHO	51	Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijos (ECHO)
Eurostatas			ESTAT	34	Eurostatas
Vertimo žodžiu generalinis direktoratas	Vertimo žodžiu GD		SCIC	38	Vertimas žodžiu
Vertimo raštu generalinis direktoratas	Vertimo raštu GD		DGT	47	Vertimas raštu
Europos Sąjungos leidinių biuras	Leidinių biuras	OP	OP	43	Leidinių biuras
Užsienio politikos priemonių tarnyba			FPI	59 (4)	Užsienio politikos priemonių tarnyba
Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuras			PMO	40	
Infrastruktūros ir logistikos biuras Briuselyje			OIB	39	
Infrastruktūros ir logistikos biuras Liuksemburge			OIL	41	
Europos Bendrijų personalo atrankos tarnyba	Europos personalo atrankos tarnyba (5)	EPSO	EPSO	42	
Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga		*Eismea*	EISMEA	81	
Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga		EACEA	EACEA	82	
Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga		CINEA	CINEA	84	
Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga		ERCEA	ERCEA	85	
Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga		REA	REA	86	
Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga		HADEA	HaDEA	90	
				89 (6)	

(1) Kodas skirtas tik vidaus reikmėms. Visuose dokumentuose, kuriuos ketinama išleisti (spausdinta ar elektronine versija), reikėtų vartoti sutartines santrumpas arba akronimus.
(2) Tam tikrose kompiuterinėse sistemose **kodas „60“** vartojamas kabinetų rinkmenoms.
(3) JRC – visoms kalbinėms versijoms bendra santrumpa.
(4) Tam tikrose kompiuterinėse sistemose **kodas „66“** vartojamas FPI rinkmenoms.

(5) Įprastas pavadinimas. Ilgasis pavadinimas vartojamas tik teisiniuose dokumentuose, susijusiuose su EPSO įstatais.
(6) **Kodu „89“** žymima Bendra pertvarkymo valdyba (žr. 9.5.3 punktą „Decentralizuotosios įstaigos (agentūros)“).

Taip pat žr. Komisijos generaliniai direktoratai ir tarnybos: pakeitimai.

Ketvirta dalis

Leidiniai lietuvių kalba

Bendros nuostatos papildomos specialiomis lietuvių kalbos taisyklėmis ir nuostatomis, taip pat rekomenduojamų leidinių sąrašu.

10. Skyryba ir rašyba

Šiame skyriuje aptariama lietuvių kalbos skyryba ir rašyba.

10.1. Skyrybos ženklai

Skyriuje aptariami šie skyrybos ženklai: taškas, kablelis, kabliataškis, dvitaškis, brūkšnys, klaustukas, šauktukas, daugtaškis, skliaustai ir kabutės.

10.1.1. Taškas

Taškas *rašomas*:

— tiesioginio sakinio gale:

Daugiau informacijos apie apdovanojimus ir 2006 m. konkurso nugalėtojų valstybių narių atstovų straipsnius rasite svetainėje (www.stop-discrimination.info).

— išnašos gale:

(1) **Šiais prekybos metais ši kaina padidinta specialia priemoka.**

— po punktą žyminčio skaitmens:

1.2.2. Dokumentų numeravimas

1.3.1. Dokumentų klasifikavimas

— tarp kelių antraštės dalių (ypač kai jos lygiavertės):

Dokumentai. Antraštinių žodžių ir leidinių antraščių trumpinimo taisyklės

— po lietuviškų sutrumpinimų:

pavyzdžiui – pvz., mėnuo – mėn., diena – d., kita – kt., trilijonas – trln.;

e. verslas *(ne* e-verslas*)*, e. parašas *(ne* e-parašas*)*, e. bankas *(ne* e-bankas*)*

— tarp lietuviškų sutrumpinimų:

asmens kodas – a. k. *(ne* a/k*)*, atsiskaitomoji sąskaita – a. s. *(ne* a/s*)*

Taškas *nerašomas*:

— antraštės gale:

2-oji dalis. Elektroniniai dokumentai ir jų dalys

— po ilgio, ploto, tūrio, saiko ir kitų matų tarptautinių simbolių:

h – valanda, min – minutė, s – sekundė, km – kilometras, cm – centimetras, a – aras, l – litras, t – tona, kg – kilogramas, A – amperas, K – kelvinas, °C – Celsijaus laipsnis

Taško vieta citatose:

a) jei citata nesudaro savarankiško sakinio (t. y. kai citata pradedama mažąja raide), taškas rašomas už kabučių:

> **Jis griežtai pareiškė, kad Europa „nelaiko paslėpusi rakto nuo kito pažangos etapo“.**

b) jei citata rašoma po įvadinio žodžio ir dvitaškio ir ją sudaro didžiąja raide pradedamas savarankiškas sakinys (ar keli sakiniai), taškas rašomas prieš uždaromąsias kabutes:

> **Jis griežtai pareiškė: „Europa nelaiko paslėpusi rakto nuo kito pažangos etapo.“**

10.1.2. Kabliataškis

Kabliataškis yra neutralus, bet už kablelį svaresnis ženklas, dedamas tarp tokių sakinio atkarpų, kurioms skirti kablelio nepakanka. Kabliataškis gali būti dedamas tarp ilgesnių vienarūšių sakinio dalių, kai jos išryškintos grafiškai – pažymėtos eilės numeriu arba raidėmis, rašomos iš naujos eilutės:

> **Susirinkime buvo svarstomi šie klausimai: 1) valdybos ataskaita; 2) antrojo pusmečio darbo planas; 3) naujų narių priėmimas.**

> **Susirinkime buvo svarstomi šie klausimai:**
> **1) valdybos ataskaita;**
> **2) antrojo pusmečio darbo planas;**
> **3) naujų narių priėmimas.**

10.1.3. Dvitaškis

Dvitaškiu ir kableliu (ar brūkšniu) išskiriamos kelios aiškinamosios sakinio dalys, neturinčios jungiamojo žodžio ir einančios po apibendrinamojo žodžio:

> **Reikia užtikrinti daugelio profesijų: architektų, akušerių, vaistininkų, gydytojų, slaugių, stomatologų ir veterinarijos gydytojų, savaiminį diplomų pripažinimą.**

> **Viena tokių bėglių šeima: vyras, žmona ir dvi mažametės dukros – jau dvi savaites gyvena sodyboje.**

Dvitaškis (rečiau brūkšnys) gali būti rašomas po jungiamojo žodžio, įterpto tarp apibendrinamojo žodžio ir jį aiškinančių sakinio dalių, jei norima paryškinti išvardijimą:

> **Ne visi importuotojai atlieka visas minimas funkcijas, būtent(:) pakavimo, sandėliavimo, kokybės kontrolės, ženklinimo prekės ženklu, o kai kuriais atvejais – elektrodų fizinio apdorojimo.**

> **Komisija nuosekliai laikosi nuomonės, kad nepalankios oro sąlygos, kaip antai(:) šaltis, kruša, ledas, lietus arba sausra, negali būti laikomos gaivalinėmis nelaimėmis.**

> **Šie teiginiai buvo pagrįsti išgalvota informacija, t. y.(:) anoniminių šaltinių parodymais, gandais ar akivaizdžiai melagingais pranešimais.**

10.1.4. Brūkšnys

Lietuviškuose institucijų tekstuose rašomas ne ilgasis brūkšnys (—), o pusilgis brūkšnys (–), kuris klaviatūra renkamas taip: *Ctrl Num-* arba *Alt 0150*. Brūkšnį reikia skirti nuo brūkšnelio (-).

Kaip skyrybos ženklas brūkšnys (abipus paliekant tarpus) *rašomas*:

a) vietoj praleistos tarinio jungties arba savarankiškos sakinio dalies (jei norima paryškinti praleidimą):

Kitas mūsų žingsnis (–) sumažinti valdymo išlaidas.

Kaina (–) 2 EUR, PVM (–) 0,31 EUR (įskaičiuota).

b) bejungtukiuose sakiniuose reiškiant apibendrinimą, sąlygą, laiką, nuolaidą, neatitiktį ir pan.:

Padidins vyriausybė pelno mokestį – gamintojai ims slėpti pelną.

c) po vienarūšių sakinio dalių prieš apibendrinamąjį žodį (*visi*, *viskas*, *visa (tai)*, *visur*, *visada* ir pan.):

Gamtos išteklių išeikvojimas, vandens šaltinių išdžiūvimas ir ganyklų suniokojimas – visa tai kelia etninę įtampą ir konfliktus Afrikos Kyšulyje.

d) skiriant tiesioginę kalbą:

– Netoleruosime jokios diskriminacijos, – pasakė Komisijos narys.

„Netoleruosime jokios diskriminacijos“, – pasakė Komisijos narys.

Tarpais nuo teksto neatskiriamas brūkšnys *rašomas*:

a) tarp dviejų ar daugiau savarankiškų žodžių ar skaitmenų, žyminčių daiktų bei reiškinių vietos, laiko, kiekio, eilės ir pan. ribas (intervalą, apimtį):

greitasis traukinys Liuksemburgas–Paryžius

p. 21–23

150–204 straipsniai

5–8 klasės

anglų–lietuvių kalbų žodynas

mokiniai atostogauja birželio–rugpjūčio mėn.

2006–2009 m.

gegužės 15–22 d.

2003 m. sausio 1 d.–2006 m. gruodžio 31 d.

2003 01 01–2006 12 31

Pastabos. Dėl aiškumo brūkšnys su tarpais gali būti rašomas:

— tarp sutrumpinto žodžio ir skaitmens (ar žodžio), pvz.:

Konferencija vyko 2010 m. lapkričio 29 d. – gruodžio 1 d.

Studijų kursą numatoma išeiti per tris mėnesius (2010 m. rugsėjo 15 d. – 2010 m. gruodžio 15 d.).

Europa XIII a. pab. – XIV a. pr.

— tarp skaitmenų, kurių grupės atskirtos tarpais:

2003 01 01 – 2006 12 31

100 000 000 – 300 000 000

b) tarp skaitmenų, nusakančių apytikslį kiekį, dydį, skaičių:

mašina važiavo 60–70 km per valandą greičiu

2–3 mililitrai

Pastabos.	Dėl aiškumo tarp simbolio ir skaitmens rašomas brūkšnys gali būti atskiriamas tarpais:
	Siuntos svoris 500 g – 3 kg.
	Tarp žodžių tokiu atveju joks ženklas nededamas:
	Įberti du tris šaukštelius cukraus.
	Daugelis dvidešimtmečių trisdešimtmečių administratorių dažnai keičia darbovietes.

c) nusistovėjusios rašybos atvejais:

pirkimo–pardavimo sutarčių teisė

darbų perdavimo–priėmimo aktas

Brūkšnys *nerašomas* tarp savarankiškų žodžių, reiškiančių dvišalius santykius:

Lietuvos–Lenkijos santykiai *(turi būti* Lietuvos ir Lenkijos santykiai*)*

Lietuvos–Latvijos derybos *(turi būti* Lietuvos ir Latvijos derybos*)*

ES–JAV bendradarbiavimas *(turi būti* ES ir JAV bendradarbiavimas*)*

Brūkšnio *nerašome* tarp nuosavybės santykiais susijusių žodžių (rašomas jungtukas *ir*):

bendra Lietuvos ir Švedijos įmonė *(ne* bendra Lietuvos–Švedijos įmonė*)*

Lietuvos ir Baltarusijos siena *(ne* Lietuvos–Baltarusijos siena*)*

10.1.5. Brūkšnelis

Brūkšnelis *rašomas*:

— tarp trumpinamo žodžio pirmosios raidės ir paskutinio skiemens:

b-ka (biblioteka), m-kla (mokykla), g-vė (gatvė)

— vietoj praleistos žodžio dalies:

gerbiamieji (-osios); mikro- ir makroekonomika

— prie arabiškų skaitmenų jungiant antrąjį sudurtinio žodžio dėmenį:

30-metis, 100-tūkstantasis

— prie arabiško skaitmens pridedant kelintinio skaitvardžio galūnę:

9-asis čempionatas, 2005-ieji, 12-asis numeris, 19-asis amžius *(geriau* – XIX a.*)*

— tarp numerius žyminčių skaitmenų ar raidžių grupių:

Vilties g. 10-305, raštas Nr. 1D-743-(15), LST EN ISO 4618-3, III-254 straipsnis

— įvairiose formulėse:

Etaloninė cheminė medžiaga: garantuoto grynumo diklazurilas II-24: (+)-4-chlorfenil[2,6-dichlor-4-(2,3,4,5-tetrahidro-3,5-diokso-1,2,4-triazin-2-il)fenil]acetonitrilas.

Tam tikrais atvejais brūkšnelis *rašomas* tarp tikrinių daiktavardžių (ppr. lietuviškame vertime rašoma kaip originale):

— dvigubame geografinio objekto pavadinime:

Moravija-Silezija, Šiaurės Reinas-Vestfalija, Kastilija-La Manča, Friulis-Venecija Džulija

— tarp dvigubų to paties asmens pavardžių bei tarp pavardės ir slapyvardžio:

Dalia Kriščiūnaitė-Montvydienė, Vincas Mykolaitis-Putinas

Pastaba. Tarp dviejų (ar daugiau) to paties asmens vardų brūkšnelis nerašomas:

Christianas Liudvikas Rozetis, Volfgangas Amadėjus Mocartas, Aušra Marija Pavilionienė

Originalios svetimvardžių formos (nesugramatintos ar sugramatintos) rašomos arba su brūkšneliu, arba be brūkšnelio – kaip oficialiai:

Hans-Gert Pötering *(sugramatinta forma* Hansas-Gertas Pöteringas*)*

Brūkšnelis *rašomas* tarp sintaksiškai lygiaverčių daiktavardžių, reiškiančių vieno asmens, daikto ar reiškinio pavadinimą:

leidykla-spaustuvė

sekretorė-referentė

generalinis sekretorius-vyriausiasis įgaliotinis

Brūkšnelis *nerašomas*:

— tarp sintaksiškai nelygiaverčių žodžių, iš kurių vienas (paprastai antrasis) paaiškina, patikslina, papildo kitą ir eina jo priedėliu:

sąskaita faktūra *(angl.* invoice*; faktūra yra tam tikra sąskaitos rūšis!)*

valstybės narės, bendrovės partnerės

gydytojas psichiatras, slaugytoja masažuotoja, teisininkas lingvistas

eteriniai aliejiniai augalai

— kai dvejos asmens pareigos (ar laipsniai) vertinamos skirtingais požiūriais:

direktorius ypatingasis specialusis agentas J. Petraitis

profesorius habilituotas mokslų daktaras Z. Zinkevičius *(pirma rašomas pedagoginis, po to mokslo laipsnis)*

— tarp kelių antraštės dalių, tarp antraštės ir paantraštės (tokiu atveju rašomas taškas):

Dokumentai. Antraštinių žodžių ir leidinių antraščių trumpinimo taisyklės

— žodžių junginiuose, kurių trumpinamas tik pirmas žodis (rašomas taškas):

e. paštas, e. bankas, e. valdžia

Pastaba. Brūkšnelis niekada neskiriamas iš abiejų pusių tarpais.

Išsamiau žr. http://www.vlkk.lt/nutarimai/rasyba/bruksnelis.html

10.1.6. Skliaustai

Skliaustai yra ženklų pora teksto fragmentui išskirti – suskliausti. Skliaustų rūšys: paprastieji skliaustai, arba lenktiniai skliaustai ( ); laužtiniai skliaustai [ ]; kampiniai skliaustai < >; riestiniai skliaustai { }.

Paprastieji skliaustai vartojami nuo pagrindinio teksto nutolusioms pastaboms, paaiškinimams ir tekste esančioms nuorodoms, įspraudams ir pan. išskirti:

pranešimą skaitė Europos Komisijos Pirmininkas Žozė Manuelis Barozas (José Manuel Barroso)

Užimtumo nuolatinis komitetas (toliau – Komitetas)

mokinys (mokinė), vardas (vardai), jis (ji), pirmininkas (pirmininkė), ir (arba)

Jei skliaustuose su brūkšneliu rašomos gretutinės formų galūnės, paprastai prieš skliaustus paliekamas tarpas:

mokinys (-ė), vardas (-ai), gerbiamasis (-oji)

dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-ių)

Kai skaitmuo žymi teksto dalį, priedą, puslapį, skiltį ir pan., jis rašomas *ne skliaustuose* (kaip anglų kalboje), o prieš atitinkamą žodį:

10 straipsnio 1 dalis *(plg. angl.* Article 10 (1)*)*

Vietoj angliškame tekste vartojamo pasvirojo brūkšnio (/), kuriuo atskiriami jungtukai „and/or“, įprasta rašyti skliaustus „ir (arba)“.

Praleistoms vietoms žymėti vartojami kupiūros ženklai – kampiniai skliaustai su daugtaškiu (<...>):

„Pavadinimą galima vartoti <...>, jei laikomasi 1 dalyje nurodytų reikalavimų.“

Dvigubi skliaustai

Jei reikia pagal prasmę, galima rašyti dvigubus skliaustus:

poli(oksi(dimetilsililenas))

Ši sutartis (Europos Sąjungos bei Ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS)) pasirašyta 1992 m. vasario mėn.

10.1.7. Kabutės

Lietuviškas kabutes („ ir “) galima surinkti klaviatūra: *Alt 0132* ir *Alt 0147*.

Kabutėmis išskiriama:

- tiesioginė kalba,
- citatos,
- simboliniai tikriniai pavadinimai ir antraštiniai pavadinimai, pavartoti tekste,
- rišliame tekste pavartoti terminai, cituojamos frazės (galima išskirti kitu šriftu):

Pasakymas „patraukti kaltinamuoju“, vartojamas Baudžiamojo proceso kodekse, vertinamas kaip specifinis teisės kalbos pasakymas.

Pastabos.	Pavyzdį sudarantis visas sakinys rašomas kabutėse, pirmasis jo žodis rašomas didžiąja raide, bet taškas gale nededamas:
	Sakinys „Jis patrauktas kaltinamuoju“ pavartotas netinkamu metu.
	Po įvadinio žodžio *vadinamasis* paprastai rašomi tiesioginės reikšmės (A) arba įprastinės perkeltinės reikšmės (B) žodžiai, todėl kabučių nereikia:
	A **įmonės s turtą sudarė vadinamasis specialusis ir nuosavas turtas** **vadinamasis s Fontenblo susitarimas** **vadinamasis s Kaliningrado koridorius**
	B **jau praktiškai išbandoma vadinamoji vieno langelio sistema** **vadinamasis saulėtekio laikotarpis** **vadinamosios pumpurinės įmonės**

Dvigubos kabutės nerekomenduojamos, bet prireikus gali būti rašomos:

Komisijos narys pažymėjo, kad „kilo ginčų dėl bendrovės „Microsoft““.

Rekomenduojama skyryba (viengubos kabutės):

Komisijos narys pažymėjo, kad „kilo ginčų dėl bendrovės „Microsoft“.

Cituojamas visas sakinys:

Komisijos narys pažymėjo: „Kilo ginčų dėl bendrovės „Microsoft“.“

Susidūrus kabutėms vieną iš skirtinų dalykų siūloma rašyti kitu šriftu:

Komisijos narys pažymėjo, kad „kilo ginčų dėl bendrovės *Microsoft*“.

Pastaba.	Jei kabutėmis išskirtas pavadinimas, kurio pabaigoje yra klaustukas, šauktukas ar daugtaškis, atsiduria sakinio gale, tie ženklai atliks ir sakinio galo funkciją – papildomo sakinio galo ženklo po kabučių nereikia:

Pasirodė e. knyga „Kaip priversti internetą dirbti Jūsų naudai?“

Žr. taip pat 4.2.3 ir 5.10 punktus.

10.1.8. Tarpas

Tarpas gali būti paprastas (renkamas ilgu tarpo klavišu *Space*) arba jungiamasis (klavišų kombinacija *Shift + Ctrl + Space*), renkamas tada, kai norima, kad tekstas išliktų vienoje eilutėje.

Tarpą tarp žodžių, skaičių ir ženklų *reikia palikti* šiais atvejais:

— tarp punkto ar papunkčio numeracijos ženklo su tašku ir pirmojo žodžio:

1. Pavesti...; 1.2. Nustatyti...

— tarp vardo raidės ir pavardės (jungiamasis tarpas):

E. Petraitis, R. Jutkonytė, J. M. Barroso

— po žodžio ar skaitmens prieš skliaustuose pateiktą išnašos žymę (jungiamasis tarpas):

Direktyva 375/2003 (1)

Pastaba.	Oficialiajame leidinyje išnašos žymė visada rašoma skliaustuose, o prieš ją paliekamas jungiamasis tarpas.

— tarp žodžio ir kitos to žodžio formos galūnės ar baigmens (jungiamasis tarpas):

vertėjai (-os)

— tarp žodžio ar sutrumpinimo ir pasvirojo brūkšnio:

einamoji / atsiskaitomoji sąskaita

tel. / faks.

— tarp skaičiaus ir mato, dydžio ir pan. simbolių bei santrumpų (jungiamasis tarpas):

40 mln., 2007 m. liepos 16 d., 17 val. 20 min., § 19, 5 000 EUR, 100 %, 1 000 kg

— tarp daugianarių sutrumpinimų dėmenų (jungiamasis tarpas):

t. y., t. t., š. m.

— tarp sutrumpinto žodžio (žodžių) ir susijusio žodžio (jungiamasis tarpas):

e. paštas

— rašant datą (jungiamasis tarpas):

2007 10 17

— tarp vieno skaičiaus skaitmenų grupių (grupuojama po tris skaitmenis; būtinas jungiamasis tarpas):

10 000 t, 100 000 000 EUR, 1 000 kg

Pastaba.	Sveikojo skaičiaus skaitmenų grupės taškais ar kableliais neskiriamos. Dešimtosios, šimtosios ir t. t. skaičiaus dalys nuo sveikojo skaičiaus atskiriamos kableliu:

785,48 mln. EUR, 85,3 euro

Tarpų *nepaliekama*:

— po žodžio ar skaičiaus prieš skyrybos ženklus: tašką, šauktuką, klaustuką, dvitaškį, daugtaškį, kablelį, kabliataškį, po atidaromojo skliausto ir prieš uždaromąjį skliaustą,

— tarp žodžių ar skaičių, kuriais nurodomos tam tikros ribos, ir brūkšnio:

birželis–rugpjūtis, 2001–2006 m.

— tarp skaitmenų ir pasvirojo brūkšnio:

Direktyva 375/2003 *(kodinė sutartinė numeracija)*

130/80 *(arterinio kraujospūdžio dydžiai)*

1/2 dalis *(santykio raiška)*

10.1.9. Pasvirasis brūkšnys

Pasvirasis brūkšnys paprastai vartojamas tam tikrai alternatyvai žymėti (atitinka jungtuką *arba*) ir *rašomas* šiais atvejais:

— tarp telefono ir fakso sutrumpinimų, jei jų numeris tas pats:

tel. / faks. +370 52126575

— tarp alternatyvius dalykus reiškiančių žodžių, galinčių vienas kitą pakeisti:

einamoji / atsiskaitomoji sąskaita

valstybių / regionų valdžios institucijos

Pastaba. Vis dėlto lietuvių kalboje, ypač rišliame tekste, alternacijai (plg. angl. *and/or*) reikšti pirmiausia vartotinos žodinės raiškos priemonės – jungtukai *ar*, *arba*, o iš ženklų – skliaustai, todėl geriau rašyti:

pateiktos vardo ir (arba) pavardės formos

pasirašo pirmininkas ir (arba) pirmininko pavaduotojas

atidaroma einamoji (atsiskaitomoji) sąskaita

atsakingos valstybių (regionų) valdžios institucijos

— tarp to paties pastato pagal skirtingas gatves suteiktų numerių:

Vytauto g. 5 / Žemaitės g. 2

102, rue de la Moselle / 1, rue de la Vallée

— nurodant kokio nors fizinio dydžio santykį su pasirinktos vienetų sistemos dydžiais:

vėjas 5–7 m/s

greitis 12 Mb/s

važiavo 130 km/h greičiu

— nurodant dokumentų numerius ir indeksus:

įsakymas Nr. 06/48

— nurodant kompiuterių programas:

MS Office 97/2000

— cituojant poeziją arba nurodant tekstą, parašytą atskirose eilutėse:

Posėdžio pirmininkas / Posėdžio sekretorius / Dalyvauja

Lentelėse, sąrašuose, formulėse pasvirasis brūkšnys rašomas kaip originalo tekste.

Pasvirasis brūkšnys *nerašomas*:

— tarp žodžių, susijusių priklausomybės santykiais, santrumpų:

asmens kodas – a. k. *(ne* a/k*)*

atsiskaitomoji sąskaita – a. s. *(ne* a/s*)*

— nurodant metų ribas

2000–2007 m. *(ne* 2000/2007 m.*)*

10.2. Teksto skyryba

Šioje dalyje išsamiai aptariama teksto skyryba: citavimas ir citatų išskyrimas; aplinkybių, įterpinių, lyginamųjų posakių, priedėlių, sudėtinių sakinių skyryba; privalomoji ir pasirenkamoji skyryba; skyryba sąrašuose.

10.2.1. Citavimas

Citatos išskiriamos kabutėmis (arba kitu šriftu). Jei cituojama neištisai, vietoj praleistų vietų rašomas daugtaškis arba daugtaškis kampiniuose skliaustuose.

Jei citata rašoma po įvadinio žodžio ir dvitaškio ir ją sudaro didžiąja raide pradedamas savarankiškas sakinys (ar keli sakiniai), taškas (ar kitas sakinio galo ženklas) rašomas prieš uždaromąsias kabutes:

Jis pareiškė: „Deryboms alternatyvos nėra. Esu įsitikinęs, kad Europa nori vystytis greičiau ir pasiekti daugiau tose srityse, kur tai įmanoma, tačiau nelenktyniaudama su savimi.“

Turiu priminti, kad <...> vienas iš pagrindinių šio reglamento principų yra toks: „Jurisdikcijos pagrindai <...> suformuluoti kuo labiausiai atsižvelgiant į vaiko interesus, ypač į artumo kriterijų.“

Jei citata nesudaro savarankiško sakinio (t. y. kai citata pradedama mažąja raide), taškas rašomas už kabučių:

Jis pareiškė, kad „deryboms alternatyvos nėra“.

Jei po citatos rašoma autoriaus kalba, tuomet po uždaromųjų kabučių rašomas kablelis ir brūkšnys, o taškas rašomas sakinio gale:

„Europa nori vystytis greičiau ir pasiekti daugiau tose srityse, kur tai įmanoma, tačiau nelenktyniaudama su savimi“, – kalbėjo Komisijos narys.

Į citatą įterpti autoriaus žodžiai pradedami mažąja raide ir išskiriami brūkšniais visai taip pat, kaip ir skiriant į tiesioginę kalbą įterptus autoriaus žodžius (sakinio galo ženklai rašomi prieš uždaromąsias kabutes):

„27 valstybių narių Europa, – rašo laikraštis, – ketina plėstis.“

„27 valstybių narių Europa ketina plėstis, – rašo laikraštis. – Viena iš realiausių šalių kandidačių – Kroatija.“

10.2.2. Aplinkybės

Skirti galima

Kableliais (brūkšniais ar skliaustais) gali būti išskiriamos aiškinamosios aplinkybės:

Sąskrydis vyks Tauragės apskrityje(,) Šilalės rajone(,) Laukuvos miestelyje(,) jau po savaitės.

Pastaba. Tačiau neskiriama:

Gruodžio 13-osios aštuntą valandą vakaro Europos Sąjungos durys plačiai atsivėrė.

Skirti nereikia

Paprastos (neišplėstos, neaiškinamosios) aplinkybės neskiriamos:

Po septynerių metų nuo šio susitarimo įsigaliojimo Stabilizacijos ir asociacijos taryba nustato, kaip išplėsti šių taisyklių taikymą.

Iki dešimtojo dešimtmečio pradžios visi šie klausimai buvo išspręsti.

Per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos Komisija pateikia komunikatą...

Finansinių metų pabaigoje Komisija teikia savo ataskaitą Parlamentui patvirtinti.

Paraiškos užprotestavimas turi būti perduotas per valstybės narės kompetentingą instituciją **per šešis mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo datos.**

Kableliais viena nuo kitos neskiriamos skirtingos aplinkybės, pavyzdžiui, laiko aplinkybė neskiriama nuo vietos:

Priimta Liuksemburge 1990 m. birželio 26 d.

Pastaba. Jei laikas ir vieta nurodomi ne sakinyje (pvz., dokumento viršuje ar apačioje), kablelis rašomas:

Liuksemburgas, 1990 m. birželio 26 d.

Galima skirti arba neskirti

Jei aplinkybes sudaro išplėsta dalyvinė, pusdalyvinė arba padalyvinė konstrukcija, galima ją išskirti arba jos neskirti (klaida – skirti tik iš vienos pusės):

Spręsdami privačių asmenų ginčus(,) jie gina subjektyviąsias teises.

Kitą kartą(,) sprendžiant šiuos klausimus(,) bus atsižvelgta į ypatingą mažųjų ir vidutinių įmonių padėtį.

Jei aplinkybė ilga arba sakinys sudėtingos struktūros, patartina tokias aplinkybes skirti.

10.2.3. Įterpiniai

Įterpiniai – tai daugiau ar mažiau apstabarėjusios atskiros žodžių formos arba apstabarėję posakiai.

Lietuvių kalboje įterpiniai skiriami iš abiejų pusių.

Dažniausiai verstiniuose dokumentuose vartojami įterpiniai:

aišku, anot (ko nors), antra vertus, kita vertus, atrodo, be to, be kita ko, beje, deja, (ko nors) duomenimis (įsitikinimu, liudijimu, manymu, nuomone, parodymais, skaičiavimu, vertinimu, žiniomis...), galima sakyti (manyti, teigti...), kaip matyti, kaip minėta (pabrėžiama, pranešama, sakoma, žinoma...), kaip paprastai, kaip (kas nors) kalba (nurodo, pasakoja, praneša, pripažįsta, rašo, sako, teigia...), negana to, palyginti su (kuo nors), pasak (ko nors), pavyzdžiui, pirma (viena) ..., antra (kita)..., trečia..., rodos, atrodo, pasirodo, aiškiau (konkrečiai, konkrečiau, paprastai, paprasčiau, teisingiau, tikriau, tiksliau, trumpai, trumpiau...) sakant, suprantama, svarbiausia, šiaip ar taip, tarp kitko, tiesa, tiesą sakant, vadinasi, žinoma, žodžiu, vienu žodžiu

Įterpiniais laikomos ir kaip įterpiniai skiriamos kai kurios lotyniškos frazės (paprastai dar išskiriama ir šriftu), pavyzdžiui, *inter alia*:

Pranešimas apie tam tikrų geležies ar plieno lynų ir kabelių, kurių kilmės šalis, *inter alia*, yra Rusija, importui taikomas galiojančias antidempingo priemones.

Priedėlio jungiamuoju žodžiu einantis įterpinys *pavyzdžiui* (ir jo trumpinys *pvz.*) skiriamas iš abiejų pusių kableliais, jei po to pateikiamas vienas ar keli trumpi pavyzdžiai.

Tai aiškiai rodo, kad Bendrijos pramonei žalą daro ne mažėjantis vartojimas, o kiti veiksniai, pavyzdžiui, ilgalaikis ir didėjantis atitinkamų šalių kilmės prekių importas dempingo kaina.

Kaip įterpiniai gali būti išskiriami ir modaliniai žodžiai (plačiau žr. http://www.vlkk.lt/konsultacijos/9697-modaliniai-zodziai) (klaida – skirti tik iš vienos pusės):

būtent, galiausiai, galbūt, iš principo, iš tiesų, iš tikro, iš tikrųjų, iš viso, pagaliau, pirma, pirmiausia, savo ruožtu, taigi, tikriau, tikriausiai, tiksliau, turbūt, veikiausiai, visų pirma, žūtbūt

Pastabos.	Nors naujosios skyrybos taisyklės leidžia, vieno (neišplėsto) modalinio žodžio *palyginti* patartina neišskirti:
	Tai palyginti naujas reiškinys.
	Lyginamoji konstrukcija *palyginti su...* laikoma įterpiniu ir išskiriama:
	Šių šalių gyventojų skaičiaus dalis, palyginti su bendru Europos Sąjungos gyventojų skaičiumi, nepadidėjo.
	Esamoji padalyvio forma *lyginant* ir būtoji *palyginus* yra galimos sakiniuose lyginimui reikšti, bet jos laikomos šalutiniais normos variantais, o pirmenybė teikiama bendraties formai *palyginti*, pavyzdžiui:
	Palyginti (Lyginant, Palyginus) su praėjusiais metais, skyriai ėmė geriau dirbti.
	Šie pokyčiai tampa ypač akivaizdūs, palyginti (lyginant, palyginus) su 1991-ųjų Persijos įlankos karu.
	Išlaidos restauracijai, palyginti (lyginant) su statyba, yra menkos.

10.2.4. Lyginamieji posakiai

Lyginamieji posakiai – tai tokie žodžiai ar jų junginiai, kurie prasideda lyginamosiomis dalelytėmis *kaip*, *lyg*, *it*, *tartum*, *tarytum*, *tarsi*, *negu*, *nei* ir reiškia asmenų, daiktų ar reiškinių gretinimą, lyginimą su jau pažįstamais asmenimis, daiktais ar reiškiniais.

Lyginamųjų posakių, prijungtų prie būdvardiškųjų įvardžių *toks (-ia)*, *toks (-ia)* pat, *šitoks (-ia)*, *koks (-ia)*, *kitoks (-ia)* ir pan., taip pat prie įvardinių prieveiksmių *taip*, *kitaip*, *tiek* ir pan., skyryba:

— *būtinai skiriami* kaip šalutiniai dėmenys, jei juose vartojamas tarinys (dažniausiai asmenuojamoji veiksmažodžio forma, bet gali būti ir dalyvis ar kt.):

Įmonė turi išmokėti kompensaciją, jeigu atostogos nebuvo tokios, kaip buvo žadėta brošiūroje.

Balsai paskirstomi taip, kaip nustatyta tame straipsnyje.

Balsai paskirstomi, kaip nustatyta tame straipsnyje.

— kai tarinio nėra, *gali būti išskiriami*, jei norima parodyti jų prasminį ir intonacinį savarankiškumą (paprastai turi aplinkybės atspalvį):

Balsai paskirstomi taip(,) kaip nacionaliniuose parlamentuose.

— *neskiriami*, kai eina paprastąja aplinkybe:

Balsai paskirstomi kaip nacionaliniuose parlamentuose.

10.2.5. Priedėliai

Priedėlis – tai daiktavardis arba daiktavardinis junginys, frazė, paaiškinantys pažymimąjį žodį ir galintys jį atstoti (to negali pažyminys). Priedėlis turi būti suderintas su pažymimuoju žodžiu bent linksniu.

— Po pažymimojo žodžio einantis išplėstas priedėlis išskiriamas kableliais:

Pirmasis kalbėjo Jánas Figelis, **už švietimą ir mokymą atsakingas Komisijos narys**.

Meksika, **trečioji susitarimo šalis**, įsipareigoja gerbti žmogaus teises ir laikytis susitarimo nuostatų.

— Prieš pažymimąjį žodį einantis priedėlis kableliais neskiriamas:

Už švietimą ir mokymą atsakingas Komisijos narys Jánas Figelis teigė...

Trečioji susitarimo šalis Meksika įsipareigoja gerbti žmogaus teises ir laikytis susitarimo nuostatų.

— Išskiriami priedėliai su jungiamaisiais žodžiais (kai kurie iš jų yra įterpiniai): *arba*, *bent*, *būtent*, *daugiausia*, *dažniausiai*, *greičiausiai*, *ypač*, *kaip*, *kaip antai*, *labiausiai*, *pavyzdžiui*, *tai yra* (ir *t. y.*), *vadinamasis*. Jungiamieji žodžiai (išskyrus įterpinius) atskirai neišskiriami:

Atsižvelgdama į 2005 m. balandžio 25 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 673/2005, ypač į jo 3 straipsnį <...>

Tikslinga užtikrinti, kad su paslaugų teikėjais susijusi informacija būtų prieinama paslaugų gavėjams, tačiau paisant paslaugų teikėjų, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių, interesų.

Tarptautiniuose forumuose, kaip antai Pasaulio prekybos organizacijoje, 20 valstybių narių gali kalbėti vienu balsu.

Jums gali būti neaišku, kokios yra Jūsų, kaip Europos Sąjungos piliečio, teisės.

Svarbūs ir kiti skatinamieji veiksniai, kaip kad komercinė ir technologinė rizika.

Čia nepriklauso savitarna, tai yra pašto paslaugos, kurias atlieka fizinis ar juridinis asmuo.

Pastabos.	Po jungiamųjų žodžių *kaip antai, būtent, tai yra* gali būti rašomas dvitaškis, jei norima paryškinti išvardijimą, pavyzdžiui:
	Abiem atvejais galioja pagrindiniai civilinio proceso principai, kaip antai(:) teisė kreiptis gynybos, kooperacija, koncentracija, viešumas ir kt.
	Gylio galimybes lemia daugybė veiksnių, kaip antai(:) laivo greitis, bangų dydis, laivo dugno sunkumas, oro sąlygos ir daviklio vieta.
	Po jungiamųjų žodžių *kaip antai, būtent, tai yra* nerašoma jokio skyrybos ženklo, jei po jų eina vienas arba du trys jungtuku sujungti pavyzdžiai:
	Nustatytos horizontaliosios priemonės, kaip antai palyginamosios studijos, kad būtų įvertintas Bendrijos paramos poveikis.
	Dėl išnaudotojiško piktnaudžiavimo, kaip antai kainų diskriminacijos ir pernelyg didelių kainų nustatymo, situacija gali tapti sudėtingesnė.
	Tik jungiamasis žodis *pavyzdžiui* (ir jo santrumpa *pvz.*), einantis su aiškinamąja sakinio dalimi, išskiriamas iš abiejų pusių kaip įterpinys:
	Tai aiškiai rodo, kad Bendrijos pramonei žalą daro ne mažėjantis vartojimas, o kiti veiksniai, pavyzdžiui, ilgalaikis ir didėjantis atitinkamų šalių kilmės prekių importas dempingo kaina.
	Valstybės narės skatinamos bendradarbiauti su suinteresuotomis šalimis, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų pabėgėlių vyriausiuoju komisaru ir Tarptautine migracijos organizacija.
	Po jungiamojo žodžio *pavyzdžiui* rašomas dvitaškis prieš tris keturias ir daugiau aiškinamųjų išskaičiuojamųjų vienarūšių sakinio dalių arba kai pateikiamas ilgesnis teksto fragmentas, pavyzdžių sąrašas ir pan. Paprastai tokiu atveju sakinys ir baigiasi pavyzdžiu:
	Dėl politinių priemonių paraiškas gali teikti ir kitos organizacijos, pavyzdžiui: akreditavimo agentūros, švietimo įstaigos ar organizacijos, privačios įmonės, pramonės ir verslo grupės, nevyriausybinės organizacijos, tyrimų institutai ir profesinės organizacijos.
	Tekste rekomenduojama rašyti nesutrumpintą žodį „pavyzdžiui“, o santrumpą „pvz.“ – lentelėse, skliaustuose, išnašose ir pan.

10.2.6. Sudėtiniai sakiniai

Vieno lygmens šalutiniai dėmenys

Kai yra du vienarūšiai šalutiniai dėmenys, sujungti nekartojamais jungtukais *ir*, *bei*, *ar*, *arba*, prieš antrąjį dėmenį kablelio nereikia:

Valstybės kandidatės gali dalyvauti projektuose, kad susipažintų su atitinkamos srities teisynu ir kad joms padėtų pasirengti narystei.
Pavadinimą „sviestas“ galima vartoti <...>, jei laikomasi 1 dalyje nurodytų reikalavimų ir jei produkto pavadinime yra žodžiai „sviesto preparatas“.
Terminu „pirkėjas“ vadinamas asmuo arba bendrovė, įskaitant asmenį arba bendrovę, kuriems pirkėjas priklauso arba kurie pirkėjui duoda nurodymus.
Svarstomoji prekė yra nuo mados priklausoma vartotojų prekė, kuri paprastai perkama pagal vidutinės trukmės sutartis ir kurios kaina dažnai jau būna nustatyta užsakant prekes.

Du jungtukai, jungtukas ir pabrėžiamasis (arba tikslinamasis) žodis

Tarp šalutinio dėmens jungtuko (ar kito jungiamojo žodžio) ir prieš jį einančio sujungiamojo ar prijungiamojo jungtuko (ar kito jungiamojo žodžio) gali būti rašomas kablelis norint parodyti šalutinio dėmens savarankiškumą:

Tačiau(,) jei nedarysime nieko, temperatūra dar labiau pakils.
***Plg.:* Tačiau temperatūra dar labiau pakils, jei nedarysime nieko.**
Bendrovės pradeda suprasti, kad(,) jei sumažins išmetamų šiltnamio dujų kiekį, sutaupys pinigų.

Manoma, kad(,) kai pajamos neapmokestinamos tam tikru procentu, lengviau tvarkyti ir tikrinti mokesčius.

Kai prašoma grąžinamosios išmokos, paraiškų išduoti licencijas ir licencijų 16 skiltyje nurodomas 12 skaitmenų kodas, o(,) kai grąžinamosios išmokos neprašoma, nurodomas 8 skaitmenų produkto kodas.

Šalutinis dėmuo išskiriamas kartu su jį pabrėžiančiais ar aiškinančiais žodžiais arba žodžių junginiais *ypač*, *nebent*, *juoba (kad)*, *juolab (kad)*, *juo labiau (kad)*, *tuo labiau (kad)*, *būtent*, *vis tiek*, *tai yra*.

Kai prieš jungtuką ar jungiamąjį žodį yra pabrėžiamieji arba tikslinamieji žodžiai *ypač*, *nebent*, *juoba*, *juolab ar juo labiau*, *t. y.* (*tai yra*) ar panašūs, kablelis dedamas tik prieš juos:

Komisija gali nuspręsti nesudaryti sutarties, ypač jei pateiktuose pasiūlymuose nurodytos kainos neatitinka įprastų rinkos kainų.

Reikėtų siekti Sąjungos veiksmų nuoseklumo, juo labiau kad dabar daugelis jos vidaus politikos sričių apima ir svarbų išorės aspektą.

Tai rodo, kad jų padėtis yra tokia pat, kaip ir Bendrijos pramonės, t. y. kad jiems buvo padaryta žala dėl importo dempingo kaina.

Sertifikate taip pat nurodoma, kad mokėjimai atitinka Bendrijos taisykles, tai yra kad mokėjimo agentūrų administracinė struktūra užtikrina, jog buvo patikrinta, ar laikomasi Bendrijos taisyklių.

Prijungiamieji sakiniai, dalyvinės aplinkybės (gali būti iš viso neskiriamos), priedėliai, kreipiniai ir pan. skiriami iš abiejų pusių, negalima skirti tik iš vienos pusės:

Priemonės, kurių imamasi nacionaliniu mastu, dažnai yra veiksmingiausios.

SOLVIT nesprendžia problemų, kylančių tarp verslo atstovų, ir problemų, kylančių tarp vartotojų ir verslo atstovų.

Šiuo dialogu siekiama nustatyti, ar iš tiesų buvo pažeista Europos Sąjungos teisė, ir nuspręsti, kokius pažeidimus reikia ištaisyti šiuo metu.

Peticijos turi būti susijusios su Europos Sąjungos teise, jos įgyvendinimu, už kurį atsako valstybės narės, arba esamu netinkamu nacionalinės valdžios institucijos elgesiu.

Paslaugų teikėjams, kaip ir paslaugų gavėjams, turi būti užtikrintas teisinis aiškumas.

10.2.7. Sąrašai

Išvardijimo, sąrašo punkto pabaigoje galima rašyti:

- tašką, jei tai visas sakinys ar ilgesnis tekstas; pirmasis punkto sakinys turėtų būti pradedamas didžiąja raide,
- kabliataškį, jei tai ilgesnis žodžių junginys arba sakinys; pirmasis punkto žodis turėtų būti rašomas mažąja raide,
- kablelį, jei tai vienas žodis arba trumpas žodžių junginys; pirmasis žodis turėtų būti rašomas mažąja raide.

Kai išvardijami pavieniai dalykai, pavyzdžiui, veiklos rūšys, galima nerašyti jokio ženklo (grafinė skyryba).

Vis dėlto verčiamuose sąrašuose reikėtų paisyti originalo skyrybos (jei ji neprieštarauja lietuvių kalbos taisyklėms).

Pastaba. Oficialiajame leidinyje numeruojami sąrašų punktai skiriami kabliataškiais ir pradedami mažąja raide.

10.3. Rašyba

Tekste prieš asmens pavardę rašoma ne „ponas“ ir „ponia“, o asmens vardo pirmoji raidė:

pranešėjas L. Petraitis, už regioninę politiką atsakinga D. Hübner

Kreipiantis laiškuose, rašant adresą prieš asmens vardą (vardo raidę) ir pavardę gali būti rašomos pareigos arba pagarbos žodis ar jo sutrumpinimas:

gerbiamam V. Laužikui, gerbiamajai D. Jurkienei, gerb. A. Vaitkui

Teisės aktų tekstuose, ypač lentelėse, žodžiai nekeliami į kitą eilutę, t. y. nededamas brūkšnelis.

Ženklas & visada keičiamas žodžiu „ir“.

10.3.1. Mažosios ir didžiosios raidės

Didžiosiomis raidėmis rašomi tikriniai daiktavardžiai (vardai, pavardės, geografiniai pavadinimai, vandens telkiniai ir t t.) ir kiti žodžiai pagal lietuvių kalbos didžiųjų raidžių rašybos taisykles (išsamiau žr. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo Nr. 60 „Dėl lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos“ 2 skyrių „Dėl didžiųjų raidžių rašymo“ (Valstybės žinios, 1997 07 02, Nr.63-1490).

Institucijų pavadinimai

Aukščiausiųjų Europos institucijų pavadinimų visi žodžiai rašomi didžiosiomis raidėmis, pavyzdžiui:

Europos Parlamentas
Europos Vadovų Taryba
Europos Sąjungos Taryba
Europos Komisija
Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
Europos Audito Rūmai
Europos Centrinis Bankas

ES organų pavadinimų tik pirmasis žodis rašomas didžiąja raide:

Regionų komitetas
Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
Europos investicijų bankas

Daugiau informacijos apie ES institucijų ir organų oficialiuosius pavadinimus galite rasti 9.5 punkte.

! Dėmesio! *Europos Bendrijos*, bet *Europos bendrija*.

Aukščiausiųjų valstybinės valdžios institucijų pavadinimų visi žodžiai rašomi didžiosiomis raidėmis:

Prancūzijos Ministrų Taryba
Didžiosios Britanijos Lordų Rūmai
Ispanijos Generaliniai Kortesai
Islandijos Altingas

Pareigų pavadinimai

ES institucijų, ES valstybių narių ir visų kitų užsienio valstybių valdžios įstaigų aukščiausiųjų vadovų pareigų visi žodžiai rašomi iš didžiosios raidės, pavyzdžiui:

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė
Europos Parlamento Pirmininkas J. Buzekas
Europos Komisijos Pirmininkas J. M. Barroso
Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas Hermanas Van Rompuy

Dokumentų pavadinimai

Ypatingos svarbos dokumentų pavadinimų visi žodžiai rašomi iš didžiosios raidės:

Jungtinių Amerikos Valstijų Konstitucija, Lietuvos Statutas, Europos Konstitucija

Konvencijų, tarptautinių susitarimų, įvairių kitų dokumentų pavadinimų pirmasis žodis paprastai rašomas didžiąja raide:

Žmogaus teisių konvencija
Pagrindinių teisių chartija
Stojimo aktas
Žalioji knyga dėl viešųjų paslaugų

Jei dokumentas (žalioji (baltoji) knyga, reglamentas, komunikatas, iniciatyva ir pan.) turi simbolinį pavadinimą (rašomas kabutėse), dokumento rūšį nurodantis žodis rašomas mažąja raide:

strategija „Europa 2020“
žalioji knyga „Gyventojų psichikos sveikatos gerinimas. Europos Sąjungos psichikos sveikatos strategijos kūrimas“

Teisės aktų pavadinimai rašomi mažąja raide, kai prieš juos nurodoma juos priėmusi institucija:

Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1725/2003

Kai institucija nenurodoma, tačiau nurodomas teisės akto numeris ir (arba) pavadinimas, pirmuoju žodžiu tampantis teisės akto rūšies pavadinimas rašomas didžiąja raide:

Reglamentas (EB) Nr. 1725/2003
Direktyva 92/61/EEB

Kai keli vienos rūšies teisės aktai (kiekvienas su savo numeriu) įvardijami vienu nomenklatūriniu žodžiu, tas žodis rašomas mažąja raide:

reglamentai (EB) Nr. 349/97, (EB) Nr. 350/97, (EB) Nr. 351/97

Kai teisės akto tekste minimas tas pats teisės aktas (nenurodant numerio), jis rašomas mažąja raide:

šioje direktyvoje

Žodis *priedas* visada rašomas mažąja raide, tiek pavadinime po skaičiaus, tiek tekste:

I priedas; reglamento priedas

Rengdami tekstus Oficialiajam leidiniui, teiginių, esančių po teisės akto pavadinimu skliaustuose, pirmąjį žodį rašome didžiąja raide:

(Tekstas svarbus EEE)
(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

Skliaustuose esančius sutartinius sutrumpintus terminus ar pavadinimus rašome ir mažąja, ir didžiąja raide:

Valstybės narės gali nuspręsti nustatyti supirkėjų ir pirmųjų perdirbėjų (toliau – patvirtinti operatoriai) tvirtinimo sistemą.
Ši byla susijusi su pasiūlytu veiksmu pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 (toliau – Susijungimo reglamentas) 4 straipsnį.

10.3.2. Skyrimas kursyvu

Kai kurie lotyniški ir kitų kalbų posakiai teisės aktuose neverčiami. Tokiu atveju jie rašomi mažosiomis raidėmis ir kursyvu:

de facto
de jure
mutatis mutandis
inter alia
ad hoc
force majeure

Augalų ir gyvūnų rūšių, veislių pavadinimai lotynų kalba skiriami kursyvu, o pirmasis žodis rašomas didžiąja raide:

dirvinė aklė	(lot. *Galeopsis tetrahit*)
Vidužemio jūros midijos	(lot. *Mythilus galloprovincialis*)

Teisės aktuose pateikiamos kitų kalbų asmenvardžių ar svetimvardžių autentiškos (nesugramatintos ar sugramatintos) formos kursyvu neskiriamos, o vietovardžiai dažniausiai adaptuojami:

Paryžius, Viena, Liuksemburgas

Tiesioginės reikšmės pavadinimai, santrumpų paaiškinimai, terminai kitomis kalbomis skiriami kursyvu. Nelietuviškas tekstas, išskirtas kuriuo nors kitu būdu (pvz., didžiosiomis raidėmis), kursyvu neskiriamas:

CEN (pranc. *Comité européen de normalisation*, liet. Europos standartizacijos komitetas)
TARIC (pranc. *Tarif intégré des Communautés européennes,* liet. Europos Bendrijų integruotasis tarifas)
Europos geležinkelių transporto valdymo sistema (angl. ERTMS)

Kursyvu taip pat gali būti skiriami kompiuterinių programų pavadinimai, pavyzdžiui, programa *MS Office 2002 XP*, programa *Word* ir t. t.

Nuoroda į *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį* (ar į *Europos Bendrijų oficialųjį leidinį* – iki 2003 m. sausio 31 d.) skiriama kursyvu. Nurodant į Oficialųjį leidinį (trumpasis pavadinimas) kursyvo nereikia.

Prieš KN kodo skaitmenis įrašomų raidžių „ex“ (jos nurodo, kad kalbama tik apie pozicijos arba subpozicijos dalį) kursyvu skirti nereikia:

KN kodas ex 2940 00 90 D-ksilozė...

Lentelėse ir sąrašuose, kuriuose didžioji dalis įrašų yra kitomis kalbomis, nelietuviškas tekstas kursyvu neskiriamas.

10.3.3. Matavimo vienetų pavadinimai

Matavimo vienetų pavadinimai paprastai rašomi žodžiais, išskyrus lentelėse ir sąrašuose.

Po ilgio, ploto, tūrio, saiko ir kitų matų tarptautinių santrumpų taškas nededamas. Žymint tam tikras dimensijas, kai reikia nurodyti kokio nors fizinio dydžio santykį su pasirinktos vienetų sistemos pagrindiniais dydžiais, rašomas pasvirasis brūkšnys, o ne žodis „per“, pavyzdžiui, „m/s“ (*ne* „m per s“).

10.3.4. Valiutų pavadinimai

Europos Sajungos aktuose vartojamos valstybių narių *nacionalinių valiutų* santrumpos yra ISO 4217 kodai. Valiutų pavadinimai vardijami jų santrumpų abėcėlės tvarka, išskyrus eurą, kuris nurodomas pirmas.

Bendros Europos valiutos pavadinimas visomis oficialiosiomis kalbomis yra *euro*. Jo simbolis yra €, o ISO kodas – EUR.

Teisės aktuose vienaskaitos vardininko forma visada privalo būti *euro* (net jei skamba labai neįprastai), pvz.: *Europos Sąjungoje nuo 2002 m. įvestas euro*. Kitais atvejais linksniuojame įprastai.

Kai teisės akte daroma nuoroda į eurais išreikštą sumą, rašoma santrumpa EUR, o ne visas žodis. Taigi: *euro kursas*, *vienas euro*, *keletas milijonų eurų*, bet visada – *100 EUR*. Lentelėse vartojama tik santrumpa EUR. (Šios nuostatos netaikomos Audito Rūmų dokumentams, kurių tekstuose, lentelėse, grafikuose ir prieduose turi būti rašomas visas žodis, o ne santrumpa.)

Nurodant kitą valiutą rašomas visas pavadinimas. Jei tame pačiame tekste valiutos pavadinimas paminimas kelis kartus, pirmą kartą nurodomas visas pavadinimas, o toliau tekste – ISO kodas:

300 Danijos kronų (DKK) pajamų ir 505 DKK išlaidų

10.3.5. Data

1. Data sutrumpintai visada rašoma skaitmenimis:

1999 05 14
2006 05 07

Pastaba.	Oficialiojo leidinio išnašose ir lentelėse vienaženkliai mėnesio ir dienos skaitmenys rašomi *be nulio:*

2006 5 7

2. Data gali būti rašoma ilgesniu būdu:

1999 m. sausio 15 d.
2006 m. spalio 1 d.
2004 m. gruodžio mėn.

Pastabos.	Kai data rašoma šiuo būdu ir nurodoma diena, po mėnesio pavadinimo nerašomas sutrumpinimas *mėn.*:
	2003 m. gegužės 7 d. *(ne* **2003 m. gegužės mėn. 7 d.***)*
	Tarp skaitmenų ir sutrumpinimų *m.* ir *d.* paliekami tarpai:
	2003 m. gegužės 7 d. *(ne* **2003m. gegužės 7d.***)*

3. Teisės aktuose, informaciniuose, administraciniuose dokumentuose, moksliniuose leidiniuose mėnuo paprastai nusakomas ne galininku (*birželį*, *rugsėjį*), o žodžių junginiu *birželio mėnesį, rugsėjo mėnesį* (dažnai trumpinama *mėn.*):

Šis reglamentas priimtas 2007 m. vasario mėnesį.
2008 m. kovo mėn. buvo pasirašyta abiem pusėms svarbi sutartis.

4. Tarptautinių susitarimų ir sutarčių baigiamosios formuluotės data visada rašoma žodžiais:

Priimta du tūkstančiai šeštųjų metų spalio dvidešimt ketvirtą dieną Briuselyje.

Pastaba.	2006-ieji yra kelintinis samplaikinis skaitvardis, tad tariama ir rašoma „*du tūkstančiai* šeštieji“, o ne „du tūkstantis šeštieji“.

10.3.6. Laikas

Laikas nurodomas taip: 13 val. 15 min. arba 13.15 val. (arba tik 13.15):

Pradžia 19.30 val.
Įėjimas nuo 11.30 val. iki 18 val. (*arba* nuo 11.30 iki 18.00)
Posėdis – 11.00
Galutinė registracijos data 2007 m. balandžio 27 d. Registruotis internetu galima iki 12.00 valandos Briuselio laiku (*arba* Registruotis internetu galima iki 12.00 val. Briuselio laiku)

Pastaba.	Kai nurodomas laikotarpis, rašomas brūkšnys (ne brūkšnelis) ir nepaliekama tarpų:
	2003–2007 m. programa, kovo 6–9 d., 14.00–17.00 val.

10.3.7. Skaičiai ir kiekis

1. Dokumentų dalys, punktai, priedai, puslapiai, skiltys ir pan. numeruojami arabiškais skaitmenimis su taškais. Rišliame tekste po paskutinio skaitmens taškas nededamas:

2.4 punktas

Kai skaičiai nurodo teksto dalis, jie rašomi prieš atitinkamą žodį:

42 straipsnio 2 dalis
2 puslapyje

Tačiau nuorodose ar išnašose puslapio numeris rašomas po santrumpos „p.“:

OL L 1, 2006 1 4, p. 1.

2. Skaičiai paprastai rašomi žodžiais (tačiau labai dideli skaičiai dažnai rašomi skaitmenimis):

per aštuonias dienas
keturiolika komiteto narių
per 72 valandas

Kelintiniai skaitvardžiai gali būti užrašomi ir romėniškais, ir arabiškais skaitmenimis:

XXI amžius, IV mėn., II veiksmas, III tomas, XXIII skyrius, I dalis, V kategorija

8 klasė, 5 pavyzdys, 6 lentelė, 2003 m. *(skaityti:* du tūkstančiai tretieji metai*)*, 25 diena, 10 valanda, 25 puslapis, 34 tomas, nr. 2

3. Žymint skaitmenimis, prie skaičiaus po brūkšnelio gali būti pridedama kelintinio skaitvardžio galūnė, ypač sakinyje:

2007 m. vasario 16 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* C 34 A bus paskelbtas „Bendrasis daržovių rūšių veislių katalogas“ – 25-asis leidimas.

Po skaitvardžio einantis skaitmeninis patikslinimas rašomas žodžiais:

2007 m. vasario 16 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* C 34 A bus paskelbtas „Bendrasis daržovių rūšių veislių katalogas“ – 25-ojo leidimo **pirmasis** papildymas.

Tik tekste ispanų kalba 5 puslapyje 22 konstatuojamosios dalies **trečias** sakinys.

Pastabos.	Galūnė rašoma kartu su kamiengalio minkštumo ženklu:
	3-iasis *(ne* 3-asis*)*
	Prie romėniškų skaitmenų galūnės nerašomos:
	XX amžius *(ne* XX-asis amžius*)*

4. Dideli skaičiai, pradedant tūkstančiu, gali būti žymimi skaitmenimis ir žodžiais arba jų sutrumpinimais:

10 tūkstančių arba 10 tūkst.

5 milijonai arba 5 mln.

23 mln. europiečių, 40 mlrd. EUR

5. Kiekis, sumos ir pan. paprastai rašomi skaitmenimis, ypač kai nurodomas matavimo vienetas arba valiuta; skaitmuo nuo ženklo atskiriamas jungiamuoju (*Ctrl* + *Shift* + *Space*) tarpu:

2,25 % norma

5 EUR už toną garantija

Lentelėse ir sąrašuose kiekiai visada rašomi skaitmenimis.

6. Dideli skaičiai rašomi grupuojant po tris skaitmenis. Tarp skaitmenų grupių nededamas nei kablelis, nei taškas. Tačiau jos atskiriamos jungiamuoju tarpu:

125 000, 3 000, 15 000, 100 000, 1 000 000, 1 000 000 000 *(o ne* 125.000 *arba* 125,000*)*

7. Dešimtainės ir šimtainės trupmeninės skaičiaus dalys nuo sveikosios dalies skiriamos kableliais:

1,5 kg *(ne* 1.5 kg*)*

0,25 g *(ne* 0.25 g*)*

Excel lentelėse skaitmenų rašyba paliekama kaip originale.

8. Procentai, proc. ir %.

Lentelėse rašomas simbolis %. Simbolis % vartojamas ir tada, kai jis yra originale.

Sakinyje be skaičių galima rašyti ir *procentai*, ir *proc*. Sakinyje po skaičiaus patartina rašyti *proc*. arba %.

10.3.8. Simboliniai pavadinimai

Simboliniai įmonių, renginių, kūrinių, gaminių pavadinimai tekste skiriami kabutėmis arba kitais būdais, pavyzdžiui, kursyvu, didžiosiomis raidėmis, kitokiu šriftu ir pan. Paprastai laikomasi originalo skyrimo būdo:

valstybinė akcinė bendrovė „Latvenergo“
akcinė bendrovė „Lietuvos draudimas“
ES direktyva „Televizija be sienų“
projektas „Galileo“
programa *Progress*

Nelinksniuojami simboliniai pavadinimai rašomi po apibūdinamojo žodžio, taigi rašoma ne *Progress* programa, bet programa *Progress*.

Simboliniai vardai, einantys su gimininiais žodžiais, rašomi vardininko linksniu:

akcinės bendrovės „Lietuvos draudimas“ klientai

Kai vartojami be gimininių žodžių, – linksniuojami, pavyzdžiui:

„Lietuvos draudimo“ klientai

Kursyvu visada skiriamas *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*.

Pastaba.	Sutrumpintas pavadinimas – Oficialusis leidinys – kursyvu nerašomas.

10.3.9. Sutrumpinimai ir santrumpos

Sutrumpinimas, arba logograma, grafinė santrumpa, yra žodžio ar žodžių junginio sutrumpintas žymėjimas rašomojoje kalboje. Grafiškai žodžiai trumpinami rašant tik tam tikrą žodžio dalį ir gale jos tašką. Taškas nededamas tik po tų grafinių sutrumpinimų, kurie baigiasi paskutiniuoju žodžių skiemeniu (pvz., m-kla – mokykla).

Dažniausiai vartojami lietuviški sutrumpinimai:

a. k.	asmens kodas
A. V.	antspaudo vieta
b. k.	banko kodas
d.	diena
dr.	daktaras
e. (el.) p.	elektroninis paštas
faks.	faksas
gim.	gimęs (-usi)
ir pan.	ir panašiai
ir t. t.	ir taip toliau
kt.	kitas, -a
l. e. p.	laikinai einantis (-i) pareigas
m.	metai
mėn.	mėnuo
mln.	milijonas
mlrd.	milijardas

Nr.	numeris
pav.	paveikslas
plg.	palygink
pvz.	pavyzdžiui
tel.	telefonas
t. y.	tai yra
tūkst.	tūkstantis
žr.	žiūrėk

Santrumpa – dėl patogumo vartojamas antrinis sąvokos žymiklis, pasidarytas iš sudėtinio termino ar terminizuotos frazės (bendrosios sąvokos) arba (sudėtinio valstybių, organizacijų, įstaigų ir kt.) pavadinimo (vienetinės sąvokos).

Skiriamos dvi santrumpų rūšys:

1) akronimai (arba raidinės santrumpos), sudaryti iš žymiklio pilnosios formos dėmenų pirmųjų raidžių:

pridėtinės vertės mokestis – PVM
Europos Sąjunga – ES
Jungtinės Tautos – JT
Jungtinės Amerikos Valstijos – JAV
Šiaurės Atlanto sutarties organizacija – NATO (angl. *North Atlantic Treaty Organization*)

2) skiemeninės santrumpos, sudarytos iš žymiklio pilnosios formos dėmenų pirmųjų skiemenų:

Interpol, Eurojust, Euratom (žr. pastabą)
DG SANCO (pranc. *DG Santé et protection des consommateurs* – liet. Sveikatos ir vartotojų apsaugos generalinis direktoratas)

Pastaba.	Paprastai skiemeninės santrumpos būna tik tikrinių pavadinimų. Jos lietuvių kalboje dažniausiai sugramatinamos ir vartojamos kaip paprasti žodžiai:
	Interpolas, Eurojustas, Euratomas

10.3.10. Asmenvardžių rašyba

Oficialiajame leidinyje, mokslinėje literatūroje, reklaminiuose, informaciniuose leidiniuose ir specialiuose tekstuose kitų kalbų asmenvardžių pateikiamos autentiškos nesugramatintos formos:

Europos Komisijos Pirmininkas José Manuel Barosso

Rišliame tekste kitų kalbų asmenvardžiai gramatinami:

Brugmannas, Larousse'as *(sk.* Larusas*)*, Beaufort'as *(sk.* Boforas*)*, José Manuelis Barosso

Plačiau apie tai žr. http://www.vlkk.lt/aktualiausios-temos/svetimvardziai/gramatinimas

Plačiajai visuomenei skirtuose tekstuose nuo seno žinomų garsių asmenų pavardės tradiciškai rašomos adaptuotos:

Volfgangas Amadėjus Mocartas (Wolfgang Amadeus Mozart)
Volteras (Voltaire)

Plačiau apie tai žr. http://www.vlkk.lt/aktualiausios-temos/svetimvardziai/adaptavimas

Nelotyniško pagrindo rašmenis vartojančių kalbų asmenvardžiai ir vietovardžiai transkribuojami atsižvelgiant į jų tarimą ir lietuvių kalboje vyraujančias tradicijas arba transliteruojami paraidžiui, žr.:

http://www.vlkk.lt/aktualiausios-temos/svetimvardziai/perrasa-is-gudu-baltarusiu-kalbos

http://www.vlkk.lt/aktualiausios-temos/svetimvardziai/perrasa-is-ukrainu-kalbos

11. Rekomenduojamos literatūros sąrašas

Parankiniai leidiniai

Kalbos praktikos patarimai. 2 leid. Vilnius: Mokslas, 1985.

Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba. Vilnius: Mokslas, 1992.

Lietuvos Respublikos valstybinė kalba: teisės aktų rinkinys. Sudarė Danguolė Mikulėnienė, Jūratė Palionytė. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1997.

Dabartinė lietuvių kalbos gramatika. Red. Vytautas Ambrazas. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1997.

Lietuvių kalbos komisijos nutarimai 1977–1998. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1998.

Lietuvių kalbos žinynas. Sudarė Pranas Kniūkšta. Vilnius: Šviesa, 1998.

Jonas Šukys. *Lietuvių kalbos linksniai ir prielinksniai: vartosena ir normos*. Kaunas: Šviesa, 1998.

Pranas Kniūkšta. *Kalbos vartosena ir tvarkyba*. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2001.

Vilmantas Vilkončius. *Vertimas į lietuvių kalbą: trafaretų antplūdis*. Vilnius: Gimtasis žodis, 2001.

Kanceliarinės kalbos patarimai. Lietuvių kalbos institutas [parengė Pranas Kniūkšta]. 5-asis patais. leid. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2002.

Lietuvių kalbos žinynas. Sudarė Pranas Kniūkšta. Kaunas: Šviesa, 2003 (papildytas leid.).

Rasuolė Vladarskienė. *Dokumentų tekstai*. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2003.

Kalbos patarimai. Kn. 2: Sintaksė: 1. Linksnių vartojimas. Sudarė Rita Miliūnaitė. Vyr. redaktorius Aldonas Pupkis. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2003.

Kalbos konsultacijos. Sudarė Asta Kupčinskaitė-Ryklienė. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2003.

Jonas Šukys. *Kalbos kultūra visiems*. Kaunas: Šviesa, 2003.

Jonas Šukys. *Panašiai skambantys žodžiai: normos ir klaidos*. Vilnius: Gimtasis žodis, 2004.

Aldonas Pupkis. *Kalbos kultūros studijos*. Vilnius: Gimtasis žodis, 2005.

Pranas Kniūkšta *Naujosios skyrybos taisyklės. Ką jos duoda ir ką patiems reikia suvokti*. Kaunas: Šviesa, 2007.

Terminų duomenynai

Daugiakalbė ES terminų bazė:
http://iate.europa.eu/

Lietuvos Respublikos terminų bankas:
http://terminai.vlkk.lt/

Lietuvos Respublikos Seimo terminų žodynas:
http://www3.lrs.lt/pls/term/dba_term.termp.term_p?p_view=0

Lietuvių kalbos terminynas:
http://www.terminynas.lt/

Priedai

Prieduose, be kita ko, sąrašų ir lentelių pavidalu pateikiami patikrinti ir patvirtinti informaciniai duomenys.

A1 priedas Europos emblemos grafinio apipavidalinimo vadovas

Europos Taryba • Europos Komisija

Europos Sąjungos vėliava

Europos Sąjungos vėliava – tai ne tik Europos Sąjungos, bet ir Europos vienybės bei identiteto plačiąja prasme simbolis. Auksinių žvaigždžių ratas reiškia Europos tautų solidarumą ir harmoniją.

Žvaigždžių skaičius neturi nieko bendra su valstybių narių skaičiumi. Dvylika žvaigždžių vėliavoje yra todėl, kad šis skaičius tradiciškai reiškia tobulumą, užbaigtumą ir vienybę. Todėl po ES plėtros etapų vėliava nėra keičiama.

Vėliavos istorija

Nuo pat įsteigimo 1949 m. Europos Taryba suvokė, kad Europai būtinas simbolis, su kuriuo ją tapatintų jos gyventojai. 1955 m. spalio 25 d. Parlamentinė asamblėja vienbalsiai patvirtino emblemą – dvylikos auksinių žvaigždžių ratą mėlyname fone. 1955 m. gruodžio 8 d. Ministrų komitetas patvirtino tokią Europos vėliavą.

Europos Tarybos parlamentinė asamblėja kelis kartus išreiškė norą, kad kitos Europos institucijos patvirtintų tą patį simbolį – taip būtų sustiprinta skirtingų organizacijų solidarumo vieningoje ir demokratinėje Europoje idėja.

Būtent Europos Parlamentas pirmasis ėmėsi iniciatyvos patvirtinti Europos bendrijos vėliavą. Netrukus po pirmųjų visuotinių ir tiesioginių Europos Parlamento rinkimų 1979 m. buvo pateiktas rezoliucijos projektas. 1983 m. balandžio mėn. priimtoje rezoliucijoje Parlamentas paskelbė, kad Bendrijos vėliava reikėtų pasirinkti 1955 m. Europos Tarybos patvirtintą vėliavą. 1984 m. birželio mėn. Fontenblo vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime pabrėžta būtinybė Europoje ir pasaulyje puoselėti Europos įvaizdį ir tapatybę. 1985 m. birželio mėn. Milane Europos Vadovų Taryba priėmė Piliečių Europos komiteto (Adonnino komiteto) pasiūlymą patvirtinti Bendrijos vėliavą. Europos Taryba pritarė, kad Bendrija naudotų 1955 m. jos patvirtintą Europos vėliavą. Bendrijos institucijos ją naudoja nuo 1986 m. pradžios.

Taigi Europos vėliava ir emblema simbolizuoja ir Europos Tarybą, ir Europos Sąjungą. Dabar jos tapo tikru vieningos Europos ir Europos tapatybės simboliu.

Europos Taryba ir Europos Sąjungos institucijos išreiškė pasitenkinimą, kad vis daugiau Europos piliečių žino apie Europos vėliavą ir emblemą. Europos Komisija ir Europos Taryba privalo užtikrinti, kad naudojant šį simbolį nebūtų pažeista Europos vėliavos ir emblemos garbė, todėl imamasi visų įmanomų priemonių, kad būtų išvengta netinkamo jo naudojimo.

Įvadas

Grafiniu vadovu siekiama padėti vartotojams teisingai atgaminti Europos Sąjungos emblemą. Jame pateikiamos emblemos kūrimo instrukcijos ir standartinių spalvų aprašymai.

Simbolių apibūdinimas

Mėlyno dangaus fone dvylika auksinių žvaigždžių sudėtos ratu, ir tai simbolizuoja Europos tautų sąjungą. Žvaigždžių skaičius yra fiksuotas: dvylika – tobulumo ir vienovės simbolis.

Heraldikos apibūdinimas

Žydrai mėlyname fone – dvylikos auksinių penkiakampių žvaigždžių, nesiliečiančių kampais, ratas.

Geometrinis apibūdinimas

Emblema yra mėlynas stačiakampis, kurio ilgis lygus 1,5 jo pločio. Dvylika auksinių žvaigždžių, išsidėsčiusių lygiais intervalais, suformuoja įsivaizduojamą apskritimą, kurio centras yra stačiakampio įstrižainių susikirtimo taškas. Apskritimo spindulys lygus vienai trečiajai emblemos pločio. Kiekviena žvaigždė turi penkis kampus, išsidėsčiusius įsivaizduojamame apskritime, kurio spindulys lygus vienai aštuonioliktajai vėliavos pločio. Visos žvaigždės išsidėsčiusios vertikaliai, t. y. vienas kampas yra viršuje, o du kampai – tiesėje, sudarančioje statų kampą su stiebu.

Rate žvaigždės išdėstytos taip kaip valandos laikrodžio ciferblate. Žvaigždžių skaičius nekintamas.

Spalvos

Emblema

Emblemoje naudojamos šios spalvos: „Pantone Reflex Blue“ – stačiakampio pagrindui, „Pantone Yellow“ – žvaigždėms. Tarptautinis „Pantone“ asortimentas plačiai žinomas ir prieinamas ne tik profesionalams.

Keturspalvis atgaminimo procesas

Keturspalviame atgaminimo procese negalima naudotis dviem standartinėmis spalvomis. Todėl būtina jas atkurti naudojantis keturiomis keturspalvio proceso spalvomis. „Pantone Yellow“ gaunama naudojant 100 proc. „Process Yellow“. Sumaišius 100 proc. „Process Cyan“ ir 80 proc. „Process Magenta“ galima gauti spalvą, labai panašią į „Pantone Reflex Blue“.

Internetas

„Pantone Reflex Blue“ atitinka tinklalapio paletės spalvą RGB: 0/51/153 (šešioliktainėje sistemoje: 003399), „Pantone Yellow“ atitinka tinklalapio paletės spalvą RGB: 255/204/0 (šešioliktainėje sistemoje: FFCC00).

Monochromatinis atgaminimo procesas

Jei naudojate tik juodą spalvą, pažymėkite stačiakampio kontūrus juodai ir išdėstykite juodas žvaigždes baltame fone.

Jei prieinama tik mėlyna spalva, pasirinkite „Reflex Blue“ ir naudokite ją 100 proc. fonui, o žvaigždes palikite baltas.

Atgaminimas ant spalvoto pagrindo

Pageidautina, kad emblemai būtų naudojamas baltas fonas. Venkite spalvoto fono ir spalvos, nesiderinančios su mėlyna. Jei negalite apsieiti be spalvoto fono, apveskite stačiakampį balta linija, kurios plotis turi būti 1/25 stačiakampio aukščio.

Klaidingo atgaminimo pavyzdžiai

1. Apversta emblema.

2. Netaisyklingai pavaizduotos žvaigždės.

3. Netaisyklinga žvaigždžių padėtis rate; jos turi būti išdėstytos taip kaip valandos laikrodžio ciferblate.

Teisė naudotis tretiesiems asmenims

Trečiųjų šalių naudojimosi Europos emblema principai išdėstyti administraciniame susitarime su Europos Taryba. Šis susitarimas paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 271, 2012 9 8, p. 5).

Pagal šį susitarimą bet kuris fizinis ar juridinis asmuo („naudotojas“) gali naudoti Europos emblemą ar bet kurią jos dalį, *jei ją naudojant*:

a) nesudaromas įspūdis ar prielaida, kad esama naudotojo ir Europos Sąjungos institucijų, organų, tarnybų, agentūrų ir įstaigų ar Europos Tarybos ryšio, kai tokio ryšio nėra;

b) visuomenė nėra klaidinama, kad naudotojas gauna Europos Sąjungos institucijų, organų, tarnybų, agentūrų ir įstaigų ar Europos Tarybos palaikymą, paramą, patvirtinimą ar pritarimą, kai taip nėra;

c) nėra sąsajų su tikslu ar veikla, kurie nesuderinami su Europos Sąjungos ar Europos Tarybos tikslais ir principais arba kitaip neteisėti.

Jei Europos emblema naudojama laikantis pirmiau išdėstytų sąlygų, raštiško leidimo prašyti nereikia.

Europos emblema arba jos imitacija heraldikos požiūriu negali būti *registruojama* kaip prekės ženklas ar bet kokia kita intelektinės nuosavybės teisė.

Dėl Europos emblemos naudojimo žr.: https://europa.eu/europeanunion/abouteuropa/legal_notices_lt#paragraph_1446

Kreiptis su prašymais iš ES nepriklausančių šalių

Council of Europe
Directorate of Legal Advice and Public International Law (Dlapil)
67075 Strasbourg Cedex
FRANCE

Tel. +33 388412000
Faks. +33 388412052
El. paštas: legal.advice@coe.int

Originalus atgaminimui galima parsisiųsti šiuo adresu: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/european-flag_lt

A2 priedas Emblemos

Atgamintos emblemos čia pateikiamos tik susipažinti, nepažeidžiant nė vienos institucijos, organo, tarpinstitucinės tarnybos ar įstaigos nustatytų emblemų naudojimo atgaminti taisyklių.

Kai kuriose emblemose turi būti nurodytas institucijos, organo ar įstaigos pavadinimas, tam tikrais atvejais – vis kita kalba. Kad būtų paprasčiau pateikti emblemas, pavadinimai skirtingomis kalbomis jose nenurodomi.

Žr. taip pat 9.5 punktą (oficialieji pavadinimai ir vardijimo tvarka).

Institucijos ir organai

Europos Sąjunga		
Parlamentas		
Europos Vadovų Taryba		
Taryba		
Komisija (1)		
Teisingumo Teismas		
Europos Centrinis Bankas		

Audito Rūmai		
Europos išorės veiksmų tarnyba		
Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas		
Europos regionų komitetas		
Europos investicijų bankas		
Europos investicijų fondas		
Ombudsmenas		
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas		

(1) Nuo 2012 m. vasario mėn. Europos Komisijos emblemą taip pat turi naudoti vykdomosios agentūros (žr. 9.5.4 punktą). Tačiau Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga toliau naudoja savo emblemą.

Tarpinstitucinės tarnybos ir decentralizuotosios įstaigos

Bendra pertvarkymo valdyba		
Bendrijos augalų veislių tarnyba		
bendroji įmonė „Fusion for Energy“		
BEREC paramos agentūra		
Euratomo tiekimo agentūra		
Europos aplinkos agentūra		
Europos bankininkystės institucija		
Europos cheminių medžiagų agentūra		
Europos darbo institucija		

Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra		
Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija		
Europos gynybos agentūra		
Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas		
Europos jūrų saugumo agentūra		
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras		
Europos lyčių lygybės institutas		
Europos maisto saugos tarnyba		
Europos mokymo fondas		

Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (1)	erc	erc
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras		
Europos personalo atrankos tarnyba	eu careers	eu careers
Europos profesinio mokymo plėtros centras	CEDEFOP	CEDEFOP
Europos prokuratūra	EPPO EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE	EPPO EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE
Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra	EASA European Union Aviation Safety Agency	
Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra	EUROJUST	EUROJUST
Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra	eu-LISA	eu-LISA
Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra	ACER Agency for the Cooperation of Energy Regulators	

Europos Sąjungos geležinkelių agentūra		
Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba		
Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras		
Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra		
Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra		
Europos Sąjungos leidinių biuras		
Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra		
Europos Sąjungos palydovų centras		
Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra		

Europos Sąjungos saugumo studijų institutas	euiss European Union Institute for Security Studies	euiss European Union Institute for Security Studies
Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra	EUROPOL	EUROPOL
Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra	CEPOL	CEPOL
Europos saugumo ir gynybos koledžas	European Security and Defence College	European Security and Defence College
Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra	FRONTEX	
Europos vaistų agentūra	EUROPEAN MEDICINES AGENCY SCIENCE MEDICINES HEALTH	EUROPEAN MEDICINES AGENCY SCIENCE MEDICINES HEALTH
Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija	ESMA European Securities and Markets Authority	ESMA European Securities and Markets Authority
Europos žuvininkystės kontrolės agentūra	EFCA	EFCA

Eurostatas	eurostat	eurostat

(1) Nuo 2012 m. vasario mėn. Europos Komisijos emblemą taip pat turi naudoti vykdomosios agentūros (žr. 9.5.4 punktą). Tačiau Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga toliau naudoja savo emblemą.

A3 priedas Bendrai vartojamos sutrumpintosios formos ir simboliai

1. Neraidiniai grafiniai ženklai, atstojantys santrumpas

Kai kurie ženklai ir simboliai, vartojami statistinių, matematinių ir biudžetinių duomenų lentelėse ir pan.

–	nėra (duomenų)
<	mažiau
>	daugiau
≤	mažiau arba lygu
≥	daugiau arba lygu
=	lygu
%	procentai
‰	promilė
°	laipsnis

2. Matų simboliai

Ilgio, ploto, tūrio, saiko ir kiti matai žymimi tam tikrais simboliais, po kurių nededamas taškas. Daugelis jų yra tarptautiniai.

Ilgio matai

km	kilometras
hm	hektometras
dam	dekametras
m	metras
dm	decimetras
cm	centimetras
mm	milimetras

Ploto ir tūrio matai

m^2	kvadratinis metras
cm^2	kvadratinis centimetras
mm^2	kvadratinis milimetras
m^3	kubinis metras
cm^3	kubinis centimetras
mm^3	kubinis milimetras

Pastaba. Tekste ploto matas kartais išreiškiamas sutrumpinimu *kv.* ir simboliu, pvz.: *kv. m*, *kv. cm* ir pan., o tūrio matas – sutrumpinimu *kub.* ir simboliu, pvz.: *kub. m*, *kub. cm* ir pan.

Kiti tūrio matai

ktm	kietmetris
trm	tūrmetris
erdm	erd(vė)metris

Saiko matai

hl	hektolitras
dal	dekalitras

l	litras
dl	decilitras
cl	centilitras
ml	mililitras

Svorio (masės) matai

t	tona
rt	registrinė tona
cnt	centneris
kg	kilogramas
dag	dekagramas
g	gramas
brt	bruto registrinė tona
nrt	neto registrinė tona
dg	decigramas
cg	centigramas
mg	miligramas

Pastaba. Be taškų rašomos ir tarptautinių matų santrumpos *sv* – svaras, *p* – pūdas.

Slėgio matai

atm	normali atmosfera
at	techninė atmosfera
bar	baras
mbar	milibaras
Pa	paskalis
hPa	hektopaskalis

Laiko matai

h	valanda
min	minutė
s	sekundė
d	para

Be laiko matų tarptautinių simbolių, kurie vartojami daugiausia techninėje literatūroje, dar vartojami jų įprastiniai lietuviški sutrumpinimai, po kurių rašomas taškas:

a.	amžius
m.	metai
mėn.	mėnuo
sav.	savaitė
d.	diena
val.	valanda
min.	minutė
sek.	sekundė

Elektros, šilumos ir kiti matai

A	amperas
Ah	ampervalandė

V	voltas
W	vatas
kW	kilovatas
kWh	kilovatvalandė
hW	hektovatas
hWh	hektovatvalandė
C	kulonas
cal	kalorija
kcal	kilokalorija
AG	arklio galia
J	džaulis

3. Įvairios santrumpos

Grafiškai žodžiai trumpinami keliais būdais pagal šias taisykles.

1. Rašomas pirmasis, rečiau du pirmieji skiemenys ir po jų einančio kito skiemens visos priebalsės iki balsės, pvz.:

al.	alėja
aps., apskr.	apskritis
doc.	docentas
ež.	ežeras
faks.	faksas
gerb.	gerbiamasis, -oji
ir pan.	ir panašiai
mot.	moteris
pav.	paveikslas
prof.	profesorius
saviv., sav.	savivaldybė
sen.	seniūnija, seniūnas
vyresn.	vyresnysis, -ioji
vyr.	vyriausiasis, -ioji; vyras

2. Rašoma viena ar kelios pirmosios (kartais ir ne iš eilės einančios) žodžio priebalsės arba žodžio pradžioje esanti balsė, pvz.:

a.	aikštė
a. s.	atsiskaitomoji sąskaita (atsisk. sąsk., atsisk. sąskaita)
b. k.	banko kodas
dr.	daktaras (mokslų)
ir t. t.	ir taip toliau
l. e. p.	laikinai einantis (-i) pareigas
m., mst.	miestas
m. m.	mokslo metai
mstl.	miestelis
pr. Kr.	prieš Kristų
pvz.	pavyzdžiui; pavyzdys
t. y.	tai yra

vlsč.	valsčius
Vt.	vietininkas (paradigmoje)
žr.	žiūrėk

3. Rašoma pirmoji žodžio raidė ir po brūkšnelio paskutinysis skiemuo. Šis trumpinimo būdas retai naudojamas. Pvz.:

b-ka	biblioteka
b-vė	bendrovė
d-vė	dirbtuvė
d-ja	draugija
i-tas	institutas
k-tas	komitetas
l-kla	leidykla
m-ja	ministerija
m-kla	mokykla
t-ba	taryba
v-ba	valdyba

Žmonių vardai grafiškai trumpinami rašant vieną didžiąją pirmąją raidę (taip pat ir dviraidžius dz, dž), rečiau – pagal kitas trumpinimo taisykles, pvz.: J. Biliūnas, M. K. Čiurlionis, Dz. Jokštys, Dž. Verdis; Just. Marcinkevičius.

Pastaba.	Vardas *Stasys* trumpinamas *S.*, ne *St.*; *Bronius* – *B.*, ne *Br.*

Sudėtinių vietovardžių be reikalo trumpinti nederėtų, pvz., N. Akmenė (– Naujoji Akmenė), D. Britanija (– Didžioji Britanija).

Pastabos.	1)	Tarp dviejų sutrumpinimų ar sutrumpinimo ir po jo einančio žodžio paliekamas tarpelis, todėl, pavyzdžiui, rašome ne *A.V.*, bet *A. V.*, ne *t.y.* – *t. y.*, ne *J.Petraitis* – *J. Petraitis*.
	2)	Žodžių junginių santrumpos nerašomos su pasviruoju brūkšniu, pvz.: ne *š./m.*, bet *š. m.* (šių metų); ne *p./d.*, bet *p. d.* (pašto dėžutė). Pasvirasis brūkšnys gali būti vartojamas tam tikrai alternatyvai žymėti, tačiau rišliame tekste pirmiausia vartotinos žodinės raiškos priemonės – jungtukai *ar*, *arba;* taip pat gali būti vartojamas žymint du lygiaverčius dalykus, pvz., *tel. / faks.* (telefonas ir faksas), arba žymint tam tikras dimensijas, kai reikia nurodyti kokio nors fizinio dydžio santykį su pasirinktos vienetų sistemos pagrindiniais dydžiais, pvz., *m/s* (metrai per sekundę). Pasviruoju brūkšniu atskiriama tam tikra informacijos dalis dokumentų indeksuose, kompiuterių programose, bibliografiniuose aprašuose, pvz.: *raštas Nr. 35/509*, *Tarybos direktyva 2003/93/EB*.

4. Mandagumo žodžių trumpinimas

p.	ponas, -ia, ponaitis, panelė
gerb.	gerbiamasis, -oji
gerb. p.	gali reikšti gerbiamuosius ir poną, ir ponią, ir panelę, ir ponaitį
dr.	mokslų daktaras
habil. dr.	habil. dr.
doc.	docentas
prof.	profesorius
J. E.	Jo Ekscelencija
J. Em.	Jo Eminencija

Pastaba.	Pagarbiau prieš pavardę rašyti visą vardą, o ne tik pirmąją jo raidę. Ant voko visi mandagumo formuluočių sutrumpinimai pradedami rašyti didžiąja raide, pvz., *Gerb. p. Adomui Adomėnui*.

5. Dažniausiai vartojami sutrumpinimai

a.	aikštė
a. k.	asmens kodas (asm. k., asm. kodas), gali būti ir AK
a. s.	atsiskaitomoji sąskaita (atsisk. sąsk., atsisk. sąskaita)
adv.	advokatas
akad.	akademikas
aklg.	akligatvis
akt.	aktorius
al.	alėja
apyg.	apygarda
aps., apskr.	apskritis
asist.	asistentas
asmv., avd.	asmenvardis
atsak.	atsakingasis, -oji
aut.	autorius
avd., asmv.	asmenvardis
biol.	biologija
b. k.	banko kodas
bkl.	bakalauras
bot.	botanika
bt.	butas
buv.	buvęs, -usi
chem.	chemija
d.	duktė
dail.	dailininkas
dek.	dekanas
dėst.	dėstytojas
dir.	direktorius
dirig.	dirigentas
dr.	daktaras (mokslų)
drp.	durpynas
dš.	dešinysis (intakas)
e. (el.) p.	elektroninis paštas, dar žr. el.
egz.	egzempliorius
eil.	eilutė
ekon.	ekonomika
el. (e.)	elektroninis (el. paštas, e. paštas; el. parašas, e. parašas, taip pat e. bankas, e. valdžia ir kt.)
etc.	lot. *et cetera* „ir kita, ir taip toliau“
ež.	ežeras
fak.	fakultetas
faks.	faksas
filol.	filologija
filos.	filosofija
g.	gatvė

G.	galininkas (paradigmoje)
gen.	generolas, generalinis (direktorius)
geol.	geologija
gerb.	gerbiamasis, -oji
gim.	gimęs, -usi
gyd.	gydytojas
gv.	gyvenvietė
įl.	įlanka
Įn.	įnagininkas (paradigmoje)
insp.	inspektorius
inž.	inžinierius
ir pan.	ir panašiai
ir t. t.	ir taip toliau
istor.	istorija
k.	kaimas
K.	kilmininkas (paradigmoje)
k. a.	kaip antai
kand.	kandidatas
kat.	katedra
kyš.	kyšulys
kl.	klasė
kln.	kalnas
kn.	knyga
koresp.	korespondentas
kpt.	kapitonas
kr.	kairysis (intakas)
kt.	kitas, -a
kun.	kunigas
l. e. p.	laikinai einantis (-i) pareigas (pvz., l. e. direktoriaus pareigas J. Petraitis)
ltn.	leitenantas
m.	metai, dar žr. m. m.
m., mst.	miestas
m. e.	mūsų eros
m. m.	mokslo metai
mat.	matematika
med.	medicina
mgr.	magistras
mgnt.	magistrantas
mjr.	majoras
mln.	milijonas
mlrd.	milijardas
mok.	mokinys
mokyt.	mokytojas
moksl.	mokslinis, -ė

mot.	moteris
mst., m.	miestas
mstl.	miestelis
N.	naudininkas (paradigmoje)
nkt.	nekaitomas (žodis)
ntk.	neteiktinas (žodis)
Nr.	numeris
p.	ponas, -ia, panelė; puslapis; punktas
p. d.	pašto dėžutė (geriau nei abonentinė dėžutė)
p. m. e.	prieš mūsų erą
pav.	paveikslas
pavad., pav.	pavaduotojas
pirm.	pirmininkas
pl.	plentas
plg.	palygink
plk.	pulkininkas; pelkė
pr.	prospektas
pr. Kr.	prieš Kristų
prof.	profesorius
prok.	prokuroras
prot.	protokolas
pss.	pusiasalis
pšt.	paštas
pvz.	pavyzdžiui; pavyzdys
r.	rajonas
red.	redaktorius
rš.	raštų kalbos
s.	sūnus; sąskaita (žr. a. s.)
sąs.	sąsiuvinis
sav., saviv.	savivaldybė
sekr.	sekretorius
sen.	seniūnija, seniūnas
sk.	skaityk; skyrius
skg.	skersgatvis
skyr., sk.	skyrius
skv.	skveras
sp.	spauda; spaustuvė
spec.	specialistas, specialusis, -ioji
sr.	sritis
st.	stotis
str.	straipsnis
stud.	studentas
š. m.	šių metų
šnek.	šnekamosios kalbos

t.	tomas
t. y.	tai yra
t. p.	taip pat; ten pat
techn.	technika, techninis, -ė
tel.	telefonas
teol.	teologija
tir.	tiražas
tūkst.	tūkstantis
up.	upė
upl.	upelis
V.	vardininkas (paradigmoje)
vad.	vadinamasis, -oji
ved.	vedėjas
vet.	veterinarija
virš.	viršininkas, viršaitis
vyr.	vyriausiasis, -ioji; vyras
vyresn.	vyresnysis, -ioji
vlsč.	valsčius
Vt.	vietininkas (paradigmoje)
vtv., vv.	vietovardis
vv., vtv.	vietovardis
zool.	zoologija
žml.	žemėlapis
žr.	žiūrėk (žodynuose žr. paprastai nukreipia į pagrindinį, teiktinesnį variantą)
ž. ū.	žemės ūkis

A4 priedas Pagrindiniai akronimai ir santrumpos

A B C D E F G I J K L M N O P R S T U V

Apie santrumpas taip pat kalbama 10.3.9 punkte.

A

ACER	Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra
AEC	Atominės energijos komisija (JAV)
AETR	Europos susitarimas dėl transporto priemonių įgulų, susijusių su tarptautiniu kelių transportu, darbo
AIDS	įgytasis imuniteto deficito sindromas (EN: *acquired immune deficiency syndrome*)
AKR	Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno šalys
APEC	Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių ekonominis bendradarbiavimas
ASBL	FR: *association sans but lucratif*

B

BAVT	Bendrijos augalų veislių tarnyba
BEA	Branduolinės energetikos agentūra (EBPO)
Beniliuksas	Belgijos, Liuksemburgo ir Nyderlandų ekonominė sąjunga
BLES	Belgijos ir Liuksemburgo ekonominė sąjunga
BLS	bendroji lengvatų sistema
BMT	bendrasis muitų tarifas
BPV	Bendra pertvarkymo valdyba
BSE	galvijų spongiforminė encefalopatija
BŠP	bendrasis šalies produktas
BUSP	bendra užsienio ir saugumo politika
BVP	bendrasis vidaus produktas
BŽKA	žr. EŽKA
BŽP	bendra žvejybos politika
BŽŪP	bendra žemės ūkio politika

C

CAVO	Centrinės Amerikos valstybių organizacija
CD-ROM	pastoviosios atminties kompaktinis diskas
CdT	Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras
Cedefop	Europos profesinio mokymo plėtros centras (FR: *Centre européen pour le développement de la formation professionnelle*)
Cenelec	Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (FR: *Comité européen de normalisation électrotechnique*)
CEPOL	Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra
CEPT	Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencija (FR: *Conférence européenne des administrations des postes et des télécommunications*)
CERN	Europos branduolinių tyrimų organizacija (FR: *Organisation européenne pour la recherche nucléaire*)
CERT-EU	Europos institucijų, įstaigų ir agentūrų kompiuterinių incidentų tyrimo tarnyba
CINEA	Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga

CITES	Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija
CORDIS	Bendrijos mokslinių tyrimų ir plėtros informacinė tarnyba
Coreper	Nuolatinių atstovų komitetas
COST	Europos bendradarbiavimas mokslo ir technologijos srityje

D

DIN	DE: *Deutsche Industrie Norm*
DOM-ROM	užjūrio departamentas ir regionas (Prancūzija, FR: *département et région d'outre-mer*)

E

EAA	Europos aplinkos agentūra
EACEA	Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga
EACI	žr. EASME
EAEC	Europos atominės energijos bendrija (Euratomas)
EAPB	Europos anglių ir plieno bendrija
EAS	žr. EUSA
EASA	Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra
EASME	Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomoji įstaiga
EASO	Europos prieglobsčio paramos biuras
EBI	Europos bankininkystės institucija
ECB	Europos Centrinis Bankas
ECBS	Europos centrinių bankų sistema
ECDC	Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras
ECHA	Europos cheminių medžiagų agentūra
ECHO	Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų generalinis direktoratas (ECHO) (žr. taip pat 9.6. Komisijos generaliniai direktoratai ir tarnybos: oficialieji pavadinimai)
Ecosoc	Ekonomikos ir socialinė taryba (JT)
EDAPP	Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas
EEB	Europos ekonominė bendrija
EEE	Europos ekonominė erdvė
EERRI	Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija
EESRK	Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
EFSA	Europos maisto saugos tarnyba
EGA	Europos gynybos agentūra
EGF	Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas
EIB	Europos investicijų bankas
EIF	Europos investicijų fondas
EIGE	Europos lyčių lygybės institutas
Einecs	Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas
Eismea	Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga
EIT	Europos inovacijos ir technologijos institutas
EIOPA	Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija
EIVT	Europos išorės veiksmų tarnyba
EKA	Europos kosmoso agentūra
ELPA	Europos laisvosios prekybos asociacija

EMA	Europos vaistų agentūra (buvusi Europos vaistų vertinimo agentūra, EMEA)
EMCDDA	žr. ENNSC
EMSA	Europos jūrų saugumo agentūra
ENEL	IT: *Ente nazionale energia elettrica*
ENISA	Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra
ENNSC	Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras
EP	Europos Parlamentas
EPI	Europos pinigų institutas
EPPB	žr. EASO
EPS	Europos pinigų sistema
EPSC	Europos politinės strategijos centras
EPSO	Europos personalo atrankos tarnyba
ERA	Europos rekonstrukcijos agentūra (darbo pabaiga: 2008 12 31)
ERCEA	Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga
ERIBA	žr. ACER
ERPB	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas
ES	Europos Sąjunga
ESF	Europos socialinis fondas
ESGA	Europos Sąjungos geležinkelių agentūra
ESM	Europos stabilumo mechanizmas (http://www.esm.europa.eu/)
ESPC	žr. SATCEN
ESPT	Ekonominės savitarpio pagalbos taryba
ESSSI	Europos Sąjungos saugumo studijų institutas
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
ETF	Europos mokymo fondas
ETSI	Europos telekomunikacijų standartų institutas
EUI	Europos universitetinis institutas
EUIPO	Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (iki 2016 3 22: Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklams ir pramoniniam dizainui) (VRDT))
eu-LISA	Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra
EU-OSHA	Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra
EUR	euras (euro) (žr. taip pat 7.3.1 punktą)
Euratomas	Europos atominės energijos bendrija (EAEB)
Eureka	Europos mokslinių tyrimų koordinavimo agentūra
EURES	Europos užimtumo tarnybos
Euridikė	Europos švietimo informacijos tinklas (http://www.eurydice.org/)
Eurocontrol	Europos saugios oro navigacijos organizacija
Eurofound	Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas
Eurojustas	Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra
Europolas	Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra
Eurostatas	Europos Sąjungos statistikos tarnyba
EUSA	Europos viešojo administravimo mokykla
EVRSK	Europos vietos ir regionų savivaldos kongresas
EŽKA	Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (iki 2011 12 31: Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūra, BŽKA)

EŽOFP	Europos žvejybos orientavimo finansinė priemonė
EŽŪFKP	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai
EŽŪGF	Europos žemės ūkio garantijų fondas
EŽŪOGF	Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondas

F

FRA	Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra
Frontex	Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra

G

GATS	Bendrasis susitarimas dėl paslaugų prekybos
GATT	Bendras muitų tarifų ir prekybos susitarimas
GCC	Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba
GD	generalinis direktoratas (žr. taip pat 9.6. Komisijos generaliniai direktoratai ir tarnybos: oficialieji pavadinimai)
GmbH	DE: *Gesellschaft mit beschränkter Haftung* (uždaroji akcinė bendrovė)
GSA	Europos GNSS agentūra

I

INEA	Inovacijų ir tinklų programų vykdomoji įstaiga
ISBN	tarptautinis standartinis knygos numeris
ISO	Tarptautinė standartizacijos organizacija
ISSN	tarptautinis standartinis serijinio leidinio numeris
IT	informacinės technologijos
ITER	tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius

J

JET	Jungtinis Europos toras
JRC	Jungtinis tyrimų centras
JT	Jungtinės Tautos
JTAP	Jungtinių Tautų aplinkos apsaugos programa
JTAPK	Jungtinių Tautų aplinkos ir plėtros konferencija
JTPPK	Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencija
JTVKP	Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiasis komisaras
JTVP	Jungtinių Tautų vystymo programa

K

KPS	kompensuojamoji pinigų suma
KN	Kombinuotoji nomenklatūra

L

Leader	veiksmų, skatinančių kaimo ekonomikos plėtrą, tarpusavio ryšys (FR: *Liaisons entre actions de développement de l'économie rurale*)
LIFE	aplinkos finansinė priemonė

M

MBT	Muitų bendradarbiavimo taryba

Mercosur	Pietų smaigalio bendroji rinka (ES: *Mercado Común del Sur*)
MVĮ	mažosios ir vidutinės įmonės

N

NAFTA	Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos susitarimas
NATO	Šiaurės Atlanto sutarties organizacija
NBP	naujoji Bendrijos priemonė
NVO	nevyriausybinė organizacija
NVS	Nepriklausomų valstybių sandrauga (žr. A3 priedą)

O

OL	*Europos Sąjungos oficialusis leidinys* (iki 2003 m. vasario 1 d. *Europos Bendrijų oficialusis leidinys*)
OLAF	Europos kovos su sukčiavimu tarnyba
OP	Europos Sąjungos leidinių biuras
OPEC	Naftą eksportuojančių šalių organizacija
OSHA	žr. EU-OSHA

P

PARBA	Pietų Azijos regioninio bendradarbiavimo asociacija
PC	asmeninis kompiuteris
PLO	Palestinos išsivadavimo organizacija
PVM	pridėtinės vertės mokestis
PVC	polivinilchloridas

R

REA	Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga
Reitox	Europos narkotikų ir narkomanijos informacinis tinklas
RK	Europos regionų komitetas

S

SA	FR: *société anonyme*
SAD	vienas bendras administracinis dokumentas
SATCEN	Europos Sąjungos palydovų centras
SIS	Šengeno informacijos sistema
SKVN	saugoma kilmės vietos nuoroda
Stabex	eksporto pajamų stabilizavimo sistema

T

TARIC	Europos Sąjungos integruotasis muitų tarifas
TEN-T EA	Transeuropinio transporto tinklo vykdomoji agentūra
TGV	greitasis traukinys (FR: *train à grande vitesse*)
TJO	Tarptautinė jūrų organizacija
TUC	Profesinių sąjungų kongresas

U

Unesco	Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija

UNICE	Europos pramonininkų ir darbdavių konfederacijų sąjunga
Unicef	Jungtinių Tautų vaikų fondas
UPU	Pasaulinė pašto sąjunga

V

VRDT	Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklams ir pramoniniam dizainui) (iki 2016 3 23: Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (žr. EUIPO))
VVG	vietos veiklos grupė

A5 priedas Šalių, teritorijų ir valiutų sąrašas

Šis sąrašas neatspindi oficialios Europos Sąjungos institucijų nuostatos į minėtų šalių teisinį statusą ar vykdomą politiką. Juo siekiama suvienodinti dažnai skirtingai sudaromus pavadinimų sąrašus ir praktinį jų vartojimą.

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Afganistanas	Afganistano Islamo Respublika	**AF**	Kabulas	afganistanietis, -ė	afganistanietiškas, -a	afganis	**AFN**	pulis
Airija	Airija (5)	**IE**	Dublinas	airis, -ė	airiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Alandai (6)	Alandų Salos	**AX**	Mariehamnas	alandietis, -ė	alandietiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Albanija	Albanijos Respublika	**AL**	Tirana	albanas, -ė	albaniškas, -a	lekas	**ALL**	[kindaras]
Alžyras	Alžyro Liaudies Demokratinė Respublika	**DZ**	Alžyras	alžyrietis, -ė	alžyrietiškas, -a	Alžyro dinaras	**DZD**	santimas
Amerikos Samoa (7)	*Amerikos Samoa Teritorija*	***AS***	*Pago Pago* (8)	*Amerikos Samoa gyventojas, -a*	*Amerikos Samoa*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Andora	Andoros Kunigaikštystė	**AD**	Andora	andorietis, -ė	andorietiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Angilija (9)	*Angilija*	***AI***	*Valis*	*angilas, -ė*	*angiliškas, -a*	*Rytų Karibų doleris*	***XCD***	*centas*
Angola	Angolos Respublika	**AO**	Luanda	angolietis, -ė	angolietiškas, -a	kvanza	**AOA**	sentimas
Antarktis	*Antarktis*	***AQ***	—	—	*antarktietiškas*	—	**—**	—
Antigva ir Barbuda	Antigva ir Barbuda	**AG**	Sent Džonsas	Antigvos ir Barbudos gyventojas, -a	Antigvos ir Barbudos	Rytų Karibų doleris	**XCD**	centas
Argentina	Argentinos Respublika	**AR**	Buenos Airės	argentinietis, -ė	argentinietiškas, -a	Argentinos pesas	**ARS**	sentavas
Armėnija	Armėnijos Respublika	**AM**	Jerevanas	armėnas, -ė	armėniškas, -a	dramas	**AMD**	luma
Aruba (10)	*Aruba*	***AW***	*Oranjestadas*	*arubietis, -ė*	*arubietiškas, -a*	*Arubos guldenas*	***AWG***	*centas*
Australija	Australijos Sandrauga	**AU**	Kanbera	australas, -ė	australiškas, -a	Australijos doleris	**AUD**	centas
Austrija	Austrijos Respublika	**AT**	Viena	austras, -ė	austriškas, -a	euro	**EUR**	centas
Azerbaidžanas	Azerbaidžano Respublika	**AZ**	Baku	azerbaidžanietis, -ė	azerbaidžanietiškas, -a	Azerbaidžano manatas	**AZN**	gepikas

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Bahamos	Bahamų Sandrauga	**BS**	Nasau	bahamietis, -ė	bahamietiškas, -a	Bahamų doleris	**BSD**	centas
Bahreinas	Bahreino Karalystė	**BH**	Menama	bahreinietis, -ė	bahreinietiškas, -a	Bahreino dinaras	**BHD**	filis
Baltarusija	Baltarusijos Respublika	**BY**	Minskas	baltarusis, -ė	baltarusiškas, -a	Baltarusijos rublis	**BYN**	kapeika
Bangladešas	Bangladešo Liaudies Respublika	**BD**	Daka	bangladešietis, -ė	bangladešietiškas, -a	taka	**BDT**	paisa
Barbadosas	Barbadosas	**BB**	Bridžtaunas	barbadosietis, -ė	barbadosietiškas, -a	Barbadoso doleris	**BBD**	centas
Belgija	Belgijos Karalystė	**BE**	Briuselis	belgas, -ė	belgiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Belizas	Belizas	**BZ**	Belmopanas	belizietis, -ė	belizietiškas, -a	Belizo doleris	**BZD**	centas
Beninas	Benino Respublika	**BJ**	Porto Novas (11)	beninietis, -ė	beninietiškas, -a	CFA frankas (BCEAO)	**XOF**	santimas
Bermuda (12)	*Bermuda*	***BM***	*Hamiltonas*	*bermudietis, -ė*	*bermudietiškas, -a*	*Bermudos doleris*	***BMD***	*centas*
Birma (žr. Mianmaras / Birma)								
Bisau Gvinėja	Bisau Gvinėjos Respublika	**GW**	Bisau	bisaugvinėjietis, -ė	bisaugvinėjietiškas, -a	CFA frankas (BCEAO)	**XOF**	santimas
Bolivija	Bolivijos Daugiatautė Valstybė	**BO**	Sukrė (13)	bolivas, -ė	boliviškas, -a	bolivianas	**BOB**	sentavas
Bosnija ir Hercegovina	Bosnija ir Hercegovina	**BA**	Sarajevas	Bosnijos ir Hercegovinos gyventojas, a	Bosnijos ir Hercegovinos	konvertuojamoji markė	**BAM**	pfeningas
Botsvana	Botsvanos Respublika	**BW**	Gaboronas	botsvanietis, -ė	botsvanietiškas, -a	pula	**BWP**	tebė
Brazilija	Brazilijos Federacinė Respublika	**BR**	Brazilija	brazilas, -ė	braziliškas, -a	realas	**BRL**	sentavas
Brunėjus	Brunėjaus Darusalamas	**BN**	Bandar Seri Begavanas	brunėjietis, -ė	brunėjietiškas, -a	Brunėjaus doleris	**BND**	senas
Bulgarija	Bulgarijos Respublika	**BG**	Sofija	bulgaras, -ė	bulgariškas, -a	levas	**BGN**	stotinka
Burkina Fasas	Burkina Fasas	**BF**	Uagadugu	burkinafasietis, -ė	burkinafasietiškas, -a	CFA frankas (BCEAO)	**XOF**	santimas
Burundis	Burundžio Respublika	**BI**	Gitega (14)	burundietis, -ė	burundietiškas, -a	Burundžio frankas	**BIF**	santimas
Butanas	Butano Karalystė	**BT**	Timpu	butanietis, -ė	butanietiškas, -a	ngultrumas	**BTN**	četrumas
						Indijos rupija	**INR**	paisa

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Buvė (15)	*Buvė Sala*	***BV***	—	—	*buvėjietiškas, -a*	—	—	—
buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (žr. Šiaurės Makedonija)								
Centrinės Afrikos Respublika	Centrinės Afrikos Respublika	**CF**	Bangis	Centrinės Afrikos Respublikos gyventojas, -a	Centrinės Afrikos Respublikos	CFA frankas (BEAC)	**XAF**	santimas
Čadas	Čado Respublika	**TD**	Ndžamena	čadietis, -ė	čadietiškas, -a	CFA frankas (BEAC)	**XAF**	santimas
Čekija	Čekijos Respublika	**CZ**	Praha	čekas, -ė	čekiškas, -a	Čekijos krona	**CZK**	haleris
Čilė	Čilės Respublika	**CL**	Santjagas	čilietis, -ė	čilietiškas, -a	Čilės pesas	**CLP**	sentavas
Danija	Danijos Karalystė	**DK**	Kopenhaga	danas, -ė	daniškas, -a	Danijos krona	**DKK**	erė
Dominika	Dominikos Sandrauga	**DM**	Rozo	dominikietis, -ė; Dominikos (Sandraugos) gyventojas, -a	dominikietiškas, -a	Rytų Karibų doleris	**XCD**	centas
Dominikos Respublika	Dominikos Respublika	**DO**	Santo Domingas	dominikietis, -ė; Dominikos Respublikos gyventojas, -a	dominikietiškas, -a; Dominikos Respublikos	Dominikos pesas	**DOP**	sentavas
Dramblio Kaulo Krantas	Dramblio Kaulo Kranto Respublika	**CI**	Jamusukras (16)	Dramblio Kaulo Kranto (Respublikos) gyventojas, -a	Dramblio Kaulo Kranto	CFA frankas (BCEAO)	**XOF**	santimas
Džersis (17)	Džersio Valda	**JE**	Sent Heljeris	džersietis, -ė	džersietiškas, -a	Džersio svaras (18)	**JEP** (18)	pensas
						svaras sterlingų	**GBP**	pensas
Džibutis	Džibučio Respublika	**DJ**	Džibutis	džibutietis, -ė	džibutietiškas, -a	Džibučio frankas	**DJF**	—
Egiptas	Egipto Arabų Respublika	**EG**	Kairas	egiptietis, -ė	egiptietiškas, -a	Egipto svaras	**EGP**	piastras
Ekvadoras	Ekvadoro Respublika	**EC**	Kitas	ekvadorietis, -ė	ekvadorietiškas, -a	JAV doleris	**USD**	centas
Eritrėja	Eritrėjos Valstybė	**ER**	Asmara	eritrėjietis, -ė	eritrėjietiškas, -a	nakfa	**ERN**	centas
Estija	Estijos Respublika	**EE**	Talinas	estas, -ė	estiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Esvatinis	Esvatinio Karalystė	**SZ**	Mbabanė	esvatinietis, -ė	esvatinietiškas, -a	lilangenis	**SZL**	centas
Etiopija	Etiopijos Federacinė Demokratinė Respublika	**ET**	Adis Abeba	etiopas, -ė	etiopiškas, -a	biras	**ETB**	centas
Farerai (19)	*Farerų Salos*	***FO***	*Torshaunas*	*farerietis, -ė*	*farerietiškas, -a*	*Danijos krona*	***DKK***	*erė*
Fidžis	Fidžio Respublika	**FJ**	Suva	fidžietis, -ė	fidžietiškas, -a	Fidžio doleris	**FJD**	centas

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Filipinai	Filipinų Respublika	**PH**	Manila	filipinietis, -ė	filipinietiškas, -a	Filipinų pesas	**PHP**	sentavas
Folklandas (20)	*Folklando Salos*	***FK***	*Stanlis*	*folklandietis, -ė*	*folklandietiškas, -a*	*Folklando Salų svaras*	***FKP***	*pensas*
Gabonas	Gabono Respublika	**GA**	Librevilis	gabonietis, -ė	gabonietiškas, -a	CFA frankas (BEAC)	**XAF**	santimas
Gajana	Gajanos Kooperacinė Respublika	**GY**	Džordžtaunas	gajanietis, -ė	gajanietiškas, -a	Gajanos doleris	**GYD**	centas
Gambija	Gambijos Respublika	**GM**	Bandžulis	gambietis, -ė	gambietiškas, -a	dalasis	**GMD**	bututas
Gana	Ganos Respublika	**GH**	Akra	ganietis, -ė	ganietiškas, -a	Ganos sedis	**GHS**	peseva
Gernsis (21)	Gernsio Valda	**GG**	Sent Peter Portas	gernsietis, -ė	gernsietiškas, -a	Gernsio svaras (22)	**GGP** (22)	pensas
						svaras sterlingų	**GBP**	pensas
Gibraltaras (23)	*Gibraltaras*	***GI***	*Gibraltaras*	*gibraltarietis, -ė*	*gibraltarietiškas, -a*	*Gibraltaro svaras*	***GIP***	*pensas*
Graikija	Graikijos Respublika	**EL**	Atėnai	graikas, -ė	graikiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Grenada	Grenada	**GD**	Sent Džoržas	grenadietis, -ė	grenadietiškas, -a	Rytų Karibų doleris	**XCD**	centas
Grenlandija (24)	*Grenlandija*	***GL***	*Nuukas*	*grenlandas, -ė*	*grenlandiškas, -a*	*Danijos krona*	***DKK***	*erė*
Guamas (25)	*Guamo Teritorija*	***GU***	*Hagatnia*	*guamietis, -ė*	*guamietiškas, -a*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Gvadelupa (26)	*Gvadelupa*	***GP***	*Bas Teras*	*gvadelupietis, -ė*	*gvadelupietiškas, -a*	*euro*	***EUR***	*centas*
Gvatemala	Gvatemalos Respublika	**GT**	Gvatemala	gvatemalietis, -ė	gvatemalietiškas, -a	ketcalis	**GTQ**	sentavas
Gvinėja	Gvinėjos Respublika	**GN**	Konakris	gvinėjietis	gvinėjietiškas, -a	Gvinėjos frankas	**GNF**	—
Haitis	Haičio Respublika	**HT**	Port o Prensas	haitietis, -ė	haitietiškas, -a	gurdas	**HTG**	santimas
						JAV doleris	**USD**	centas
Herdas ir Makdonaldas (27)	*Herdo ir Makdonaldo Salų Teritorija*	***HM***	—	—	*Herdo ir Makdonaldo*	—	**—**	—
Hondūras	Hondūro Respublika	**HN**	Tegusigalpa	hondūrietis, -ė	hondūrietiškas, -a	lempira	**HNL**	sentavas
Honkongas (28)	*Ypatingasis Administracinis Kinijos Liaudies Respublikos Regionas Honkongas* (29)	***HK***	(30)	*honkongietis, -ė*	*honkongietiškas, -a*	*Honkongo doleris*	***HKD***	*centas*

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Indija	Indijos Respublika	**IN**	Naujasis Delis	indas, -ė	indiškas, -a	Indijos rupija	**INR**	paisa
Indijos Vandenyno Britų Sritis (31)	*Indijos Vandenyno Britų Sritis*	***IO***	—	—	*Indijos Vandenyno Britų Srities*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Indonezija	Indonezijos Respublika	**ID**	Džakarta	indonezietis, -ė	indonezietiškas, -a	Indonezijos rupija	**IDR**	senas
Irakas	Irako Respublika	**IQ**	Bagdadas	irakietis, -ė	irakietiškas, -a	Irako dinaras	**IQD**	filis
Iranas	Irano Islamo Respublika	**IR**	Teheranas	iranietis, -ė	iranietiškas, -a	Irano rialas	**IRR**	[dinaras] (32)
Islandija	Islandija (33)	**IS**	Reikjavikas	islandas, -ė	islandiškas, -a	Islandijos krona	**ISK**	—
Ispanija	Ispanijos Karalystė	**ES**	Madridas	ispanas, -ė	ispaniškas, -a	euro	**EUR**	centas
Italija	Italijos Respublika	**IT**	Roma	italas, -ė	itališkas, -a	euro	**EUR**	centas
Izraelis	Izraelio Valstybė	**IL**	(34)	izraelietis, -ė	izraelietiškas, -a	šekelis	**ILS**	agora
Jamaika	Jamaika	**JM**	Kingstonas	jamaikietis, -ė	jamaikietiškas, -a	Jamaikos doleris	**JMD**	centas
Japonija	Japonija	**JP**	Tokijas	japonas, -ė	japoniškas, -a	jena	**JPY**	[senas] (35)
Jemenas	Jemeno Respublika	**YE**	Sana	jemenietis, -ė	jemenietiškas, -a	Jemeno rialas	**YER**	filis
Jordanija	Jordanijos Hašimitų Karalystė	**JO**	Amanas	jordanietis, -ė	jordaniškas, -a	Jordanijos dinaras	**JOD**	kiršas (100) [filis (1 000)]
Jungtinė Karalystė (36)	Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė	**UK**	Londonas	britas, -ė; Jungtinės (Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos) Karalystės gyventojas, -a	britiškas, -a; Jungtinės (Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos) Karalystės	svaras sterlingų	**GBP**	pensas
Jungtinės Valstijos	Jungtinės Amerikos Valstijos	**US**	Vašingtonas	amerikietis, -ė	amerikietiškas, -a	JAV doleris	**USD**	centas
Jungtiniai Arabų Emyratai	Jungtiniai Arabų Emyratai	**AE**	Abu Dabis	Jungtinių Arabų Emyratų gyventojas, a	Jungtinių Arabų Emyratų	JAE dirhamas	**AED**	filis
Juodkalnija	Juodkalnija	**ME**	Podgorica	juodkalnietis, -ė	juodkalnietiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Kaimanai (37)	*Kaimanų Salos*	***KY***	*Džordž Taunas*	*kaimanietis, -ė*	*kaimanietiškas, -a*	*Kaimanų Salų doleris*	***KYD***	*centas*
Kalėdų Sala (38)	*Kalėdų Salos Teritorija*	***CX***	*Flaing Fiš Kovas*	*Kalėdų Salos gyventojas, -a*	*Kalėdų Salos*	*Australijos doleris*	***AUD***	*centas*

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Kambodža	Kambodžos Karalystė	**KH**	Pnompenis	kambodžietis, -ė	kambodžietiškas, -a	rielis	**KHR**	[kakis (10)] [senas (100)]
Kamerūnas	Kamerūno Respublika	**CM**	Jaundė	kamerūnietis, -ė	kamerūnietiškas, -a	CFA frankas (BEAC)	**XAF**	santimas
Kanada	Kanada	**CA**	Otava	kanadietis, -ė	kanadietiškas, -a	Kanados doleris	**CAD**	centas
Kataras	Kataro Valstybė	**QA**	Doha	katarietis, -ė	katarietiškas, -a	Kataro rialas	**QAR**	dirhamas
Kazachstanas	Kazachstano Respublika	**KZ**	Astana	kazachas, -ė	kazachiškas, -a	tengė	**KZT**	tijinas
Kenija	Kenijos Respublika	**KE**	Nairobis	kenietis, -ė	keniškas, -a	Kenijos šilingas	**KES**	centas
Kinija	Kinijos Liaudies Respublika	**CN**	Pekinas	kinas, -ė	kiniškas, -a	ženminbi juanis	**CNY**	dziao (10) fenas (100)
Kipras	Kipro Respublika	**CY**	Nikosija	kiprietis, -ė	kiprietiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Kirgizija	Kirgizijos Respublika	**KG**	Biškekas	kirgizas, -ė	kirgiziškas, -a	somas	**KGS**	tijinas
Kiribatis	Kiribačio Respublika	**KI**	Tarava	kiribatietis, -ė	kiribatietiškas, -a	Australijos doleris	**AUD**	centas
Kiurasao	*Kiurasao*	***CW***	*Vilemstadas*	*kiurasaojietis, -ė*	*kiurasaojietiškas, -a*	*Karibų guldenas*	***XCG***	*centas*
Klipertonas (39)	*Klipertono Sala*	***CP*** (40)	—	—	*Klipertono*	—	—	—
Kokosų (Kilingo) Salos (41)	*Kokosų (Kilingo) Salų Teritorija*	***CC***	*Vest Ailandas*	*Kokosų (Kilingo) Salų gyventojas, -a*	*Kokosų (Kilingo) Salų*	*Australijos doleris*	***AUD***	*centas*
Kolumbija	Kolumbijos Respublika	**CO**	Bogota	kolumbietis, -ė	kolumbietiškas, -a	Kolumbijos pesas	**COP**	sentavas
Komorai	Komorų Sąjunga	**KM**	Moronis	komorietis, -ė	komorietiškas, -a	Komorų frankas	**KMF**	—
Kongas (42)	Kongo Respublika	**CG**	Brazavilis	kongietis, -ė	kongietiškas, -a	CFA frankas (BEAC)	**XAF**	santimas
Kongo Demokratinė Respublika	Kongo Demokratinė Respublika	**CD**	Kinšasa	Kongo Demokratinės Respublikos gyventojas, -a (43)	Kongo Demokratinės Respublikos (43)	Kongo frankas	**CDF**	santimas
Kosta Rika	Kosta Rikos Respublika	**CR**	San Chosė	kostarikietis, -ė	kostarikietiškas, -a	Kosta Rikos kolonas	**CRC**	sentimas
Kroatija	Kroatijos Respublika	**HR**	Zagrebas	kroatas, -ė	kroatiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Kuba	Kubos Respublika	**CU**	Havana	kubietis, -ė	kubietiškas, -a	Kubos pesas	**CUP**	sentavas

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Kuko Salos (44)	Kuko Salos	**CK**	Avarua	Kuko Salų gyventojas, -a	Kuko Salų	Naujosios Zelandijos doleris	**NZD**	centas
Kuveitas	Kuveito Valstybė	**KW**	Kuveitas	kuveitietis, -ė	kuveitietiškas, -a	Kuveito dinaras	**KWD**	filis
Laosas	Laoso Liaudies Demokratinė Respublika	**LA**	Vientianas	laosietis, -ė	laosietiškas, -a	kipas	**LAK**	[atas]
Latvija	Latvijos Respublika	**LV**	Ryga	latvis, -ė	latviškas, -a	euro	**EUR**	centas
Lenkija	Lenkijos Respublika	**PL**	Varšuva	lenkas, -ė	lenkiškas, -a	zlotas	**PLN**	grašis
Lesotas	Lesoto Karalystė	**LS**	Maseru	lesotietis, -ė	lesotietiškas, -a	lotis (dgs. maločiai)	**LSL**	sentė (dgs. lisantės)
						randas	**ZAR**	centas
Libanas	Libano Respublika	**LB**	Beirutas	libanietis, -ė	libanietiškas, -a	Libano svaras	**LBP**	[piastras]
Liberija	Liberijos Respublika	**LR**	Monrovija	liberietis, -ė	liberietiškas, -a	Liberijos doleris	**LRD**	centas
Libija	Libijos Valstybė	**LY**	Tripolis	libis, -ė	libiškas, -a	Libijos dinaras	**LYD**	dirhamas
Lichtenšteinas	Lichtenšteino Kunigaikštystė	**LI**	Vaducas	lichtenšteinietis, -ė	lichtenšteinietiškas, -a	Šveicarijos frankas	**CHF**	santimas
Lietuva	Lietuvos Respublika	**LT**	Vilnius	lietuvis, -ė	lietuviškas, -a	euro	**EUR**	centas
Liuksemburgas	Liuksemburgo Didžioji Hercogystė	**LU**	Liuksemburgas	liuksemburgietis, -ė	liuksemburgietiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Madagaskaras	Madagaskaro Respublika	**MG**	Antananaryvas	madagaskarietis, -ė	madagaskarietiškas, -a	ariaris	**MGA**	iraimbilandža
Majotas (45)	*Majotas*	***YT***	*Mamudzu*	*majotietis, -ė*	*majotietiškas, -a*	*euro*	***EUR***	*centas*
Makao (46)	*Ypatingasis Administracinis Kinijos Regionas Makao* (47)	***MO***	*Makao* (48)	*makaojietis, -ė*	*makaojietiškas, -a*	*pataka*	***MOP***	*avas*
Makedonija (žr. Šiaurės Makedonija)								
Malaizija	Malaizija	**MY**	Kvala Lumpūras (49)	malaizietis, -ė	malaizietiškas, -a	ringitas	**MYR**	senas
Malavis	Malavio Respublika	**MW**	Lilongvė	malavietis, -ė	malavietiškas, -a	Malavio kvača	**MWK**	tambala
Maldyvai	Maldyvų Respublika	**MV**	Malė	maldyvietis, -ė	maldyvietiškas, -a	rufija	**MVR**	laris
Malis	Malio Respublika	**ML**	Bamakas	malietis, -ė	malietiškas, -a	CFA frankas (BCEAO)	**XOF**	santimas

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Malta	Maltos Respublika	**MT**	Valeta	maltietis, -ė	maltietiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Marianos Šiaurinės Salos (50)	*Marianos Šiaurinių Salų Sandrauga*	***MP***	*Saipanas*	*Marianos Šiaurinių Salų (Sandraugos) gyventojas, -a*	*Marianos Šiaurinių Salų*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Marokas	Maroko Karalystė	**MA**	Rabatas	marokietis, -ė	marokietiškas, -a	Maroko dirhamas	**MAD**	santimas
Maršalo Salos	Maršalo Salų Respublika	**MH**	Madžūras	maršalietis, -ė	maršalietiškas, -a	JAV doleris	**USD**	centas
Martinika (51)	*Martinika*	***MQ***	*For de Fransas*	*martinikietis, -ė*	*martinikietiškas, -a*	*euro*	***EUR***	*centas*
Mauricijus	Mauricijaus Respublika	**MU**	Port Luisas	mauricietis, -ė	mauricietiškas, -a	Mauricijaus rupija	**MUR**	centas
Mauritanija	Mauritanijos Islamo Respublika	**MR**	Nuakšotas	mauritanietis, -ė	mauritanietiškas, -a	ugija	**MRU**	chumas
Mažosios Tolimosios Salos (JAV) (52)	*Jungtinių Valstijų Mažosios Tolimosios Salos*	***UM***	—	—	*Mažųjų Tolimųjų Salų*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Meksika	Meksikos Jungtinės Valstijos	**MX**	Meksikas	meksikietis, -ė	meksikietiškas, -a	Meksikos pesas	**MXN**	sentavas
Menas (53)	Meno Sala	**IM**	Daglasas	menietis, -ė	menietiškas, -a	Meno svaras	**IMP** (54)	pensas
						svaras sterlingų	**GBP**	pensas
Mergelių Salos (Didžioji Britanija) (55)	*Didžiosios Britanijos Mergelių Salos*	***VG***	*Roud Taunas*	*(Didžiosios Britanijos) Mergelių Salų gyventojas, -a*	*(Didžiosios Britanijos) Mergelių Salų*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Mergelių Salos (JAV) (56)	*Jungtinių Valstijų Mergelių Salos*	***VI***	*Šarlotė Amalija*	*(Jungtinių Valstijų) Mergelių Salų gyventojas, -a*	*(Jungtinių Valstijų) Mergelių Salų*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Mianmaras / Birma	Mianmaras / Birma (57)	**MM**	Neipidas	Mianmaro / Birmos gyventojas, -a	Mianmaro / Birmos	kiatas	**MMK**	pija
Mikronezija	Mikronezijos Federacinės Valstijos	**FM**	Palikyras	mikronezietis, -ė	mikronezietiškas, -a	JAV doleris	**USD**	centas
Moldova	Moldovos Respublika	**MD**	Kišiniovas	moldavas, -ė	moldaviškas, -a	Moldovos lėja	**MDL**	banis
Monakas	Monako Kunigaikštystė	**MC**	Monakas	monakietis, -ė	monakietiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Mongolija	Mongolija	**MN**	Ulan Batoras	mongolas, -ė	mongoliškas, -a	tugrikas	**MNT**	mungus
Montseratas (58)	*Montseratas*	***MS***	*Plimutas* (59)	*montseratietis, -ė*	*montseratietiškas, -a*	*Rytų Karibų doleris*	***XCD***	*centas*

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Mozambikas	Mozambiko Respublika	**MZ**	Maputu	mozambikietis, -ė	mozambikietiškas, -a	Metikalis	**MZN**	sentavas
Namibija	Namibijos Respublika	**NA**	Vindhukas	namibietis, -ė	namibietiškas, -a	Namibijos doleris	**NAD**	centas
						randas	**ZAR**	centas
Naujoji Kaledonija (60)	*Naujoji Kaledonija*	***NC***	*Numėja*	*Naujosios Kaledonijos gyventojas, -a*	*Naujosios Kaledonijos*	*CFP frankas*	***XPF***	*santimas*
Naujoji Zelandija	Naujoji Zelandija	**NZ**	Velingtonas	Naujosios Zelandijos gyventojas, -a	Naujosios Zelandijos	Naujosios Zelandijos doleris	**NZD**	centas
Nauru	Nauru Respublika	**NR**	Jarenas	naurietis, -ė	naurietiškas, -a	Australijos doleris	**AUD**	centas
Nepalas	Nepalas	**NP**	Katmandu	nepalietis, -ė	nepalietiškas, -a	Nepalo rupija	**NPR**	paisa
Nigerija	Nigerijos Federacinė Respublika	**NG**	Abudža	nigerietis, -ė; Nigerijos (Federacinės Respublikos) gyventojas, -a	nigerietiškas, -a	naira	**NGN**	koba
Nigeris	Nigerio Respublika	**NE**	Niamėjus	nigerietis, -ė; Nigerio (Respublikos) gyventojas, -a	Nigerio	CFA frankas (BCEAO)	**XOF**	santimas
Nikaragva	Nikaragvos Respublika	**NI**	Managva	nikaragvietis, -ė	nikaragvietiškas, -a	kordobos oras	**NIO**	sentavas
Niujė (61)	Niujė	**NU**	Alofis	niujietis, -ė	niujietiškas, -a	Naujosios Zelandijos doleris	**NZD**	centas
Nyderlandai (62)	Nyderlandų Karalystė	**NL**	Amsterdamas (63)	Nyderlandų (Karalystės) gyventojas, a	Nyderlandų	euro	**EUR**	centas
Norfolko Sala (64)	*Norfolko Salos Teritorija*	***NF***	*Kingstonas*	*Norfolko Salos gyventojas, -a; norfolkietis, -ė*	*Norfolko Salos*	*Australijos doleris*	***AUD***	*centas*
Norvegija	Norvegijos Karalystė	**NO**	Oslas	norvegas, -ė	norvegiškas, -a	Norvegijos krona	**NOK**	erė
Omanas	Omano Sultonatas	**OM**	Maskatas	omanietis, -ė	omanietiškas, -a	Omano rialas	**OMR**	baiza
Pakistanas	Pakistano Islamo Respublika	**PK**	Islamabadas	pakistanietis, -ė	pakistanietiškas, -a	Pakistano rupija	**PKR**	paisa
Palau	Palau Respublika	**PW**	Melekeokas	palaujietis, -ė	palaujietiškas, -a	JAV doleris	**USD**	centas
Panama	Panamos Respublika	**PA**	Panama	panamietis, -ė	panamietiškas, -a	balboja	**PAB**	sentesimas
						JAV doleris	**USD**	centas

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Papua Naujoji Gvinėja	Papua Naujosios Gvinėjos Nepriklausomoji Valstybė	**PG**	Port Morsbis	Papua Naujosios Gvinėjos gyventojas, a	Papua Naujosios Gvinėjos	kina	**PGK**	toja
Paragvajus	Paragvajaus Respublika	**PY**	Asunsjonas	paragvajietis, -ė	paragvajietiškas, -a	gvaranis	**PYG**	sentimas
Peru	Peru Respublika	**PE**	Lima	perujietis, -ė	perujietiškas, -a	solis	**PEN**	sentimas
Pietų Afrika	Pietų Afrikos Respublika	**ZA**	Pretorija (65)	Pietų Afrikos (Respublikos) gyventojas, -a	Pietų Afrikos (Respublikos)	randas	**ZAR**	centas
Pietų Džordžija ir Pietų Sandvičas (66)	*Pietų Džordžijos ir Pietų Sandvičo Salos*	***GS***	*King Edvard Pointas (Gritvikenas)*	—	*Pietų Džordžijos ir Pietų Sandvičo (Salų)*	—	—	—
Pietų Korėja	Korėjos Respublika	**KR**	Seulas	Pietų Korėjos gyventojas, -a, Korėjos Respublikos gyventojas, -a	Pietų Korėjos; Korėjos Respublikos	Pietų Korėjos vonas	**KRW**	[čunas]
Pietų Sudanas	Pietų Sudano Respublika	**SS**	Džuba	Pietų Sudano (Respublikos) gyventoja, -a	Pietų Sudano	Pietų Sudano svaras	**SSP**	piastras
Pitkernas (67)	*Pitkerno Salos*	***PN***	*Adamstaunas*	*pitkernietis, -ė*	*pitkernietiškas, -a*	*Naujosios Zelandijos doleris*	***NZD***	*centas*
Portugalija	Portugalijos Respublika	**PT**	Lisabona	portugalas, -ė	portugališkas, -a	euro	**EUR**	centas
Prancūzija	Prancūzijos Respublika	**FR**	Paryžius	prancūzas, -ė	prancūziškas, -a	euro	**EUR**	centas
Prancūzijos Gviana (68)	*Prancūzijos Gviana*	***GF***	*Kajenas*	*Prancūzijos Gvianos gyventojas, -a*	*Prancūzijos Gvianos*	*euro*	***EUR***	*centas*
Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys (69)	*Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys*	***TF***	(70)	—	*Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sričių*	*euro*	***EUR***	*centas*
Prancūzijos Polinezija (71)	*Prancūzijos Polinezija*	***PF***	*Papeetė*	*Prancūzijos Polinezijos gyventojas, -a*	*Prancūzijos Polinezijos*	*CFP frankas*	***XPF***	*santimas*
Puerto Rikas (72)	*Puerto Riko Sandrauga*	***PR***	*San Chuanas*	*puertorikietis, -ė*	*puertorikietiškas, -a*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Pusiaujo Gvinėja	Pusiaujo Gvinėjos Respublika	**GQ**	Malabas	Pusiaujo Gvinėjos (Respublikos) gyventojas, -a	Pusiaujo Gvinėjos	CFA frankas (BEAC)	**XAF**	santimas
Reunjonas (73)	*Reunjonas*	***RE***	*Sen Deni*	*reunjonietis, -ė*	*reunjonietiškas, -a*	*euro*	***EUR***	*centas*
Rytų Timoras	Rytų Timoro Demokratinė Respublika	**TL**	Dilis	Rytų Timoro gyventojas, -a	Rytų Timoro	JAV doleris	**USD**	centas
Ruanda	Ruandos Respublika	**RW**	Kigalis	ruandietis, -ė	ruandietiškas, -a	Ruandos frankas	**RWF**	santimas

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Rumunija	Rumunija	**RO**	Bukareštas	rumunas, -ė	rumuniškas, -a	Rumunijos lėja	**RON**	banis
Rusija	Rusijos Federacija	**RU**	Maskva	rusas, -ė	rusiškas, -a	Rusijos rublis	**RUB**	kapeika
Sakartvelas	Sakartvelas	**GE**	Tbilisis	sakartvelietis, -ė	sakartvelietiškas, -a	laris	**GEL**	tetris
Saliamono Salos	Saliamono Salos	**SB**	Honiara	Saliamono Salų gyventojas, -a	Saliamono Salų	Saliamono Salų doleris	**SBD**	centas
Salvadoras	Salvadoro Respublika	**SV**	San Salvadoras	salvadorietis, -ė	salvadorietiškas, -a	Salvadoro kolonas (74)	**SVC**	sentavas
						JAV doleris	**USD**	centas
Samoa	Samoa Nepriklausomoji Valstybė	**WS**	Apija	samojietis, -ė	samojietiškas, -a	tala	**WST**	senė
San Marinas	San Marino Respublika	**SM**	San Marinas	sanmarinietis, -ė	sanmarinietiškas, -a	euro	**EUR**	centas
San Tomė ir Prinsipė	San Tomė ir Prinsipės Demokratinė Respublika	**ST**	San Tomė	San Tomė ir Prinsipės (Demokratinės Respublikos) gyventojas, -a	San Tomė ir Prinsipės	dobra	**STN**	sentimas
Saudo Arabija	Saudo Arabijos Karalystė	**SA**	Rijadas	Saudo Arabijos (Karalystės) gyventojas, -a	Saudo Arabijos	Saudo Arabijos rialas	**SAR**	halala
Seišeliai	Seišelių Respublika	**SC**	Viktorija	seišelietis, -ė	seišelietiškas, -a	Seišelių rupija	**SCR**	centas
Sen Bartelemi (75)	*Sen Bartelemi Bendrija*	***BL***	*Gustavija*	*senbartelemietis, -ė*	*senbartelemietiškas, -a*	*euro*	***EUR***	*centas*
Sen Martenas (76)	*Sen Marteno Bendrija*	***MF***	*Marigo*	*senmartenietis, -ė*	*senmartenietiškas, -a*	*euro*	***EUR***	*centas*
Sen Pjeras ir Mikelonas (77)	*Sen Pjero ir Mikelono Teritorinė Bendrija*	***PM***	*Sen Pjeras*	*Sen Pjero ir Mikelono gyventojas, -a*	*Sen Pjero ir Mikelono*	*euro*	***EUR***	*centas*
Senegalas	Senegalo Respublika	**SN**	Dakaras	senegalietis, -ė	senegalietiškas, -a	CFA frankas (BCEAO)	**XOF**	santimas
Sent Kitsas ir Nevis	Sent Kitso ir Nevio Federacija	**KN**	Basteras	Sent Kitso ir Nevio gyventojas, -a	Sent Kitso ir Nevio	Rytų Karibų doleris	**XCD**	centas
Sent Lusija	Sent Lusija	**LC**	Kastris	sentlusietis, -ė	Sent Lusijos	Rytų Karibų doleris	**XCD**	centas
Sent Vinsentas ir Grenadinai	Sent Vinsentas ir Grenadinai	**VC**	Kingstaunas	Sent Vinsento ir Grenadinų gyventojas, -a	Sent Vinsento ir Grenadinų	Rytų Karibų doleris	**XCD**	centas

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Serbija	Serbijos Respublika	**RS**	Belgradas	serbas, -ė	serbiškas, -a	Serbijos dinaras	**RSD**	para (inv.)
Siera Leonė	Siera Leonės Respublika	**SL**	Fritaunas	sieraleonietis, -ė	sieraleonietiškas, -a	leonė	**SLE**	centas
Singapūras	Singapūro Respublika	**SG**	Singapūras	singapūrietis, -ė	singapūrietiškas, -a	Singapūro doleris	**SGD**	centas
Sint Martenas	*Sint Martenas*	***SX***	*Filipsburgas*	*sintmartenietis, -ė*	*sintmartenietiškas, -a*	*Karibų guldenas*	***XCG***	*centas*
Sirija	Sirijos Arabų Respublika	**SY**	Damaskas	siras, -ė	siriškas, -a	Sirijos svaras	**SYP**	piastras
Slovakija	Slovakijos Respublika	**SK**	Bratislava	slovakas, -ė	slovakiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Slovėnija	Slovėnijos Respublika	**SI**	Liubliana	slovėnas, -ė	slovėniškas, -a	euro	**EUR**	centas
Somalis	Somalio Federacinė Respublika	**SO**	Mogadišas	somalietis, -ė	somalietiškas, -a	Somalio šilingas	**SOS**	centas
Sudanas	Sudano Respublika	**SD**	Chartumas	sudanietis, -ė	sudanietiškas, -a	Sudano svaras	**SDG**	piastras
Suomija	Suomijos Respublika	**FI**	Helsinkis	suomis, -ė	suomiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Surinamas	Surinamo Respublika	**SR**	Paramaribas	surinamietis, -ė	surinamietiškas, -a	Surinamo doleris	**SRD**	centas
Svalbardas ir Janas Majenas (78)	*Svalbardas ir Janas Majenas*	***SJ***	*Longjyrbienas (Svalbardo salose), Olonkinbienas (Jano Majeno saloje)*	*svalbardietis, -ė; Jana Majeno gyventojas, -a*	*Svalbardo, Jano Majeno*	*Norvegijos krona*	***NOK***	*erė*
Svazilandas (žr. Esvatinis)								
Šiaurės Korėja	Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika	**KP**	Pchenjanas	Šiaurės Korėjos gyventojas, -a; Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos gyventojas, -a	Šiaurės Korėjos; Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos	Šiaurės Korėjos vonas	**KPW**	čunas
Šiaurės Makedonija (79)	Šiaurės Makedonijos Respublika (79)	**MK**	Skopjė	makedonas / Šiaurės Makedonijos Respublikos pilietis (80)	Šiaurės Makedonijos Respublikos, Šiaurės Makedonijos (81) makedonų (81)	denaras	**MKD**	denas
Šri Lanka	Šri Lankos Demokratinė Socialistinė Respublika	**LK**	Šri Džajavardenapura Kotė (82)	šrilankietis, -ė	šrilankietiškas, -a	Šri Lankos rupija	**LKR**	centas

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salos (83)	*Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salos*	***SH***	*Džeimstaunas*	*Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salų gyventojas, -a*	*Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salų*	*Šv. Elenos svaras (Šv. Elenos ir Dangun Žengimo salos)*	***SHP***	*pensas*
						svaras sterlingų (Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos salos)	***SHP***	*pensas*
Švedija	Švedijos Karalystė	**SE**	Stokholmas	švedas, -ė	švediškas, -a	Švedijos krona	**SEK**	erė
Šveicarija	Šveicarijos Konfederacija	**CH**	Bernas	šveicaras, -ė	šveicariškas, -a	Šveicarijos frankas	**CHF**	santimas
Šventasis Sostas / Vatikanas	Šventasis Sostas / Vatikano Miesto Valstybė (84)	**VA**	— / Vatikano Miestas	— / Vatikano (Miesto Valstybės) gyventojas, -a	Šventojo Sosto / Vatikano	euro	**EUR**	centas
Tadžikistanas	Tadžikistano Respublika	**TJ**	Dušanbė	tadžikas, -ė	tadžikiškas, -a	Somonis	**TJS**	diramas
Tailandas	Tailando Karalystė	**TH**	Bankokas	tailandietis, -ė	tailandietiškas, -a	batas	**THB**	satangas
Taivanas	Taivanas (85)	**TW**	Taipėjus	taivanietis, -ė	taivanietiškas, -a	naujasis Taivano doleris	**TWD**	fenas
Tanzanija	Tanzanijos Jungtinė Respublika	**TZ**	Dodoma (86)	tanzanietis, -ė	tanzanietiškas, -a	Tanzanijos šilingas	**TZS**	centas
Terksas ir Kaikosas (87)	*Terkso ir Kaikoso Salos*	***TC***	*Kokbern Taunas*	*Terkso ir Kaikoso (Salų) gyventojas, -a*	*Terkso ir Kaikoso*	*JAV doleris*	***USD***	*centas*
Togas	Togo Respublika	**TG**	Lomė	togietis, -ė	togietiškas, -a	CFA frankas (BCEAO)	**XOF**	santimas
Tokelau (88)	*Tokelau*	***TK***	(89)	*tokelaujietis, -ė*	*tokelaujietiškas, -a*	*Naujosios Zelandijos doleris*	***NZD***	*centas*
Tonga	Tongos Karalystė	**TO**	Nukualofa	tongietis, -ė	tongietiškas, -a	panga	**TOP**	senitis
Trinidadas ir Tobagas	Trinidado ir Tobago Respublika	**TT**	Port of Speinas	Trinidado ir Tobago (Respublikos) gyventojas, -a	Trinidado ir Tobago	Trinidado ir Tobago doleris	**TTD**	centas
Tunisas	Tuniso Respublika	**TN**	Tunisas	tunisietis, -ė	tunisietiškas, -a	Tuniso dinaras	**TND**	milimas
Turkija	Turkijos Respublika	**TR**	Ankara	turkas, -ė	turkiškas, -a	Turkijos lira	**TRY**	kurušas
Turkmėnistanas	Turkmėnistanas	**TM**	Ašchabadas	turkmėnas, -ė	turkmėniškas, -a	Turkmėnistano manatas	**TMT**	tengė

(tęsinys)

Trumpasis pavadinimas	Ilgasis pavadinimas	Šalies kodas (1)	Sostinė / administracinis centras	Gyventojas, -a	Būdvardis (požymį nusakantys žodžiai)	Valiuta (2)	Valiutos kodas (3)	Smulkusis piniginis vienetas (4)
Tuvalu	Tuvalu	**TV**	Funafutis	tuvalietis, -ė	tuvalietiškas, -a	Australijos doleris	**AUD**	centas
Uganda	Ugandos Respublika	**UG**	Kampala	ugandietis, -ė	ugandietiškas, -a	Ugandos šilingas	**UGX**	centas
Ukraina	Ukraina	**UA**	Kyjivas	ukrainietis, -ė	ukrainietiškas, -a	grivina	**UAH**	kapeika
Urugvajus	Urugvajaus Rytų Respublika	**UY**	Montevidėjas	urugvajietis, -ė	urugvajietiškas, -a	Urugvajaus pesas	**UYU**	sentesimas
Uzbekistanas	Uzbekistano Respublika	**UZ**	Taškentas	uzbekas, -ė	uzbekiškas, -a	sumas	**UZS**	tijinas
Vakarų Sachara (90)	*Vakarų Sachara*	***EH***	*al Ajūnas*	*Vakarų Sacharos gyventojas, -a*	*Vakarų Sacharos*	*Maroko dirhamas*	***MAD***	*santimas*
Vanuatu	Vanuatu Respublika	**VU**	Port Vila	vanuatietis, -ė	vanuatietiškas, -a	vatu	**VUV**	—
Vatikano Miesto Valstybė (žr. Šventasis Sostas)								
Venesuela	Venesuelos Bolivaro Respublika	**VE**	Karakasas	venesuelietis, -ė	venesuelietiškas, -a	bolivaras soberanas	**VES** (91)	sentimas
Vengrija	Vengrija	**HU**	Budapeštas	vengras, -ė	vengriškas, -a	forintas	**HUF**	[fileris]
Vietnamas	Vietnamo Socialistinė Respublika	**VN**	Hanojus	vietnamietis, -ė	vietnamietiškas, -a	dongas	**VND**	[hao (10)] [xu (100)]
Vokietija	Vokietijos Federacinė Respublika	**DE**	Berlynas	vokietis, -ė	vokiškas, -a	euro	**EUR**	centas
Volisas ir Futūna (92)	*Voliso ir Futūnos Salų Teritorija*	***WF***	*Mata Utu*	*Voliso ir Futūnos gyventojas, -a*	*Voliso ir Futūnos*	*CFP frankas*	***XPF***	*santimas*
Zambija	Zambijos Respublika	**ZM**	Lusaka	zambietis, -ė	zambietiškas, -a	Zambijos kvača	**ZMW**	ngvė
Zimbabvė	Zimbabvės Respublika	**ZW**	Hararė	zimbabvietis, -ė	zimbabvietiškas, -a	Zimbabvės auksas	**ZWG**	centas
Žaliasis Kyšulys	Žaliojo Kyšulio Respublika	**CV**	Praja	Žaliojo Kyšulio (Respublikos) gyventojas, -a	Žaliojo Kyšulio	Žaliojo Kyšulio eskudas	**CVE**	sentavas
Kursyvu pažymėtos išnašos skirtos tik lietuviškai versijai.								

(1) **Skiltis „Šalies kodas“**: ISO 3166 2 pirmosios raidės, išskyrus Graikiją ir Jungtinę Karalystę (vietoj GR ir GB atitinkamai vartoti EL ir UK). Taip pat žr. 7.1.1 (Pavadinimai ir vartojamos santrumpos) ir 7.1.2 (Šalių rašymo tvarka) punktus bei A6 priedą (Šalių kodų sąrašas).

(2) **Skiltis „Valiuta“**: CFA frankas (BCEAO) – Vakarų Afrikos finansinės sandraugos frankas, išleido BCEAO (Vakarų Afrikos valstybių centrinis bankas); CFA frankas (BEAC) – Centrinės Afrikos finansinės sandraugos frankas, išleido BEAC (Centrinės Afrikos valstybių bankas).

(3) **Skiltis „Valiutos kodas“**: ISO 4217, išskyrus GGP (Gernsis), IMP (Menas) ir JEP (Džersis).

(4) **Skiltis „Smulkusis piniginis vienetas“**: smulkiausia euro sudedamoji dalis yra centas. Tačiau, atsižvelgiant į 1988 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 974/98 2 konstatuojamąją dalį, „pavadinimo „centas“ apibrėžimas netrukdo vartoti šio pavadinimo variantų, paprastai vartojamų valstybėse narėse“. Europos Sajungos tekstuose turėtų būti vartojamas pavadinimas „centas“ (privaloma visuose teisiniuose tekstuose). Laužtiniuose skliaustuose nurodyti smulkieji piniginiai vienetai, kurių jau nėra apyvartoje (bet jie nėra oficialiai panaikinti).

(5) **Airija**: nevartotina „Airijos Respublika“. Nors ir randamas kai kuriuose dokumentuose, šis pavadinimas nėra oficialus.
(6) **Alandai**: šioms saloms suteiktas autonomijos statusas Suomijos sudėtyje. Specialus santykių tarp Europos Sąjungos ir Alandų Salų pobūdis apibrėžtas Stojimo sutarties priedėlyje. (Šiuo protokolu taip pat patvirtinamas specialusis Alando Salų statusas pagal tarptautinę teisę.)
(7) **Amerikos Samoa**: JAV teritorija.
(8) **Amerikos Samoa**: Pago Pagas yra oficiali sostinė (konstitucijoje įrašyta vyriausybės būstinė – Fagatogas).
(9) **Angilija**: britų užjūrio teritorija.
(10) **Aruba**: autonominė Nyderlandų Karalystės dalis.
(11) **Beninas**: Kotonu yra vyriausybės būstinė.
(12) **Bermuda**: britų užjūrio teritorija.
(13) **Bolivija**: Sukrė yra konstitucijoje įrašyta sostinė; La Pasas – vyriausybės būstinė.
(14) **Burundis**: nuo 2019 2 4 Gitega yra politinė sostinė, o Bužumbūra – ekonominė sostinė.
(15) **Buvė**: Norvegijai priklausanti negyvenama teritorija.
(16) **Dramblio Kaulo Krantas**: Jamusukras yra oficiali sostinė; Abidžanas – administracinis centras.
(17) **Džersis**: Didžiosios Britanijos Karūnos priklausinys. Nėra Jungtinės Karalystės dalis, tačiau nuo jos priklauso jo išorės santykiai.
(18) **Džersis**: vietinis svaro sterlingų variantas, neturintis ISO kodo. Kai reikalingas atskiras kodas, paprastai naudojamas JEP kodas.
(19) **Farerai**: Danijos autonominė teritorija.
(20) **Folklandas**: britų užjūrio teritorija.
(21) **Gernsis**: Didžiosios Britanijos Karūnos priklausinys. Nėra Jungtinės Karalystės dalis, tačiau nuo jos priklauso jo išorės santykiai.
(22) **Gernsis**: vietinis svaro sterlingų variantas, neturintis ISO kodo. Kai reikalingas atskiras kodas, paprastai naudojamas GGP kodas.
(23) **Gibraltaras**: britų užjūrio teritorija.
(24) **Grenlandija**: Danijos autonominė teritorija.
(25) **Guamas**: JAV teritorija.
(26) **Gvadelupa**: Prancūzijos užjūrio departamentas ir regionas (DOM-ROM = département et région d’outre-mer).
(27) **Herdas ir Makdonaldas**: Australijos teritorija.
(28) **Honkongas**: tam tikromis aplinkybėmis taip pat vartojamas pavadinimas „Honkongas, Kinija“: „Ypatingasis Administracinis Kinijos Regionas Honkongas, įvardytas kaip „Honkongas, Kinija“, gali pats palaikyti ir plėtoti santykius, sudaryti ir vykdyti susitarimus su užsienio valstybėmis ir teritoriniais vienetais, taip pat su tarptautinėmis organizacijomis įvairiose svarbiose srityse, kaip antai ekonomikos, prekybos, finansų, jūrų transporto, ryšių, turizmo, kultūros, mokslo, technologijų ir sporto.“ (Konstitucijos 151 straipsnis, Kinijos Liaudies Respublikos užsienio reikalų ministerijos svetainėje pateikto teksto vertimas.)
(29) **Honkongas**: ilgasis pavadinimas taip pat gali būti trumpinamas: „Ypatingasis Administracinis Regionas Honkongas“ arba „YAR Honkongas“.
(30) **Honkongas**: oficiali sostinė yra Pekinas. Administracinis centras – Government Hill.
(31) **Indijos Vandenyno Britų Sritis**: britų užjūrio teritorija.
(32) **Iranas**: rialas oficialiai dalijamas į 100 dinarų, bet dėl nuvertėjimo smulkieji pinigai nebenaudojami. Iraniečiai naudoja tomaną, kurio vertė yra 10 rialų.
(33) **Islandija**: nevartotina „Islandijos Respublika“. Nors ir randamas kai kuriuose dokumentuose, šis pavadinimas nėra oficialus.
(34) **Izraelis**: vyriausybės, Kneseto ir Aukščiausiojo Teismo būstinės įsikūrusios Jeruzalėje. Europos Sąjungos valstybės narės turi savo ambasadas Tel Avive.
(35) **Japonija**: senai dabar naudojami tik atliekant apskaitą.
(36) **Jungtinė Karalystė**: vartotinas pavadinimas „Jungtinė Karalystė“, ne „Didžioji Britanija“ (sudaryta iš Anglijos, Škotijos ir Velso). Į Jungtinę Karalystę, be šių trijų sudedamųjų dalių, dar įeina Šiaurės Airija. Geografinis terminas „Britų salos“ apima Airiją ir Britanijos Karūnai priklausančias teritorijas (Meno salą ir Lamanšo salas, kurios nėra Jungtinės Karalystės dalys).
(37) **Kaimanai**: britų užjūrio teritorija.
(38) **Kalėdų Sala**: Australijos teritorija (nepainioti su Kalėdų sala, arba Kiritimačiu, Kiribačio Respublikos dalimi).
(39) **Klipertonas**: Prancūzijai priklausanti valstybinė teritorija.
(40) **Klipertonas**: kodas CP atskirai nėra įtrauktas į ISO 3166-1, tačiau yra ISO nustatytas kodas.
(41) **Kokosų (Kilingo) Salos**: Australijos teritorija.
(42) ***Kongas**: vartoti „Kongas (Brazavilis)“, jei tai suteikia daugiau aiškumo (nėra straipsnio).*
(43) **Kongo Demokratinė Respublika**: galima vartoti žodžius „kongietis“ ir „kongietiškas“, jei nėra pavojaus supainioti su Kongo Respublika.
(44) **Kuko Salos**: savivaldos statusas palaikant laisvosios asociacijos santykius su Naująja Zelandija.
(45) **Majotas**: anksčiau Prancūzijos užjūrio bendrija specialiu pavadinimu „Majoto Departamentinė Bendrija“, Majotas 2011 m. kovo 31 d. tapo užjūrio departamentu ir regionu (DOM-ROM = département et région d’outre-mer).
(46) **Makao**: tam tikromis aplinkybėmis taip pat vartojamas pavadinimas „Makao, Kinija“: „Ypatingasis Administracinis Kinijos Regionas Makao, įvardytas kaip „Makao, Kinija“, gali pats palaikyti ir plėtoti santykius, sudaryti ir vykdyti susitarimus su užsienio valstybėmis ir teritoriniais vienetais, taip pat su tarptautinėmis organizacijomis įvairiose svarbiose srityse, kaip antai ekonomikos, prekybos, finansų, jūrų transporto, ryšių, turizmo, kultūros, mokslo, technologijų ir sporto.“ (Konstitucijos 136 straipsnis, oficialiojoje Makao svetainėje pateikto teksto portugalų kalba laisvas vertimas.)
(47) **Makao**: oficiali sostinė yra Pekinas. Administracinis centras – Makao.
(48) **Makao**: ilgasis pavadinimas taip pat gali būti trumpinamas: „Ypatingasis Administracinis Regionas Makao“ arba „YAR Makao“.
(49) **Malaizija**: Kvala Lumpūras yra konstitucijoje įrašyta sostinė. Putradžaja – vyriausybės būstinė.

(50) **Marianos Šiaurinės Salos**: sandrauga, sudariusi politinę sąjungą su JAV.
(51) **Martinika**: Prancūzijos užjūrio departamentas ir regionas.
(52) **Mažosios Tolimosios Salos (JAV)**: JAV teritorijos.
(53) **Menas**: Didžiosios Britanijos Karūnos priklausinys. Nėra Jungtinės Karalystės dalis, tačiau nuo Jungtinės Karalystės priklauso Meno Salos išorės santykiai.
(54) **Menas**: vietinis svaro sterlingų variantas, neturintis ISO kodo. Kai reikalingas atskiras kodas, paprastai naudojamas IMP kodas.
(55) **Mergelių Salos (Didžioji Britanija)**: britų užjūrio teritorija.
(56) **Mergelių Salos (JAV)**: JAV teritorija.
(57) **Mianmaras / Birma**: Jungtinės Tautos vartoja pavadinimą „Mianmaras“ (trumpoji forma) ir „Mianmaro Sąjungos Respublika“ (visas pavadinimas), tačiau ES tekstuose vartotina forma „Mianmaras / Birma“.
(58) **Montseratas**: britų užjūrio teritorija.
(59) **Montseratas**: per ugnikalnio išsiveržimą sostinė Plimutas buvo suniokota; vyriausybinės institucijos dabar įsikūrusios Brade.
(60) **Naujoji Kaledonija**: Prancūzijos užjūrio teritorija.
(61) **Niujė**: savivaldos statusas palaikant laisvosios asociacijos santykius su Naująja Zelandija.
(62) **Nyderlandai**: vartotinas pavadinimas „Nyderlandai“, ne „Olandija“, nes ši sudaro tik dalį Nyderlandų (dvi provincijos).
(63) **Nyderlandai**: Amsterdamas yra konstitucijoje įrašyta sostinė; Haga – vyriausybės būstinė.
(64) **Norfolko Sala**: Australijos autonominė teritorija.
(65) **Pietų Afrika**: Pretorija (Tsvanė) yra administracinė sostinė, Keiptaunas – įstatymų leidimo sostinė, Blemfonteinas – teisminė sostinė.
(66) **Pietų Džordžija ir Pietų Sandvičas**: britų užjūrio teritorija (administruojama Folklando Salų).
(67) **Pitkernas**: britų užjūrio teritorija.
(68) **Prancūzijos Gviana**: Prancūzijos užjūrio departamentas ir regionas.
(69) **Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys**: Prancūzijos užjūrio teritorija, turinti ypatingą statusą.
(70) **Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys**: jos valdomos iš Reunjono, Sen Pjero.
(71) **Prancūzijos Polinezija**: Prancūzijos užjūrio bendrija (COM = collectivité d'outre-mer); taip pat turi specialų pavadinimą „Prancūzijos Polinezijos Užjūrio Šalis“.
(72) **Puerto Rikas**: sandrauga, sudariusi politinę sąjungą su JAV.
(73) **Reunjonas**: Prancūzijos užjūrio departamentas ir regionas.
(74) **Salvadoras:** nors Salvadoro kolonas beveik nebenaudojamas, jis išlaiko savo, kaip oficialios valiutos, statusą.
(75) **Sen Bartelemi**: Prancūzijos užjūrio bendrija (COM = collectivité d'outre-mer) specialiu pavadinimu „Sen Bartelemi Bendrija“.
(76) **Sen Martenas**: Prancūzijos užjūrio bendrija (COM = collectivité d'outre-mer) specialiu pavadinimu „Sen Marteno Bendrija“.
(77) **Sen Pjeras ir Mikelonas**: Prancūzijos užjūrio bendrija (COM = collectivité d'outre-mer) specialiu pavadinimu „Sen Pjero ir Mikelono Teritorinė Bendrija“.
(78) **Svalbardas ir Janas Majenas**: Norvegijos teritorijos.
(79) **Šiaurės Makedonija**: nevartotina „Šiaurinė Makedonija“ arba „Šiaurinės Makedonijos Respublika“.
(80) **Šiaurės Makedonija**: vadovaujantis Prespos susitarimu, pavadinimas „makedonas / Šiaurės Makedonijos Respublikos pilietis“ yra nedalomas.
(81) **Šiaurės Makedonija**: kalbant apie valstybę, jos oficialius organus ir kitus viešojo sektoriaus subjektus, taip pat privačiojo sektoriaus subjektus ir veikėjus, kurie susiję su valstybe, įsteigti teisės aktais ir naudojasi finansine valstybės parama savo veiklai užsienyje vykdyti, turi būti vartojamas nederinamasis pažyminys, atitinkantis kilmininku išreikštą valstybės oficialųjį arba trumpąjį pavadinimą, t. y. „Šiaurės Makedonijos Respublikos“ arba „Šiaurės Makedonijos“. Kiti pažyminiai, pavyzdžiui, „šiaurės makedonų“ arba „makedonų“, visais pirmiau nurodytais atvejais nevartotini.
Kitais atvejais, be kita ko, įvardijant privačiojo sektoriaus subjektus ir veikėjus, kurie nėra susiję su valstybe ir viešojo sektoriaus subjektais, nėra įsteigti teisės aktais ir nesinaudoja finansine valstybės parama savo veiklai užsienyje vykdyti, gali būti vartojamas pažyminys „makedonų“. Pažyminys „makedonų“ taip pat gali būti vartojamas įvardijant veiklą. Tai nedaro poveikio Prespos susitarimu nustatytam procesui, susijusiam su prekybiniais pavadinimais, prekių ženklais bei firminiais ženklais ir sudėtiniais miestų pavadinimais, egzistavusiais Prespos susitarimo pasirašymo dieną.
(82) **Šri Lanka**: Šri Džajavardenapura Kotė yra administracinė sostinė, o Kolombas – prekybos sostinė.
(83) **Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salos**: britų užjūrio teritorija.
(84) **Šventasis Sostas / Vatikanas**: Šventasis Sostas ir Vatikano Miesto Valstybė yra atskiri tarptautinės teisės subjektai (daugiau informacijos galima rasti tinklavietėje http://www.vatican.va/news_services/press/documentazione/documents/corpo-diplomatico_index_en.html). Europos Sąjungos institucijos ir kt. palaiko diplomatinius santykius su Šventuoju Sostu, o ne su Vatikano Miesto Valstybe.
(85) **Taivanas**: „Taivanas“ – pavadinimas, kurį vartoja vyriausybės, dėl 1971 m. spalio mėn. Jungtinių Tautų rezoliucijos nutraukusios diplomatinius santykius su Taipėjumi. „Kinijos Respublika“ – pavadinimas, kurį oficialiu laiko Taipėjaus valdžios institucijos.
(86) **Tanzanija**: daugelis institucijų vis dar yra Dar es Salame.
(87) **Terksas ir Kaikosas**: britų užjūrio teritorija.
(88) **Tokelau**: Naujosios Zelandijos teritorija.
(89) **Tokelau**: sostinės nėra. Kiekvienas iš trijų atolų turi savo administracinį centrą.
(90) **Vakarų Sachara**: teritorija, dėl kurios Marokas ginčijasi su Polisario frontu. 1976 m. pastarasis paskelbė Vakarų Sacharos Arabų Demokratinę Respubliką (SADR), tačiau Europos Sąjunga jos oficialiai nepripažįsta. Šiuo metu vyksta JTO stebimos derybos.
(91) **Venesuela**: bolivaras soberanas (VES) buvo išleistas į apyvartą 2018 m. rugpjūčio 20 d. ir pakeitė bolivarą (VEF): 1 VES = 100 000 VEF. Nors tą pačią dieną senasis bolivaras panaikintas, kai kurie Venesuelos centrinio banko nustatyti denominuoti VEF banknotai lieka apyvartoje kartu su naująja valiuta. Šių banknotų išėmimo iš apyvartos datą vėliau praneš Centrinis bankas.
(92) **Volisas ir Futūna**: Prancūzijos užjūrio bendrija (COM = collectivité d'outre-mer).

A6 priedas Šalių ir teritorijų kodai

(tęsinys)

Kodas (1)	Šalis / teritorija
AD	Andora
AE	Jungtiniai Arabų Emyratai
AF	Afganistanas
AG	Antigva ir Barbuda
AI	*Angilija*
AL	Albanija
AM	Armėnija
AO	Angola
AQ	*Antarktis*
AR	Argentina
AS	*Amerikos Samoa*
AT	**Austrija**
AU	Australija
AW	*Aruba*
AX	Alandai
AZ	Azerbaidžanas
BA	Bosnija ir Hercegovina
BB	Barbadosas
BD	Bangladešas
BE	**Belgija**
BF	Burkina Fasas
BG	**Bulgarija**
BH	Bahreinas
BI	Burundis
BJ	Beninas
BL	*Sen Bartelemi*
BM	*Bermuda*
BN	Brunėjus
BO	Bolivija
BR	Brazilija
BS	Bahamos
BT	Butanas
BV	*Buvė*
BW	Botsvana
BY	Baltarusija
BZ	Belizas
CA	Kanada

Kodas (1)	Šalis / teritorija
CC	*Kokosų (Kilingo) Salos*
CD	Kongo Demokratinė Respublika
CF	Centrinės Afrikos Respublika
CG	Kongas
CH	Šveicarija
CI	Dramblio Kaulo Krantas
CK	Kuko Salos
CL	Čilė
CM	Kamerūnas
CN	Kinija
CO	Kolumbija
CP	*Klipertonas*
CR	Kosta Rika
CU	Kuba
CV	Žaliasis Kyšulys
CW	*Kiurasao*
CX	*Kalėdų Sala*
CY	**Kipras**
CZ	**Čekija**
DE	**Vokietija**
DJ	Džibutis
DK	**Danija**
DM	Dominika
DO	Dominikos Respublika
DZ	Alžyras
EC	Ekvadoras
EE	**Estija**
EG	Egiptas
EH	*Vakarų Sachara*
EL	**Graikija**
ER	Eritrėja
ES	**Ispanija**
ET	Etiopija
FI	**Suomija**
FJ	Fidžis
FK	*Folklandas*
FM	Mikronezija

(tęsinys)

Kodas (1)	Šalis / teritorija
FO	*Farerai*
FR	**Prancūzija**
GA	Gabonas
GD	Grenada
GE	Sakartvelas
GF	*Prancūzijos Gviana*
GG	Gernsis
GH	Gana
GI	*Gibraltaras*
GL	*Grenlandija*
GM	Gambija
GN	Gvinėja
GP	*Gvadelupa*
GQ	Pusiaujo Gvinėja
GS	*Pietų Džordžija ir Pietų Sandvičas*
GT	Gvatemala
GU	*Guamas*
GW	Bisau Gvinėja
GY	Gajana
HK	*Honkongas*
HM	*Herdas ir Makdonaldas*
HN	Hondūras
HR	**Kroatija**
HT	Haitis
HU	**Vengrija**
ID	Indonezija
IE	**Airija**
IL	Izraelis
IM	Menas
IN	Indija
IO	*Indijos Vandenyno Britų Sritis*
IQ	Irakas
IR	Iranas
IS	Islandija
IT	**Italija**
JE	Džersis
JM	Jamaika
JO	Jordanija
JP	Japonija
KE	Kenija
KG	Kirgizija

(tęsinys)

Kodas (1)	Šalis / teritorija
KH	Kambodža
KI	Kiribatis
KM	Komorai
KN	Sent Kitsas ir Nevis
KP	Šiaurės Korėja
KR	Pietų Korėja
KW	Kuveitas
KY	*Kaimanai*
KZ	Kazachstanas
LA	Laosas
LB	Libanas
LC	Sent Lusija
LI	Lichtenšteinas
LK	Šri Lanka
LR	Liberija
LS	Lesotas
LT	**Lietuva**
LU	**Liuksemburgas**
LV	**Latvija**
LY	Libija
MA	Marokas
MC	Monakas
MD	Moldova
ME	Juodkalnija
MF	*Sen Martenas*
MG	Madagaskaras
MH	Maršalo Salos
MK	Šiaurės Makedonija
ML	Malis
MM	Mianmaras / Birma
MN	Mongolija
MO	*Makao*
MP	*Marianos Šiaurinės Salos*
MQ	*Martinika*
MR	Mauritanija
MS	*Montseratas*
MT	**Malta**
MU	Mauricijus
MV	Maldyvai
MW	Malavis
MX	Meksika

(tęsinys)

Kodas (1)	Šalis / teritorija
MY	Malaizija
MZ	Mozambikas
NA	Namibija
NC	*Naujoji Kaledonija*
NE	Nigeris
NF	*Norfolko Sala*
NG	Nigerija
NI	Nikaragva
NL	**Nyderlandai**
NO	Norvegija
NP	Nepalas
NR	Nauru
NU	Niujė
NZ	Naujoji Zelandija
OM	Omanas
PA	Panama
PE	Peru
PF	*Prancūzijos Polinezija*
PG	Papua Naujoji Gvinėja
PH	Filipinai
PK	Pakistanas
PL	**Lenkija**
PM	*Sen Pjeras ir Mikelonas*
PN	*Pitkernas*
PR	*Puerto Rikas*
PT	**Portugalija**
PW	Palau
PY	Paragvajus
QA	Kataras
RE	*Reunjonas*
RO	**Rumunija**
RS	Serbija
RU	Rusija
RW	Ruanda
SA	Saudo Arabija
SB	Saliamono Salos
SC	Seišeliai
SD	Sudanas
SE	**Švedija**
SG	Singapūras

(tęsinys)

Kodas (1)	Šalis / teritorija
SH	*Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salos*
SI	**Slovėnija**
SJ	*Svalbardas ir Janas Majenas*
SK	**Slovakija**
SL	Siera Leonė
SM	San Marinas
SN	Senegalas
SO	Somalis
SR	Surinamas
SS	Pietų Sudanas
ST	San Tomė ir Prinsipė
SV	Salvadoras
SX	Sint Martenas
SY	Sirija
SZ	Esvatinis
TC	*Terksas ir Kaikosas*
TD	Čadas
TF	*Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys*
TG	Togas
TH	Tailandas
TJ	Tadžikistanas
TK	*Tokelau*
TL	Rytų Timoras
TM	Turkmėnistanas
TN	Tunisas
TO	Tonga
TR	Turkija
TT	Trinidadas ir Tobagas
TV	Tuvalu
TW	Taivanas
TZ	Tanzanija
UA	Ukraina
UG	Uganda
UK	Jungtinė Karalystė
UM	*Mažosios Tolimosios Salos*
US	Jungtinės Valstijos
UY	Urugvajus
UZ	Uzbekistanas
VA	Šventasis Sostas / Vatikanas
VC	Sent Vinsentas ir Grenadinai

(tęsinys)

Kodas (1)	**Šalis / teritorija**
VE	Venesuela
VG	*Mergelių Salos (Didžioji Britanija)*
VI	*Mergelių Salos (JAV)*
VN	Vietnamas
VU	Vanuatu
WF	*Volisas ir Futūna*
WS	Samoa
YE	Jemenas
YT	*Majotas*
ZA	Pietų Afrika
ZM	Zambija
ZW	Zimbabvė

(1) Šalių ir teritorijų kodų vartojimo taisykles žr. 7.1 punkte. Taip pat žr. A5 priedą dėl šalių ir teritorijų pavadinimų.

A7 priedas Valiutų kodai

Šiame priede pateikiama valiutų, išvardytų abėcėlės tvarka pagal valiutų kodus (ISO 4217), lentelė, šalių kandidačių valiutų lentelė ir buvusių ES valiutų lentelė.

Žr. taip pat:

Valiutų pavadinimai, pateikti remiantis šalių ir teritorijų abėcėline tvarka: A5 priedas
Valiutų vardijimo tvarka: 7.3.2 punktas
ISO kodai: ISO 4217 priežiūros agentūros tinklalapis

2025 3 31
Kiurasao, valiuta: „Olandijos Antilų guldenas“ keičiama į „Karibų guldenas“, valiutos kodas: „ANG“ keičiama į „XCG“
Sint Martenas, valiuta: „Olandijos Antilų guldenas“ keičiama į „Karibų guldenas“, valiutos kodas: „ANG“ keičiama į „XCG“
2025 2 27
Kuba: konvertuojamasis pesas, CUC (panaikinta)

Kodai pagal abėcėlę

Kodas (1)	**Šalis / teritorija**	**Valiuta**
AED	Jungtiniai Arabų Emyratai	JAE dirhamas
AFN	Afganistanas	afganis
ALL	Albanija	lekas
AMD	Armėnija	dramas
AOA	Angola	kvanza
ARS	Argentina	Argentinos pesas
AUD	Australija	Australijos doleris
	Kalėdų Sala	
	Kiribatis	
	Kokosų (Kilingo) Salos	
	Nauru	
	Norfolko Sala	
	Tuvalu	
AWG	*Aruba*	Arubos guldenas
AZN	Azerbaidžanas	Azerbaidžano manatas
BAM	Bosnija ir Hercegovina	konvertuojamoji markė
BBD	Barbadosas	Barbadoso doleris
BDT	Bangladešas	taka
BGN	Bulgarija	levas
BHD	Bahreinas	Bahreino dinaras
BIF	Burundis	Burundžio frankas
BYN	Baltarusija	Baltarusijos rublis
BMD	*Bermuda*	Bermudos doleris
BND	Brunėjus	Brunėjaus doleris
BOB	Bolivija	bolivianas
BRL	Brazilija	realas

Kodai pagal abėcėlę

Kodas (1)	Šalis / teritorija	Valiuta
BSD	Bahamos	Bahamų doleris
BTN	Butanas (*)	ngultrumas
BWP	Botsvana	pula
BZD	Belizas	Belizo doleris
CAD	Kanada	Kanados doleris
CDF	Kongo Demokratinė Respublika	Kongo frankas
CHF	Lichtenšteinas	Šveicarijos frankas
	Šveicarija	
CLP	Čilė	Čilės pesas
CNY	Kinija	ženminbi juanis
COP	Kolumbija	Kolumbijos pesas
CRC	Kosta Rika	Kosta Rikos kolonas
CUP	Kuba	Kubos pesas
CVE	Žaliasis Kyšulys	Žaliojo Kyšulio eskudas
CZK	Čekija	Čekijos krona
DJF	Džibutis	Džibučio frankas
DKK	Danija	Danijos krona
	Farerai	
	Grenlandija	
DOP	Dominikos Respublika	Dominikos pesas
DZD	Alžyras	Alžyro dinaras
EGP	Egiptas	Egipto svaras
ERN	Eritrėja	nakfa
ETB	Etiopija	biras
EUR	Airija	euro
	Alandai	
	Andora	
	Austrija	
	Belgija	
	Estija	
	Graikija	
	Gvadelupa	
	Ispanija	
	Italija	
	Juodkalnija	
	Kipras	
	Kroatija	
	Latvija	
	Lietuva	
	Liuksemburgas	

Kodai pagal abėcėlę

Kodas (1)	Šalis / teritorija	Valiuta
	Majotas	
	Malta	
	Martinika	
	Monakas	
	Nyderlandai	
	Portugalija	
	Prancūzija	
	Prancūzijos Gviana	
	Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys	
	Reunjonas	
	San Marinas	
	Sen Bartelemi	
	Sen Martenas	
	Sen Pjeras ir Mikelonas	
	Slovakija	
	Slovėnija	
	Suomija	
	Šventasis Sostas / Vatikanas	
	Vokietija	
FJD	Fidžis	Fidžio doleris
FKP	*Folklandas*	Folklando Salų svaras
GBP	Džersis (*)	svaras sterlingų
	Gernsis (*)	
	Jungtinė Karalystė	
	Menas (*)	
	Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salos (Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos salos)	
GEL	Sakartvelas	laris
GGP	Gernsis (*)	Gernsio svaras
GHS	Gana	Ganos sedis
GIP	*Gibraltaras*	Gibraltaro svaras
GYD	Gajana	Gajanos doleris
GMD	Gambija	dalasis
GNF	Gvinėja	Gvinėjos frankas
GTQ	Gvatemala	ketcalis
HKD	*Honkongas*	Honkongo doleris
HNL	Hondūras	lempira
HTG	Haitis (*)	gurdas
HUF	Vengrija	forintas
IDR	Indonezija	Indonezijos rupija
ILS	Izraelis	šekelis

Kodai pagal abėcėlę

Kodas (1)	Šalis / teritorija	Valiuta
IMP	Menas (*)	Meno svaras
INR	Butanas (*)	Indijos rupija
	Indija	
IQD	Irakas	Irako dinaras
IRR	Iranas	Irano rialas
ISK	Islandija	Islandijos krona
YER	Jemenas	Jemeno rialas
JEP	Džersis (*)	Džersio svaras
JMD	Jamaika	Jamaikos doleris
JOD	Jordanija	Jordanijos dinaras
JPY	Japonija	jena
KES	Kenija	Kenijos šilingas
KGS	Kirgizija	somas
KHR	Kambodža	rielis
KYD	*Kaimanai*	Kaimanų Salų doleris
KMF	Komorai	Komorų frankas
KPW	Šiaurės Korėja	Šiaurės Korėjos vonas
KRW	Pietų Korėja	Pietų Korėjos vonas
KWD	Kuveitas	Kuveito dinaras
KZT	Kazachstanas	tengė
LAK	Laosas	kipas
LBP	Libanas	Libano svaras
LYD	Libija	Libijos dinaras
LKR	Šri Lanka	Šri Lankos rupija
LRD	Liberija	Liberijos doleris
LSL	Lesotas (*)	lotis (dgs. maločiai)
MAD	Marokas	Maroko dirhamas
	Vakarų Sachara	
MDL	Moldova	Moldovos lėja
MGA	Madagaskaras	ariaris
MYR	Malaizija	ringitas
MKD	Šiaurės Makedonija	denaras
MMK	Mianmaras / Birma	kiatas
MNT	Mongolija	tugrikas
MOP	*Makao*	pataka
MRU	Mauritanija	ugija
MUR	Mauricijus	Mauricijaus rupija
MVR	Maldyvai	rufija
MWK	Malavis	Malavio kvača
MXN	Meksika	Meksikos pesas

Kodai pagal abėcėlę

Kodas (1)	Šalis / teritorija	Valiuta
MZN	Mozambikas	metikalis
NAD	Namibija (*)	Namibijos doleris
NGN	Nigerija	naira
NIO	Nikaragva	kordobos oras
NOK	Norvegija	Norvegijos krona
	Svalbardas ir Janas Majenas	
NPR	Nepalas	Nepalo rupija
NZD	Kuko Salos	Naujosios Zelandijos doleris
	Naujoji Zelandija	
	Niujė	
	Pitkernas	
	Tokelau	
OMR	Omanas	Omano rialas
PAB	Panama (*)	balboja
PEN	Peru	solis
PGK	Papua Naujoji Gvinėja	kina
PHP	Filipinai	Filipinų pesas
PYG	Paragvajus	gvaranis
PKR	Pakistanas	Pakistano rupija
PLN	Lenkija	zlotas
QAR	Kataras	Kataro rialas
RON	Rumunija	Rumunijos lėja
RSD	Serbija	Serbijos dinaras
RUB	Rusija	Rusijos rublis
RWF	Ruanda	Ruandos frankas
SAR	Saudo Arabija	Saudo Arabijos rialas
SBD	Saliamono Salos	Saliamono Salų doleris
SCR	Seišeliai	Seišelių rupija
SDG	Sudanas	Sudano svaras
SEK	Švedija	Švedijos krona
SGD	Singapūras	Singapūro doleris
SHP	*Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salos (Šv. Elenos ir Dangun Žengimo salos)*	Šv. Elenos svaras
SYP	Sirija	Sirijos svaras
SLE	Siera Leonė	leonė
SOS	Somalis	Somalio šilingas
SRD	Surinamas	Surinamo doleris
SSP	Pietų Sudanas	Pietų Sudano svaras
STN	San Tomė ir Prinsipė	dobra
SVC (2)	Salvadoras (*)	Salvadoro kolonas (2)
SZL	Esvatinis	lilangenis

Kodai pagal abėcėlę

Kodas (1)	Šalis / teritorija	Valiuta
THB	Tailandas	batas
TJS	Tadžikistanas	somonis
TMT	Turkmėnistanas	Turkmėnistano manatas
TND	Tunisas	Tuniso dinaras
TOP	Tonga	panga
TRY	Turkija	Turkijos lira
TTD	Trinidadas ir Tobagas	Trinidado ir Tobago doleris
TWD	Taivanas	naujasis Taivano doleris
TZS	Tanzanija	Tanzanijos šilingas
UAH	Ukraina	grivina
UGX	Uganda	Ugandos šilingas
UYU	Urugvajus	Urugvajaus pesas
USD	*Amerikos Samoa*	JAV doleris
	Ekvadoras	
	Guamas	
	Haitis (*)	
	Indijos Vandenyno Britų Sritis	
	Jungtinės Valstijos	
	Marianos Šiaurinės Salos	
	Maršalo Salos	
	Mažosios Tolimosios Salos (JAV)	
	Mergelių Salos (Didžioji Britanija)	
	Mergelių Salos (JAV)	
	Mikronezija	
	Palau	
	Panama (*)	
	Puerto Rikas	
	Rytų Timoras	
	Salvadoras (*)	
	Terksas ir Kaikosas	
UZS	Uzbekistanas	sumas
VES (3)	Venesuela	bolivaras soberanas (3)
VND	Vietnamas	dongas
VUV	Vanuatu	vatu
WST	Samoa	tala
XAF	Centrinės Afrikos Respublika	CFA frankas (BEAC)
	Čadas	
	Gabonas	
	Kamerūnas	
	Kongas	

Kodai pagal abėcėlę

Kodas (1)	Šalis / teritorija	Valiuta
	Pusiaujo Gvinėja	
XCD	*Angilija*	Rytų Karibų doleris
	Antigva ir Barbuda	
	Dominika	
	Grenada	
	Montseratas	
	Sent Kitsas ir Nevis	
	Sent Lusija	
	Sent Vinsentas ir Grenadinai	
XCG	*Kiurasao*	Karibų guldenas
	Sint Martenas	
XOF	Beninas	CFA frankas (BCEAO)
	Bisau Gvinėja	
	Burkina Fasas	
	Dramblio Kaulo Krantas	
	Malis	
	Nigeris	
	Senegalas	
	Togas	
XPF	*Naujoji Kaledonija*	CFP frankas
	Prancūzijos Polinezija	
	Volisas ir Futūna	
ZAR	Lesotas (*)	randas
	Namibija (*)	
	Pietų Afrika	
ZMW	Zambija	Zambijos kvača
ZWG	Zimbabvė	Zimbabvės auksas

(*) Šalys / teritorijos, kurių apyvartoje naudojamos dvi valiutos (ISO 4217):

- Butanas: BTN, INR,
- Džersis: GBP, JEP,
- Gernsis: GBP, GGP,
- Haitis: HTG, USD,
- Lesotas: LSL, ZAR,
- Menas: GBP, IMP,
- Namibija: NAD, ZAR,
- Panama: PAB, USD,
- Salvadoras: SVC, USD,

(1) ISO 4217 kodai, išskyrus GGP, IMP ir JEP, t. y. vietinius svaro sterlingų (GBP) atitikmenis, žymimus atskirais kodais.

(2) Nors Salvadoro kolonas beveik nebenaudojamas, jis išlaiko savo, kaip oficialios valiutos, statusą.

(3) Bolivaras soberanas (VES) buvo išleistas į apyvartą 2018 m. rugpjūčio 20 d. ir pakeitė bolivarą (VEF): 1 VES = 100 000 VEF. Nors tą pačią dieną senasis bolivaras panaikintas, kai kurie Venesuelos centrinio banko nustatyti denominuoti VEF banknotai lieka apyvartoje kartu su naująja valiuta. Šių banknotų išėmimo iš apyvartos datą vėliau praneš Centrinis bankas.

ES: stojančioji valstybė ir šalys kandidatės

Kodas	Šalis	Valiuta
ALL	Albanija	lekas
BAM	Bosnija ir Hercegovinaa	konvertuojamoji marke
EUR	Juodkalnija	euro
GEL	Sakartvelas	laris
MDL	Moldova	Moldovos lėja
MKD	Šiaurės Makedonija	denaras
RSD	Serbija	Serbijos dinaras
TRY	Turkija	Turkijos lira
UAH	Ukraina	grivina

ES: buvusios valiutos

Kodas	Šalis	Valiuta
ATS	Austrija	Austrijos šilingas
BEF	Belgija	Belgijos frankas
CYP	Kipras	Kipro svaras
DEM	Vokietija	Vokietijos markė
EEK	Estija	Estijos krona
ESP	Ispanija	Ispanijos peseta
FIM	Suomija	Suomijos markė
FRF	Prancūzija	Prancūzijos frankas
GRD	Graikija	drachma
HRK	Kroatija	kuna
IEP	Airija	Airijos svaras
ITL	Italija	Italijos lira
LTL	Lietuva	litas
LUF	Liuksemburgas	Liuksemburgo frankas
LVL	Latvija	latas
MTL	Malta	Maltos lira
NLG	Nyderlandai	Nyderlandų guldenas
PTE	Portugalija	Portugalijos eskudas
SIT	Slovėnija	tolaras
SKK	Slovakija	Slovakijos krona

A8 priedas Kalbų kodai (Europos Sąjunga)

Kalbos pagal abėcėlę

Kalba	Kodas
airių	ga
anglų	en
bulgarų	bg
čekų	cs
danų	da
estų	et
graikų	el
ispanų	es
italų	it
kroatų	hr
latvių	lv
lenkų	pl
lietuvių	lt
maltiečių	mt
nyderlandų	nl
portugalų	pt
prancūzų	fr
rumunų	ro
slovakų	sk
slovėnų	sl
suomių	fi
švedų	sv
vengrų	hu
vokiečių	de

Kodai pagal abėcėlę

Kodas	Kalba
bg	bulgarų
cs	čekų
da	danų
de	vokiečių
el	graikų
en	anglų
es	ispanų
et	estų
fi	suomių
fr	prancūzų
ga	airių
hr	kroatų
hu	vengrų
it	italų
lt	lietuvių
lv	latvių
mt	maltiečių
nl	nyderlandų
pl	lenkų
pt	portugalų
ro	rumunų
sk	slovakų
sl	slovėnų
sv	švedų

Kalbų kodų vartojimo taisykles žr. 7.2 punkte.

A9 priedas Institucijos, organai, tarpinstitucinės tarnybos ir įstaigos: daugiakalbis sąrašas

Šiame priede pateikiama a) subjektų rodyklė ir b) pavadinimų atitikmenų įvairiomis kalbomis daugiakalbis sąrašas. Dėl vardijimo tvarkos žr. 9.5 punktą.

a) Rodyklė

- Bendra pertvarkymo valdyba
- Bendrasis Teismas
- Bendrijos augalų veislių tarnyba
- BEREC paramos agentūra
- Euratomo tiekimo agentūra
- Europos aplinkos agentūra
- Europos Audito Rūmai
- Europos bankininkystės institucija
- Europos Centrinis Bankas
- Europos cheminių medžiagų agentūra
- Europos darbo institucija
- Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra
- Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija
- Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas
- Europos duomenų apsaugos valdyba
- Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
- Europos geležinkelių bendroji įmonė
- Europos gynybos agentūra
- Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas
- Europos inovacijos ir technologijos institutas
- Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga
- Europos investicijų bankas
- Europos investicijų fondas
- Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė
- Europos išorės veiksmų tarnyba
- Europos jūrų saugumo agentūra
- Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras
- Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga
- Europos Komisija
- Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras
- Europos lyčių lygybės institutas
- Europos maisto saugos tarnyba
- Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga
- Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga
- Europos mokymo fondas
- Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras
- Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė
- Europos ombudsmenas
- Europos Parlamentas
- Europos personalo atrankos tarnyba
- Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija
- Europos profesinio mokymo plėtros centras
- Europos prokuratūra
- Europos regionų komitetas
- Europos Sąjunga
- Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra
- Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra
- Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra
- Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra
- Europos Sąjungos geležinkelių agentūra

- Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba
- Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras
- Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra
- Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra
- Europos Sąjungos leidinių biuras
- Europos Sąjungos narkotikų agentūra
- Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra
- Europos Sąjungos palydovų centras
- Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra
- Europos Sąjungos saugumo studijų institutas
- Europos Sąjungos Taryba
- Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra
- Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra
- Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
- Europos saugumo ir gynybos koledžas
- Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra
- Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga
- Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga
- Europos Vadovų Taryba
- Europos Vadovų Tarybos pirmininkas
- Europos vaistų agentūra
- Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija
- Europos viešojo administravimo mokykla
- Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė
- Europos žuvininkystės kontrolės agentūra
- Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija
- Lustų bendroji įmonė
- Netaršios aviacijos bendroji įmonė
- Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė
- Pažangiųjų tinklų ir paslaugų bendroji įmonė
- Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų kibernetinio saugumo tarnyba
- Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai
- Švariojo vandenilio bendroji įmonė
- Tarnautojų teismas
- Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė
- Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė

b) Daugiakalbis sąrašas

Bendra pertvarkymo valdyba

bg Единен съвет за преструктуриране (ЕСП, (Брюксел)
es Junta Única de Resolución (JUR, (Bruselas)
cs Jednotný výbor pro řešení krizí (SRB, (Brusel)
da Den Fælles Afviklingsinstans (SRB, (Bruxelles)
de Einheitlicher Abwicklungsausschuss (SRB, (Brüssel)
et Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB, (Brüssel)
el Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB, (Βρυξέλλες)
en Single Resolution Board (SRB, (Brussels)
fr Conseil de résolution unique (CRU, (Bruxelles)
ga an Bord Réitigh Aonair (BRA, (an Bhruiséil)
hr Jedinstveni sanacijski odbor (SRB, (Bruxelles)
it Comitato di risoluzione unico (SRB, (Bruxelles)
lv Vienotā noregulējuma valde (VNV, (Brisele)
lt Bendra pertvarkymo valdyba (BPV, (Briuselis)
hu Egységes Szanálási Testület (ESZT, (Brüsszel)
mt il-Bord Uniku ta' Riżoluzzjoni (SRB, (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR, (Brussel)
pl Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB, (Bruksela)
pt Conselho Único de Resolução (CUR, (Bruxelas)
ro Comitetul unic de rezoluție (SRB, (Bruxelles)
sk Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (SRB, (Brusel)
sl Enotni odbor za reševanje (SRB, (Bruselj)
fi yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB, (Bryssel)
sv Gemensamma resolutionsnämnden (SRB, (Bryssel)

Bendrasis Teismas

bg Общ съд (Люксембург)
es Tribunal General (Luxemburgo)
cs Tribunál (Lucemburk)
da Retten (Luxembourg)
de Gericht (Luxemburg)
et Üldkohus (Luxembourg)
el Γενικό Δικαστήριο (Λουξεμβούργο)
en General Court (Luxembourg)
fr Tribunal (Luxembourg)
ga an Chúirt Ghinearálta (Lucsamburg)
hr Opći sud (Luxembourg)
it Tribunale (Lussemburgo)
lv Vispārējā tiesa (Luksemburga)
lt Bendrasis Teismas (Liuksemburgas)
hu Törvényszék (Luxembourg)
mt il-Qorti Ġenerali (il-Lussemburgu)
nl Gerecht (Luxemburg)
pl Sąd (Luksemburg)
pt Tribunal Geral (Luxemburgo)
ro Tribunalul (Luxemburg)
sk Všeobecný súd (Luxemburg)
sl Splošno sodišče (Luxembourg)
fi unionin yleinen tuomioistuin (Luxemburg)
sv tribunalen (Luxemburg)

Bendrijos augalų veislių tarnyba

bg Служба на Общността за сортовете растения (CPVO, Анжер)
es Oficina Comunitaria de Variedades Vegetales (OCVV, Angers)
cs Odrůdový úřad Společenství (CPVO, Angers)
da EF-Sortsmyndigheden (CPVO, Angers)
de Gemeinschaftliches Sortenamt (CPVO, Angers)
et Ühenduse Sordiamet (CPVO, Angers)
el Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Ανζέ)
en Community Plant Variety Office (CPVO, Angers)
fr Office communautaire des variétés végétales (OCVV, Angers)
ga an Oifig Comhphobail um Chineálacha Plandaí (CPVO, Angers)
hr Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO, Angers)
it Ufficio comunitario delle varietà vegetali (UCVV, Angers)
lv Kopienas Augu šķirņu birojs (*CPVO*, Anžē)
lt Bendrijos augalų veislių tarnyba (BAVT, Anžeras)
hu Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO, Angers)
mt l-Uffiċċju Komunitarju tal-Varjetajiet tal-Pjanti (CPVO, Angers)
nl Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO, Angers)
pl Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO, Angers)
pt Instituto Comunitário das Variedades Vegetais (ICVV, Angers)
ro Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP, Angers)
sk Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO, Angers)
sl Urad Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO, Angers)
fi yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO, Angers)
sv Gemenskapens växtsortsmyndighet (CPVO, Angers)

BEREC paramos agentūra

bg Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Служба на ОЕРЕС, Рига)
es Agencia de Apoyo al ORECE (Oficina del ORECE, Riga)
cs Agentura na podporu BEREC (Úřad BEREC, Riga)
da Agenturet for Støtte til BEREC (BEREC-kontoret, Riga)
de Agentur zur Unterstützung des GEREK (GEREK-Büro, Riga)
et BERECi Tugiamet (BERECi Büroo, Riia)
el Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC (Υπηρεσία του BEREC, Ρίγα)
en Agency for Support for BEREC (BEREC Office, Riga)
fr Agence de soutien à l'ORECE (Office de l'ORECE, Riga)
ga Gníomhaireacht Tacaíochta BEREC (Oifig BEREC, Ríge)
hr Agencija za potporu BEREC-u (Ured BEREC-a, Riga)
it Agenzia di sostegno al BEREC (Ufficio BEREC, Riga)
lv *BEREC* atbalsta aģentūra (*BEREC* birojs, Rīga)
lt BEREC paramos agentūra (BEREC biuras, Ryga)
hu A BEREC Működését Segítő Ügynökség (BEREC Hivatal, Riga)
mt l-Aġenzija għall-Appoġġ tal-BEREC (l-Uffiċċju tal-BEREC, Riga)
nl Bureau voor ondersteuning van Berec (Berec-Bureau, Riga)
pl Agencja Wsparcia BEREC (Urząd BEREC, Ryga)
pt Agência de Apoio ao ORECE (Gabinete do ORECE, Riga)
ro Agenția de Sprijin pentru OAREC (Oficiul OAREC, Riga)
sk Agentúra na podporu orgánu BEREC (Úrad BEREC, Riga)
sl Agencija za podporo BEREC-u (Urad BEREC, Riga)
fi BERECin tukivirasto (BEREC-virasto, Riika)
sv Byrån för stöd till Berec (Berecbyrån, Riga)

Euratomo tiekimo agentūra

bg Агенция за снабдяване към Евратом (Люксембург)
es Agencia de Abastecimiento de Euratom (AAE, Luxemburgo)
cs Zásobovací agentura Euratomu (Lucemburk)
da Euratoms Forsyningsagentur (ESA, Luxembourg)
de Euratom-Versorgungsagentur (ESA, Luxemburg)
et Euratomi Tarneagentuur (Luxembourg)
el Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ (Λουξεμβούργο)
en Euratom Supply Agency (ESA, Luxembourg)
fr Agence d'approvisionnement d'Euratom (AAE, Luxembourg)
ga Gníomhaireacht Soláthair Euratom (GSE,Lucsamburg)
hr Agencija za opskrbu Euratoma (Luxembourg)
it Agenzia di approvvigionamento dell'Euratom (ESA, Lussemburgo)
lv *Euratom* Apgādes aģentūra (Luksemburga)
lt Euratomo tiekimo agentūra (Liuksemburgas)
hu Euratom Ellátási Ügynökség (Luxembourg)
mt l-Aġenzija Fornitriċi tal-Euratom (il-Lussemburgu)
nl Voorzieningsagentschap van Euratom (Luxemburg)
pl Agencja Dostaw Euratomu (Luksemburg)
pt Agência de Aprovisionamento da Euratom (Luxemburgo)
ro Agenția de Aprovizionare a Euratom (Luxemburg)
sk Agentúra Euratomu pre zásobovanie (ESA, Luxemburg)
sl Agencija za oskrbo Euratom) (ESA, Luxembourg
fi Euratomin hankintakeskus (Luxemburg)
sv Euratoms försörjningsbyrå (Luxemburg)

Europos aplinkos agentūra

bg Европейска агенция за околна среда (ЕАОС, Копенхаген)
es Agencia Europea de Medio Ambiente (AEMA, Copenhague)
cs Evropská agentura pro životní prostředí (EEA, Kodaň)
da Det Europæiske Miljøagentur (EEA, København)
de Europäische Umweltagentur (EUA, Kopenhagen)
et Euroopa Keskkonnaamet (EEA, Kopenhaagen)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη)
en European Environment Agency (EEA, Copenhagen)
fr Agence européenne pour l'environnement (AEE, Copenhague)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach Comhshaoil (EEA, Cóbanhávan)
hr Europska agencija za okoliš (EEA, Kopenhagen)
it Agenzia europea dell'ambiente (AEA, Copenaghen)
lv Eiropas Vides aģentūra (EVA, Kopenhāgena)
lt Europos aplinkos agentūra (EAA, Kopenhaga)
hu Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA, Koppenhága)
mt l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA, Copenhagen)
nl Europees Milieuagentschap (EEA, Kopenhagen)
pl Europejska Agencja Środowiska (EEA, Kopenhaga)
pt Agência Europeia do Ambiente (AEA, Copenhaga)
ro Agenția Europeană de Mediu (AEM, Copenhaga)
sk Európska environmentálna agentúra (EEA, Kodaň)
sl Evropska agencija za okolje (EEA, København)
fi Euroopan ympäristökeskus (EEA, Kööpenhamina)
sv Europeiska miljöbyrån (EEA, Köpenhamn)

Europos Audito Rūmai

bg Европейска сметна палата (Люксембург)
es Tribunal de Cuentas Europeo (Luxemburgo)
cs Evropský účetní dvůr (EÚD, Lucemburk)
da Den Europæiske Revisionsret (Luxembourg)
de Europäischer Rechnungshof (Luxemburg)
et Euroopa Kontrollikoda (Luxembourg)
el Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (Λουξεμβούργο)
en European Court of Auditors (ECA, Luxembourg)
fr Cour des comptes européenne (Luxembourg)
ga Cúirt Iniúchóirí na hEorpa (Lucsamburg)
hr Europski revizorski sud (Luxembourg)
it Corte dei conti europea (Lussemburgo)
lv Eiropas Revīzijas palāta (Luksemburga)
lt Europos Audito Rūmai (Liuksemburgas)
hu Európai Számvevőszék (Luxembourg)
mt il-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA,il-Lussemburgu)
nl Europese Rekenkamer (Luxemburg)
pl Europejski Trybunał Obrachunkowy (Luksemburg)
pt Tribunal de Contas Europeu (TCE, (Luxemburgo)
ro Curtea de Conturi Europeană (Luxemburg)
sk Európsky dvor audítorov (Luxemburg)
sl Evropsko računsko sodišče (ERS, Luxembourg)
fi Euroopan tilintarkastustuomioistuin (Luxemburg)
sv Europeiska revisionsrätten (Luxemburg)

Europos bankininkystės institucija

bg Европейски банков орган (ЕБО, Париж)
es Autoridad Bancaria Europea (ABE, París)
cs Evropský orgán pro bankovnictví (EBA, Paříž)
da Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA, Paris)
de Europäische Bankenaufsichtsbehörde (EBA, Paris)
et Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA, Pariis)
el Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ, Παρίσι)
en European Banking Authority (EBA, Paris)
fr Autorité bancaire européenne (ABE, Paris)
ga an tÚdarás Baincéireachta Eorpach (ÚBE, Páras)
hr Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA, Pariz)
it Autorità bancaria europea (ABE, Parigi)
lv Eiropas Banku iestāde (EBI, Parīze)
lt Europos bankininkystės institucija (EBI, Paryžius)
hu Európai Bankhatóság (EBH, Párizs)
mt l-Awtorità Bankarja Ewropea (EBA, Pariġi)
nl Europese Bankautoriteit (EBA, Parijs)
pl Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB, Paryż)
pt Autoridade Bancária Europeia (EBA, Paris)
ro Autoritatea Bancară Europeană (ABE, Paris)
sk Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA, Paríž)
sl Evropski bančni organ (EBA, Pariz)
fi Euroopan pankkiviranomainen (EPV, Pariisi)
sv Europeiska bankmyndigheten (EBA, Paris)

Europos Centrinis Bankas

bg Европейска централна банка (ЕЦБ, Франкфурт на Майн)
es Banco Central Europeo (BCE, Fráncfort del Meno)
cs Evropská centrální banka (ECB, Frankfurt nad Mohanem)
da Den Europæiske Centralbank (ECB, Frankfurt am Main)
de Europäische Zentralbank (EZB, Frankfurt am Main)
et Euroopa Keskpank (EKP, Frankfurt Maini ääres)
el Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ, Φρανκφούρτη)
en European Central Bank (ECB, Frankfurt am Main)
fr Banque centrale européenne (BCE, Francfort-sur-le-Main)
ga an Banc Ceannais Eorpach (BCE, Frankfurt am Main)
hr Europska središnja banka (ESB, Frankfurt na Majni)
it Banca centrale europea (BCE, Francoforte sul Meno)
lv Eiropas Centrālā banka (ECB, Frankfurte pie Mainas)
lt Europos Centrinis Bankas (ECB, Frankfurtas prie Maino)
hu Európai Központi Bank (EKB, Frankfurt am Main)
mt il-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE, Frankfurt am Main)
nl Europese Centrale Bank (ECB, Frankfurt am Main)
pl Europejski Bank Centralny (EBC, Frankfurt nad Menem)
pt Banco Central Europeu (BCE, Frankfurt am Main)
ro Banca Centrală Europeană (BCE, Frankfurt pe Main)
sk Európska centrálna banka (ECB, Frankfurt nad Mohanom)
sl Evropska centralna banka (ECB, Frankfurt na Majni)
fi Euroopan keskuspankki (EKP, Frankfurt am Main)
sv Europeiska centralbanken (ECB, Frankfurt am Main)

Europos cheminių medžiagų agentūra

bg Европейска агенция по химикали (ECHA, Хелзинки)
es Agencia Europea de Sustancias y Mezclas Químicas (ECHA, Helsinki)
cs Evropská agentura pro chemické látky (ECHA, Helsinky)
da Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA, Helsingfors)
de Europäische Chemikalienagentur (ECHA, Helsinki)
et Euroopa Kemikaaliamet (ECHA, Helsingi)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA, Ελσίνκι)
en European Chemicals Agency (ECHA, Helsinki)
fr Agence européenne des produits chimiques (ECHA, Helsinki)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA, Heilsincí)
hr Europska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
it Agenzia europea per le sostanze chimiche (ECHA, Helsinki)
lv Eiropas Ķīmiķāliju aģentūra (*ECHA*, Helsinki)
lt Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA, Helsinkis)
hu Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA, Helsinki)
mt l-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi (ECHA, Helsinki)
nl Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA, Helsinki)
pl Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA, Helsinki)
pt Agência Europeia dos Produtos Químicos (ECHA, Helsínquia)
ro Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA, Helsinki)
sk Európska chemická agentúra (ECHA, Helsinki)
sl Evropska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
fi Euroopan kemikaalivirasto (ECHA, Helsinki)
sv Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa, Helsingfors)

Europos darbo institucija

bg Европейски орган по труда (ЕОТ, Братислава)
es Autoridad Laboral Europea (ALE, Bratislava)
cs Evropský orgán pro pracovní záležitosti (—, Bratislava)
da Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (—, Bratislava)
de Europäische Arbeitsbehörde (ELA, Bratislava)
et Euroopa Tööjõuamet (ELA, Bratislava)
el Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (—, Μπρατισλάβα)
en European Labour Authority (ELA, Bratislava)
fr Autorité européenne du travail (AET, Bratislava)
ga an tÚdarás Eorpach Saothair (—, an Bhratasláiv)
hr Europsko nadzorno tijelo za rad (ELA, Bratislava)
it Autorità europea del lavoro (ELA, Bratislava)
lv Eiropas Darba iestāde (EDI, Bratislava)
lt Europos darbo institucija (—, Bratislava)
hu Európai Munkaügyi Hatóság (—, Pozsony)
mt l-Awtorità Ewropea tax-Xogħol (—, Bratislava)
nl Europese Arbeidsautoriteit (ELA, Bratislava)
pl Europejski Urząd ds. Pracy (—, Bratysława)
pt Autoridade Europeia do Trabalho (AET, Bratislava)
ro Autoritatea Europeană a Muncii (ELA, Bratislava)
sk Európsky orgán práce (ELA, Bratislava)
sl Evropski organ za delo (ELA, Bratislava)
fi Euroopan työviranomainen (ELA, Bratislava)
sv Europeiska arbetsmyndigheten (—, Bratislava)

Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra

bg Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA, Билбао)
es Agencia Europea para la Seguridad y la Salud en el Trabajo (EU-OSHA, Bilbao)
cs Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA, Bilbao)
da Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA, Bilbao)
de Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz (EU-OSHA, Bilbao)
et Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA, Bilbao)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA, Μπιλμπάο)
en European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA, Bilbao)
fr Agence européenne pour la sécurité et la santé au travail (EU-OSHA, Bilbao)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht agus Sláinte ag an Obair (EU-OSHA, Bilbao)
hr Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA, Bilbao)
it Agenzia europea per la sicurezza e la salute sul lavoro (EU-OSHA, Bilbao)
lv Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (*EU-OSHA*, Bilbao)
lt Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA, Bilbao)
hu Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA, Bilbao)
mt l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol (EU-OSHA, Bilbao)
nl Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA, Bilbao)
pl Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA, Bilbao)
pt Agência Europeia para a Segurança e a Saúde no Trabalho (EU-OSHA, Bilbau)
ro Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA, Bilbao)
sk Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA, Bilbao)
sl Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA, Bilbao)
fi Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA, Bilbao)
sv Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha, Bilbao)

Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija

bg Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA, Франкфурт на Майн)
es Autoridad Europea de Seguros y Pensiones de Jubilación (AESPJ, Fráncfort del Meno)
cs Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA, Frankfurt nad Mohanem)
da Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA, Frankfurt am Main)
de Europäische Aufsichtsbehörde für das Versicherungswesen und die betriebliche Altersversorgung (EIOPA, Frankfurt am Main)
et Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA, Frankfurt Maini ääres)
el Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA, Φρανκφούρτη)
en European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA, Frankfurt am Main)
fr Autorité européenne des assurances et des pensions professionnelles (AEAPP, Francfort-sur-le-Main)
ga an tÚdarás Eorpach um Árachas agus Pinsin Cheirde (EIOPA, Frankfurt am Main)
hr Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA, Frankfurt na Majni)
it Autorità europea delle assicurazioni e delle pensioni aziendali e professionali (EIOPA, Francoforte sul Meno)
lv Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI, Frankfurte pie Mainas)
lt Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA, Frankfurtas prie Maino)
hu Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (EIOPA, Frankfurt am Main)
mt l-Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol (EIOPA, Frankfurt am Main)
nl Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa, Frankfurt am Main)
pl Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA, Frankfurt nad Menem)
pt Autoridade Europeia dos Seguros e Pensões Complementares de Reforma (EIOPA, Francoforte do Meno)
ro Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA, Frankfurt pe Main)
sk Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA, Frankfurt nad Mohanom)
sl Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA, Frankfurt na Majni)
fi Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA, Frankfurt am Main)
sv Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa, Frankfurt am Main)

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas

bg Европейски надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД, Брюксел)
es Supervisor Europeo de Protección de Datos (SEPD, Bruselas)
cs evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ, Brusel)
da Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS, Bruxelles)
de Europäischer Datenschutzbeauftragter (EDSB, Brüssel)
et Euroopa Andmekaitseinspektor (Brüssel)
el Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ, Βρυξέλλες)
en European Data Protection Supervisor (EDPS, Brussels)
fr Contrôleur européen de la protection des données (CEPD, Bruxelles)
ga an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí (MECS, an Bhruiséil)
hr Europski nadzornik za zaštitu podataka (ENZP, Bruxelles)
it Garante europeo della protezione dei dati (GEPD, Bruxelles)
lv Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU, Brisele)
lt Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP, Briuselis)
hu európai adatvédelmi biztos (Brüsszel)
mt il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (KEPD, Brussell)
nl Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS, Brussel)
pl Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD, Bruksela)
pt Autoridade Europeia para a Proteção de Dados (AEPD, Bruxelas)
ro Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD, Bruxelles)
sk európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS, Brusel)
sl Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP, Bruselj)
fi Euroopan tietosuojavaltuutettu (Bryssel)
sv Europeiska datatillsynsmannen (Bryssel)

Europos duomenų apsaugos valdyba

bg Европейски комитет по защита на данните (Брюксел)
es Comité Europeo de Protección de Datos (CEPD, Bruselas)
cs Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB, Brusel)
da Det Europæiske Databeskyttelsesråd (Bruxelles)
de Europäischer Datenschutzausschuss (EDSA, Brüssel)
et Euroopa Andmekaitsenõukogu (Brüssel)
el Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ, Βρυξέλλες)
en European Data Protection Board (EDPB, Brussels)
fr Comité européen de la protection des données (Bruxelles)
ga an Bord Eorpach um Chosaint Sonraí (EDPB, an Bhruiséil)
hr Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB, Bruxelles)
it Comitato europeo per la protezione dei dati (EDPB, Bruxelles)
lv Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK, Brisele)
lt Europos duomenų apsaugos valdyba (Briuselis)
hu Európai Adatvédelmi Testület (Brüsszel)
mt il-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB, Brussell)
nl Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB, Brussel)
pl Europejska Rada Ochrony Danych (EROD, Bruksela)
pt Comité Europeu para a Proteção de Dados (CEPD, Bruxelas)
ro Comitetul European pentru Protecția Datelor (CEPD, Bruxelles)
sk Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB, Brusel)
sl Evropski odbor za varstvo podatkov (EOVP, Bruselj)
fi Euroopan tietosuojaneuvosto (Bryssel)
sv Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB, Bryssel)

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas

bg Европейски икономически и социален комитет (ЕИСК, Брюксел)
es Comité Económico y Social Europeo (CESE, Bruselas)
cs Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV, Brusel)
da Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU, Bruxelles)
de Europäischer Wirtschafts- und Sozialausschuss (EWSA, Brüssel)
et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ, Βρυξέλλες)
en European Economic and Social Committee (EESC, Brussels)
fr Comité économique et social européen (CESE, Bruxelles)
ga Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa (CESE, an Bhruiséil)
hr Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO, Bruxelles)
it Comitato economico e sociale europeo (CESE, Bruxelles)
lv Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK, Brisele)
lt Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK, Briuselis)
hu Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB, Brüsszel)
mt il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE, Brussell)
nl Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC, Brussel)
pl Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES, Bruksela)
pt Comité Económico e Social Europeu (CESE, Bruxelas)
ro Comitetul Economic și Social European (CESE, Bruxelles)
sk Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV, Brusel)
sl Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO, Bruselj)
fi Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK, Bryssel)
sv Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK, Bryssel)

Europos geležinkelių bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Европейски железопътен транспорт“ (Брюксел)
es Empresa Común para el Ferrocarril Europeo (Bruselas)
cs společný podnik pro evropské železnice (Brusel)
da fællesforetagendet for Europas jernbaner (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für Europas Eisenbahnen (Brüssel)
et Euroopa raudtee ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (Βρυξέλλες)
en Europe’s Rail Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Système ferroviaire européen» (Bruxelles)
ga Comhghnóthas um Iarnród na hEorpa (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu (Bruxelles)
it impresa comune «Ferrovie europee» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (Brisele)
lt Europos geležinkelių bendroji įmonė (Briuselis)
hu Európai Vasút Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Sistema Ferrovjarja Ewropea (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Europese spoorwegen” (Brussel)
pl Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe (Bruksela)
pt Empresa Comum do Setor Ferroviário Europeu (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre európske železnice (Brusel)
sl Skupno podjetje za evropske železnice (Bruselj)
fi Euroopan rautatiet -yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för Europas järnvägar (Bryssel)

Europos gynybos agentūra

bg Европейска агенция по отбрана (EDA, Брюксел)
es Agencia Europea de Defensa (AED, Bruselas)
cs Evropská obranná agentura (EDA, Brusel)
da Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA, Bruxelles)
de Europäische Verteidigungsagentur (EVA, Brüssel)
et Euroopa Kaitseagentuur (EDA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (EOA, Βρυξέλλες)
en European Defence Agency (EDA, Brussels)
fr Agence européenne de défense (AED, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um Chosaint (GEC, an Bhruiséil)
hr Europska obrambena agencija (EDA, Bruxelles)
it Agenzia europea per la difesa (AED, Bruxelles)
lv Eiropas Aizsardzības aģentūra (EAA, Brisele)
lt Europos gynybos agentūra (EGA, Briuselis)
hu Európai Védelmi Ügynökség (EDA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Ewropea għad-Difiża (AED, Brussell)
nl Europees Defensieagentschap (EDA, Brussel)
pl Europejska Agencja Obrony (EDA, Bruksela)
pt Agência Europeia de Defesa (AED, Bruxelas)
ro Agenția Europeană de Apărare (AEA, Bruxelles)
sk Európska obranná agentúra (EDA, Brusel)
sl Evropska obrambna agencija (EDA, Bruselj)
fi Euroopan puolustusvirasto (Bryssel)
sv Europeiska försvarsbyrån (Bryssel)

Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas

bg Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound, Дъблин)
es Fundación Europea para la Mejora de las Condiciones de Vida y de Trabajo (Eurofound, Dublín)
cs Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound, Dublin)
da Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound, Dublin)
de Europäische Stiftung zur Verbesserung der Lebens- und Arbeitsbedingungen (Eurofound, Dublin)
et Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus (Eurofound, Dublin)
el Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound, Δουβλίνο)
en European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound, Dublin)
fr Fondation européenne pour l'amélioration des conditions de vie et de travail (Eurofound, Dublin)
ga an Foras Eorpach chun Dálaí Maireachtála agus Oibre a Fheabhsú (Eurofound, Baile Átha Cliath)
hr Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound, Dublin)
it Fondazione europea per il miglioramento delle condizioni di vita e di lavoro (Eurofound, Dublino)
lv Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (*Eurofound*, Dublina)
lt Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (*Eurofound*, Dublinas)
hu Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound, Dublin)
mt il-Fondazzjoni Ewropea għat-Titjib tal-Kondizzjonijiet tal-Ħajja u tax-Xogħol (Eurofound, Dublin)
nl Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound, Dublin)
pl Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound, Dublin)
pt Fundação Europeia para a Melhoria das Condições de Vida e de Trabalho (Eurofound, Dublim)
ro Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound, Dublin)
sk Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound, Dublin)
sl Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound, Dublin)
fi Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound, Dublin)
sv Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound, Dublin)

Europos inovacijos ir technologijos institutas

bg Европейски институт за иновации и технологии (EIT, Будапеща)
es Instituto Europeo de Innovación y Tecnología (EIT, Budapest)
cs Evropský inovační a technologický institut (EIT, Budapešť)
da Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT, Budapest)
de Europäisches Innovations- und Technologieinstitut (EIT, Budapest)
et Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT, Budapest)
el Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT, Βουδαπέστη)
en European Institute of Innovation and Technology (EIT, Budapest)
fr Institut européen d'innovation et de technologie (EIT, Budapest)
ga an Institiúid Eorpach um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht (EIT, Búdapeist)
hr Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT, Budimpešta)
it Istituto europeo di innovazione e tecnologia (EIT, Budapest)
lv Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT, Budapešta)
lt Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT, Budapeštas)
hu Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT, Budapest)
mt l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT, Budapest)
nl Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT, Boedapest)
pl Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT, Budapeszt)
pt Instituto Europeu de Inovação e Tecnologia (EIT, Budapeste)
ro Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT, Budapesta)
sk Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT, Budapešť)
sl Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT, Budimpešta)
fi Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT, Budapest)
sv Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT, Budapest)

Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga

bg Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП (Eismea, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva para el Consejo Europeo de Innovación y las Pymes (Eismea, Bruselas)
cs Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky (Eismea, Brusel)
da Forvaltningsorganet for Det Europæiske Innovationsråd og SMV'er (Eismea, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für den Innovationsrat und für KMU (Eismea, Brüssel)
et Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet (Eismea, Brüssel)
el Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (Eismea, Βρυξέλλες)
en European Innovation Council and SMEs Executive Agency (Eismea, Brussels)
fr Agence exécutive pour le Conseil européen de l'innovation et les PME (Eismea, Bruxelles)
ga Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Nuálaíochta Eorpaí agus na bhFiontar Beag agus Meánmhéide (Eismea, an Bhruiséil)
hr Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove (Eismea, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva del Consiglio europeo per l'innovazione e delle PMI (Eismea, Bruxelles)
lv Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (*Eismea*, Brisele)
lt Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga (*Eismea*, Briuselis)
hu Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (Eismea, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni u għall-SMEs (Eismea, Brussell)
nl Uitvoerend Agentschap Europese Innovatieraad en het mkb (Eismea, Brussel)
pl Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP (Eismea, Bruksela)
pt Agência de Execução do Conselho Europeu da Inovação e das PME (Eismea, Bruxelas)
ro Agenția Executivă pentru Consiliul European pentru Inovare și IMM-uri (Eismea, Bruxelles)
sk Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP (Eismea, Brusel)
sl Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja (Eismea, Bruselj)
fi Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto (Eismea, Bryssel)
sv Genomförandeorganet för Europeiska innovationsrådet samt för små och medelstora företag (Eismea, Bryssel)

Europos investicijų fondas

bg Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ, Люксембург)
es Fondo Europeo de Inversiones (FEI, Luxemburgo)
cs Evropský investiční fond (EIF, Lucemburk)
da Den Europæiske Investeringsfond (EIF, Luxembourg)
de Europäischer Investitionsfonds (EIF, Luxemburg)
et Euroopa Investeerimisfond (EIF, Luxembourg)
el Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ, Λουξεμβούργο)
en European Investment Fund (EIF, Luxembourg)
fr Fonds européen d'investissement (FEI, Luxembourg)
ga an Ciste Eorpach Infheistíochta (Lucsamburg)
hr Europski investicijski fond (Luxembourg)
it Fondo europeo per gli investimenti (FEI, Lussemburgo)
lv Eiropas Investīciju fonds (EIF, Luksemburga)
lt Europos investicijų fondas (EIF, Liuksemburgas)
hu Európai Beruházási Alap (EBA, Luxembourg)
mt il-Fond Ewropew tal-Investiment (FEI, il-Lussemburgu)
nl Europees Investeringsfonds (EIF, Luxemburg)
pl Europejski Fundusz Inwestycyjny (Luksemburg)
pt Fundo Europeu de Investimento (FEI, Luxemburgo)
ro Fondul European de Investiții (FEI, Luxemburg)
sk Európsky investičný fond (Luxemburg)
sl Evropski investicijski sklad (EIS, Luxembourg)
fi Euroopan investointirahasto (EIR, Luxemburg)
sv Europeiska investeringsfonden (EIF, Luxemburg)

Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė

bg Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитие на термоядрената енергия (F4E, Барселона)
es Empresa Común Europea para el ITER y el Desarrollo de la Energía de Fusión (F4E, Barcelona)
cs společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy (F4E, Barcelona)
da europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (F4E, Barcelona)
de Europäisches gemeinsames Unternehmen für den ITER und die Entwicklung der Fusionsenergie (F4E, Barcelona)
et ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõte (F4E, Barcelona)
el Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E, Βαρκελώνη)
en European Joint Undertaking for ITER and the Development of Fusion Energy (F4E, Barcelona)
fr entreprise commune européenne pour ITER et le développement de l'énergie de fusion (F4E, Barcelone)
ga an Comhghnóthas Eorpach um ITER agus um Fhuinneamh Comhleá a Fhorbairt (F4E, Barcelona)
hr Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije (F4E, Barcelona)
it Impresa comune europea per ITER e lo sviluppo dell'energia da fusione (F4E, Barcellona)
lv Eiropas Kopuzņēmums *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (*F4E*, Barselona)
lt Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė (F4E, Barselona)
hu Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás (F4E, Barcelona)
mt l-Impriża Konġunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp tal-Enerġija mill-Fużjoni (F4E, Barċellona)
nl Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie (F4E, Barcelona)
pl Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (F4E, Barcelona)
pt Empresa Comum Europeia para o ITER e o Desenvolvimento da Energia de Fusão (F4E, Barcelona)
ro întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E, Barcelona)
sk Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (F4E, Barcelona)
sl Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (F4E, Barcelona)
fi eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten (F4E, Barcelona)
sv det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E, Barcelona)

Europos išorės veiksmų tarnyba

bg Европейска служба за външна дейност (ЕСВД, Брюксел)
es Servicio Europeo de Acción Exterior (SEAE, Bruselas)
cs Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ, Brusel)
da Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (Bruxelles)
de Europäischer Auswärtiger Dienst (EAD, Brüssel)
et Euroopa välisteenistus (Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ, Βρυξέλλες)
en European External Action Service (EEAS, Brussels)
fr Service européen pour l'action extérieure (SEAE, Bruxelles)
ga an tSeirbhís Eorpach Gníomhaíochta Seachtraí (SEGS, an Bhruiséil)
hr Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD, Bruxelles)
it Servizio europeo per l'azione esterna (SEAE, Bruxelles)
lv Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD, Brisele)
lt Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT, Briuselis)
hu Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ, Brüsszel)
mt is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE, Brussell)
nl Europese Dienst voor extern optreden (EDEO, Brussel)
pl Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ, Bruksela)
pt Serviço Europeu para a Ação Externa (SEAE, Bruxelas)
ro Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE, Bruxelles)
sk Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ, Brusel)
sl Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD, Bruselj)
fi Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH, Bryssel)
sv Europeiska utrikestjänsten (Bryssel)

Europos jūrų saugumo agentūra

bg Европейска агенция по морска безопасност (ЕАМБ, Лисабон)
es Agencia Europea de Seguridad Marítima (AESM, Lisboa)
cs Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA, Lisabon)
da Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA, Lissabon)
de Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA, Lissabon)
et Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA, Lissabon)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA, Λισαβόνα)
en European Maritime Safety Agency (EMSA, Lisbon)
fr Agence européenne pour la sécurité maritime (AESM, Lisbonne)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht Mhuirí (EMSA, Liospóin)
hr Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA, Lisabon)
it Agenzia europea per la sicurezza marittima (EMSA, Lisbona)
lv Eiropas Jūras drošības aģentūra (*EMSA*, Lisabona)
lt Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA, Lisabona)
hu Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA, Lisszabon)
mt l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (EMSA, Liżbona)
nl Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA, Lissabon)
pl Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA, Lizbona)
pt Agência Europeia da Segurança Marítima (EMSA, Lisboa)
ro Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA, Lisabona)
sk Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA, Lisabon)
sl Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA, Lizbona)
fi Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA, Lissabon)
sv Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa, Lissabon)

Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras

bg Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността (Букурещ)
es Centro Europeo de Competencia Industrial, Tecnológica y de Investigación en Ciberseguridad (Bucarest)
cs Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost (Bukurešť)
da Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed (Bukarest)
de Europäisches Kompetenzzentrum für Industrie, Technologie und Forschung im Bereich der Cybersicherheit (Bukarest)
et Küberturvalisuse Valdkonna Tööstuse, Tehnoloogia ja Teadusuuringute Euroopa Pädevuskeskus (Bukarest)
el Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (Βουκουρέστι)
en European Cybersecurity Industrial, Technology and Research Competence Centre (Bucharest)
fr Centre de compétences européen pour l'industrie, les technologies et la recherche en matière de cybersécurité (Bucarest)
ga an Lárionad Eorpach um Inniúlachtaí Tionsclaíochta Cibearshlándála, Teicneolaíochta Cibearshlándála agus Taighde Cibearshlándála (Búcairist)
hr Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti (Bukurešt)
it Centro europeo di competenza per la cibersicurezza nell'ambito industriale, tecnologico e della ricerca (Bucarest)
lv Eiropas Industriālais, tehnoloģiskais un pētnieciskais kiberdrošības kompetenču centrs (Bukareste)
lt Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras (Bukareštas)
hu Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (Bukarest)
mt iċ-Ċentru Ewropew ta' Kompetenza Industrijali, Teknoloġika u tar-Riċerka fil-qasam taċ-Ċibersigurtà (Bucharest)
nl Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging (Boekarest)
pl Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa (Bukareszt)
pt Centro Europeu de Competências Industriais, Tecnológicas e de Investigação em Cibersegurança (Bucareste)
ro Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (București)
sk Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (Bukurešť)
sl Evropski industrijski, tehnološki in raziskovalni kompetenčni center za kibernetsko varnost (Bukarešta)
fi Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus (Bukarest)
sv Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (Bukarest)

Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga

bg Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva Europea de Clima, Infraestructuras y Medio Ambiente (CINEA, Bruselas)
cs Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA, Brusel)
da Det Europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø (CINEA, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für Klima, Infrastruktur und Umwelt (CINEA, Brüssel)
et Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA, Βρυξέλλες)
en European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA, Brussels)
fr Agence exécutive européenne pour le climat, les infrastructures et l'environnement (CINEA, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, onneagar agus Comhshaol (CINEA, an Bhruiséil)
hr Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva europea per il clima, l'infrastruttura e l'ambiente (CINEA, Bruxelles)
lv Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (*CINEA*, Brisele)
lt Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga (CINEA, Briuselis)
hu Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Klima, għall-Infrastruttura u għall-Ambjent (CINEA, Brussell)
nl Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea, Brussel)
pl Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA, Bruksela)
pt Agência de Execução Europeia do Clima, das Infraestruturas e do Ambiente (CINEA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA, Bruxelles)
sk Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie (CINEA, Brusel)
sl Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA, Bruselj)
fi Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA, Bryssel)
sv Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö (Cinea, Bryssel)

Europos Komisija

bg Европейска комисия (Брюксел)
es Comisión Europea (Bruselas)
cs Evropská komise (Brusel)
da Europa-Kommissionen (Bruxelles)
de Europäische Kommission (Brüssel)
et Euroopa Komisjon (Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Βρυξέλλες)
en European Commission (Brussels)
fr Commission européenne (Bruxelles)
ga an Coimisiún Eorpach (an Bhruiséil)
hr Europska komisija (Bruxelles)
it Commissione europea (Bruxelles)
lv Eiropas Komisija (Brisele)
lt Europos Komisija (Briuselis)
hu Európai Bizottság (Brüsszel)
mt il-Kummissjoni Ewropea (Brussell)
nl Europese Commissie (Brussel)
pl Komisja Europejska (Bruksela)
pt Comissão Europeia (Bruxelas)
ro Comisia Europeană (Bruxelles)
sk Európska komisia (Brusel)
sl Evropska komisija (Bruselj)
fi Euroopan komissio (Bryssel)
sv Europeiska kommissionen (Bryssel)

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras

bg Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC, Стокхолм)
es Centro Europeo para la Prevención y el Control de las Enfermedades (ECDC, Estocolmo)
cs Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC, Stockholm)
da Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC, Stockholm)
de Europäisches Zentrum für die Prävention und die Kontrolle von Krankheiten (ECDC, Stockholm)
et Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC, Stockholm)
el Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC, Στοκχόλμη)
en European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC, Stockholm)
fr Centre européen de prévention et de contrôle des maladies (ECDC, Stockholm)
ga an Lárionad Eorpach um Ghalair a Chosc agus a Rialú (ECDC, Stócólm)
hr Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC, Stockholm)
it Centro europeo per la prevenzione e il controllo delle malattie (ECDC, Stoccolma)
lv Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (*ECDC*, Stokholma)
lt Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC, Stokholmas)
hu Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC, Stockholm)
mt iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC, Stokkolma)
nl Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC, Stockholm)
pl Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC, Sztokholm)
pt Centro Europeu de Prevenção e Controlo das Doenças (ECDC, Estocolmo)
ro Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC, Stockholm)
sk Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC, Štokholm)
sl Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC, Stockholm)
fi Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC, Tukholma)
sv Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC, Stockholm)

Europos lyčių lygybės institutas

bg Европейски институт за равенство между половете (EIGE, Вилнюс)
es Instituto Europeo de la Igualdad de Género (EIGE, Vilna)
cs Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE, Vilnius)
da Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE, Vilnius)
de Europäisches Institut für Gleichstellungsfragen (EIGE, Vilnius)
et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE, Vilnius)
el Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE, Βίλνιους)
en European Institute for Gender Equality (EIGE, Vilnius)
fr Institut européen pour l'égalité entre les hommes et les femmes (EIGE, Vilnius)
ga an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE, Vilnias)
hr Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE, Vilnius)
it Istituto europeo per l'uguaglianza di genere (EIGE, Vilnius)
lv Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (*EIGE*, Viļņa)
lt Europos lyčių lygybės institutas (EIGE, Vilnius)
hu A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE, Vilnius)
mt l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE, Vilnius)
nl Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE, Vilnius)
pl Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE, Wilno)
pt Instituto Europeu para a Igualdade de Género (EIGE, Vilnius)
ro Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE, Vilnius)
sk Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE, Vilnius)
sl Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE, Vilna)
fi Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE, Vilna)
sv Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE, Vilnius)

Europos maisto saugos tarnyba

bg Европейски орган за безопасност на храните (ЕОБХ, Парма)
es Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA, Parma)
cs Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA, Parma)
da Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA, Parma)
de Europäische Behörde für Lebensmittelsicherheit (EFSA, Parma)
et Euroopa Toiduohutusamet (EFSA, Parma)
el Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA, Πάρμα)
en European Food Safety Authority (EFSA, Parma)
fr Autorité européenne de sécurité des aliments (EFSA, Parme)
ga an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (EFSA, Parma)
hr Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA, Parma)
it Autorità europea per la sicurezza alimentare (EFSA, Parma)
lv Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*, Parma)
lt Europos maisto saugos tarnyba (EFSA, Parma)
hu Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA, Parma)
mt l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA, Parma)
nl Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA, Parma)
pl Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA, Parma)
pt Autoridade Europeia para a Segurança dos Alimentos (EFSA, Parma)
ro Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA, Parma)
sk Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA, Parma)
sl Evropska agencija za varnost hrane (EFSA, Parma)
fi Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA, Parma)
sv Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa, Parma)

Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga

bg Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva del Consejo Europeo de Investigación (ERCEA, Bruselas)
cs Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA, Brusel)
da Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA, Bruxelles)
de Exekutivagentur des Europäischen Forschungsrats (ERCEA, Brüssel)
et Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA, Brüssel)
el Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA, Βρυξέλλες)
en European Research Council Executive Agency (ERCEA, Brussels)
fr Agence exécutive du Conseil européen de la recherche (ERCEA, Bruxelles)
ga Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Eorpaí um Thaighde (ERCEA, an Bhruiséil)
hr Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća (ERCEA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva del Consiglio europeo della ricerca (ERCEA, Bruxelles)
lv Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (*ERCEA*, Brisele)
lt Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (ERCEA, Briuselis)
hu Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége (ERCEA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERCEA, Brussell)
nl Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (ERCEA, Brussel)
pl Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA, Bruksela)
pt Agência de Execução do Conselho Europeu de Investigação (ERCEA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA, Bruxelles)
sk Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA, Brusel)
sl Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta (ERCEA, Bruselj)
fi Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA, Bryssel)
sv Genomförandeorganet för Europeiska forskningsrådet (Ercea, Bryssel)

Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga

bg Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания (REA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva Europea de Investigación (REA, Bruselas)
cs Evropská výkonná agentura pro výzkum (REA, Brusel)
da Det Europæiske Forvaltningsorgan for Forskning (REA, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für die Forschung (REA, Brüssel)
et Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA, Βρυξέλλες)
en European Research Executive Agency (REA, Brussels)
fr Agence exécutive européenne pour la recherche (REA, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Thaighde (REA, an Bhruiséil)
hr Europska izvršna agencija za istraživanje (REA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva europea per la ricerca (REA, Bruxelles)
lv Eiropas Pētniecības izpildaģentūra (*REA*, Brisele)
lt Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA, Briuselis)
hu Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għar-Riċerka (REA, Brussell)
nl Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA, Brussel)
pl Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych (REA, Bruksela)
pt Agência de Execução Europeia da Investigação (REA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă Europeană pentru Cercetare (REA, Bruxelles)
sk Európska výkonná agentúra pre výskum (REA, Brusel)
sl Evropska izvajalska agencija za raziskave (REA, Bruselj)
fi Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA, Bryssel)
sv Europeiska genomförandeorganet för forskning (REA, Bryssel)

Europos mokymo fondas

bg Европейска фондация за обучение (ETF, Торино)
es Fundación Europea de Formación (ETF, Turín)
cs Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín)
da Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF, Torino)
de Europäische Stiftung für Berufsbildung (ETF, Turin)
et Euroopa Koolitusfond (ETF, Torino)
el Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF, Τορίνο)
en European Training Foundation (ETF, Turin)
fr Fondation européenne pour la formation (ETF, Turin)
ga an Foras Eorpach Oiliúna (ETF, Torino)
hr Europska zaklada za osposobljavanje (ETF, Torino)
it Fondazione europea per la formazione (ETF, Torino)
lv Eiropas Izglītības fonds (*ETF*, Turīna)
lt Europos mokymo fondas (ETF, Turinas)
hu Európai Képzési Alapítvány (ETF, Torino)
mt il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (ETF, Turin)
nl Europese Stichting voor opleiding (ETF, Turijn)
pl Europejska Fundacja Kształcenia (ETF, Turyn)
pt Fundação Europeia para a Formação (ETF, Turim)
ro Fundația Europeană de Formare (ETF, Torino)
sk Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF, Turín)
sl Evropska fundacija za usposabljanje (ETF, Torino)
fi Euroopan koulutussäätiö (ETF, Torino)
sv Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF, Turin)

Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras

bg Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании (ЕЦМННН, Лисабон)
es Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías (OEDT, Lisboa)
cs Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA, Lisabon)
da Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA, Lissabon)
de Europäische Beobachtungsstelle für Drogen und Drogensucht (EBDD, Lissabon)
et Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA, Lissabon)
el Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα)
en European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA, Lisbon)
fr Observatoire européen des drogues et des toxicomanies (OEDT, Lisbonne)
ga an Lárionad Faireacháin Eorpach um Dhrugaí agus um Andúil i nDrugaí (EMCDDA, Liospóin)
hr Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA, Lisabon)
it Osservatorio europeo delle droghe e delle tossicodipendenze (OEDT, Lisbona)
lv Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (*EMCDDA*, Lisabona)
lt Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNSC, Lisabona)
hu A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA, Lisszabon)
mt iċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga (EMCDDA, Liżbona)
nl Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD, Lissabon)
pl Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA, Lizbona)
pt Observatório Europeu da Droga e da Toxicodependência (OEDT, Lisboa)
ro Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT, Lisabona)
sk Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA, Lisabon)
sl Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA, Lizbona)
fi Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA, Lissabon)
sv Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN, Lissabon)

Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (Съвместно предприятие EuroHPC, Люксембург)
es Empresa Común de Informática de Alto Rendimiento Europea (Empresa Común EuroHPC, Luxemburgo)
cs evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (společný podnik EuroHPC, Lucemburk)
da fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling (fællesforetagendet EuroHPC, Luxembourg)
de Gemeinsames Unternehmen für europäisches Hochleistungsrechnen (Gemeinsames Unternehmen EuroHPC, Luxemburg)
et Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõte (ühisettevõte EuroHPC, Luxembourg)
el κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (κοινή επιχείρηση EuroHPC, Λουξεμβούργο)
en European High-Performance Computing Joint Undertaking (EuroHPC Joint Undertaking, Luxembourg)
fr entreprise commune pour le calcul à haute performance européen (entreprise commune EuroHPC, Luxembourg)
ga Comhghnóthas Ríomhaireachta Ardfheidhmíochta Eorpach (Comhghnóthas EuroHPC, Lucsamburg)
hr Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi (Zajedničko poduzeće EuroHPC, Luxembourg)
it impresa comune per il calcolo ad alte prestazioni europeo (impresa comune EuroHPC, Lussemburgo)
lv Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (kopuzņēmums *EuroHPC*, Luksemburga)
lt Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė (bendroji įmonė „EuroHPC“, Liuksemburgas)
hu európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás (EuroHPC közös vállalkozás, Luxembourg)
mt l-Impriża Konġunta għall-Computing ta’ Prestazzjoni Għolja Ewropew (l-Impriża Konġunta EuroHPC, il-Lussemburgu)
nl Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (Gemeenschappelijke Onderneming EuroHPC, Luxemburg)
pl Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali (Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC, Luksemburg)
pt Empresa Comum para a Computação Europeia de Alto Desempenho (Empresa Comum EuroHPC, Luxemburgo)
ro întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (întreprinderea comună EuroHPC, Luxemburg)
sk spoločný podnik pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (spoločný podnik EuroHPC, Luxemburg)
sl Skupno podjetje za evropsko visokozmogljivostno računalništvo (Skupno podjetje EuroHPC, Luxembourg)
fi Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys (EuroHPC-yhteisyritys, Luxemburg)
sv det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC, Luxemburg)

Europos ombudsmenas

bg Европейски омбудсман (Страсбург)
es Defensor del Pueblo Europeo (Estrasburgo)
cs evropský veřejný ochránce práv (Štrasburk)
da Den Europæiske Ombudsmand (Strasbourg)
de Europäischer Bürgerbeauftragter (Straßburg)
et Euroopa Ombudsman (Strasbourg)
el Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (Στρασβούργο)
en European Ombudsman (Strasbourg)
fr Médiateur européen (Strasbourg)
ga an tOmbudsman Eorpach (Strasbourg)
hr Europski ombudsman (Strasbourg)
it Mediatore europeo (Strasburgo)
lv Eiropas Ombuds (Strasbūra)
lt Europos ombudsmenas (Strasbūras)
hu európai ombudsman (Strasbourg)
mt l-Ombudsman Ewropew (Strasburgu)
nl Europese Ombudsman (Straatsburg)
pl Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (Strasburg)
pt Provedor de Justiça Europeu (Estrasburgo)
ro Ombudsmanul European (Strasbourg)
sk európsky ombudsman (Štrasburg)
sl Evropski varuh človekovih pravic (Strasbourg)
fi Euroopan oikeusasiamies (Strasbourg)
sv Europeiska ombudsmannen (Strasbourg)

Europos Parlamentas

bg Европейски парламент (ЕП, Страсбург)
es Parlamento Europeo (PE, Estrasburgo)
cs Evropský parlament (EP, Štrasburk)
da Europa-Parlamentet (Strasbourg)
de Europäisches Parlament (EP, Straßburg)
et Euroopa Parlament (EP, Strasbourg)
el Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ, Στρασβούργο)
en European Parliament (EP, Strasbourg)
fr Parlement européen (PE, Strasbourg)
ga Parlaimint na hEorpa (PE, Strasbourg)
hr Europski parlament (EP, Strasbourg)
it Parlamento europeo (PE, Strasburgo)
lv Eiropas Parlaments (EP, Strasbūra)
lt Europos Parlamentas (EP, Strasbūras)
hu Európai Parlament (EP, Strasbourg)
mt il-Parlament Ewropew (PE, Strasburgu)
nl Europees Parlement (EP, Straatsburg)
pl Parlament Europejski (PE, Strasburg)
pt Parlamento Europeu (PE, Estrasburgo)
ro Parlamentul European (PE, Strasbourg)
sk Európsky parlament (EP, Štrasburg)
sl Evropski parlament (EP, Strasbourg)
fi Euroopan parlamentti (EP, Strasbourg)
sv Europaparlamentet (EP, Strasbourg)

Europos personalo atrankos tarnyba

bg Европейска служба за подбор на персонал (EPSO, Брюксел)
es Oficina Europea de Selección de Personal (EPSO, Bruselas)
cs Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO, Brusel)
da Det Europæiske Personaleudvælgelseskontor (EPSO, Bruxelles)
de Europäisches Amt für Personalauswahl (EPSO, Brüssel)
et Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO, Βρυξέλλες)
en European Personnel Selection Office (EPSO, Brussels)
fr Office européen de sélection du personnel (EPSO, Bruxelles)
ga an Oifig Eorpach um Roghnú Foirne (EPSO, an Bhruiséil)
hr Europski ured za odabir osoblja (EPSO, Bruxelles)
it Ufficio europeo di selezione del personale (EPSO, Bruxelles)
lv Eiropas Personāla atlases birojs (*EPSO*, Brisele)
lt Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO, Briuselis)
hu Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO, Brüsszel)
mt l-Uffiċċju Ewropew għas-Selezzjoni tal-Persunal (EPSO, Brussell)
nl Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO, Brussel)
pl Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO, Bruksela)
pt Serviço Europeu de Seleção do Pessoal (EPSO, Bruxelas)
ro Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO, Bruxelles)
sk Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO, Brusel)
sl Evropski urad za izbor osebja (EPSO, Bruselj)
fi Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (EPSO, Bryssel)
sv Europeiska rekryteringsbyrån (Epso, Bryssel)

Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija

bg Орган за европейските политически партии и европейските политически фондации (Брюксел)
es Autoridad para los Partidos Políticos Europeos y las Fundaciones Políticas Europeas (Bruselas)
cs Úřad pro evropské politické strany a evropské politické nadace (Brusel)
da Myndigheden for Europæiske Politiske Partier og Europæiske Politiske Fonde (Bruxelles)
de Behörde für europäische politische Parteien und europäische politische Stiftungen (Brüssel)
et Euroopa Tasandi Erakondade ja Euroopa Tasandi Poliitiliste Sihtasutuste Amet (Brüssel)
el Αρχή για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ιδρύματα (Βρυξέλλες)
en Authority for European Political Parties and European Political Foundations (Brussels)
fr Autorité pour les partis politiques européens et les fondations politiques européennes (Bruxelles)
ga an tÚdarás um Páirtithe Polaitiúla Eorpacha agus um Fhondúireachtaí Polaitiúla Eorpacha (an Bhruiséil)
hr Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade (Bruxelles)
it Autorità per i partiti politici europei e le fondazioni politiche europee (Bruxelles)
lv Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu iestāde (Brisele)
lt Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija (Briuselis)
hu Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatósága (Brüsszel)
mt l-Awtorità għall-Partiti Politiċi Ewropej u l-Fondazzjonijiet Politiċi Ewropej (Brussell)
nl Autoriteit voor Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen (Brussel)
pl Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych (Bruksela)
pt Autoridade para os Partidos Políticos Europeus e as Fundações Políticas Europeias (Bruxelas)
ro Autoritatea pentru Partidele Politice Europene și Fundațiile Politice Europene (Bruxelles)
sk Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie (Brusel)
sl Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije (Bruselj)
fi Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomainen (Bryssel)
sv Myndigheten för europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser (Bryssel)

Europos profesinio mokymo plėtros centras

bg Европейски център за развитие на професионалното обучение (Cedefop, Солун)
es Centro Europeo para el Desarrollo de la Formación Profesional (Cedefop, Salónica)
cs Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop, Soluň)
da Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop, Thessaloniki)
de Europäisches Zentrum für die Förderung der Berufsbildung (Cedefop, Thessaloniki)
et Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop, Thessaloníki)
el Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη)
en European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop, Thessaloniki)
fr Centre européen pour le développement de la formation professionnelle (Cedefop, Thessalonique)
ga an Lárionad Eorpach um Fhorbairt na Gairmoiliúna (Cedefop, Thessaloniki)
hr Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja (Cedefop, Solun)
it Centro europeo per lo sviluppo della formazione professionale (Cedefop, Salonicco)
lv Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (*Cedefop*, Saloniki)
lt Europos profesinio mokymo plėtros centras (*Cedefop*, Salonikai)
hu Európai Szakképzésfejlesztési Központ (Cedefop, Theszaloníki)
mt iċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali (Cedefop, Salonka)
nl Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop, Thessaloniki)
pl Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop, Saloniki)
pt Centro Europeu para o Desenvolvimento da Formação Profissional (Cedefop, Salonica)
ro Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop, Salonic)
sk Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop, Solún)
sl Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop, Solun)
fi Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop, Thessaloniki)
sv Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop, Thessaloniki)

Europos prokuratūra

bg Европейска прокуратура (Люксембург)
es Fiscalía Europea (Luxemburgo)
cs Úřad evropského veřejného žalobce (Lucemburk)
da Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO, Luxembourg)
de Europäische Staatsanwaltschaft (EUStA, Luxemburg)
et Euroopa Prokuratuur (Luxembourg)
el Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (Λουξεμβούργο)
en European Public Prosecutor's Office (EPPO, Luxembourg)
fr Parquet européen (Luxembourg)
ga Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE, Lucsamburg)
hr Ured europskog javnog tužitelja (EPPO, Luxembourg)
it Procura europea (EPPO, Lussemburgo)
lv Eiropas Prokuratūra (*EPPO*, Luksemburga)
lt Europos prokuratūra (Liuksemburgas)
hu Európai Ügyészség (Luxembourg)
mt l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE, il-Lussemburgu)
nl Europees Openbaar Ministerie (EOM, Luxemburg)
pl Prokuratura Europejska (Luksemburg)
pt Procuradoria Europeia (Luxemburgo)
ro Parchetul European (EPPO, Luxemburg)
sk Európska prokuratúra (Luxemburg)
sl Evropsko javno tožilstvo (EJT, Luxembourg)
fi Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO, Luxemburg)
sv Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo, Luxemburg)

Europos regionų komitetas

bg Европейски комитет на регионите (КР, Брюксел)
es Comité Europeo de las Regiones (CDR, Bruselas)
cs Evropský výbor regionů (VR, Brusel)
da Det Europæiske Regionsudvalg (RU, Bruxelles)
de Europäischer Ausschuss der Regionen (AdR, Brüssel)
et Euroopa Regioonide Komitee (RK, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ, Βρυξέλλες)
en European Committee of the Regions (CoR, Brussels)
fr Comité européen des régions (CdR, Bruxelles)
ga Coiste Eorpach na Réigiún (an Bhruiséil)
hr Europski odbor regija (OR, Bruxelles)
it Comitato europeo delle regioni (CdR, Bruxelles)
lv Eiropas Reģionu komiteja (RK, Brisele)
lt Europos regionų komitetas (RK, Briuselis)
hu Régiók Európai Bizottsága (RB, Brüsszel)
mt il-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni (KtR, Brussell)
nl Europees Comité van de Regio's (CvdR, Brussel)
pl Europejski Komitet Regionów (KR, Bruksela)
pt Comité das Regiões Europeu (CR, Bruxelas)
ro Comitetul European al Regiunilor (CoR, Bruxelles)
sk Európsky výbor regiónov (VR, Brusel)
sl Evropski odbor regij (OR, Bruselj)
fi Euroopan alueiden komitea (AK, Bryssel)
sv Europeiska regionkommittén (ReK, Bryssel)

Europos Sąjunga

bg Европейски съюз (ЕС)
es Unión Europea (UE)
cs Evropská unie (EU)
da Den Europæiske Union (EU)
de Europäische Union (EU)
et Euroopa Liit (EL)
el Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)
en European Union (EU)
fr Union européenne (UE)
ga an tAontas Eorpach (AE)
hr Europska unija (EU)
it Unione europea (UE)
lv Eiropas Savienība (ES)
lt Europos Sąjunga (ES)
hu Európai Unió (EU)
mt l-Unjoni Ewropea (UE)
nl Europese Unie (EU)
pl Unia Europejska (UE)
pt União Europeia (UE)
ro Uniunea Europeană (UE)
sk Európska únia (EÚ)
sl Evropska unija (EU)
fi Euroopan unioni (EU)
sv Europeiska unionen (EU)

Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra

bg Агенция за авиационна безопасност на Европейския съю (ЕААБ, Кьолн)
es Agencia de la Unión Europea para la Seguridad Aérea (AESA, Colonia)
cs Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA, Kolín nad Rýnem)
da Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (EASA, Köln)
de Agentur der Europäischen Union für Flugsicherheit (EASA, Köln)
et Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA, Köln)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA, Κολονία)
en European Union Aviation Safety Agency (EASA, Cologne)
fr Agence de l'Union européenne pour la sécurité aérienne (AESA, Cologne)
ga Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh (EASA, Köln)
hr Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA, Köln)
it Agenzia dell'Unione europea per la sicurezza aerea (AESA, Colonia)
lv Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (*EASA*, Ķelne)
lt Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA, Kelnas)
hu Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA, Köln)
mt l-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea (EASA, Cologne)
nl Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA, Keulen)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA, Kolonia)
pt Agência da União Europeia para a Segurança da Aviação (AESA, Colónia)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (AESA, Köln)
sk Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA, Kolín)
sl Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA, Köln)
fi Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto (EASA, Köln)
sv Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa, Köln)

Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra

bg Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст, Хага)
es Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Judicial Penal (Eurojust, La Haya)
cs Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust, Haag)
da Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust, Haag)
de Agentur der Europäischen Union für justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen (Eurojust, Den Haag)
et Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust, Haag)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust, Χάγη)
en European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust, The Hague)
fr Agence de l'Union européenne pour la coopération judiciaire en matière pénale (Eurojust, La Haye)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar Ceartais Choiriúil (Eurojust, an Háig)
hr Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust, Den Haag)
it Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione giudiziaria penale (Eurojust, L'Aia)
lv Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*, Hāga)
lt Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas, Haga)
hu Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust, Hága)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust, The Hague)
nl Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust, Den Haag)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust, Haga)
pt Agência da União Europeia para a Cooperação Judiciária Penal (Eurojust, Haia)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust, Haga)
sk Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust, Haag)
sl Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust, Haag)
fi Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust, Haag)
sv Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust, Haag)

Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra

bg Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA, Талин)
es Agencia de la Unión Europea para la Gestión Operativa de Sistemas Informáticos de Gran Magnitud en el Espacio de Libertad, Seguridad y Justicia (eu-Lisa, Tallin)
cs Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-Lisa, Tallin)
da Den Europæiske Unions Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-Lisa, Tallinn)
de Agentur der Europäischen Union für das Betriebsmanagement von IT-Großsystemen im Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts (eu-Lisa, Tallinn)
et Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-Lisa, Tallinn)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA, Τάλιν)
en European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice (eu-Lisa, Tallinn)
fr Agence de l'Union européenne pour la gestion opérationnelle des systèmes d'information à grande échelle au sein de l'espace de liberté, de sécurité et de justice (eu-Lisa, Tallinn)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh chun Bainistiú Oibríochtúil a dhéanamh ar Chórais Mhórscála TF sa Limistéar Saoirse, Slándála agus Ceartais (eu-LISA, Taillinn)
hr Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-Lisa, Tallinn)
it Agenzia dell'Unione europea per la gestione operativa dei sistemi IT su larga scala nello spazio di libertà, sicurezza e giustizia (eu-Lisa, Tallinn)
lv Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*, Tallina)
lt Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA, Talinas)
hu A Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Uniós Ügynökség (eu-Lisa, Tallinn)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Tmexxija Operattiva ta' Sistemi tal-IT fuq Skala Kbira fl-Ispazju ta' Libertà, Sigurtà u Ġustizzja (eu-Lisa, Tallinn)
nl Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-Lisa, Tallinn)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-Lisa, Tallinn)
pt Agência da União Europeia para a Gestão Operacional de Sistemas Informáticos de Grande Escala no Espaço de Liberdade, Segurança e Justiça (eu-LISA, Taline)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-Lisa, Tallinn)
sk Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-Lisa, Tallinn)
sl Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA, Talin)
fi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA, Tallinna)
sv Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa, Tallinn)

Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra

bg Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER, Любляна)
es Agencia de la Unión Europea para la Cooperación de los Reguladores de la Energía (ACER, Liubliana)
cs Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER, Lublaň)
da Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER, Ljubljana)
de Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit der Energieregulierungsbehörden (ACER, Ljubljana)
et Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER, Ljubljana)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER, Λιουμπλιάνα)
en European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER, Ljubljana)
fr Agence de l'Union européenne pour la coopération des régulateurs de l'énergie (ACER, Ljubljana)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER, Liúibleána)
hr Agencija Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER, Ljubljana)
it Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione fra i regolatori nazionali dell'energia (ACER, Lubiana)
lv Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra (*ACER*, Ļubļana)
lt Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER, Liubliana)
hu Energiaszabályozók Európai Uniós Együttműködési Ügynöksége (ACER, Ljubljana)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija (ACER, Ljubljana)
nl Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER, Ljubljana)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER, Lublana)
pt Agência da União Europeia de Cooperação dos Reguladores da Energia (ACER, Liubliana)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER, Ljubljana)
sk Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER, Ľubľana)
sl Agencija Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER, Ljubljana)
fi Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER, Ljubljana)
sv Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer, Ljubljana)

Europos Sąjungos geležinkelių agentūra

bg Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз (ERA, Лил-Валенсиен)
es Agencia Ferroviaria de la Unión Europea (AFE, Lille-Valenciennes)
cs Agentura Evropské unie pro železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
da Den Europæiske Unions Jernbaneagentur (ERA, Lille-Valenciennes)
de Eisenbahnagentur der Europäischen Union (ERA, Lille-Valenciennes)
et Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA, Lille-Valenciennes)
el Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA, Λίλλη-Βαλανσιέν)
en European Union Agency for Railways (ERA, Lille-Valenciennes)
fr Agence de l'Union européenne pour les chemins de fer (AFE, Lille-Valenciennes)
ga Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh (ERA, Lille-Valenciennes)
hr Agencija Europske unije za željeznice (ERA, Lille-Valenciennes)
it Agenzia dell'Unione europea per le ferrovie (ERA, Lille-Valenciennes)
lv Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (*ERA*, Lille-Valansjēna)
lt Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (ESGA, Lilis ir Valansjenas)
hu Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA, Lille/Valenciennes)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ferroviji (ERA, Lille-Valenciennes)
nl Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA, Lille en Valenciennes)
pl Agencja Kolejowa Unii Europejskiej (ERA, Lille, Valenciennes)
pt Agência Ferroviária da União Europeia (AFE, Lille-Valenciennes)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (ERA, Lille-Valenciennes)
sk Železničná agentúra Európskej únie (ERA, Lille-Valenciennes)
sl Agencija Evropske unije za železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
fi Euroopan unionin rautatievirasto (ERA, Lille-Valenciennes)
sv Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA, Lille-Valenciennes)

Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba

bg Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO, Аликанте)
es Oficina de Propiedad Intelectual de la Unión Europea (OPIUE, Alicante)
cs Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO, Alicante)
da Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO, Alicante)
de Amt der Europäischen Union für geistiges Eigentum (EUIPO, Alicante)
et Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO, Alicante)
el Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO, Αλικάντε)
en European Union Intellectual Property Office (EUIPO, Alicante)
fr Office de l'Union européenne pour la propriété intellectuelle (OUEPI (EUIPO (?)), Alicante)
ga Oifig Maoine Intleachtúla an Aontais Eorpaigh (EUIPO, Alicante)
hr Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO, Alicante)
it Ufficio dell'Unione europea per la proprietà intellettuale (EUIPO, Alicante)
lv Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (*EUIPO*, Alikante)
lt Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO, Alikantė)
hu Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO, Alicante)
mt l-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO, Alicante)
nl Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO, Alicante)
pl Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO, Alicante)
pt Instituto da Propriedade Intelectual da União Europeia (IPIUE, Alicante)
ro Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO, Alicante)
sk Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO, Alicante)
sl Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO, Alicante)
fi Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO, Alicante)
sv Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO, Alicante)

Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras

bg Център за преводи за органите на Европейския съюз (CdT, (Люксембург)
es Centro de Traducción de los Órganos de la Unión Europea (CdT, (Luxemburgo)
cs Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT, (Lucemburk)
da Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer (CdT, (Luxembourg)
de Übersetzungszentrum für die Einrichtungen der Europäischen Union (CdT, (Luxemburg)
et Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT, (Luxembourg)
el Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT, (Λουξεμβούργο)
en Translation Centre for the Bodies of the European Union (CdT, (Luxembourg)
fr Centre de traduction des organes de l'Union européenne (CdT, (Luxembourg)
ga Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh (CdT, (Lucsamburg)
hr Prevoditeljski centar za tijela Europske unije (CdT, (Luxembourg)
it Centro di traduzione degli organismi dell'Unione europea (CdT, (Lussemburgo)
lv Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs (*CdT*, (Luksemburga)
lt Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (CdT, (Liuksemburgas)
hu Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja (CdT, (Luxembourg)
mt iċ-Ċentru tat-Traduzzjoni għall-Korpi tal-Unjoni Ewropea (CdT, (il-Lussemburgu)
nl Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT, (Luxemburg)
pl Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (CdT, (Luksemburg)
pt Centro de Tradução dos Organismos da União Europeia (CdT, (Luxemburgo)
ro Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene (CdT, (Luxemburg)
sk Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (CdT, (Luxemburg)
sl Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT, (Luxembourg)
fi Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT, (Luxemburg)
sv Översättningscentrum för Europeiska unionens organ (CdT, (Luxemburg)

Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra

bg Агенция на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA, Ираклион)
es Agencia de la Unión Europea para la Ciberseguridad (ENISA, Irákleio)
cs Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA, Heraklion)
da Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed (ENISA, Heraklion)
de Agentur der Europäischen Union für Cybersicherheit (ENISA, Heraklion)
et Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA, Irákleio)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA, Ηράκλειο)
en European Union Agency for Cybersecurity (ENISA, Heraklion)
fr Agence de l'Union européenne pour la cybersécurité (ENISA, Héraklion)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chibearshlándáil (ENISA, Heraklion)
hr Agencija Europske unije za kibersigurnost (ENISA, Heraklion)
it Agenzia dell'Unione europea per la cibersicurezza (ENISA, Eraklion)
lv Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (*ENISA*, Hērakleja)
lt Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA, Heraklionas)
hu Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA, Iráklio)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għaċ-Ċibersigurtà (ENISA, Heraklion)
nl Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa, Heraklion)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA, Iraklion)
pt Agência da União Europeia para a Cibersegurança (ENISA, Heráclio)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA, Heraklion)
sk Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA, Heraklion)
sl Agencija Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA, Iraklion)
fi Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA, Iraklion)
sv Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa, Heraklion)

Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra

bg Агенция на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA, Прага)
es Agencia de la Unión Europea para el Programa Espacial (EUSPA, Praga)
cs Agentura Evropské unie pro kosmický program (EUSPA, Praha)
da Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA, Prag)
de Agentur der Europäischen Union für das Weltraumprogramm (EUSPA, Prag)
et Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA, Praha)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA, Πράγα)
en European Union Agency for the Space Programme (EUSPA, Prague)
fr Agence de l'Union européenne pour le programme spatial (EUSPA, Prague)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis (EUSPA, Prág)
hr Agencija Europske unije za svemirski program (EUSPA, Prag)
it Agenzia dell'Unione europea per il programma spaziale (EUSPA, Praga)
lv Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra (*EUSPA*, Prāga)
lt Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (EUSPA, Praha)
hu Az Európai Unió Űrprogramügynöksége (EUSPA, Prága)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali (EUSPA, Praga)
nl Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (Euspa, Praag)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA, Praga)
pt Agência da União Europeia para o Programa Espacial (EUSPA, Praga)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Programul Spațial (EUSPA, Praga)
sk Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA, Praha)
sl Agencija Evropske unije za vesoljski program (EUSPA, Praga)
fi Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto (EUSPA, Praha)
sv Europeiska unionens rymdprogrambyrå (EUSPA, Prag)

Europos Sąjungos leidinių biuras

bg Служба за публикации на Европейския съюз (OP, (Люксембург)
es Oficina de Publicaciones de la Unión Europea (OP, (Luxemburgo)
cs Úřad pro publikace Evropské unie (OP, (Lucemburk)
da Den Europæiske Unions Publikationskontor (OP, (Luxembourg)
de Amt für Veröffentlichungen der Europäischen Union (OP, (Luxemburg)
et Euroopa Liidu Väljaannete Talitus (OP, (Luxembourg)
el Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (OP, (Λουξεμβούργο)
en Publications Office of the European Union (OP, (Luxembourg)
fr Office des publications de l'Union européenne (OP, (Luxembourg)
ga Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh (OP, (Lucsamburg)
hr Ured za publikacije Europske unije (OP, (Luxembourg)
it Ufficio delle pubblicazioni dell'Unione europea (OP, (Lussemburgo)
lv Eiropas Savienības Publikāciju birojs (*OP*, (Luksemburga)
lt Europos Sąjungos leidinių biuras (OP, (Liuksemburgas)
hu Az Európai Unió Kiadóhivatala (OP, (Luxembourg)
mt l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (OP, (il-Lussemburgu)
nl Bureau voor publicaties van de Europese Unie (OP, (Luxemburg)
pl Urząd Publikacji Unii Europejskiej (OP, (Luksemburg)
pt Serviço das Publicações da União Europeia (OP, (Luxemburgo)
ro Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene (OP, (Luxemburg)
sk Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie (OP, (Luxemburg)
sl Urad za publikacije Evropske unije (OP, (Luxembourg)
fi Euroopan unionin julkaisutoimisto (OP, (Luxemburg)
sv Europeiska unionens publikationsbyrå (OP, (Luxemburg)

Europos Sąjungos narkotikų agentūra

bg Агенция на Европейския съюз по наркотиците (EUDA, Лисабон)
es Agencia de la Unión Europea sobre Drogas (EUDA, Lisboa)
cs Agentura Evropské unie pro drogy (EUDA, Lisabon)
da Den Europæiske Unions Narkotikaagentur (EUDA, Lissabon)
de Drogenagentur der Europäischen Union (EUDA, Lissabon)
et Euroopa Liidu Uimastiamet (EUDA, Lissabon)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA, Λισαβόνα)
en European Union Drugs Agency (EUDA, Lisbon)
fr Agence de l'Union européenne sur les drogues (EUDA, Lisbonne)
ga Gníomhaireacht Drugaí an Aontais Eorpaigh (EUDA, Liospóin)
hr Agencija Europske unije za droge (EUDA, Lisabon)
it Agenzia dell'Unione europea sulle droghe (EUDA, Lisbona)
lv Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra (*EUDA*, Lisabona)
lt Europos Sąjungos narkotikų agentūra (EUDA, Lisabona)
hu Az Európai Unió Kábítószer-ügynöksége (EUDA, Lisszabon)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea dwar id-Drogi (EUDA, Liżbona)
nl Drugsagentschap van de Europese Unie (EUDA, Lissabon)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Narkotyków (EUDA, Lizbona)
pt Agência da União Europeia sobre Drogas (EUDA, Lisboa)
ro Agenția Uniunii Europene privind Drogurile (EUDA, Lisabona)
sk Agentúra Európskej únie pre drogy (EUDA, Lisabon)
sl Agencija Evropske unije za droge (EUDA, Lizbona)
fi Euroopan unionin huumevirasto (EUDA, Lissabon)
sv Europeiska unionens narkotikamyndighet (Euda, Lissabon)

Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra

bg Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA, Виена)
es Agencia de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea (FRA, Viena)
cs Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA, Vídeň)
da Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA, Wien)
de Agentur der Europäischen Union für Grundrechte (FRA, Wien)
et Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA, Viin)
el Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA, Βιέννη)
en European Union Agency for Fundamental Rights (FRA, Vienna)
fr Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne (FRA, Vienne)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA, Vín)
hr Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA, Beč)
it Agenzia dell'Unione europea per i diritti fondamentali (FRA, Vienna)
lv Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (*FRA*, Vīne)
lt Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA, Viena)
hu Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA, Bécs)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA, Vjenna)
nl Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA, Wenen)
pl Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA, Wiedeń)
pt Agência dos Direitos Fundamentais da União Europeia (FRA, Viena)
ro Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA, Viena)
sk Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA, Viedeň)
sl Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA, Dunaj)
fi Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA, Wien)
sv Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA, Wien)

Europos Sąjungos palydovų centras

bg Сателитен център на Европейския съюз (Satcen, Торехон де Ардос)
es Centro de Satélites de la Unión Europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
cs Satelitní středisko Evropské unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
da EU-Satellitcentret (Satcen, Torrejón de Ardoz)
de Satellitenzentrum der Europäischen Union (Satcen, Torrejón de Ardoz)
et Euroopa Liidu Satelliidikeskus (Satcen, Torrejón de Ardoz)
el Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Satcen, Τορεχόν ντε Αρντόθ)
en European Union Satellite Centre (Satcen, Torrejón de Ardoz)
fr Centre satellitaire de l'Union européenne (CSUE, Torrejón de Ardoz)
ga Lárionad Satailítí an Aontais Eorpaigh (Satcen, Torrejón de Ardoz)
hr Satelitski centar Europske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
it Centro satellitare dell'Unione europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
lv Eiropas Savienības Satelītcentrs (Satcen, Torehona de Ardosa)
lt Europos Sąjungos palydovų centras (SATCEN, Torechon de Ardosas)
hu Az Európai Unió Műholdközpontja (Satcen, Torrejón de Ardoz)
mt iċ-Ċentru Satellitari tal-Unjoni Ewropea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
nl Satellietcentrum van de Europese Unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
pl Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (Satcen, Torrejón de Ardoz)
pt Centro de Satélites da União Europeia (Satcen, Torrejón de Ardoz)
ro Centrul Satelitar al Uniunii Europene (Satcen, Torrejón de Ardoz)
sk Satelitné stredisko Európskej únie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
sl Satelitski center Evropske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
fi Euroopan unionin satelliittikeskus (EUSK, Torrejón de Ardoz)
sv Europeiska unionens satellitcentrum (Satcen, Torrejón de Ardoz)

Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra

bg Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (—, Малта)
es Agencia de Asilo de la Unión Europea (AAUE, Malta)
cs Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA, Malta)
da Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA, Malta)
de Asylagentur der Europäischen Union (EUAA, Malta)
et Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA, Malta)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA, Μάλτα)
en European Union Agency for Asylum (EUAA, Malta)
fr Agence de l'Union européenne pour l'asile (AUEA, Malte)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Thearmann (—, Málta)
hr Agencija Europske unije za azil (EUAA, Malta)
it Agenzia dell'Unione europea per l'asilo (EUAA, Malta)
lv Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (*EUAA*, Malta)
lt Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA, Malta)
hu Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (—, Málta)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Aż̀il (EUAA, Malta)
nl Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA, Malta)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA, Malta)
pt Agência da União Europeia para o Asilo (—, Malta)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Azil (—, Malta)
sk Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA, Malta)
sl Agencija Evropske unije za azil (EUAA, Malta)
fi Euroopan unionin turvapaikkavirasto (—, Malta)
sv Europeiska unionens asylbyrå (EUAA, Malta)

Europos Sąjungos saugumo studijų institutas

bg Институт на Европейския съюз за изследване на сигурността (ИЕСИС, Париж)
es Instituto de Estudios de Seguridad de la Unión Europea (IESUE, París)
cs Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti (EUISS, Paříž)
da Den Europæiske Unions Institut for Sikkerhedsstudier (EUISS, Paris)
de Institut der Europäischen Union für Sicherheitsstudien (EUISS, Paris)
et Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituut (EUISS, Pariis)
el Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας (ΙΜΕΕΘΑ, Παρίσι)
en European Union Institute for Security Studies (EUISS, Paris)
fr Institut d'études de sécurité de l'Union européenne (IESUE, Paris)
ga Institiúid an Aontais Eorpaigh um Staidéar Slándála (EUISS, Páras)
hr Institut Europske unije za sigurnosne studije (EUISS, Pariz)
it Istituto dell'Unione europea per gli studi sulla sicurezza (IUESS, Parigi)
lv Eiropas Savienības Drošības izpētes institūts (*EUISS*, Parīze)
lt Europos Sąjungos saugumo studijų institutas (ESSSI, Paryžius)
hu Az Európai Unió Biztonságpolitikai Kutatóintézete (EUISS, Párizs)
mt l-Istitut tal-Unjoni Ewropea għall-Istudji fuq is-Sigurtà (EUISS, Pariġi)
nl Instituut voor veiligheidsstudies van de Europese Unie (IVSEU, Parijs)
pl Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem (IUESB, Paryż)
pt Instituto de Estudos de Segurança da União Europeia (IESUE, Paris)
ro Institutul pentru Studii de Securitate al Uniunii Europene (ISSUE, Paris)
sk Inštitút Európskej únie pre bezpečnostné štúdie (EUISS, Paríž)
sl Inštitut Evropske unije za varnostne študije (EUISS, Pariz)
fi Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos (EUTT, Pariisi)
sv Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier (EUISS, Paris)

Europos Sąjungos Taryba

bg Съвет на Европейския съюз (Брюксел)
es Consejo de la Unión Europea (Bruselas)
cs Rada Evropské unie (Brusel)
da Rådet for Den Europæiske Union (Bruxelles)
de Rat der Europäischen Union (Brüssel)
et Euroopa Liidu Nõukogu (Brüssel)
el Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βρυξέλλες)
en Council of the European Union (Brussels)
fr Conseil de l'Union européenne (Bruxelles)
ga Comhairle an Aontais Eorpaigh (an Bhruiséil)
hr Vijeće Europske unije (Bruxelles)
it Consiglio dell'Unione europea (Bruxelles)
lv Eiropas Savienības Padome (Brisele)
lt Europos Sąjungos Taryba (Briuselis)
hu Az Európai Unió Tanácsa (Brüsszel)
mt il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (Brussell)
nl Raad van de Europese Unie (Brussel)
pl Rada Unii Europejskiej (Bruksela)
pt Conselho da União Europeia (Bruxelas)
ro Consiliul Uniunii Europene (Bruxelles)
sk Rada Európskej únie (Brusel)
sl Svet Evropske unije (Bruselj)
fi Euroopan unionin neuvosto (Bryssel)
sv Europeiska unionens råd (Bryssel)

Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra

bg Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол, Хага)
es Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Policial (Europol, La Haya)
cs Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol, Haag)
da Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol, Haag)
de Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Strafverfolgung (Europol, Den Haag)
et Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol, Haag)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ, Χάγη)
en European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol, The Hague)
fr Agence de l'Union européenne pour la coopération des services répressifs (Europol, La Haye)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh i ndáil le Comhar i bhForfheidhmiú an Dlí (Europol, an Háig)
hr Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol, Den Haag)
it Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione nell'attività di contrasto (Europol, L'Aia)
lv Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols, Hāga)
lt Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas, Haga)
hu A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol, Hága)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (Europol, The Hague)
nl Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol, Den Haag)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol, Haga)
pt Agência da União Europeia para a Cooperação Policial (Europol, Haia)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol, Haga)
sk Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol, Haag)
sl Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol, Haag)
fi Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol, Haag)
sv Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol, Haag)

Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra

bg Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL, Будапеща)
es Agencia de la Unión Europea para la Formación Policial (CEPOL, Budapest)
cs Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL, Budapešť)
da Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (Cepol, Budapest)
de Agentur der Europäischen Union für die Aus- und Fortbildung auf dem Gebiet der Strafverfolgung (EPA, Budapest)
et Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL, Budapest)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (ΕΑΑ, Βουδαπέστη)
en European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL, Budapest)
fr Agence de l'Union européenne pour la formation des services répressifs (CEPOL, Budapest)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Oiliúint i bhForfheidhmiú an Dlí (CEPOL, Búdaipeist)
hr Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL, Budimpešta)
it Agenzia dell'Unione europea per la formazione delle autorità di contrasto (CEPOL, Budapest)
lv Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra (*CEPOL*, Budapešta)
lt Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL, Budapeštas)
hu Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL, Budapest)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Taħriġ fl-Infurzar tal-Liġi (CEPOL, Budapest)
nl Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol, Boedapest)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL, Budapeszt)
pt Agência da União Europeia para a Formação Policial (CEPOL, Budapeste)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL, Budapesta)
sk Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL, Budapešť)
sl Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL, Budimpešta)
fi Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL, Budapest)
sv Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol, Budapest)

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

bg Съд на Европейския съюз (Люксембург)/Съд
es Tribunal de Justicia de la Unión Europea (TJUELuxemburgo) / Tribunal de Justicia
cs Soudní dvůr Evropské unie (SD, Lucemburk) / Soudní dvůr
da Den Europæiske Unions Domstol (Luxembourg)/Domstolen
de Gerichtshof der Europäischen Union (EuGH, Luxemburg)/Gerichtshof
et Euroopa Liidu Kohus / Euroopa Kohus (Luxembourg)
el Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ, Λουξεμβούργο) / Δικαστήριο
en Court of Justice of the European Union (CJEU, Luxembourg)/Court of Justice
fr Cour de justice de l'Union européenne (CJUE, Luxembourg)/Cour de justice
ga Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE, Lucsamburg)/an Chúirt Bhreithiúnais
hr Sud Europske unije (SEU, Luxembourg)/Sud
it Corte di giustizia dell'Unione europea (CGUE, Lussemburgo)/Corte di giustizia
lv Eiropas Savienības Tiesa (EST, Luksemburga) / Tiesa
lt Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT, Liuksemburgas) / Teisingumo Teismas
hu Az Európai Unió Bírósága (Luxembourg)/Bíróság
mt il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE, il-Lussemburgu)/il-Qorti tal-Ġustizzja
nl Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ, Luxemburg)/Hof van Justitie
pl Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE, Luksemburg) / Trybunał Sprawiedliwości
pt Tribunal de Justiça da União Europeia (TJUE, Luxemburgo)/Tribunal de Justiça
ro Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE, Luxemburg)/Curtea de Justiție
sk Súdny dvor Európskej únie (SD, Luxemburg)/Súdny dvor
sl Sodišče Evropske unije (SEU, Luxembourg) / Sodišče
fi Euroopan unionin tuomioistuin (Luxemburg) / unionin tuomioistuin
sv Europeiska unionens domstol (Luxemburg)/domstolen

Europos saugumo ir gynybos koledžas

bg Европейски колеж по сигурност и отбрана (ЕКСО, Брюксел)
es Escuela Europea de Seguridad y Defensa (EESD, Bruselas)
cs Evropská bezpečnostní a obranná škola (EBOŠ, Brusel)
da Det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsakademi (ESDC, Bruxelles)
de Europäisches Sicherheits- und Verteidigungskolleg (ESVK, Brüssel)
et Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž (ESDC, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας (ΕΑΑΑ, Βρυξέλλες)
en European Security and Defence College (ESDC, Brussels)
fr Collège européen de sécurité et de défense (CESD, Bruxelles)
ga Coláiste Eorpach um Shlándáil agus um Chosaint (ESDC, an Bhruiséil)
hr Europska akademija za sigurnost i obranu (EASO, Bruxelles)
it Accademia europea per la sicurezza e la difesa (AESD, Bruxelles)
lv Eiropas Drošības un aizsardzības koledža (EDAK, Brisele)
lt Europos saugumo ir gynybos koledžas (ESGK, Briuselis)
hu Európai Biztonsági és Védelmi Főiskola (EBVF, Brüsszel)
mt Il-Kulleġġ Ewropew ta' Sigurtà u ta' Difiża (KESD, Brussell)
nl Europese Veiligheids- en defensieacademie (EVDA, Brussel)
pl Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony (EKBiO, Bruksela)
pt Academia Europeia de Segurança e Defesa (AESD, Bruxelas)
ro Colegiul European de Securitate și Apărare (CESA, Bruxelles)
sk Európska akadémia bezpečnosti a obrany (EABO, Brusel)
sl Evropska akademija za varnost in obrambo (EAVO, Bruselj)
fi Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemia (ETPA, Bryssel)
sv Europeiska säkerhets- och försvarsakademin (Esfa, Bryssel)

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra

bg Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex, Варшава)
es Agencia Europea de la Guardia de Fronteras y Costas (Frontex, Varsovia)
cs Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex, Varšava)
da Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex, Warszawa)
de Europäische Agentur für die Grenz- und Küstenwache (Frontex, Warschau)
et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex, Varssavi)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex, Βαρσοβία)
en European Border and Coast Guard Agency (Frontex, Warsaw)
fr Agence européenne de garde-frontières et de garde-côtes (Frontex, Varsovie)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um an nGarda Teorann agus Cósta (Frontex, Vársá)
hr Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex, Varšava)
it Agenzia europea della guardia di frontiera e costiera (Frontex, Varsavia)
lv Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*, Varšava)
lt Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (*Frontex*, Varšuva)
hu Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex, Varsó)
mt l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex, Varsavja)
nl Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex, Warschau)
pl Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex, Warszawa)
pt Agência Europeia da Guarda de Fronteiras e Costeira (Frontex, Varsóvia)
ro Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex, Varșovia)
sk Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex, Varšava)
sl Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex, Varšava)
fi Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex, Varsova)
sv Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex, Warszawa)

Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga

bg Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HADEA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva Europea en los ámbitos de la Salud y Digital (HADEA, Bruselas)
cs Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast (HADEA, Brusel)
da Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og det Digitale Område (HADEA, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für Gesundheit und Digitales (HADEA, Brüssel)
et Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HADEA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HADEA, Βρυξέλλες)
en European Health and Digital Executive Agency (HADEA, Brussels)
fr Agence exécutive européenne pour la santé et le numérique (HADEA, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an tSláinte agus an Digitiú (HADEA, an Bhruiséil)
hr Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo (HADEA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva europea per la salute e il digitale (HADEA, Bruxelles)
lv Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (*HADEA*, Brisele)
lt Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga (HADEA, Briuselis)
hu Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għas-Saħħa u għall-Qasam Diġitali (HADEA, Brussell)
nl Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea, Brussel)
pl Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji (HADEA, Bruksela)
pt Agência de Execução Europeia da Saúde e do Digital (HADEA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HADEA, Bruxelles)
sk Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu (HADEA, Brusel)
sl Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo (HADEA, Bruselj)
fi Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto (HADEA, Bryssel)
sv Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea, Bryssel)

Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga

bg Европейска изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva Europea de Educación y Cultura (EACEA, Bruselas)
cs Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu (EACEA, Brusel)
da Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für Bildung und Kultur (EACEA, Brüssel)
et Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA, Βρυξέλλες)
en European Education and Culture Executive Agency (EACEA, Brussels)
fr Agence exécutive européenne pour l'éducation et la culture (EACEA, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Oideachas agus Cultúr (EACEA, an Bhruiséil)
hr Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva europea per l'istruzione e la cultura (EACEA, Bruxelles)
lv Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (*EACEA*, Brisele)
lt Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA, Briuselis)
hu Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Edukazzjoni u għall-Kultura (EACEA, Brussell)
nl Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA, Brussel)
pl Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA, Bruksela)
pt Agência de Execução Europeia da Educação e da Cultura (EACEA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură (EACEA, Bruxelles)
sk Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru (EACEA, Brusel)
sl Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA, Bruselj)
fi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA, Bryssel)
sv Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea, Bryssel)

Europos Vadovų Taryba

bg Европейски съвет (Брюксел)
es Consejo Europeo (Bruselas)
cs Evropská rada (Brusel)
da Det Europæiske Råd (Bruxelles)
de Europäischer Rat (Brüssel)
et Euroopa Ülemkogu (Brüssel)
el Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Βρυξέλλες)
en European Council (Brussels)
fr Conseil européen (Bruxelles)
ga an Chomhairle Eorpach (an Bhruiséil)
hr Europsko vijeće (Bruxelles)
it Consiglio europeo (Bruxelles)
lv Eiropadome (Brisele)
lt Europos Vadovų Taryba (Briuselis)
hu Európai Tanács (Brüsszel)
mt il-Kunsill Ewropew (Brussell)
nl Europese Raad (Brussel)
pl Rada Europejska (Bruksela)
pt Conselho Europeu (Bruxelas)
ro Consiliul European (Bruxelles)
sk Európska rada (Brusel)
sl Evropski svet (Bruselj)
fi Eurooppa-neuvosto (Bryssel)
sv Europeiska rådet (Bryssel)

Europos Vadovų Tarybos pirmininkas

bg Председател на Европейския съвет (Брюксел)
es Presidente del Consejo Europeo (Bruselas)
cs předseda Evropské rady (Brusel)
da Formanden for Det Europæiske Råd (Bruxelles)
de Präsident des Europäischen Rates (Brüssel)
et Euroopa Ülemkogu eesistuja (Brüssel)
el Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Βρυξέλλες)
en President of the European Council (Brussels)
fr président du Conseil européen (Bruxelles)
ga Uachtarán na Comhairle Eorpaí (an Bhruiséil)
hr Predsjednik Europskog vijeća (Bruxelles)
it presidente del Consiglio europeo (Bruxelles)
lv Eiropadomes priekšsēdētājs (Brisele)
lt Europos Vadovų Tarybos pirmininkas (Briuselis)
hu az Európai Tanács elnöke (Brüsszel)
mt il-President tal-Kunsill Ewropew (Brussell)
nl voorzitter van de Europese Raad (Brussel)
pl Przewodniczący Rady Europejskiej (Bruksela)
pt Presidente do Conselho Europeu (Bruxelas)
ro Preşedintele Consiliului European (Bruxelles)
sk predseda Európskej rady (Brusel)
sl predsednik Evropskega sveta (Bruselj)
fi Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja (Bryssel)
sv Europeiska rådets ordförande (Bryssel)

Europos vaistų agentūra

bg Европейска агенция по лекарствата (EMA, Амстердам)
es Agencia Europea de Medicamentos (EMA, Ámsterdam)
cs Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA, Amsterodam)
da Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA, Amsterdam)
de Europäische Arzneimittel-Agentur (EMA, Amsterdam)
et Euroopa Ravimiamet (EMA, Amsterdam)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA, Άμστερνταμ)
en European Medicines Agency (EMA, Amsterdam)
fr Agence européenne des médicaments (EMA, Amsterdam)
ga an Ghníomhaireacht Leigheasra Eorpach (EMA, Amstardam)
hr Europska agencija za lijekove (EMA, Amsterdam)
it Agenzia europea per i medicinali (EMA, Amsterdam)
lv Eiropas Zāļu aģentūra (*EMA*, Amsterdama)
lt Europos vaistų agentūra (EMA, Amsterdamas)
hu Európai Gyógyszerügynökség (EMA, Amszterdam)
mt l-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini (EMA, Amsterdam)
nl Europees Geneesmiddelenbureau (EMA, Amsterdam)
pl Europejska Agencja Leków (EMA, Amsterdam)
pt Agência Europeia de Medicamentos (EMA, Amesterdão)
ro Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA, Amsterdam)
sk Európska agentúra pre lieky (EMA, Amsterdam)
sl Evropska agencija za zdravila (EMA, Amsterdam)
fi Euroopan lääkevirasto (EMA, Amsterdam)
sv Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA, Amsterdam)

Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija

bg Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA, Париж)
es Autoridad Europea de Valores y Mercados (AEVM, París)
cs Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA, Paříž)
da Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA, Paris)
de Europäische Wertpapier- und Marktaufsichtsbehörde (ESMA, Paris)
et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA, Pariis)
el Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA, Παρίσι)
en European Securities and Markets Authority (ESMA, Paris)
fr Autorité européenne des marchés financiers (AEMF, Paris)
ga an tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margaí (ESMA, Páras)
hr Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA, Pariz)
it Autorità europea degli strumenti finanziari e dei mercati (ESMA, Parigi)
lv Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI, Parīze)
lt Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA, Paryžius)
hu Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA, Párizs)
mt l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA, Pariġi)
nl Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA, Parijs)
pl Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA, Paryż)
pt Autoridade Europeia dos Valores Mobiliários e dos Mercados (ESMA, Paris)
ro Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA, Paris)
sk Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA, Paríž)
sl Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA, Pariz)
fi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA, Pariisi)
sv Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma, Paris)

Europos viešojo administravimo mokykla

bg Европейско училище по администрация (EUSA, Брюксел)
es Escuela Europea de Administración (EUSA, Bruselas)
cs Evropská správní škola (EUSA, Brusel)
da Den Europæiske Forvaltningsskole (EUSA, Bruxelles)
de Europäische Verwaltungsakademie (EUSA, Brüssel)
et Euroopa Haldusjuhtimise Kool (EUSA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (EUSA, Βρυξέλλες)
en European School of Administration (EUSA, Brussels)
fr École européenne d'administration (EUSA, Bruxelles)
ga an Scoil Riaracháin Eorpach (EUSA, an Bhruiséil)
hr Europska škola za javnu upravu (EUSA, Bruxelles)
it Scuola europea di amministrazione (EUSA, Bruxelles)
lv Eiropas Administrācijas skola (*EUSA*, Brisele)
lt Europos viešojo administravimo mokykla (EUSA, Briuselis)
hu Európai Közigazgatási Iskola (EUSA, Brüsszel)
mt l-Iskola Ewropea tal-Amministrazzjoni (EUSA, Brussell)
nl Europese Bestuursschool (EUSA, Brussel)
pl Europejska Szkoła Administracji (EUSA, Bruksela)
pt Escola Europeia de Administração (EUSA, Bruxelas)
ro Școala Europeană de Administrație (EUSA, Bruxelles)
sk Európska škola verejnej správy (EUSA, Brusel)
sl Evropska šola za upravo (EUSA, Bruselj)
fi Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus (EUSA, Bryssel)
sv Europeiska förvaltningsskolan (Eusa, Bryssel)

Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Кръгова биотехнологична Европа“ (Брюксел)
es Empresa Común para una Europa Circular de Base Biológica (Bruselas)
cs společný podnik pro evropské oběhové biohospodářství (Brusel)
da fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für ein kreislauforientiertes biobasiertes Europa (Brüssel)
et bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (Βρυξέλλες)
en Circular Bio-based Europe Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Une Europe fondée sur la bioéconomie circulaire» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Eoraip Bhithbhunaithe Chiorclach (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo (Bruxelles)
it impresa comune «Europa biocircolare» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums "Apritīga biobāzēta Eiropa" (Brisele)
lt Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė (Briuselis)
hu Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Ewropa Ċirkolari b'Bażi Bijoloġika (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa" (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym (Bruksela)
pt Empresa Comum para uma Europa Circular de Base Biológica (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre európske obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály (Brusel)
sl Skupno podjetje za krožno Evropo na biološki osnovi (Bruselj)
fi Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa (Bryssel)

Europos žuvininkystės kontrolės agentūra

bg Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA, Виго)
es Agencia Europea de Control de la Pesca (AECP, Vigo)
cs Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA, Vigo)
da Det Europæiske Fiskerikontrolagentur (EFCA, Vigo)
de Europäische Fischereiaufsichtsagentur (EFCA, Vigo)
et Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA, Vigo)
el Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA, Βίγκο)
en European Fisheries Control Agency (EFCA, Vigo)
fr Agence européenne de contrôle des pêches (AECP, Vigo)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um Rialú ar Iascach (EFCA, Vigo)
hr Europska agencija za kontrolu ribarstva (EFCA, Vigo)
it Agenzia europea di controllo della pesca (EFCA, Vigo)
lv Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (*EFCA*, Vigo)
lt Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA, Vigas)
hu Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA, Vigo)
mt l-Aġenzija Ewropea għall-Kontroll tas-Sajd (EFCA, Vigo)
nl Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA, Vigo)
pl Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (EFCA, Vigo)
pt Agência Europeia de Controlo das Pescas (AECP, Vigo)
ro Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA, Vigo)
sk Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA, Vigo)
sl Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA, Vigo)
fi Euroopan kalastuksenvalvontavirasto (EFCA, Vigo)
sv Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA, Vigo)

Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija

bg Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОБИП, Франкфурт на Майн)
es Autoridad de Lucha contra el Blanqueo de Capitales y la Financiación del Terrorismo (ALBC, Fráncfort del Meno)
cs Orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AMLA, Frankfurt nad Mohanem)
da Myndigheden for Bekæmpelse af Hvidvask af Penge og Finansiering af Terrorisme (AMLA, Frankfurt am Main)
de Behörde zur Bekämpfung von Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung (AMLA, Frankfurt am Main)
et Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Amet (AMLA, Frankfurt Maini ääres)
el Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΑΚΝΕΠΑΔ, Φρανκφούρτη επί του Μάιν)
en Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (AMLA, Frankfurt am Main)
fr Autorité de lutte contre le blanchiment de capitaux et le financement du terrorisme (ALBC, Francfort-sur-le-Main)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, Bonneagar agus Comhshaol (ÚCSA, Frankfurt am Main)
hr Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (AMLA, Frankfurt na Majni)
it Autorità per la lotta al riciclaggio e al finanziamento del terrorismo (AMLA, Francoforte sul Meno)
lv Iestāde nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai (*AMLA*, Frankfurte pie Mainas)
lt Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija (AMLA, Frankfurtas prie Maino)
hu Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság (AMLA, Frankfurt am Main)
mt l-Awtorità għall-Ġlieda Kontra l-Ħasil tal-Flus u l-Finanzjament tat-Terroriżmu (AMLA, Frankfurt am Main)
nl Autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AMLA, Frankfurt am Main)
pl Urząd ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (AMLA, Frankfurt nad Menem)
pt Autoridade para o Combate ao Branqueamento de Capitais e ao Financiamento do Terrorismo (ACBC, Francoforte do Meno)
ro Autoritatea pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului (ACSB, Frankfurt pe Main)
sk Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AMLA, Frankfurte nad Mohanom)
sl Organ za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (AMLA, Frankfurt na Majni)
fi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen (AMLA, Frankfurt am Main)
sv Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (Amla, Frankfurt am Main)

Lustų bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Интегрални схеми“ (Брюксел)
es Empresa Común para los Chips (Bruselas)
cs společný podnik pro čipy (Brusel)
da fællesforetagendet for mikrochips (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für Chips (Brüssel)
et kiipide ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (Βρυξέλλες)
en Chips Joint Undertaking (CBE JUBrussels)
fr entreprise commune «Semi-conducteurs» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Shliseanna (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za čipove (Bruxelles)
it impresa comune «Chip» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Mikroshēmas” (Brisele)
lt Lustų bendroji įmonė (Briuselis)
hu Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta taċ-Ċipep (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Chips” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czipów (Bruksela)
pt Empresa Comum dos Circuitos Integrados (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru cipuri (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre čipy (Brusel)
sl Skupno podjetje za čipe (Bruselj)
fi siruyhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för halvledare (Bryssel)

Netaršios aviacijos bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Чисто въздухоплаване“ (Брюксел)
es Empresa Común para una Aviación Limpia (Bruselas)
cs společný podnik pro čisté letectví (Brusel)
da fællesforetagendet for ren luftfart (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für saubere Luftfahrt (Brüssel)
et keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (Βρυξέλλες)
en Clean Aviation Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Aviation propre» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Eitlíocht Ghlan (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo (Bruxelles)
it impresa comune «Aviazione pulita» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Tīra aviācija” (Brisele)
lt Netaršios aviacijos bendroji įmonė (Briuselis)
hu Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Avjazzjoni Nadifa (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Ekologicznego Lotnictwa (Bruksela)
pt Empresa Comum de Aviação Limpa (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru o aviație curată (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre čisté letectvo (Brusel)
sl Skupno podjetje za čisto letalstvo (Bruselj)
fi puhtaan ilmailun yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för ren luftfart (Bryssel)

Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Инициатива за иновативно здравеопазване“ (Брюксел)
es Empresa Común para la Iniciativa de Salud Innovadora (Bruselas)
cs společný podnik iniciativy pro inovativní zdravotnictví (Brusel)
da fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen „Initiative zu Innovation im Gesundheitswesen“ (Brüssel)
et innovatiivse tervishoiu algatuse ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (Βρυξέλλες)
en Innovative Health Initiative Joint Undertaking (IHI JUBrussels)
fr entreprise commune «Initiative en matière de santé innovante» (Bruxelles)
ga Comhghnóthas an Tionscnaimh um Shláinte Nuálach (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje (Bruxelles)
it impresa comune «Iniziativa per l’innovazione nel settore della salute» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (Brisele)
lt Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė (Briuselis)
hu Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Inizjattiva għal Saħħa Innovattiva (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inicjatywy w dziedzinie Innowacji w Ochronie Zdrowia (Bruksela)
pt Empresa Comum da Iniciativa Saúde Inovadora (Bruxelas)
ro întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo (Brusel)
sl Skupno podjetje za pobudo za inovativno zdravje (Bruselj)
fi innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa (Brysselph>)

Pažangiųjų tinklų ir paslaugų bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Интелигентни мрежи и услуги“ (Брюксел)
es Empresa Común para las Redes y los Servicios Inteligentes (Bruselas)
cs společný podnik pro inteligentní sítě a služby (Brusel)
da fællesforetagendet for intelligente net og tjenester (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für intelligente Netze und Dienste (Brüssel)
et nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (Βρυξέλλες)
en Smart Networks and Services Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Réseaux et services intelligents» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Líonraí agus Seirbhísí Cliste (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge (Bruxelles)
it impresa comune «Reti e servizi intelligenti» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Viedie tīkli un pakalpojumi” (Brisele)
lt Pažangiųjų tinklų ir paslaugų bendroji įmonė (Briuselis)
hu Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Networks u Servizzi Intelligenti (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Slimme netwerken en diensten” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług (Bruksela)
pt Empresa Comum de Redes e Serviços Inteligentes (Bruxelas)
ro întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre inteligentné siete a služby (Brusel)
sl Skupno podjetje za pametna omrežja in storitve (Bruselj)
fi älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster (Bryssel)

Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų kibernetinio saugumo tarnyba

bg Служба за киберсигурност за институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (CERT-EU, Брюксел)
es Servicio de Ciberseguridad para las Instituciones, los Órganos y los Organismos de la Unión (CERT-EU, Bruselas)
cs Služba kybernetické bezpečnosti pro orgány, instituce a jiné subjekty Unie (CERT-EU, Brusel)
da cybersikkerhedstjenesten for Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer (CERT-EU, Bruxelles)
de Cybersicherheitsdienst für die Organe, Einrichtungen und sonstigen Stellen der Union (CERT-EU, Brüssel)
et liidu institutsioonide, organite ja asutuste küberturvalisuse teenistus (CERT-EU, Brüssel)
el Υπηρεσία Κυβερνοασφάλειας για τα Θεσμικά και Λοιπά Όργανα και Οργανισμούς της Ένωσης (CERT-EE, Βρυξέλλες)
en Cybersecurity Service for the Union Institutions, Bodies, Offices and Agencies (CERT-EU, Brussels)
fr service de cybersécurité pour les institutions, organes et organismes de l'Union (CERT-UE, Bruxelles)
ga Seirbhís Cibearshlándála d'Institiúidí, Comhlachtaí, oifigí agus Gníomhaireachtaí an Aontais (CERT-EU, an Bhruiséil)
hr Služba za kibernetičku sigurnost institucija, tijela, ureda i agencija Unije (CERT-EU, Bruxelles)
it servizio per la cibersicurezza delle istituzioni, degli organi e degli organismi dell'Unione (CERT-EU, Bruxelles)
lv Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru kiberdrošības dienests (*CERT-EU*, Brisele)
lt Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų kibernetinio saugumo tarnyba (CERT-EU, Briuselis)
hu Az Uniós Intézmények, Szervek, Hivatalok és Ügynökségek Kiberbiztonsági Szolgálata (CERT-EU, Brüsszel)
mt is-Servizz taċ-Ċibersigurtà għall-Istituzzjonijiet, il-Korpi, l-Uffiċċji u l-Aġenziji tal-Unjoni (CERT-UE, Brussell)
nl cyberbeveiligingsdienst voor de instellingen, organen en instanties van de Unie (CERT-EU, Brussel)
pl Służba ds. Cyberbezpieczeństwa Instytucji, Organów i Jednostek Organizacyjnych Unii (CERT-UE, Bruksela)
pt Serviço de Cibersegurança para as Instituições, Órgãos e Organismos da União (CERT-UE, Bruxelas)
ro Serviciul de Securitate Cibernetică pentru Instituțiile, Organele, Oficiile și Agențiile Uniunii (CERT-UE, Bruxelles)
sk Služba kybernetickej bezpečnosti pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie (CERT-EU, Brusel)
sl Služba za kibernetsko varnost za institucije, organe, urade in agencije Unije (CERT-EU, Bruselj)
fi unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen kyberturvallisuuspalvelu (CERT-EU, Bryssel)
sv cybersäkerhetstjänsten för unionens institutioner, organ och byråer (CERT-EU, Bryssel)

Europos investicijų bankas

bg Европейска инвестиционна банка (ЕИБ, Люксембург)
es Banco Europeo de Inversiones (BEI, Luxemburgo)
cs Evropská investiční banka (EIB, Lucemburk)
da Den Europæiske Investeringsbank (EIB, Luxembourg)
de Europäische Investitionsbank (EIB, Luxemburg)
et Euroopa Investeerimispank (EIP, Luxembourg)
el Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ, Λουξεμβούργο)
en European Investment Bank (EIB, Luxembourg)
fr Banque européenne d'investissement (BEI, Luxembourg)
ga an Banc Eorpach Infheistíochta (BEI, Lucsamburg)
hr Europska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
it Banca europea per gli investimenti (BEI, Lussemburgo)
lv Eiropas Investīciju banka (EIB, Luksemburga)
lt Europos investicijų bankas (EIB, Liuksemburgas)
hu Európai Beruházási Bank (EBB, Luxembourg)
mt il-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI, il-Lussemburgu)
nl Europese Investeringsbank (EIB, Luxemburg)
pl Europejski Bank Inwestycyjny (EBI, Luksemburg)
pt Banco Europeu de Investimento (BEI, Luxemburgo)
ro Banca Europeană de Investiții (BEI, Luxemburg)
sk Európska investičná banka (EIB, Luxemburg)
sl Evropska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
fi Euroopan investointipankki (EIP, Luxemburg)
sv Europeiska investeringsbanken (EIB, Luxemburg)

Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai

bg Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (Брюксел)
es Alto Representante de la Unión para Asuntos Exteriores y Política de Seguridad (Bruselas)
cs vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (Brusel)
da Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (Bruxelles)
de Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Brüssel)
et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (Brüssel)
el Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (Βρυξέλλες)
en High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (Brussels)
fr haut représentant de l'Union pour les affaires étrangères et la politique de sécurité (Bruxelles)
ga Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála (an Bhruiséil)
hr Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Bruxelles)
it alto rappresentante dell'Unione per gli affari esteri e la politica di sicurezza (Bruxelles)
lv Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (Brisele)
lt Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (Briuselis)
hu az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (Brüsszel)
mt ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (Brussell)
nl hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (Brussel)
pl Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Bruksela)
pt Alto Representante da União para os Negócios Estrangeiros e a Política de Segurança (Bruxelas)
ro Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (Bruxelles)
sk vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (Brusel)
sl visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (Bruselj)
fi unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja (Bryssel)
sv unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (Bryssel)

Švariojo vandenilio bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Чист водород" (Брюксел)
es Empresa Común para un Hidrógeno Limpio (Bruselas)
cs společný podnik pro čistý vodík (Brusel)
da fællesforetagendet for ren brint (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für sauberen Wasserstoff (Brüssel)
et saastevaba vesiniku ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Βρυξέλλες)
en Clean Hydrogen Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Hydrogène propre» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Hidrigin Ghlan (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za čisti vodik (Bruxelles)
it impresa comune «Idrogeno pulito» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis" (Brisele)
lt Švariojo vandenilio bendroji įmonė (Briuselis)
hu Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Idroġenu Nadif (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming "Schone waterstof" (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru (Bruksela)
pt Empresa Comum do Hidrogénio Limpo (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre čistý vodík (Brusel)
sl Skupno podjetje za čisti vodik (Bruselj)
fi puhtaan vedyn yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för förnybar vätgas (Bryssel)

Tarnautojų teismas

bg Съд на публичната служба (Люксембург)
es Tribunal de la Función Pública (Luxemburgo)
cs Soud pro veřejnou službu (Lucemburk)
da Personaleretten (Luxembourg)
de Gericht für den öffentlichen Dienst (Luxemburg)
et Avaliku Teenistuse Kohus (Luxembourg)
el Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης (Λουξεμβούργο)
en Civil Service Tribunal (Luxembourg)
fr Tribunal de la fonction publique (Luxembourg)
ga Binse na Seirbhíse Sibhialta (Lucsamburg)
hr Službenički sud (Luxembourg)
it Tribunale della funzione pubblica (Lussemburgo)
lv Civildienesta tiesa (Luksemburga)
lt Tarnautojų teismas (Liuksemburgas)
hu Közszolgálati Törvényszék (Luxembourg)
mt it-Tribunal għas-Servizz Pubbliku (il-Lussemburgu)
nl Gerecht voor ambtenarenzaken (Luxemburg)
pl Sąd do spraw Służby Publicznej (Luksemburg)
pt Tribunal da Função Pública (Luxemburgo)
ro Tribunalul Funcției Publice (Luxemburg)
sk Súd pre verejnú službu (Luxemburg)
sl Sodišče za uslužbence (Luxembourg)
fi Euroopan unionin virkamiestuomioistuin (Luxemburg)
sv personaldomstolen (Luxemburg)

Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Изследване на УВД в единното европейско небе 3“ (Брюксел)
es Empresa Común para la Investigación sobre ATM en el Cielo Único Europeo 3 (Bruselas)
cs společný podnik pro výzkum ATM jednotného evropského nebe 3 (Brusel)
da fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen SESAR3 (Brüssel)
et Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (Βρυξέλλες)
en Single European Sky ATM Research 3 Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Recherche sur la gestion du trafic aérien dans le ciel unique européen 3» (Bruxelles)
ga Comhghnóthas Taighde BAT 3 an Aerspáis Eorpaigh Aonair (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 (Bruxelles)
it impresa comune «Ricerca ATM nel cielo unico europeo 3» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Eiropas vienotās gaisa telpas *ATM* pētniecība 3” (Brisele)
lt Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė (Briuselis)
hu 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Riċerka dwar il-Ġestjoni tat-Traffiku tal-Ajru Uniku Ewropew 3 (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie w celu Badań z zakresu Zarządzania Ruchem Lotniczym w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej 3 (Bruksela)
pt Empresa Comum de Investigação sobre a Gestão do Tráfego Aéreo no Céu Único Europeu 3 (Bruxelas)
ro întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba 3 (Brusel)
sl Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba 3 (Bruselj)
fi yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget Sesar 3 (Bryssel)

Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė

bg Съвместно предприятие „Глобално здравеопазване EDCTP3“ (Брюксел)
es Empresa Común para la Salud Mundial EDCTP 3 (Bruselas)
cs společný podnik pro partnerství evropských a rozvojových zemí při klinických hodnoceních (EDCTP3) v oblasti globálního zdraví (Brusel)
da fællesforetagendet Global Health EDCTP3 (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen „Global Health EDCTP3“ (Brüssel)
et ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» (Βρυξέλλες)
en Global Health EDCTP3 Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «EDCTP3 pour la santé mondiale» (Bruxelles)
ga Comhghnóthas Shláinte Dhomhanda EDCTP3 (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 (Bruxelles)
it impresa comune «Salute globale EDCTP3» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums *“Global Health EDCTP3”* (Brisele)
lt Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė (Briuselis)
hu Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Saħħa Globali EDCTP3 (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Mondiale gezondheid EDCTP3” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia (Bruksela)
pt Empresa Comum da Saúde Mundial EDCTP3 (Bruxelas)
ro întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (Bruxelles)
sk spoločný podnik Globálne zdravie EDCTP3 (Brusel)
sl Skupno podjetje za svetovno zdravje EDCTP3 (Bruselj)
fi globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (Bryssel)

A10 priedas Regionai

Šiame sąraše, atsižvelgiant į NUTS 2021 klasifikatoriaus 1 ir 2 lygmenis, pateikiamas valstybių narių regionų pavadinimų vertimas į lietuvių kalbą (jeigu toks yra), žr. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/1755 (1) ir Eurostatą (https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/overview). Tačiau patys NUTS regionai, kai yra atskirai minimi, neverčiami. Jų vertimas pateikiamas tik kituose kontekstuose.

Taip pat žr. *Country Compendium – A companion to the English Style Guide.*

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
	Belgija	
BE1, BE10	**Région de Bruxelles-Capitale/ Brussels Hoofdstedelijk Gewest**	**Briuselio sostinės regionas**
BE2	**Vlaams Gewest**	**Flandrijos regionas**
BE21	Prov. Antwerpen	Antverpeno provincija
BE22	Prov. Limburg (BE)	Limburgo provincija
BE23	Prov. Oost-Vlaanderen	Rytų Flandrijos provincija
BE24	Prov. Vlaams-Brabant	Flamandų Brabanto provincija
BE25	Prov. West-Vlaanderen	Vakarų Flandrijos provincija
BE3	**Région wallonne**	**Valonijos regionas**
BE31	Prov. Brabant wallon	Valonų Brabanto provincija
BE32	Prov. Hainaut	Heno provincija
BE33	Prov. Liège	Lježo provincija
BE34	Prov. Luxembourg (BE)	Liuksemburgo provincija
BE35	Prov. Namur	Namiūro provincija
	Bulgarija	
BG3	**Северна и Югоизточна България**	**Šiaurės ir Pietryčių Bulgarija**
BG31	Северозападен	Šiaurės Vakarai
BG32	Северен централен	Vidurio Šiaurė
BG33	Североизточен	Šiaurės Rytai
BG34	Югоизточен	Pietryčiai
BG4	**Югозападна и Южна централна България**	**Pietvakarių ir Vidurio Pietų Bulgarija**
BG41	Югозападен	Pietvakariai
BG42	Южен централен	Vidurio Pietūs

(1) 2019 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1755 kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo priedai (OL L 270, 2019 10 24, p. 1). Jis Komisijai (Eurostatui) perduodamiems duomenims taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

(tęsinys)

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
	Čekija	
CZ0	**Česko**	**Čekija**
CZ01	Praha	Praha
CZ02	Střední Čechy	Vidurio Čekija
CZ03	Jihozápad	Pietvakariai
CZ04	Severozápad	Šiaurės Vakarai
CZ05	Severovýchod	Šiaurės Rytai
CZ06	Jihovýchod	Pietryčiai
CZ07	Střední Morava	Vidurio Moravija
CZ08	Moravskoslezsko	Moravija-Silezija
	Danija	
DK0	**Danmark**	**Danija**
DK01	Hovedstaden	Sostinės regionas
DK02	Sjælland	Zelandija
DK03	Syddanmark	Pietų Danija
DK04	Midtjylland	Vidurio Jutlandija
DK05	Nordjylland	Šiaurės Jutlandija
	Vokietija	
DE1	**Baden-Württemberg**	**Badenas-Viurtembergas**
DE11	Stuttgart	Štutgartas
DE12	Karlsruhe	Karlsrūhė
DE13	Freiburg	Freiburgas
DE14	Tübingen	Tiubingenas
DE2	**Bayern**	**Bavarija**
DE21	Oberbayern	Aukštutinė Bavarija
DE22	Niederbayern	Žemutinė Bavarija
DE23	Oberpfalz	Aukštutinis Pfalcas
DE24	Oberfranken	Aukštutinė Frankonija
DE25	Mittelfranken	Vidurinė Frankonija
DE26	Unterfranken	Žemutinė Frankonija
DE27	Schwaben	Švabija
DE3, DE30	**Berlin**	**Berlynas**
DE4, DE40	**Brandenburg**	**Brandenburgas**
DE5, DE50	**Bremen**	**Bremenas**
DE6, DE60	**Hamburg**	**Hamburgas**
DE7	**Hessen**	**Hesenas**
DE71	Darmstadt	Darmštatas
DE72	Gießen	Gysenas
DE73	Kassel	Kaselis
DE8, DE80	**Mecklenburg-Vorpommern**	**Maklenburgas-Pomeranija**

(tęsinys)

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
DE9	**Niedersachsen**	**Žemutinė Saksonija**
DE91	Braunschweig	Braunšveigas
DE92	Hannover	Hanoveris
DE93	Lüneburg	Liuneburgas
DE94	Weser-Ems	Vėzeris-Emsas
DEA	**Nordrhein-Westfalen**	**Šiaurės Reinas-Vestfalija**
DEA1	Düsseldorf	Diuseldorfas
DEA2	Köln	Kelnas
DEA3	Münster	Miunsteris
DEA4	Detmold	Detmoldas
DEA5	Arnsberg	Arnsbergas
DEB	**Rheinland-Pfalz**	**Reino kraštas-Pfalcas**
DEB1	Koblenz	Koblencas
DEB2	Trier	Tryras
DEB3	Rheinhessen-Pfalz	Reino kraštas-Pfalcas
DEC, DEC0	**Saarland**	**Saro kraštas**
DED	**Sachsen**	**Saksonija**
DED2	Dresden	Dresdenas
DED4	Chemnitz	Chemnicas
DED5	Leipzig	Leipcigas
DEE, DEE0	**Sachsen-Anhalt**	**Saksonija-Anhaltas**
DEF, DEF0	**Schleswig-Holstein**	**Šlėzvigas-Holšteinas**
DEG, DEG0	**Thüringen**	**Tiuringija**
	Estija	
EE0, EE00	**Eesti**	**Estija**
	Airija	
IE0	**Ireland**	**Airija**
IE04	Northern and Western	Šiaurė ir Vakarų
IE05	Southern	Pietų
IE06	Eastern and Midland	Rytų ir Midlando
	Graikija	
EL3, EL30	**Αττική**	**Atika**
EL4	**Νησιά Αιγαίου, Κρήτη**	**Egėjo salos, Kreta**
EL41	Βόρειο Αιγαίο	Šiaurės Egėjas
EL42	Νότιο Αιγαίο	Pietų Egėjas
EL43	Κρήτη	Kreta
EL5	**Βόρεια Ελλάδα**	**Šiaurės Graikija**
EL51	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	Rytų Makedonija, Trakija
EL52	Κεντρική Μακεδονία	Vidurio Makedonija
EL53	Δυτική Μακεδονία	Vakarų Makedonija
EL54	Ήπειρος	Epyras

(tęsinys)

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
EL6	**Κεντρική Ελλάδα**	**Vidurio Graikija**
EL61	Θεσσαλία	Tesalija
EL62	Ιόνια Νησιά	Jonijos salos
EL63	Δυτική Ελλάδα	Vakarų Graikija
EL64	Στερεά Ελλάδα	Žemyninė Graikija
EL65	Πελοπόννησος	Peloponesas
	Ispanija	
ES1	**Noroeste**	**Šiaurės Vakarai**
ES11	Galicia	Galisija
ES12	Principado de Asturias	Astūrijos kunigaikštystė
ES13	Cantabria	Kantabrija
ES2	**Noreste**	**Šiaurės Rytai**
ES21	País Vasco	Baskija
ES22	Comunidad Foral de Navarra	Navaros autonominė sritis
ES23	La Rioja	La Riocha
ES24	Aragón	Aragonas
ES3, ES30	**Comunidad de Madrid**	**Madrido autonominė sritis**
ES4	**Centro (ES)**	**Centras**
ES41	Castilla y León	Kastilija ir Leonas
ES42	Castilla-La Mancha	Kastilija-La Manča
ES43	Extremadura	Estremadūra
ES5	**Este**	**Rytai**
ES51	Cataluña	Katalonija
ES52	Comunitat Valenciana	Valensijos autonominė sritis
ES53	Illes Balears	Balearų salos
ES6	**Sur**	**Pietūs**
ES61	Andalucía	Andalūzija
ES62	Región de Murcia	Mursija
ES63	Ciudad de Ceuta	Seutos valda
ES64	Ciudad de Melilla	Meliljos valda
ES7, ES70	**Canarias**	**Kanarų salos**
	Prancūzija	
FR1, FR10	**Île-de-France**	**Il de Fransas**
FRB, FRB0	**Centre-Val de Loire**	**Centre-Val de Loire**
FRC	**Bourgogne-Franche-Comté**	**Burgundija-Franš Kontė**
FRC1	Bourgogne	Burgundija
FRC2	Franche-Comté	Franš Kontė
FRD	**Normandie**	**Normandija**
FRD1	Basse-Normandie	Žemutinė Normandija
FRD2	Haute-Normandie	Aukštutinė Normandija

(tęsinys)

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
FRE	**Hauts-de-France**	**Aukštutinė Prancūzija**
FRE1	Nord-Pas de Calais	Šiaurė-Pa de Kalė
FRE2	Picardie	Pikardija
FRF	**Grand Est**	**Didieji Rytai**
FRF1	Alsace	Elzasas
FRF2	Champagne-Ardenne	Šampanė-Ardėnai
FRF3	Lorraine	Lotaringija
FRG, FRG0	**Pays de la Loire**	**Luaros kraštas**
FRH, FRH0	**Bretagne**	**Bretanė**
FRI	**Nouvelle-Aquitaine**	**Naujoji Akvitanija**
FRI1	Aquitaine	Akvitanija
FRI2	Limousin	Limuzenas
FRI3	Poitou-Charentes	Puatu-Šarantos
FRJ	**Occitanie**	**Oksitanija**
FRJ1	Languedoc-Roussillon	Langedokas-Rusijonas
FRJ2	Midi-Pyrénées	Pietūs-Pirėnai
FRK	**Auvergne-Rhône-Alpes**	**Overnė-Rona-Alpės**
FRK1	Auvergne	Overnė
FRK2	Rhône-Alpes	Rona-Alpės
FRL, FRL0	**Provence-Alpes-Côte d'Azur**	**Provansas-Alpės-Žydrasis krantas**
FRM, FRM0	**Corse**	**Korsika**
FRY	**RUP FR - régions ultrapériphériques françaises**	**Prancūzijos atokiausi regionai**
FRY1	Guadeloupe	Gvadelupa
FRY2	Martinique	Martinika
FRY3	Guyane	Prancūzijos Gviana
FRY4	La Réunion	Reunjonas
FRY5	Mayotte	Majotas
	Kroatija	
HR0	**Hrvatska**	**Kroatija**
HR02	Panonska Hrvatska	
HR03	Jadranska Hrvatska	Kroatijos Adrijos jūros regionas
HR05	Grad Zagreb	
HR06	Sjeverna Hrvatska	
	Italija	
ITC	**Nord-Ovest**	**Šiaurės Vakarai**
ITC1	Piemonte	Pjemontas
ITC2	Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste	Aostos slėnis
ITC3	Liguria	Ligūrija
ITC4	Lombardia	Lombardija

(tęsinys)

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
ITF	**Sud**	**Pietūs**
ITF1	Abruzzo	Abrucai
ITF2	Molise	Molizė
ITF3	Campania	Kampanija
ITF4	Puglia	Apulija
ITF5	Basilicata	Bazilikata
ITF6	Calabria	Kalabrija
ITG	**Isole**	**Salos**
ITG1	Sicilia	Sicilija
ITG2	Sardegna	Sardinija
ITH	**Nord-Est**	**Šiaurės Rytai**
ITH1	Provincia Autonoma di Bolzano/Bozen	Bolcano autonominė provincija
ITH2	Provincia Autonoma di Trento	Trento autonominė provincija
ITH3	Veneto	Venetas
ITH4	Friuli-Venezia Giulia	Friulis-Venecija Džulija
ITH5	Emilia-Romagna	Emilija-Romanija
ITI	**Centro (IT)**	**Centras**
ITI1	Toscana	Toskana
ITI2	Umbria	Umbrija
ITI3	Marche	Markė
ITI4	Lazio	Lacijus
	Kipras	
CY0, CY00	**Κύπρος**	**Kipras**
	Latvija	
LV0, LV00	**Latvija**	**Latvija**
	Lietuva	
LT0	**Lietuva**	**Lietuva**
LT01	Sostinės regionas	Sostinės regionas
LT02	Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	Vidurio ir vakarų regionas
	Liuksemburgas	
LU0, LU00	**Luxembourg**	**Liuksemburgas**
	Vengrija	
HU1	**Közép-Magyarország**	**Vidurio Vengrija**
HU11	Budapest	Budapeštas
HU12	Pest	Peštas
HU2	**Dunántúl**	**Dunantūlis**
HU21	Közép-Dunántúl	Vidurio Dunantūlis
HU22	Nyugat-Dunántúl	Vakarų Dunantūlis
HU23	Dél-Dunántúl	Pietų Dunantūlis

(tęsinys)

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
HU3	**Alföld és Észak**	**Alfeldas ir Šiaurė**
HU31	Észak-Magyarország	Šiaurės Vengrija
HU32	Észak-Alföld	Šiaurės Alfeldas
HU33	Dél-Alföld	Pietų Alfeldas
	Malta	
MT0, MT00	**Malta**	**Malta**
	Nyderlandai	
NL1	**Noord-Nederland**	**Šiaurės Nyderlandai**
NL11	Groningen	Groningenas
NL12	Friesland (NL)	Fryzija
NL13	Drenthe	Drentė
NL2	**Oost-Nederland**	**Rytų Nyderlandai**
NL21	Overijssel	Overeiselis
NL22	Gelderland	Gelderlandas
NL23	Flevoland	Flevolandas
NL3	**West-Nederland**	**Vakarų Nyderlandai**
NL31	Utrecht	Utrechtas
NL32	Noord-Holland	Šiaurės Olandija
NL33	Zuid-Holland	Pietų Olandija
NL34	Zeeland	Zelandija
NL4	**Zuid-Nederland**	**Pietų Nyderlandai**
NL41	Noord-Brabant	Šiaurės Brabantas
NL42	Limburg (NL)	Limburgas
	Austrija	
AT1	**Ostösterreich**	**Rytų Austrija**
AT11	Burgenland	Burgenlandas
AT12	Niederösterreich	Žemutinė Austrija
AT13	Wien	Viena
AT2	**Südösterreich**	**Pietų Austrija**
AT21	Kärnten	Karintija
AT22	Steiermark	Štirija
AT3	**Westösterreich**	**Vakarų Austrija**
AT31	Oberösterreich	Aukštutinė Austrija
AT32	Salzburg	Zalcburgas
AT33	Tirol	Tirolis
AT34	Vorarlberg	Forarlbergas
	Lenkija	
PL2	**makroregion południowy**	**Pietų makroregionas**
PL21	Małopolskie	Mažoji Lenkija
PL22	Śląskie	Silezija

(tęsinys)

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
PL4	**makroregion północno-zachodni**	**Šiaurės Vakarų makroregionas**
PL41	Wielkopolskie	Didžioji Lenkija
PL42	Zachodniopomorskie	Vakarų Pamarys
PL43	Lubuskie	Liubušas
PL5	**makroregion południowo-zachodni**	**Pietvakarių makroregionas**
PL51	Dolnośląskie	Žemutinė Silezija
PL52	Opolskie	Opolė
PL6	**makroregion północny**	**Šiaurės makroregionas**
PL61	Kujawsko-pomorskie	Kujavija ir Pamarys
PL62	Warmińsko-mazurskie	Varmija ir Mozūrai
PL63	Pomorskie	Pamarys
PL7	**makroregion centralny**	**Vidurio makroregionas**
PL71	Łódzkie	Lodzė
PL72	Świętokrzyskie	Šventas Kryžius
PL8	**makroregion wschodni**	**Rytų makroregionas**
PL81	Lubelskie	Liublinas
PL82	Podkarpackie	Pakarpatė
PL84	Podlaskie	Palenkė
PL9	**makroregion województwo mazowieckie**	**Mazovijos makroregionas**
PL91	Warszawski stołeczny	Varšuvos sostinės regionas
PL92	Mazowiecki regionalny	Mazovijos regionas
	Portugalija	
PT1	**Continente**	**Žemyninė Portugalija**
PT11	Norte	Šiaurė
PT15	Algarve	Algarvė
PT16	Centro (PT)	Centras
PT17	Área Metropolitana de Lisboa	Lisabonos regionas
PT18	Alentejo	Alentežas
PT2, PT20	**Região Autónoma dos Açores**	**Azorų salų autonominė sritis**
PT3, PT30	**Região Autónoma da Madeira**	**Madeiros autonominė sritis**
	Rumunija	
RO1	**Macroregiunea Unu**	**Pirmasis makroregionas**
RO11	Nord-Vest	Šiaurės Vakarai
RO12	Centru	Centras
RO2	**Macroregiunea Doi**	**Antrasis makroregionas**
RO21	Nord-Est	Šiaurės Rytai
RO22	Sud-Est	Pietryčiai
RO3	**Macroregiunea Trei**	**Trečiasis makroregionas**
RO31	Sud-Muntenia	Pietų Muntenija
RO32	București-Ilfov	Bukarėštas-Ilfovas

(tęsinys)

Kodas	NUTS pavadinimas (originalo kalba)	Pavadinimas leidinio kalba
RO4	**Macroregiunea Patru**	**Ketvirtasis makroregionas**
RO41	Sud-Vest Oltenia	Pietvakarių Oltenija
RO42	Vest	Vakarai
	Slovėnija	
SI0	**Slovenija**	**Slovėnija**
SI03	Vzhodna Slovenija	Rytų Slovėnija
SI04	Zahodna Slovenija	Vakarų Slovėnija
	Slovakija	
SK0	**Slovensko**	**Slovakija**
SK01	Bratislavský kraj	Bratislavos kraštas
SK02	Západné Slovensko	Vakarų Slovakija
SK03	Stredné Slovensko	Vidurio Slovakija
SK04	Východné Slovensko	Rytų Slovakija
	Suomija	
FI1	**Manner-Suomi**	**Žemyninė Suomija**
FI19	Länsi-Suomi	Vakarų Suomija
FI1B	Helsinki-Uusimaa	Helsinkis-Ūsima
FI1C	Etelä-Suomi	Pietų Suomija
FI1D	Pohjois- ja Itä-Suomi	Šiaurės ir Rytų Suomija
FI2, FI20	**Åland**	**Alandai**
	Švedija	
SE1	**Östra Sverige**	**Rytų Švedija**
SE11	Stockholm	Stokholmas
SE12	Östra Mellansverige	Rytų Vidurio Švedija
SE2	**Södra Sverige**	**Pietinė Švedija**
SE21	Småland med öarna	Smolandas ir salos
SE22	Sydsverige	Pietų Švedija
SE23	Västsverige	Vakarų Švedija
SE3	**Norra Sverige**	**Šiaurės Švedija**
SE31	Norra Mellansverige	Šiaurės Vidurio Švedija
SE32	Mellersta Norrland	Vidurio Norlandas
SE33	Övre Norrland	Aukštutinis Norlandas

C priedas Įvairūs

Šiame priede pateikiamas abėcėlinis sąrašas ypatumų, kurie kelia problemų arba kuriems taikomos tam tikros sutartys.

Tema	Pastabos
dokumentai	Nuorodos į Komisijos dokumentus, priimamus nuo 2012 m. sausio 27 d., turėtų būti pateikiamos taip: **COM(2012) 558 *final* 2012 m. lapkričio 7 d.** **JOIN(2012) 558 *final* 2012 m. lapkričio 7 d.** **SEC(2012) 558 *final* 2012 m. lapkričio 7 d.** **SWD(2012) 558 *final* 2012 m. lapkričio 7 d.** Nuorodos į senesnius dokumentus: — vartojamas kodas KOM ir žodis „galutinis", — iki 1998 m. priimtuose dokumentuose metai skliausteliuose nurodomi dviem skaitmenimis, o dokumentuose, priimamuose nuo 1998 m., keturiais skaitmenimis: **KOM(97) 558 galutinis 1997 m. lapkričio 7 d.** **KOM(2011) 558 galutinis 2011 m. lapkričio 7 d.** **SEC(97) 558 galutinis 1997 m. lapkričio 7 d.** **SEC(2011) 558 galutinis 2011 m. lapkričio 7 d.** Nuorodos į EESRK ir RK dokumentus: **CES 1132/99 *(iki 2000 m.)*** **CES 871/2002 *(nuo 2000 iki 2002 m.)*** **CESE 1394/2003 *(nuo 2003 m.)*** **CdR 267/2008**
formatai	dažniausiai naudojami standartiniai formatai yra šie: — A4: 21 × 29,7 cm; — B5: 17,6 × 25 cm; — C5: 16,2 × 22,9 cm; — A5: 14,8 × 21 cm; — A6: 10,5 × 14,8 cm. Didžiųjų raidžių aukštis milimetrais: C 6 = 1,50 C 10 = 2,50 C 14 = 3,50 C 18 = 4,50 C 24 = 6,00 C 7 = 1,75 C 11 = 2,75 C 15 = 3,75 C 19 = 4,75 C 26 = 6,50 C 8 = 2,00 C 12 = 3,00 C 16 = 4,00 C 20 = 5,00 C 28 = 7,00 C 9 = 2,25 C 13 = 3,25 C 17 = 4,25 C 22 = 5,50

Rodyklė

A | B | C | D | E | F | G | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | Š | T | U | V | Ž
W | X

A

adresai 129
elektroniniai 137
pašto 129
agentūros (decentralizuotosios įstaigos) 142
daugiakalbis sąrašas 232
emblemos 181
vardijimo tvarka 142
airių / gėlų kalba 120
akronimai 197
antraštė 69, 72
bendra 73
antraštinis lapas 82, 83
kita pusė 83
antraštinis puslapis 72
apibrėžtis 57
aplinkybės 161
apostrofas 69
atgaminti skirti dokumentai 72
autoriaus kodas 73
autoriaus pataisos 66
autoriaus teisės 85
autoriaus teisių ženklas 66
autorius 73

B

bendra antraštė 73
bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP) 18, 20, 21
bendras ISBN 73
bendroji pozicija 29
bylos
ELPA teismas 29
brūkšnelis 69, 154
brūkšninis kodas 73
brūkšnys 152
pasvirasis 159
rankraštyje 69
būdvardžiai (šalys) 203

C

CELEX 12
citatos 105, 160

D

data 20, 39, 48, 53, 57, 169
daugiakalbiai leidiniai 68, 118, 120, 132
dešimtainiai skaičiai 112
diagramos 69

didžiosios raidės 34, 166
antraštėse 69
direktyvos 18, 22, 37
Europos Parlamentas ir Taryba 22
DOI 65, 73, 75, 77
dokumentai (COM, JOIN, SEC, SWD, CES/CESE ir CdR) 289
dokumentų klasifikavimas 72
dokumentų struktūra 68
dvitaškis 41, 56, 152

E

EAN (European article numbering) 73
EB / EEB 20, 22, 53
ECLI (Europos teismų praktikos identifikatorius) 78, 98
EEE / ELPA 22, 22
eilės numeris 49
Eircode, 133, 135
ekiu 121
elektroninis
adresas 137
paštas 137
rankraštis 67, 109
emblemos 181
Europos emblema 177
EUR-Lex 12
euras (euro) 121, 122, 124
Euratomo agentūros ir organai 145
Europos Centrinio Banko leidiniai 12, 18, 20, 22
Europos plėtros fondo pranešimai 12, 17
Europos teismų praktikos identifikatorius (ECLI) 78, 98

F

faksas 137
fiksuotas tarpas 111
formatai 289
formatavimas 68, 69

G

gėlų / airių kalba 120
grafiniai dizaineriai 66

I

identifikatorius 73, 78
iliustracijos 91, 106
institucijos 139
daugiakalbis sąrašas 232
emblemos 181
oficialusis pavadinimas 139
tarnybos, susijusios su dokumentų rengimu 12
vardijimo tvarka 139
integruotieji ištekliai 73
interneto adresas 137
ISBD 72
ISBN 65, 66, 72, 72, 73, 73, 73
bendras 73
brūkšninis kodas 73

ISO kodai 114, 118, 120, 121, 122, 124, 203, 219, 223
kalbos 118, 120, 231
šalys 114, 203, 219
valiutos 121, 122, 124, 223
ISSN 65, 66, 72, 73, 73, 73, 75
įstaigos 12, 139, 232
decentralizuotosios 142, 232
kitos 145, 232
išlaidos 66, 69
išnašos 34, 43, 46, 48, 50, 66, 69, 111, 127, 127
numeravimas 69
įterpiniai 161
įtrauka 35, 37, 41, 51, 56, 72
įžanginė formuluotė 41, 56

J

jungiamasis (apsaugotasis) tarpas 69

K

kablelis 34, 50, 56
dešimtainiai skaičiai 112
kabliataškis 56, 152
kabutės 51, 57, 69, 156, 160
kalbos 12, 43, 55, 118, 231
kalbinių versijų sąrašas 118
šalys kandidatės 118
vardijimas tekste 120
katalogo numeris 65, 66, 77
kiekis 170
Komisija
generaliniai direktoratai 146
pavadinimas 139
komitetai 43
korektūra 109
autoriaus pataisos 66
taisymas 66
korektūros ženklai 109
kursyvas 168
kvietimai teikti paraiškas 30

L

laikas 170
lankstinukas 66
lapas 69
Legiswrite 12
leidinys
elektroninis 72, 73
įdėtinių lapų 73, 73
internetinis 72, 73, 73
monografinis 72, 73
pavadinimas 66
serijinis 73, 73, 75
tęstinis 73, 73
Leidinių biuras 65, 68
leidinių tipai 72
lentelės 69
lyginamieji posakiai 162
literatūros sąrašas 175

M

mažosios raidės 34, 69, 166
antraštės 69
metaduomenys 73
metai 69
milijonas / milijardas 112, 124
mobilusis telefonas 137
monografijos 72, 73, 75

N

Nr. (numeris) vartojimas 20
numeravimas 72, 92
išnašų 69, 127, 127
specialusis 49
nuomonės 17, 28, 30
nuorodos 66, 95
į akto pakeitimus 50
į akto sudedamąsias dalis 50
į aktus 46
į Europos Sąjungos teisės aktus 95
į Oficialųjį leidinį 43, 139
į priedus 41, 49, 50
į sutartis 96
į Teisingumo Teismo, Bendrojo Teismo ir Tarnautojų teismo bylas 98
nurodomosios dalys 34, 41, 46, 49, 53
NUTS 280

O

Oficialiojo leidinio priedas 12, 17
Oficialusis leidinys 11
aktų ir dokumentų numeravimas 20, 29
aktų sudedamosios dalys 41
apibendrinamosios lentelės 43
baigiamosios formuluotės 38, 39
išnašos 34, 43, 46, 48, 50
nuorodos į aktą 48
nuorodos į Oficialųjį leidinį 43
organų ir institucijų nurodymo tvarka 12
priedai 40
puslapių numeravimas 43
sąrašai 55
serijos
C serija 27
L serija 18
S serija 12, 17, 43
skelbimo tvarka 17
teisės akto sandara 33
organai 54, 139, 181, 232

P

paantraštė 79, 82
pardavimo kaina 65
paskelbimo metai 12, 29
paskelbimo numeris 29
pastraipa 72
pasvirasis brūkšnys 159
pašto kodai 129, 135

pataisa 66
pavadinimai 65, 66, 68, 79
aktų 33, 46
ant nugarėlės 66
gyventojų 203
kalbų 118, 120, 203
matavimo vienetų 169
oficialieji 139, 146
simboliniai 172
šalių 114, 203
teritorijų 203
valiutų 121, 169, 203
paveikslai 69, 106
POD 65
pranešimas apie atvirą konkursą 17, 29
priedai 40
priedėliai 163
protokolinė tvarka
institucijos ir organai 54, 139
kalbos 120
šalys 114, 116
punktas 37, 50, 51, 56, 289
puslapis
antraštinis 72, 73, 75
dešinysis (recto) 72
išdėstymas 69
kairysis 72
tuščias 72

R

rankraštis 65, 65, 67, 109, 109, 109
elektroninis 67, 68, 109
puslapių numeracija 66, 72
rengimas spaudai 66, 66, 68, 69
rinkimas 69
skaitymas 109, 109
rašyba 166
regionai 280
reglamentai 18, 22, 38
rekomendacijos 17, 18, 21, 28, 30, 34
rinkimas
nurodymai 69
rinkinys 73
monografijų 73
rodyklė 66, 92

S

sakiniai
sudėtiniai 164
santrumpos 12, 20, 22, 33, 46, 57, 172, 197
euras (euro) 121, 124
institucijos ir organai 139
kalbos 118, 231
šalys 114, 219
valiutos 121, 223
sąrašo punktai 56
serijinis leidinys 73, 75
SGML 68
simboliai 189

skaičiai 69, 112, 170
rašymas 124
skaitmenys
arabiški 37, 69, 170
romėniški 69, 170
skelbimo tvarka
Oficialusis leidinys 17
skyryba 56, 66, 69, 111, 112, 151, 160
el. adresų 137
sąrašo punktų 56, 165
skaičių ir skaitmenų 69, 112, 124, 170
teksto 160
Word programa 111
ženklai 151
skliaustai 20, 29, 33, 35, 156
sostinės (sąrašas) 203
specialiosios nuomonės ir ataskaitos (Audito Rūmai) 29, 30
sprendimai 18, 22, 37
BUSP 18, 21
EEE / ELPA 22, 29, 30
Europos Parlamentas ir Taryba 18, 20, 22
stojančioji valstybė 114
straipsniai 37
sudėtiniai sakiniai 164
sutartys 53
sutrumpinimai 46, 53, 57, 172, 189

Š

šalys 55, 114
ES nepriklausančios šalys 114, 116
kodai 114
pavadinimai 114, 203
sąrašas 203
šalys kandidatės 114
vardijimo tvarka 116
šalys kandidatės
kalbos 118
šalys 114
valiutos 122
šaltinis 127
informacijos 12

T

tarnybos
susijusios su dokumentų rengimu 12, 65
tarpinstitucinės 141, 146, 232
tarpas 157
taškas 127, 151
TED duomenų bazė 12, 17
teisės aktai 33
numeravimas 20, 29
nuostatos, kuriomis keičiama iš dalies 51
nurodomosios ir konstatuojamosios dalys 34
parašas 39
paskelbimas 12
pavadinimas 33
sąrašas 55
struktūra ir terminai 33
teisės aktų rengimas 12

Teisingumo Teismo, Bendrojo Teismo ir Tarnautojų teismo bylos 29
telefono numeriai 137
tęstiniai ištekliai 73, 73, 73, 75
  nuolatiniai integruotieji ištekliai 73
tiražas 66
turinys 66, 66

U

URL 137
užsakymo lapas 65, 66

V

valiutos 55, 121, 169, 223
  euras (euro) 121, 122, 124
  ISO kodai 122
  sąrašas 223
  stojančioji valstybė 122, 223
  šalys kandidatės 122, 223
valstybės 55
valstybės narės 114, 116
valstybės pagalba 29, 30
valstybių narių pasirašytos konvencijos (VNK) 20
vardijimo tvarka
  kalbos 120
  šalys 114, 116
  valiutos 122
vertimas 68
viešieji konkursai 17, 30
vykdomosios agentūros 144, 232
viršelis 66, 79
  katalogo numeris 77
  spalvų naudojimas 81
  sudedamosios dalys 79

Ž

ženklinimas 68
žinynas 73, 73
žvaigždutė (išnašose) 127, 127

W

Word programa 68, 69
  skyrybos ženklai ir tarpai 111

X

XML 68

Europos Sąjungos
leidinių biuras